

Vak 88

89

DE KATHOLIEK.

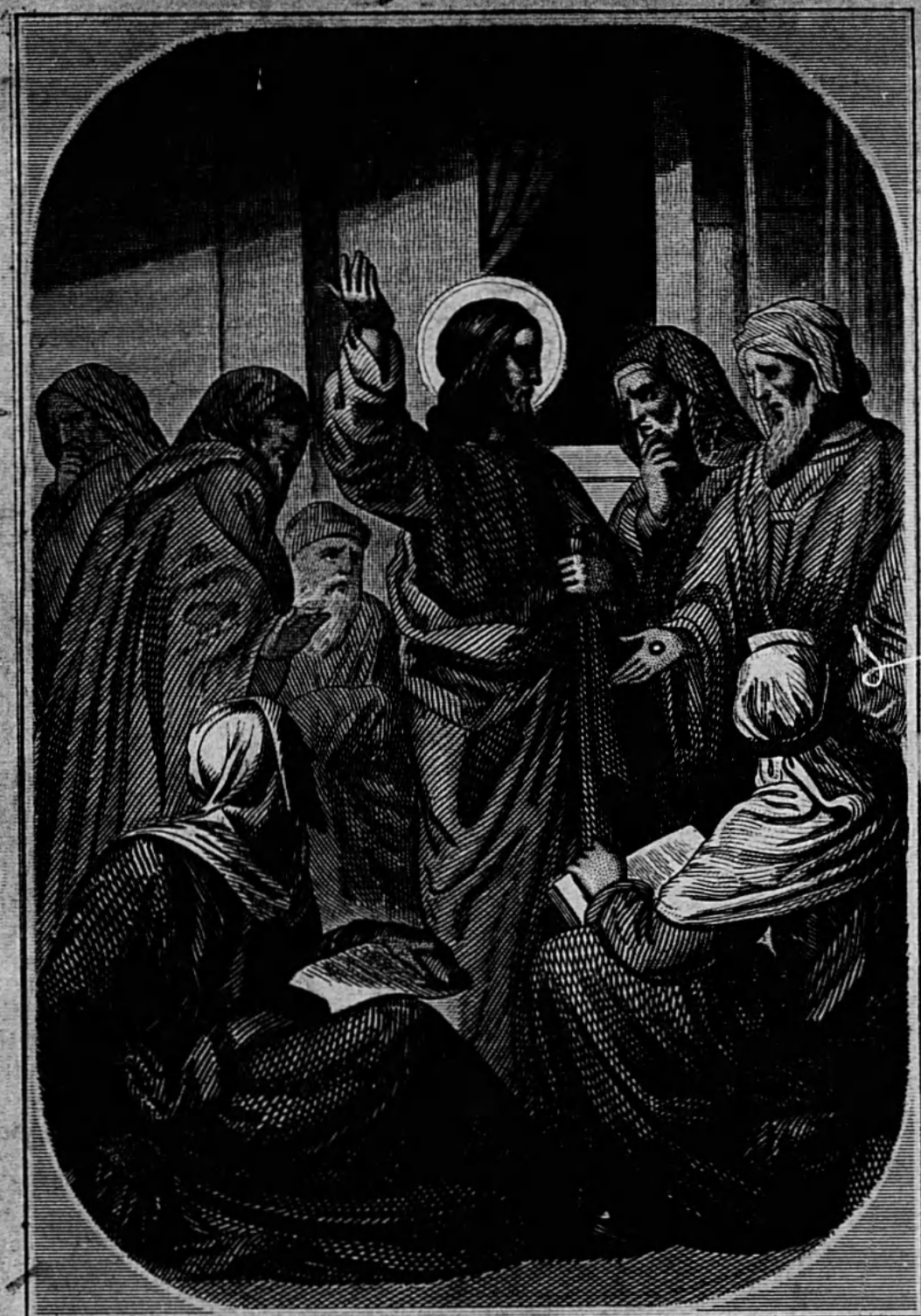

LE DENIER DE CÉSAR.

SHEW ME THE TRIBUTE MONEY.

Georges Bobin Edit. Paris.

Vak 88
89

DE

Katholiek,

geleid in het

GEBED EN DE OVERWEGING.

Naar het Fransch

DOOR

L'ABBÉ BULO.

Veertiende Uitgave.

BIBL. CONV. O.F.M. WIJCHENS

's HERTOGENBOSCH,
LUTKIE & CRANENBURG.

Met goedkeuring. — 1882.

N°. 28.

GOEDKEURINGEN.

Hebbende doen onderzoeken het Kerk- en Gebedenboek, getiteld: DE KATHOLIEK, GELEID IN HET GEBED EN DE OVERWEGING, laten wij toe, dat het gedrukt worde.

Mechelen, 5 Februarij 1847.

J. B. PAUWELS,
VIC.-GEN.

Reïmprimi Permittimus.

Datum in Gestel St. Mich. die 3 *Januarii* 1851.

† H. DEN DUBBELDEN,
Episcopus Emausensis Vicarius Apostolicus Buscoducensis.

TAFEL
DER
VERSPRINGENDE FEESTDAGEN.

JAREN.	ZONDAG LETTER.	ASCHDAG.	PASCHEN.	PINKST.
1882	A	22 febr.	9 april.	28 mei.
1883	G	7 febr.	25 maart.	13 mei.
1884	F E	27 febr.	13 april.	1 junij.
1885	D	18 febr.	5 april.	24 mei.
1886	C	10 maart.	25 april.	13 junij.
1887	B	23 febr.	10 april.	29 mei.
1888	A G	14 febr.	1 april.	20 mei.
1889	F	6 maart.	21 april.	9 junij.
1890	E	19 febr.	6 april.	25 mei.
1891	D	11 febr.	29 maart.	17 mei.
1892	C B	2 maart.	17 april.	26 mei.
1893	A	14 febr.	2 april.	11 mei.
1894	G	17 febr.	25 maart.	13 mei.
1895	F	28 febr.	14 april.	2 junij.
1896	E D	18 febr.	5 april.	24 mei.

JANUARIJ.

1 a *Besnijdenis.*
2 b s Adelardus.
3 c s Genoveva.
4 d s Pharaïldis.
5 e s Eduardus.
6 f *H. Drie Kon.*
7 g s Martinian.
8 a s Gudula.
9 b s Julianus.
10 c s Agatho, P.
11 d s Hyginus.
12 e s Arcadius.
13 f s Lucius.
14 g s Hilarius.
15 a s Paulus, Erm.
16 b s Marcellus.
17 c s Anton., abt.
18 d s Pieters Stoel.
19 e s Canutus.
20 f s Sebastianus
21 g s Agnes.
22 a s Vincentius.
23 b s Raymundus.
24 c s Timotheüs.
25 d s Paulus bek.
26 e s Polycarpus.
27 f s Joan. Chrys.
28 g s Cyrillus.
29 a s Franc. de S.
30 b s Aldegondis.
31 c s Pet. Nolasc.

FEBRUARIJ.

1 d s Ignatius.
2 e s *O-L-V. L.*
3 f s Blasius.
4 g s Joanna.
5 a s Agatha.
6 b s Amandus.
7 c s Romualdus.
8 d s Joan. de m.
9 e s Apollonia.
10 f s Scholastica
11 g s Desiderius.
12 a s Eulalia.
13 b s Veronica.
14 c s Valentius.
15 d s Faustinus
16 e s Juliana.
17 f s Theodulus.
18 g s Simeon.
19 a s Bonifacius.
20 b s Eleutherius.
21 c s Severianus.
22 d s Pieter Ant.
23 e s Milburgis.
24 f s Matthias.
25 g s Victorianus.
26 a s Porphyrius.
27 b s Leander.
28 c s Romanus.

In't schrikkeljaar heeft Februarij 29 *dagen.*

MAART.

1 d s David.
2 e s Simplicius.
3 f s Cunegundis.
4 g s Casimirus.
5 a s Theophilus.
6 b s Coleta.
7 c s Th. van Aq.
8 d s Joan. de Deo.
9 e s Francisca.
10 f s De 40 Martel.
11 g s Vindicianus.
12 a s Gregorius.
13 b s Euphrasia.
14 c s Mathildis.
15 d s Longinus.
16 e s Eusebia.
17 f s Patricius.
18 g s Eduard.
19 a s Josephus.
20 b s Wulfran.
21 c s Benedictus.
22 d s Octavianus.
23 e s Theodulus.
24 f s Ireneüs.
25 g s *Maria Boods.*
26 a s Ludgerus.
27 b s Rupertus.
28 c s Sixtus.
29 d s Eustachius.
30 e s Joan. Clim.
31 f s Acasius.

APRIL.

1 g s Hugo.
2 a s Fr. de Paula.
3 b s Agapetus.
4 c s Isidorus.
5 d s Vincent Fer.
6 e s Sixtus Mart.
7 f s Hegesippus.
8 g s Dyonisius.
9 a s Maria v.Eg.
10 b s Macharius.
11 c s Leo, Paus.
12 d s Julius.
13 e s Hermenegi.
14 f s Tiburtius.
15 g s Anastasia.
16 a s Martialis.
17 b s Anicetus.
18 c s Apollonius.
19 d s Leo, Paus.
20 e s Marcellinus.
21 f s Anselmus.
22 g s Soter en Caj.
23 a s Georgius.
24 b s Egbertus.
25 c s Marcus.
26 d s Cletus.
27 e s Anthimus.
28 f s Vitalis.
29 g s Petrus, Mart.
30 a s Cath. v. Sen.

MEI.

1 b s Phil. en Jac.
2 c s Athanatius.
3 d H. Kruisv.
4 e s Monica, Wed.
5 f s Pius V.
6 g s Jan in de olie.
7 a s Stanislaus.
8 b s Michael.
9 c s Gregorius N.
10 d s Isidorus.
11 e s Mamertus.
12 f s Pancratius.
13 g s Servaas, bis.
14 a s Bonifacius.
15 b s Dymphna.
16 c s Joan. Nepom.
17 d s Bruno.
18 e s Venantius.
19 f s Prudentiana
20 g s Bernardus.
21 a s Hospitus.
22 b s Julia.
23 c s Guibertus.
24 d s Rogatianus.
25 e s M. Mag. d. P.
26 f s Philip. Ner.
27 g s Joann. Paus.
28 a s Germanus.
29 b s Cyrillus.
30 c s Felix, Paus.
31 d s Petronella.

JUNIJ.

1 e s Pamphilius,
2 f s Marcellinus.
3 g s Clotildus.
4 a s Quirinus.
5 b s Bonifacius.
6 c s Norbertus.
7 d s Paulus, Biss.
8 e s Medardus. b.
9 f s Prim. en Fel.
10 g s Margaret. k
11 a s Barnabas, ap.
12 b s Odulphus
13 c s Ant. van Pad.
14 d s Basilius. bis.
15 e s Bernardus.
16 f s Lutgardus.
17 g s Alena, mart.
18 a s Marcus.
19 b s Gerv. en Pr.
20 c s Sylv. Paus.
21 d s Aloys. Gonz.
22 e s Paulinus. b.
23 f s Edeltrudus.
24 g s Jan-Baptist.
25 a s Prosper.
26 b s Joan en P.
27 c s Crescentius.
28 d s Leo, *Vigil.*
29 e s *Pet. en Paul.*
30 f s Martialus.

JULIJ.	AUGUSTUS.
1 g s Rumold, bis.	1 c s Pieters band.
2 a s O. L. V. Vis.	2 d s Stephanus.
3 b s Phocas.	3 e s Stev. vinding.
4 c s Theodorus.	4 f s Dominicus.
5 d s Domitius.	5 g s Maria ter Sn.
6 e s Godeliva.	6 a s Transfigur.
7 f s Willebaldus.	7 b s Donatus.
8 g s Landrada.	8 c s Cyrianus.
9 a ss Mart. Gor.	9 d s Romanus.
10 b De 7 H. Br.	10 e s Laurentius
11 c s Pius, Paus m.	11 f s Susanna.
12 d s Joan. Gualb.	12 g s Clara.
13 e s Anacletus.	13 a s Hypolitus.
14 f s Bonavent.	14 b *Vigilie.*
15 g s Henricus II.	15 c *O.L.V. Hem.*
16 a s O. L. V. Car.	16 d s Rochus.
17 b s Alexius, bel.	17 e s Juliana.
18 c s Simphorosa.	18 f s Agapetus.
19 d s V. de Paulo.	19 g s Timotheüs.
20 e s Margaretha.	20 a s Bernardus.
21 f s Victor.	21 b s Anastasius.
22 g s Maria Magd.	22 c s Hypolitus.
23 a s Brigitta.	23 d s Philippus, b.
24 b s Christina.	24 e s Bartholom.
25 c s Jacob. Apost.	25 f s Ludovicus.
26 d s Anna.	26 g s Sephyrinus.
27 e s Pantaleon.	27 a s Cesarius.
28 f s Innocentius.	28 b s Augustinus.
29 g s Martha.	29 c s Joan. onth.
30 a s Abdon.	30 d s Rosa.
31 b s Ignatius.	31 e s Raymundus

SEPTEMBER.

1 f s Gillis.
2 g s Stephanus.
3 a s Remaclus.
4 b s Rosalia.
5 c s Laurentius.
6 d s Eleutherius.
7 e s Regina.
8 f *Maria geboorte.*
9 g s Gorgonius.
10 a s Nicolaus, Tol.
11 b s Protus.
12 c s Guido.
13 d s Amatus.
14 e *H. Kruisverh.*
15 f s Nicodemus.
16 g s Cornelius.
17 a s Lambertus.
18 b s Th. à Vil. n.
19 c s Januarius.
20 d s Eustachius.
21 e s Mattheüs, A
22 f s Mauritius.
23 g s Thecla.
24 a O. L. V. der sl.
25 b s Cleophas.
26 c s Cyprianus.
27 d ss Cosm. en D
28 e s Wenceslaus.
29 f s Michael.
30 g s Hieronymus.

OCTOBER.

1 a s Bavo.
2 b s Engel-Bew.
3 c s Gerardus.
4 d s Franc. v. A.
5 e s Placidus.
6 f s Bruno.
7 g s Marcus.
8 a s Brigitta, w.
9 b s Dionisius.
10 c s Franc. de B.
11 d s Gummarus.
12 e s Seraphinus.
13 f s Eduardus.
14 g s Calixtus.
15 a s Theresia.
16 b s Gallas.
17 c s Hedwigis.
18 d s Lucas.
19 e s Petr. d'Alc.
20 f s Felician.
21 g s Ursula.
22 a s Cordula.
23 b s Joann. Cap.
24 c s Raphael.
25 d s Crispinus.
26 e s Evaristus.
27 f s Frument.
28 g s Sim. en Jud.
29 a s Ermelindus.
30 b s Marcellus.
31 c s Quintin. *vig.*

NOVEMBER.	DECEMBER.
1 d *Allerheiligen.*	1 f s Eligius.
2 e *Allerzielen.*	2 g s Bibiana.
3 f s Hubertus.	3 a s Franc. Xav.
4 g s Carolus.	4 b s Barbara.
5 a s Zacharias.	5 c s Sabbas.
6 b s Leonardus	6 d s Nicolaus.
7 c s Willibrordus.	7 e s Ambrosius.
8 d s De 4 Gekr.	8 f *O.-L -V. Ontv.*
9 e s Theodorus.	9 g s Leocadia.
10 f s Tryphon.	10 a s Melchiades.
11 g s Martinus, b.	11 b s Damascus.
12 a s Livinus.	12 c s Constantius.
13 b s Didacus.	13 d s Lucia.
14 c s Alberic.	14 e s Nicasius.
15 d s Leopoldus.	15 f s Eusebius.
16 e s Edmondus.	16 g s Adonius.
17 f s Gregorius.	17 a s Begga.
18 g s Romanus.	18 b s Gratianus.
19 a s Elisabeth.	19 c s Nemesius.
20 b s Felix de V.	20 d s Philogonus.
21 c *O. L. V. Pres.*	21 e s Thomas.
22 d s Cecilia.	22 f s Hungerus.
23 e s Clemens.	23 g s Victoria.
24 f s Joan. à Cruc.	24 a s Adèle, *Vigil.*
25 g s Catharina.	25 b *Kersdag.*
26 a s Petr. Alex.	26 c s Stefanus.
27 b s Maximus.	27 d s Joan. Evang.
28 c s Gregorius III.	28 e s Onn. Kinder.
29 d s Saturninus.	29 f s Thom Cant.
30 e s Andreas.	30 g s Sabinus.
	31 a s Silvester.

DE KATHOLIEK,

GELEID

IN HET GEBED EN DE OVERWEGING.

MORGENGEBEDEN.

NIETS is den Christen, die de waarde van den tijd kent, noodzakelijker dan, bij het ontwaken, al de gedachten van zijnen geest, al de bewegingen van zijn hart en al de werken van den dag aan God toe te wijden. Zou hij den Vader

der barmhartigheden, die over zijn behoud waakte, terwijl hij in eenen diepen slaap verzonken lag, deze hulde kunnen weigeren! Hij volge den Koninklijken Profeet na, die in zijne gebeden (de psalmen) zoo menigwerf zijn verlangen betuigde zijne rust te onderbreken, om de wet des Heeren te overwegen: »Heer, zeide hij, ik heb mij uwer herinnerd, wanneer ik op mijne legerstede uitgestrekt lag, van den vroegen morgen af zal ik aan u denken." En omdat hij er wezenlijk aan gedacht had, riep hij, zoodra hij ontwaakte, uit: »Mijn God, ik waak, om u van den dageraad af te bezoeken."

Maak aanstonds als gij ontwaakt het teeken des H. Kruises, en verwek terwijl gij u kleedt, de volgende

GODVRUCHTIGE VERZUCHTINGEN.

O mijn goddelijke Zaligmaker! heilig door uwe genade dit eerste oogenblik van den dag, opdat ik, denzelven met u begonnen hebbende, uwe bescherming verdiene in den strijd mijner zaligheid, welke gij wilt, dat ik heden, ter uwer meerdere verheerlijking, blijve aanhouden.

Kniel dan eerbiedig neder en breng God de eerste vruchten van uwen dag.

OEFENING VAN AANBIDDING.

O mijn God! ik geloof, dat gij hier aanwezig zijt, en mijne verborgenste gedachten kent; ik werp mij voor u neder, om u de aanbidding en eeredienst te bewijzen, welke ik u verschuldigd ben. Maar tevens beken ik, dat ik onwaardig ben voor uwe oogen te verschijnen, en dat mijne zonden mij allen toegang tot u ontzeggen. Ik zoude mij dan voor uwe Godheid niet durven vertoonen, zoo uwe heilige Schriften mij niet leerden, dat, hetgeen ik niet door mij zelven kan, ik zulks vermag in Jesus Christus, uwen Zoon, door wiens toedoen de grootste zondaars door u verhoord en toegelaten worden, om u hunne wenschen en smeekingen aan te bieden. Het is dan in hem, dat ik u aanbid. Allerheiligste Drievuldigheid in éénen God, ik erken uwe opperheerschappij over mij en over alle schepselen, en onderwerp mij geheel aan uwen aanbiddelijken wil.

OEFENING VAN DANKZEGGING.

Daar ik, o mijn God! alleen door uwe genade en door de tallooze menigte uwer gaven besta, dank ik u hiervoor uit den grond mijns harten, door denzelfden Jesus Christus, mijnen Zaligmaker. Onder andere gunsten, bedank ik u, dat gij mij dezen nacht behoedt hebt, door eene geheel bijzondere bescherming, welke ik als een onderpand der barmhartigheid beschouw, die gij mij wilt bewijzen, door mij den tijd en de middelen te vergunnen, om aan mijne zaligheid te werken. Gij hebt mij Jesus Christus, uwen eenigen Zoon, voor Zaligmaker gegeven; gij hebt hem aan den dood des kruises overgeleverd, om mij van den eeuwigen dood, dien ik door mijne zonden verdiend had, te verlossen; gij hebt mij in den schoot der waarheid, als kind uwer Kerk, bij voorkeur boven zoo vele anderen, doen geboren worden, en mij eene eindelooze menigte genaden verleend, om mij den hemel te verzekeren; elken dag overlaadt gij mij met nieuwe weldaden. Ontvang, bid ik u, door Jesus Christus, de hulde mijner vurige dankbaarheid, en laat niet toe, dat ik

zoo veel gunsten misbruike, en eenen kostbaren tijd verlieze, die gij mij geeft om u te dienen, en om mij waardig te maken eens in uw eigen geluk te deelen.

OEFENING VAN OPDRAGT.

Het is om in de groote inzigten uwer barmhartigheid jegens mij te treden, dat ik u al mijne gedachten, al mijne verlangens al mijne woorden, al mijne werken van dezen dag, al de smarten en pijnen welke het u believen zal mij over te zenden, opdraag. Maak, o mijn God! dat er dezen dag niets in mij zij, dat niet strekke tot uwe meerdere verheerlijking, en dat ik mij op eene in uwe oogen zoo aangename wijze gedrage, dat ik uwe barmhartigheden moge verdienen.

Houd u hier eenige oogenblikken stil, tracht de bekoringen te voorzien, welke gij zult te bestrijden hebben, en de gelegenheden, die er u gewoonlijk aan blootstellen: maak dien ten gevolge eenige bijzondere voornemens, en vraag aan God, dat hij u getrouw make in die te volbrengen.

GOED VOORNEMEN EN GEBED OM DE GODDELIJKE HULP.

Ik vraag u vergiffenis, o mijn God, voor al mijne ongetrouwheden en verledene nalatigheden, ik verlang daarvoor boetvaardigheid te doen, en van heden af, wil ik mij van den ouden mensch, die in mij is, ontdoen, om een nieuw leven te beginnen, dat aan de grootheid mijner verpligtingen beantwoordt. O Jesus, mijn goddelijk voorbeeld, ik ben voornemens om, naar uw voorbeeld, zachtmoedig en ootmoedig van hart te zijn, rein, niet alleen voor de oogen der menschen, maar vooral voor u, die harten en nieren doorgrondt; ik wil geduldig, gelaten en liefdadig zijn. Verre zij van mij alle afgunst, afgekeerdheid, haat en wraakzucht, het verlangen, om de vergankelijke goederen dezer wereld te vergaderen, zal mij niet meer aanzetten om de wetten der regtvaardigheid jegens mijne broeders te overtreden, en ik zal alle vermaak vlugten, wat uw Evangelie doemt, of dat mijne ziel noodlottig zou kunnen worden.

Maar hierover, o mijn God! heb ik de

magtige hulp uwer genade noodig; want uit mij zelven ben ik niets dan zwakheid en ellende. Ik smeek u dan om die genade, en hoe onwaardig ik die ook zij, hoop ik dezelve echter van uwe eindelooze goedheid te verkrijgen. Ja, mijn God, steunende op de verdiensten van mijnen Zaligmaker, in wien alleen ik al mijn vertrouwen stel, hoop ik, dat gij, na zoo vele reeds aan mij geschonken genaden, in mij datgene zult voltrekken, wat gij begonnen hebt; ik hoop, dat gij mij zult geven, hetgeen gij van mij verlangt, en dat ik in u alleen zal vinden, wat mij ontbreekt, met het vermogen van u te geven, hetgeen ik u verschuldigd ben: ik vraag u dit dringend en met eenen diepen ootmoed, tot u zeggende:

Onze Vader, die in de hemelen zijt; geheiligd zij uw naam. Ons toekome uw rijk. Uw wil geschiede op de aarde als in den gemel. Geef ons heden ons dagelijksch brood. En vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren. En leid ons niet in bekoring, maar verlos ons van den kwade. Amen.

AANROEPING VAN DE H. MAAGD.

Wees gegroet, Maria, vol van genade; de Heer is met u; gezegend zijt gij boven alle vrouwen, en gezegend is de vrucht uws ligchaams, Jesus. Heilige Maria, Moeder Gods, bid voor ons, zondaars, nu en in het uur onzes doods. Amen.

GEBED TOT DE H. MAAGD, DOOR DEN H. BERNARDUS.

Gedenk, o genadigste Maagd Maria, dat niemand dergenen, die hunne toevlugt tot uwe bescherming genomen, en uwe voorbidding en bijstand gevraagd hebben, verlaten is geworden. Door hetzelfde vertrouwen aangemoedigd, haast ik mij, mijne toevlugt tot u te nemen, o Maagd, Moeder der Maagden, en zuchtende onder het juk mijner zonden; werp ik mij voor uwe voeten neder. O Moeder van het vleesch geworden Woord, versmaad mijne bede niet, maar gelief die gunstig aan te nemen te verhooren. Amen.

GELOOFSBELIJDENIS.

Ik geloof in God den Vader almagtig, Schepper van hemel en aarde; en in Jesus

Christus, zijnen eenigen Zoon, onzen Heer, die, ontvangen van den heiligen Geest, geboren is uit de H. Maagd Maria, die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruist, gestorven en begraven. Hij is nedergedaald ter helle, den derden dag is hij verrezen van den dood. Hij is opgeklommen ten hemel, en zit aan de regterhand Gods zijn Vaders almagtig, van daar zal hij komen oordeelen de levenden en dooden Ik geloof in den H. Geest, de H. Katholieke Kerk, gemeenschap der Heiligen, vergiffenis der zonden, verrijzenis des vleesches, en het eeuwige leven. Amen.

Zeg de geboden Gods, met een vast voornemen van die, met de hulp zijner genade, te onderhouden.

1. Ik ben de Heer, uw God! gij zult geene vreemde goden voor mijne oogen hebben; gij zult u geen gesneden beeld of gelijkenis maken; gij zult die niet aanbidden of godsdienst aandoen.

2. Gij zult den naam van den Heer, uwen God, niet ijdel gebruiken.

3. Wees gedachtig, dat gij den Sabbatdag heiligt.

4. Eer uwen vader en uwe moeder, opdat gij langt moogt leven op aarde.

5. Gij zult niet doodslaan.

6. Gij zult geen overspel bedrijven.

7. Gij zult niet stelen.

8. Gij zult tegen uwen naaste geene valsche getuigenis geven.

9. Gij zult uws naastens huisvrouw niet begeeren.

10. Gij zult zijn huis niet begeeren, noch zijn land, noch zijnen knecht, noch zijne dienstmaagd, noch zijnen os, noch zijnen ezel, noch iets van al wat hem toebehoort.

Zeg insgelijks de geboden der H. Kerk.

1. De geboden heilige dagen zult gij vieren.

2. Op de zon- en feestdagen zult gij Mis hooren.

3. Gij zult ten minste ééns 's jaars uwe zonden biechten.

4. En het ligchaam des Heeren omtrent Paschen nuttigen.

5. Op de quatertemperdagen, vigiliën en gedurende de geheele vaste, zult gij de vaste onderhouden.

6. Des vrijdags en zaturdags zult gij u van vleesch onthouden.

OEFENING VAN GELOOF.*

Mijn God, ik geloof vastelijk al hetgeen gij geopenbaard hebt, en de heilige Katholieke Kerk mij voorstelt te gelooven, omdat gij de waarheid zelve zijt, en gij ons niet kunt bedriegen, noch bedrogen kunt worden.

In dit geloof wil ik leven en sterven.

OEFENING VAN HOOP.

Mijn God, ik hoop met een vast vertrouwen, door de verdiensten van Jesus Christus, dat gij mij in deze wereld uwe genade, en, zoo ik uwe geboden onderhoud, de zaligheid in het andere leven zult verleenen, omdat gij het mij beloofd hebt, en gij eindeloos goed jegens ons, almagtig en getrouw in uwe beloften zijt.

In deze hoop wil ik leven en sterven.

*) Vollen aflaat van 7 jaren en van 7 maal 40 dagen, voor elkemaal dat men deze oefeningen zal verwekken en bovendien een' vollen aflaat, toevoegelijk aan de zielen in het vagevuur, voor hen, die dezelve, gedurende eene maand, alle dagen zullen verrigten, op eenen dag naar verkiezing, mits gebiecht en gecommuniceerd, en volgens de bedoelingen der H. Kerk gebeden te hebben. Benedictus XIV.

OEFENING VAN LIEFDE.

Mijn God, ik bemin u uit geheel mijn hart, en boven alles, omdat gij in u zelven oneindig volmaakt, goed en beminnelijk zijt, en ik bemin mijnen naaste gelijk mij zelven, uit liefde tot u.

In deze liefde wil ik leven en sterven.

OEFENING VAN BEROUW.

Mijn God, het is mij leed uit geheel mijn hart, u vergramd te hebben, ik verfoei uit liefde tot u, mijne zonden, omdat zij u mishagen, u, die eindeloos goed, eindeloos beminnelijk zijt; ik vraag u vergiffenis over dezelve, door de verdiensten van Jesus Christus, en maak het voornemen van, met de hulp uwer genade, in dezelve niet meer te hervallen, en er, tot aan mijnen dood, boetvaardigheid over te doen. Amen.

Oefening van gelijkvormigheid met den wil Gods, welke mevrouw Elisabeth, zuster van Lodewijk XVI, koning van Frankrijk, dagelijks bad.

Wat mij heden zal overkomen, o mijn God, is mij onbekend; al wat ik weet, is, dat mij niets zal wedervaren, hetwelk gij niet

hebt voorzien, geregeld en van alle eeuwigheid bevolen, zulks is mij genoeg. Ik aanbid uwe eeuwige en ondoorgrondelijke raadsbesluiten; ik onderwerp mij daaraan van ganscher harte, uit liefde tot u. Ik wil alles, ik neem alles aan, wat gij wilt, en ik vereenig die opoffering met de offerande van Jesus Christus, mijnen God en Zaligmaker. Ik vraag u in zijnen naam en door zijne eindelooze verdiensten, het geduld in mijn lijden, en de volkomen onderwerping, welke ik u, in al wat gij wilt en toelaat, schuldig ben. Amen.

GEBED TOT ZIJNEN BESCHERM-ENGEL.

Engel Gods, mijn trouwe en liefdevolle geleider, verwerf mij dezen dag en al de dagen mijns levens, zoo gehoorzaam te zijn aan uwe heilige ingevingen, dat ik niets van den weg der geboden van mijnen God afwijke.

GEBED TOT ZIJNE BESCHERM-HEILIGEN.

Groote Heiligen, wier namen ik het geluk heb te dragen, beschermt mij, bidt voor mij, opdat ik God op aarde zoo moge dienen,

gelijk gij hem gediend hebt, en hem eens met u in den hemel moge bezitten. Amen.

GEBED VOOR DEN NAASTE.

Vervul, o mijn God! met uwe zegeningen mijnen vader, mijne moeder, al mijne bloedverwanten, mijne vrienden, mijne weldoeners hen, die mij beleedigd hebben, alle Christenen in het algemeen, en in het bijzonder degenen, die de ongelukkigste en het meest verlaten zijn; en verleen vooral uwen magtigen bijstand aan hen, die meest blootgesteld zijn om u te vergrammen. O goede God! schenk allen levenden uwe liefde, en den overledenen uwen vrede. Laat mij toe, u onder de afgestorvenen, op eene bijzondere wijze diegenen aan te bevelen, die de meeste aanspraak op mijne gebeden hebben. O mijn God! verhoor mij ten aanzien der verdiensten van Jesus Christus, uwen beminden Zoon. Amen.

Gij zult weldoen door uw morgengebed te sluiten met de Litanie van den heiligen Naam Jesus, die zich onder de godvruchtige oefeningen voor den Dingdag bevindt.

Zoo u de tijd ontbreekt om dit morgengebed

geheel te lezen, begeef u ten minste niet aan uwe beroepsbezigheden zonder alvorens uw hart tot God verheven, en hem al uwe gedachten, al uwe werken, door eenige godvruchtige verzuchtingen, te hebben toegewijd: voeg bij die goede gevoelens het Onze Vader, het Wees gegroet, de oefeningen van geloof, hoop, liefde en van berouw; en betuig uwen hemelschen Vader het leedwezen, dat gij gevoelt, van u niet langer met hem te kunnen bezig houden.

AVONDGEBEDEN.

EINDIG den dag, zoo als gij dien begonnen hebt, namelijk: door het gebed; er is geen oogenblik van uw leven, dat niet aan God toebehoort, en welk gij hem kunt ontrukken, wij zijn aan God de hulde van den avond, even als die van den morgen, verschuldigd.

Stel het grootste belang in het onderzoek der misslagen, die gij gedurende den dag hebt begaan; niets zal beter geschikt zijn, om u tegen de slechte gewoonte en tegen de volharding in de zonde te behoeden. Zoo gij het ongeluk hebt gehad van in eene zware fout te vallen, begeef u dan vooral niet ter rust, zonder getracht te hebben u, door Gods genade, tot een volmaakt berouw op te wekken, denk, dat velen zich in eene bloeiende gezondheid ter rust hebben begeven, die van den slaap in de eeuwigheid zijn overgegaan, de dood komt als een dief in den nacht op het oogenblik, dat men hem niet verwacht.

In den naam des Vaders en des Zoons en des H. Geestes. Amen.

STEL U IN GODS TEGENWOORDIGHEID EN AANBID HEM.

O mijn Heer en mijn God! die het heelal met uwe tegenwoordigheid vervult, reinig mijn verstand en hart, opdat, gedurende den tijd, dien ik aan het gebed ga toewijden, al mijne gedachten, al mijne genegenheden tot u, die mijn opperste Meester zijt, gerigt mogen wezen.

Ik aanbid u, o mijn God! met de onderwerping, welke de aanwezigheid uwer eindelooze Majesteit mij inboezemt.

Ik geloof in u, omdat gij de waarheid zelve zijt.

Ik hoop in u, omdat gij eindeloos goed en getrouw in uwe beloften zijt.

Ik bemin u van ganscher harte, omdat gij boven alles beminnelijk zijt, en ik bemin mijnen naaste gelijk mij zelven, uit liefde tot u. Amen.

DANKZEGGING.

Ik dank u, o mijn God, voor al de weldaden, waarmede gij mij, van het eerste

oogenblik mijner geboorte tot op dezen stond overladen hebt. Ik dank u uit geheel mijn hart, voor de onuitsprekelijke gift, welke gij mij in uwen Zoon Jesus Christus, gedaan hebt en voor al de geestelijke zegeningen, die gij niet ophoudt, mij, ten zijnen aanzien, te vergunnen. Ik beken, dat gij het alleen zijt, die mij belet hebt van in al de zonden te vallen, welke ik niet bedreven heb; dat gij het alleen zijt, die in en door mij het weinige goeds hebt gedaan, hetwelk ik heb kunnen verrigten, zoo ik het ooit tot nog toe gedaan heb. Prent, bid ik u, o mijn God, deze gevoelens in het diepste mijner ziel, en maak, door uwe genade, dat mijne werken en mijn leven nimmer ophouden eene trouwe getuigenis te geven van de dankbaarheid, welke ik u verschuldigd ben.

GEBED TOT JESUS CHRISTUS VÓÓR HET GEWETENS-ONDERZOEK.

Eenige Zoon Gods, wien de eeuwige Vader de magt van te oordeelen heeft gegeven, ik bied mij voor u aan, als een misdadiger voor zijnen regter, om mij aan de billijkheid en regtvaardigheid van uw vonnis te onder-

werpen, en om van nu af uit getrouwheid en liefde datgene te verrigten, wat alle menschen eens zullen moeten doen uit regtvaardigheid en noodzakelijkheid. Ik aanschouw u met de oogen des geloofs, als den Opperpriester en het Opperhoofd, aan wien ik verlang mijn hart en geweten te openen, en mij van al de misslagen te beschuldigen, waaraan ik mij heb schuldig gemaakt. Maar dewijl ik niet kan belijden, hetgeen mij onbekend is, smeek ik u om dat goddelijk licht, dat mij alleen mijne zonden kan aantoonen mij daarvan overtuigen, en dezelve doen veroordeelen. Doe, bid ik u, de duisternissen der eigenliefde verdwijnen, die dezelve voor mij verbergen, of mij die doen verschoonen; maak, dat ik mij van heden af kenne, gelijk ik mij eens zal kennen, wanneer gij mij voor uwen vreeselijken regterstoel zult dagen.

Onderzoek u over het kwaad, dat gij meer regtstreeks tegen God begaan hebt; over de overtreding van en te kort blijving aan uwe pligten jegens uwen naaste en jegens u zelven.

ZONDEN TEGEN GOD Nalatigheid of onachtzaamheid in de pligten van godvruchtigheid; oneerbiedigheden in de Kerk: vrijwillige of toegestemde verstrooidheden in het gebed; wereldsche inzigten

in de werken, met die door christelijke beweegredenen niet tot God te stieren, wederstand aan de genade, godslasteringen, gebrek aan vertrouwen op God, en aan onderwerping aan zijnen heiligen wil, menschelijk opzigt.

ZONDEN TEGEN DEN NAASTE. Kwaad vermoeden, lichtvaardig oordeel verachting, haat, afgunst, wraakzucht, twist, onverduldigheden, gramschap, oploopendheden, verwenschingen, beleedigingen, kwaadsprekendheden. laster, ware, of valsche overdragingen, die verdeeldheden veroorzaken, schade toebrengen in de goederen of aan den goeden naam; slechte voorbeelden, gebrek aan eerbied en gehoorzaamheid jegens de overheden, gebrek aan liefde, ijver en getrouwheid.

ZONDEN TEGEN ZICH ZELVEN. IJdelheid, hoovaardij, leugentaal, gedachten begeerten, woorden, ef werken strijdig met de heilige deugd van zuiverheid, zedekwetsende lezingen, onmatigheden, gierigheid, zinnelijk en laauw leven, ongeoorloofde en verbodene vermaken, luiheid, verwaarloozing der plichten van zijnen staat.

Onderzoek u ook of gij getrouw zijt geweest aan de bijzondere voornemens, welke gij des morgens gemaakt hebt, en of gij, in het algemeen eenigen voortgang in de deugd hebt gemaakt, houd u niet tevreden met uwe gebreken te kennen, maar tracht derzelver oorzaak op te sporen ten einde het geneesmiddel beter op het kwaad te kunnen toepassen, met wederom bijzondere en toepasselijke voornemens te maken voor den volgenden dag.

BELIJD OOTMOEDIG UWE ZONDEN.

Ik belijd voor God almagtig, de allerheiligste Maria, altijd Maagd, den H. Michaël, Aarts-engel, den H. Joannes den Dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, en alle Heiligen, dat ik zeer gezondigd heb met gedachten, woorden en werken: het is mijne schuld, mijne allergrootste schuld: daarom bid ik de H. Maagd Maria, den H. Michaël, Aartsengel, den H. Joannes den Dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, en alle Heiligen, om den Heer onzen God, voor mij te willen bidden.

De almogende God gelieve zich onzer te ontfermen, en, na onze zonden vergeven te hebben, ons te brengen tot het eeuwige leven. Amen.

Ontslag, kwijtschelding en vergiffenis onzer zonden verleene ons de almagtige en barmhartige Heer.

OEFENING VAN BEROUW.

O mijn God en Vader! wat heb ik gedaan? Ondanks al mijne voornems van getrouw te zijn, heb ik, helaas! op nieuw de voorkeur

in de werken, met die door christelijke beweegredenen niet tot God te stieren, wederstand aan de genade, godslasteringen, gebrek aan vertrouwen op God, en aan onderwerping aan zijnen heiligen wil, menschelijk opzigt.

ZONDEN TEGEN DEN NAASTE. Kwaad vermoeden, lichtvaardig oordeel verachting, haat, afgunst, wraakzucht, twist, onverduldigheden, gramschap, oploopendheden, verwenschingen, beleedigingen, kwaadsprekendheden. laster, ware, of valsche overdragingen, die verdeeldheden veroorzaken, schade toebrengen in de goederen of aan den goeden naam; slechte voorbeelden, gebrek aan eerbied en gehoorzaamheid jegens de overheden, gebrek aan liefde, ijver en getrouwheid.

ZONDEN TEGEN ZICH ZELVEN. IJdelheid, hoovaardij, leugentaal, gedachten begeerten, woorden, ef werken strijdig met de heilige deugd van zuiverheid, zedekwetsende lezingen, onmatigheden, gierigheid, zinnelijk en laauw leven, ongeoorloofde en verbodene vermaken, luiheid, verwaarloozing der plichten van zijnen staat.

Onderzoek u ook of gij getrouw zijt geweest aan de bijzondere voornemens, welke gij des morgens gemaakt hebt, en of gij, in het algemeen eenigen voortgang in de deugd hebt gemaakt, houd u niet tevreden met uwe gebreken te kennen, maar tracht derzelver oorzaak op te sporen ten einde het geneesmiddel beter op het kwaad te kunnen toepassen, met wederom bijzondere en toepasselijke voornemens te maken voor den volgenden dag.

BELIJD OOTMOEDIG UWE ZONDEN.

Ik belijd voor God almagtig, de allerheiligste Maria, altijd Maagd, den H. Michaël, Aarts-engel, den H. Joannes den Dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, en alle Heiligen, dat ik zeer gezondigd heb met gedachten, woorden en werken: het is mijne schuld, mijne allergrootste schuld: daarom bid ik de H. Maagd Maria, den H. Michaël, Aartsengel, den H. Joannes den Dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, en alle Heiligen, om den Heer onzen God, voor mij te willen bidden.

De almogende God gelieve zich onzer te ontfermen, en, na onze zonden vergeven te hebben, ons te brengen tot het eeuwige leven. Amen.

Ontslag, kwijtschelding en vergiffenis onzer zonden verleene ons de almagtige en barmhartige Heer.

OEFENING VAN BEROUW.

O mijn God en Vader! wat heb ik gedaan? Ondanks al mijne voornems van getrouw te zijn, heb ik, helaas! op nieuw de voorkeur

steld heeft om mij te bewaren, dat de oogen uwer liefde steeds op mij gevestigd blijven, om mij dezen nacht tegen alle noodlottige voorvallen te beveiligen; verwerft mij, dat ik van eenen haastigen dood bevrijd worde, en dit leven niet verlate, dan na eene opregte boetvaardigheid over mijne zonden gepleegd te hebben.

Heilige Patronen, die mij tot voorbeelden zijt gegeven, bidt voor mij, en verwerft mij de genade van eene ware regtvaardigheid en heiligheid die mij eens met u in de vreugde van onzen Heer mogen doen binnen treden.

Gij allen eindelijk hemellingen, spreekt voor mij, beschermt mij gedurende dezen nacht, gedurende geheel den tijd mijns levens en bijzonder in het uur van mijnen dood. Am.

Men zal weldoen zijn avondgebed met de Litanie van de H. Maagd, hierna *(oefening van godvruchtigheid voor den zaturdag)* te sluiten.

Zoo gij u in de noodzakelijkheid bevindt van uw gebed te verkorten, tracht dan ten minste de zoo belangrijke en heilzame oefening van het gewetensonderzoek niet achter te laten, die er het voornaamste deel van uitmaakt, noch de oefening van het berouw, welke er een onafscheidbaar gevolg van is, en voeg er het gebed des Heeren bij, met de groetenis des Engels.

HET SLAPEN GAAN.

Ontkleed u zedig, u herinnerende, dat gij u in Gods tegenwoordigheid bevindt; neem gewijd water, eer gij u te bed begeeft, en zegt deze drie schietgebeden, aan welke Paus Pius VII, den 28 April 1807, 300 dagen aflaat heeft vergund.

Jesus, Maria en Joseph, ik offer u mijn hart en mijne ziel op.

Jesus, Maria en Joseph, sta mij bij in mijnen doodstrijd.

Jesus, Maria en Joseph, geef dat mijne ziel na mijnen dood bij u in vrede ruste.

Er zijn 100 dagen aflaat vergund voor hen, die slechts één dezer aanroepingen zouden zeggen. Deze aflaten kunnen toegevoed worden aan de zielen in het vagevuur.

Tracht eindelijk in eene goede gedachte in te sluimeren, en zoo het gebeurt, dat gij des nachts ontwaakt, verhef dan aanstonds uwen geest en uw hart tot God, door eenige teedere verzuchtingen tot hem.

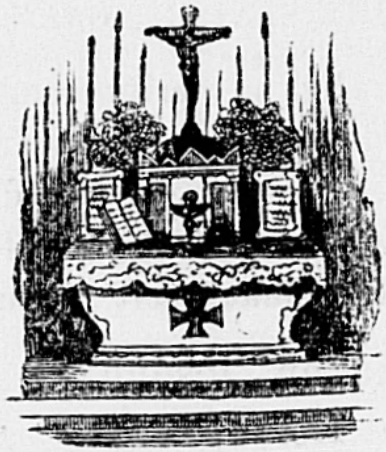

GEBEDEN

ONDER DE H. MIS.

GEBED VOOR DE H. MIS.

Ik geloof vastelijk, o mijn God! dat de H. Mis het onbloedige offer is van het ligchaam en bloed van Jesus Christus, uwen Zoon. Maak, dat ik hetzelve heden met die aandacht, eerbied en die heilige vrees bijwone, welke zulke geduchte geheimen vorderen.

Ik vereenig mij met den priester en uwe gansche Kerk, om u dit offer met dezelfde

inzigten op te dragen, waarmede Jesus Christus hetzelve, aan het kruis, heeft opgeofferd: ik draag het u op, om uwe oppermagt over mij en over alle schepselen te erkennen, en om u mijne diepe dankbaarheid te betuigen voor al de de weldaden, die gij over mij hebt uitgestort.

Zoo gij de Mis bijwoont, met een bijzonder inzigt van God meer uitdrukkelijk te bedanken voor eene van zijne goedheid verworvene genade, zoo voeg er bij:

En namelijk, dat gij mij dusdanige genade, om welke ik u smeekte, heb vergund. Ik draag het u ook op, om door de eindelooze verdiensten van het goddelijke slagtoffer, dat op het altaar gaat opgeofferd worden, de vergeving van al de zonden te verwerven, waaraan ik het ongeluk heb gehad mij pligtig te maken. Laat niet toe dat ik de bruiloftszaal uws Zoons binnentrede, zonder met het bruiloftskleed versierd te zijn. Reinig, van nu af, mijne ziel. De heilige zaken zijn voor de Heiligen: het is mij niet geoorloofd zoo digt u te naderen, zonder mij, even als Mozes, alvorens ontschoeid, dat is, zonder de aangekleefdheid der zonde uit mijn hart verbannen te hebben; ik verfoei dan alle boosheden en

ongeregtigheden, ik vraag u daarover vergeving, en verzaak ze voor altoos.

Eindelijk draag ik u, met uwe Kerk, deze eerbiedwaardige offerande op, om van uwe goedheid al de genaden te verwerven, welke zij voor mij en voor al hare kinderen van u vraagt; gij hebt mij, bij voorkeur boven zooveel anderen, het geluk geschonken, van in haren schoot geboren te worden en haar toe te behooren, verleen mij door de verdiensten van Jesus Christus, uwen welbeminden Zoon, de noodige hulp, om mijnen heiligen roep, door werken, den Christen waardig, te verzekeren, gewaardig u, om mijner zaligheidswil, mij deze en gene genade toe te staan, welke ik heden bijzonder aan u verzoek.

Gewaardig u ook mij gunstig te aanhooren voor allen, voor welke de regtvaardigheid en liefde het mij ten pligt maken te bidden.

Indien uw voornemen is de H. Mis te hooren ten einde eenige bijzondere genade voor iemand te verwerven, druk hier dan den persoon en de genade uit, welke gij voor hem verlangt te bekomen, en herinner u altoos, dat, zoo gij om eenig tijdelijk goed bidt, gij het voorwaardelijk moet vragen, voor zoo verre die gunst met den goddelijken wil overeenkomt en voordeelig is voor uwe zaligheid, of voor die van degenen, voor wien gij bidt.

Ik verzaak vooraf, o mijn God, al de verstrooidheden, die mijnen geest zullen komen overvallen: ik bid u, gewaardig u mij daarvoor te behoeden, opdat niets wat aardsch is, mij aan de liefderijke gemeenschap onttrekke welke ik met u, o mijn Heer en God! verlang te hebben. Amen.

EERSTE DEEL DER H. MIS.

DE OPENBARE VOORBEREIDING, DIE AAN DEN VOET DES ALTAARS GEDAAN WORDT.

In den naam des Vaders en des Zoons in des H. Geestes. Amen.

De Psalm Judica.

IK nader tot het altaar, Heer, gij die het licht zijt van hen, die zich in de duisternissen bevinden, en die mijne toevlugt zijt in alle de rampen, welke mij omringen.

Gewaardig u mijne ziel te bezoeken, en

mij de zaligheid aan te brengen, naar welke ik verzucht, wolken des hemels zendt ons den regtvaardige, en dat de aarde den Zaligmaker voortbrenge.

Heilige Geest, teedere en edelmoedige Vertrooster, boezem mij gebeden in, die waardig zijn verhoord te worden, bestuur mijnen wil, versterk mijnen moed, opdat ik over de wereld en over mij zelven moge zegepralen: maak, dat ik steeds aan uwe inspraken onderdanig zij, maak vooral, dat ik u beminne!

De Confiteor of Schuldbelijdenis.

Ofschoon gij, o mijn God! om mijne zonden te kennen, mijne belijdenis niet behoeft, en gij in mijn hart al mijne ongeregtigheden leest, belijd ik die echter voor het aanschijn van hemel en aarde; ik beken, dat ik u door mijne gedachten, woorden en werken beleedigd heb. Ik beschuldig mij daarvan en bid u ootmoedig om vergeving. Heilige Maagd, Engelen des Hemels, Heiligen van het Paradijs, bidt voor ons, vraagt voor ons genade, terwijl wij in dit dal van tranen en ellenden zuchten, en verwerf ons vergeving onzer zonden.

Misereatur.

O Jesus, vergun ons de kostbaarste gave van het berouw en de vergiffenis, welke gij zelfs aan de grootste zondaars beloofd hebt, zoodra zij voor u hunne ongeregtigheden belijden en zuchten, omdat zij uwe eindelooze heiligheid beleedigd, uwe goedheid veracht, uwe grenzelooze beminnelijkheid miskend hebben.

De Priester klimt op het Altaar.

Gelukkig hij, die, in zijne zwakheid door uwe genade ondersteund, waardig is tot uwe altaren te naderen!

Geef mij, Heer, die genade door de verdiensten der Heiligen, die zooveel deel hebben in uwe heerlijkheld.

Hij kust het Altaar.

En gewaardig u ons, die de opvolgers van hun geloof en van hunne heilige verlangens zijn, de genade der verzoening te verleenen, die hier op aarde het begin was van den vrede, dien zij in uwen schoot genieten.

mij de zaligheid aan te brengen, naar welke ik verzucht, wolken des hemels zendt ons den regtvaardige, en dat de aarde den Zaligmaker voortbrenge.

Heilige Geest, teedere en edelmoedige Vertrooster, boezem mij gebeden in, die waardig zijn verhoord te worden, bestuur mijnen wil, versterk mijnen moed, opdat ik over de wereld en over mij zelven moge zegepralen: maak, dat ik steeds aan uwe inspraken onderdanig zij, maak vooral, dat ik u beminne!

De Confiteor of Schuldbelijdenis.

Ofschoon gij, o mijn God! om mijne zonden te kennen, mijne belijdenis niet behoeft, en gij in mijn hart al mijne ongeregtigheden leest, belijd ik die echter voor het aanschijn van hemel en aarde; ik beken, dat ik u door mijne gedachten, woorden en werken beleedigd heb. Ik beschuldig mij daarvan en bid u ootmoedig om vergeving. Heilige Maagd, Engelen des Hemels, Heiligen van het Paradijs, bidt voor ons, vraagt voor ons genade, terwijl wij in dit dal van tranen en ellenden zuchten, en verwerf ons vergeving onzer zonden.

Misereatur.

O Jesus, vergun ons de kostbaarste gave van het berouw en de vergiffenis, welke gij zelfs aan de grootste zondaars beloofd hebt, zoodra zij voor u hunne ongeregtigheden belijden en zuchten, omdat zij uwe eindelooze heiligheid beleedigd, uwe goedheid veracht, uwe grenzelooze beminnelijkheid miskend hebben.

De Priester klimt op het Altaar.

Gelukkig hij, die, in zijne zwakheid door uwe genade ondersteund, waardig is tot uwe altaren te naderen!

Geef mij, Heer, die genade door de verdiensten der Heiligen, die zooveel deel hebben in uwe heerlijkheld.

Hij kust het Altaar.

En gewaardig u ons, die de opvolgers van hun geloof en van hunne heilige verlangens zijn, de genade der verzoening te verleenen, die hier op aarde het begin was van den vrede, dien zij in uwen schoot genieten.

mij de zaligheid aan te brengen, naar welke ik verzucht, wolken des hemels zendt ons den regtvaardige, en dat de aarde den Zaligmaker voortbrenge.

Heilige Geest, teedere en edelmoedige Vertrooster, boezem mij gebeden in, die waardig zijn verhoord te worden, bestuur mijnen wil, versterk mijnen moed, opdat ik over de wereld en over mij zelven moge zegepralen: maak, dat ik steeds aan uwe inspraken onderdanig zij, maak vooral, dat ik u beminne!

De Confiteor of Schuldbelijdenis.

Ofschoon gij, o mijn God! om mijne zonden te kennen, mijne belijdenis niet behoeft, en gij in mijn hart al mijne ongeregtigheden leest, belijd ik die echter voor het aanschijn van hemel en aarde; ik beken, dat ik u door mijne gedachten, woorden en werken beleedigd heb. Ik beschuldig mij daarvan en bid u ootmoedig om vergeving. Heilige Maagd, Engelen des Hemels, Heiligen van het Paradijs, bidt voor ons, vraagt voor ons genade, terwijl wij in dit dal van tranen en ellenden zuchten, en verwerf ons vergeving onzer zonden.

Misereatur.

O Jesus, vergun ons de kostbaarste gave van het berouw en de vergiffenis, welke gij zelfs aan de grootste zondaars beloofd hebt, zoodra zij voor u hunne ongeregtigheden belijden en zuchten, omdat zij uwe eindelooze heiligheid beleedigd, uwe goedheid veracht, uwe grenzelooze beminnelijkheid miskend hebben.

De Priester klimt op het Altaar.

Gelukkig hij, die, in zijne zwakheid door uwe genade ondersteund, waardig is tot uwe altaren te naderen!

Geef mij, Heer, die genade door de verdiensten der Heiligen, die zooveel deel hebben in uwe heerlijkheld.

Hij kust het Altaar.

En gewaardig u ons, die de opvolgers van hun geloof en van hunne heilige verlangens zijn, de genade der verzoening te verleenen, die hier op aarde het begin was van den vrede, dien zij in uwen schoot genieten.

mij de zaligheid aan te brengen, naar welke ik verzucht, wolken des hemels zendt ons den regtvaardige, en dat de aarde den Zaligmaker voortbrenge.

Heilige Geest, teedere en edelmoedige Vertrooster, boezem mij gebeden in, die waardig zijn verhoord te worden, bestuur mijnen wil, versterk mijnen moed, opdat ik over de wereld en over mij zelven moge zegepralen: maak, dat ik steeds aan uwe inspraken onderdanig zij, maak vooral, dat ik u beminne!

De Confiteor of Schuldbelijdenis.

Ofschoon gij, o mijn God! om mijne zonden te kennen, mijne belijdenis niet behoeft, en gij in mijn hart al mijne ongeregtigheden leest, belijd ik die echter voor het aanschijn van hemel en aarde; ik beken, dat ik u door mijne gedachten, woorden en werken beleedigd heb. Ik beschuldig mij daarvan en bid u ootmoedig om vergeving. Heilige Maagd, Engelen des Hemels, Heiligen van het Paradijs, bidt voor ons, vraagt voor ons genade, terwijl wij in dit dal van tranen en ellenden zuchten, en verwerf ons vergeving onzer zonden.

Misereatur.

O Jesus, vergun ons de kostbaarste gave van het berouw en de vergiffenis, welke gij zelfs aan de grootste zondaars beloofd hebt, zoodra zij voor u hunne ongeregtigheden belijden en zuchten, omdat zij uwe eindelooze heiligheid beleedigd, uwe goedheid veracht, uwe grenzelooze beminnelijkheid miskend hebben.

De Priester klimt op het Altaar.

Gelukkig hij, die, in zijne zwakheid door uwe genade ondersteund, waardig is tot uwe altaren te naderen!

Geef mij, Heer, die genade door de verdiensten der Heiligen, die zooveel deel hebben in uwe heerlijkheld.

Hij kust het Altaar.

En gewaardig u ons, die de opvolgers van hun geloof en van hunne heilige verlangens zijn, de genade der verzoening te verleenen, die hier op aarde het begin was van den vrede, dien zij in uwen schoot genieten.

MARIA, en hij is mensch geworden. Die ook gekruisigd is voor ons onder Pontius Pilatus; hij heeft geleden en is begraven, en is den derden dag weder opgestaan, volgens de Schriftuur; hij is opgeklommen ten hemel, zit aan de regterhand des Vaders, en zal wederkomen met heerlijkheid, om de levenden en dooden te oordeelen; wiens rijk geen einde zal hebben. En in den heiligen Geest, den Heer, en levendmaker die van den Vader en den Zoon voortkomt, die met den Vader en den Zoon te gelijk aangebeden en verheerlijkt wordt, die door de Profeten gesproken heeft. En in eene heilige Katholieke en Apostolische Kerk. Ik belijd een Doopsel tot vergiffenis der zonden, en ik verwacht de verrijzenis der dooden, en het leven der toekomende eeuwen. Amen.

Dominus Vobiscum.

Mijn God, dat uwe genade met ons en met den priester uwen dienaar, zij, om u deze offerande waardig te kunnen opdragen.

DERDE DEEL DER H. MIS.

HET BEGIN DER OFFERANDE OF DE OPDRAGT.

Het Offertorium.

DAT hemel en aarde getuigen zijn van de opregtheid mijner liefde, en van de vreugde, die ik zou smaken in mijn eigen leven te geven, om u mijne liefde en getrouwheid te bewijzen.

Ontvang, o heilige Vader, eeuwige en almogende God, dit vlekkelooze offer, hetwelk wij, hoe onwaardig wij daartoe ook zijn mogen, u opdragen. Ik draag het u op, als aan mijnen levenden en waren God, voor mijne tallooze zonden, beleedigingen en nalatigheden; ik draag het u ook op voor alle geloovige Christenen, levenden en overledenen, opdat het hun en mij ter eeuwige zaligheid verstrekke. Amen.

Wanneer de Priester den wijn en het water in den kelk giet.

O God! die door een wonderbaar uitwersel uwer magt, den mensch in eenen verheve-

nen graad van voortreffelijkheid en uitstekendheid geschapen hebt en die door een nog grooter wonder uwer goedheid u gewaardigd hebt, dit werk uwer handen na zijnen val te herstellen, verleen mij door het geheim, dat de vermenging van het water met den wijn ons vertoont, de genade van te mogen deelen in de Godheid van Jesus Christus, uwen Zoon: die zich vrijwillig met onze menschheid heeft willen bekleeden, hij, die God zijnde, met u in de eenheid van den H. Geest leeft en heerscht in al de eeuwen der eeuwen. Amen.

De opdragt van den kelk.

Ik draag u, Heer, met uwen dienaar den kelk der zaligheid op, en smeek uwe goedheid denzelven, als een reukwerk van goeden geur, te doen opstijgen tot den troon uwer goddelijke Majesteit, voor onze zaligheid en voor die der gansche wereld.

Ik vertoon mij voor u, Heer, met eenen ootmoedigen geest, en een rouwig hart; ontvang mij, bid ik u, en maak, dat de offerande, welke ik u van geheel mij zelven doe, in vereeniging met die van Jesus Christus, heden voor u, op zoodanige wijze voltrokken worde,

die u dezelve aangenaam kan maken, o Heer, mijn God!

De Priester wascht zijne vingers.

Mijn God, gewaardig u mijne ziel te wasschen en te reinigen van alle vlekken der zonden, vernietig in mij tot de minste onvolmaaktheden, en maak mijne ziel, door uwe genade, zoo zuiver als zij onmiddelijk na het doopsel was.

Vergun mij de genade, Heer, de wereld te vergeten, die de strengheid uwer oordeelen moet ondergaan; deze aarde te verachten, die ter prooi zal zijn aan uwe wraaknemingen; en van geene de minste aandacht te verleenen aan die ontwerpen, aan die listen, die slechts eene duurzaamheid van eenen dag, van eene minuut, van eene seconde hebben! Dat ik onder de voeten vertrede die eer, die verlangens, die gevaarlijke vermaken, die den geest verlagen en bedwelmen; die valsche goederen, die de ziel in het verderf storten; die valsche bekwaamheden, die vermaken, dien valschen schijn van uitwendige achting en vriendschap, die zooveel rampzalige slagtoffers maakt; en dat de eerste, de ijverigste mijner zorgen zij, den dag uwer wraakneming

te voorkomen, waarop gij eene vreeselijke rekening van uwe weldaden en genaden zult vragen! ik smeek u hierom, o mijn God, door de eindelooze verdiensten van Jesus Christus. Amen.

Het Orate Fratres.

Heer! verhoor de gebeden van al uwe geloovigen, die vereenigd zijn om u dit verheven offer op te dragen, hetwelk wij u bidden aan te nemen tot verheerlijking van uwen naam, tot ons bijzonder voordeel en tot welzijn uwer geheele Kerk. Gewaardig u aan onze harten de noodige gesteldheid te schenken, om met vrucht dit groote werk van onze godsdienst bij te wonen; heilig den priester, die uwe heilige geheimen voltrekt, en reinig zijne handen en zijn hart, opdat hij in staat zij uwe genade over zich en over ons te trekken.

De stille gebeden.

Verander, o mijn God, deze offerande in uw ligchaam en bloed en herschep onze harten in u zelven, door de kracht dezer aanbiddelijke geheimen; dat uw heilig woord op deze offerande, welke wij u opdragen, neder-

dale, opdat zij een heilzaam slagtoffer worde, dat uwer majesteit aangenaam en uwen dienaren nuttig zij, door de toepassing van het bloed van Jesus Christus.

Dat deze offerande overvloedige zegeningen over uwe geloovigen doen nederdalen, hunne harten verandere, de zonden en de aardsche genegenheden in dezelve vernietige, en u aldaar een aangenaam brandoffer en eene bestendige woning bereide, in vereeniging met en door de verdiensten van Jesus Christus, uwen Zoon en onzen Heer, die met u leeft en heerschappij voert.

VIERDE DEEL DER H. MIS.

DE CANON OF REGEL DER CONSECRATIE, VOORAFGEGAAN DOOR DE PREFATIE.

EEUWIGE Vader, zie hier het oogenblik waarop uw goddelijke Zoon onze Zaligmaker, Jesus Christus, uit den hemel op het altaar gaat nederdalen; niets, dat aardsch is, moet

mij meer bezig houden; mijn hart moet niet meer verzuchten dan naar dat zuivere offer, dat de zonden der wereld uitwischt, reinig hetzelve door het vuur uwer liefde; opdat het geen smaak meer vinde dan in hemelsche goederen. Door welke dankbaarheid zal ik immer al uwe weldaden kunnen erkennen, en voornamelijk die van ons een zoenoffer te geven, dat dagelijks en meermalen elken dag voor ons de offerande vernieuwt, welke hij eens op den Calvarieberg heeft opgedragen, ten einde uwe barmhartigheid over ons te trekken? Het is, eeuwige Vader, door Jesus Christus, uwen welbeminden Zoon, dat al de hemelingen u verheerlijken en u hunne hulde aanbieden. Neem goedgunstig aan, Heer, dat zondaars zoo als wij, hunne zwakke lofbetuigingen, met die dezer hemelsche geesten vereenigen, en dat wij, ons allen met hart en geest met hen vereenigende, in eene verrukking van vreugd, liefde, dankbaarheid en verwondering uitroepen:

Sanctus.

Heilig, eindeloos heilig, alleen waarlijk heilig is de Heer, onze God! het heelal is

vol van zijne heerlijkheid; dat de gelukzaligen hem zegenen in den hemel, terwijl wij op aarde dengenen aanbidden, die nederdaalt in den naam des Heeren, aan wien zij eer en heerlijkheid in alle eeuwen!

Canon.

Wij bidden u dan, allerbarmhartigste Vader, en smeeken u, door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, deze giften, deze offerande, dit reine en vlekkeloolse offer aan te nemen en te zegenen, hetwelk wij u voor uwe heilige Kerk opdragen, opdat het u behage haar den vrede te schenken, haar te bewaren, in de eenheid te houden, en haar over de geheele aarde te besturen, en met haar uwen dienaar N., onzen paus, onzen bisschop N., eindelijk al degenen, die regtgeloovig zijn, en de belijdenis doen van het roomsch-katholieke en apostolische Geloof.

De gedachtenis der levenden.

Wees uwe dienaren en dienaressen N. en N. indachtig, Heer, en allen, die zich hier tegenwoordig bevinden, wier geloof en godsvrucht u bekend zijn, voor welke wij u

deze offerande van lof opdragen, of die u dezelve, zoo voor zich als voor die, aan welke zij verbonden zijn, opdragen; voor de verlossing hunner zielen, voor de hoop hunner zaligheid en behoudenis, en om u hunne hulde, als aan den eeuwigen, levenden en waren God aan te bieden.

Gedachtenis der heiligen.

In gemeenschap vereenigd zijnde met al uwe heiligen eeren wij de gedachtenis, eerstens van de verheerlijkte Maagd Maria, Moeder van God, Jesus Christus, onzen Heer, en van uwe gelukzalige apostelen en martelaren, Petrus en Paulus, Andreas, Jacobus, Thomas, Jacobus, Philippus, Bartholomeus, Mattheus, Simon en Thadeüs, Linus, Cletus, Xystus, Cornelius, Laurentius, Joannes en Paulus, Cosmas en Damianus en al uwe heiligen; door wier verdiensten en gebeden wij u smeeken, ons in alles de hulp uwer bescherming te verleenen; dit is hetgeen wij u vragen door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Vertrouwen in de offerande.

Wij smeeken u dan, Heer, gunstig de hulde aan te nemen, die wij u bewijzen door deze opdragt, welke ook die uwer geheele Kerk is: verleen ons, tijdens de dagen van dit sterfelijk leven den vrede, die van u komt; behoed ons voor de eeuwige verwerping en stel ons onder het getal uwer uitverkorenen, door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Wij bidden u, o God! de offerande te zegenen, haar te stellen onder het getal van die, welke gij goedkeurt; haar aan te nemen, er een uwer waardig offer van te maken, waardoor wij u eene redelijke en geestelijke eeredienst bewijzen: zoo dat zij voor ons worde het ligchaam en bloed van uwen welbeminden Zoon, onzen Heer, Jesus Christus. Amen.

Aan de Consecratie.

Dat de hemel zich opene, de Regtvaardige op de aarde nederdale, en dat de zondaren de vertroosting genieten van aldaar hunnen Verlosser te zien! Kom, Heer, kom, liefderijke Hersteller der wereld; kom een ge-

heim voltrekken, dat als het begrip van al uwe wonderdaden is; kom eene verandering uitwerken, welke wonderbaarder is dan de schepping van het heelal.

Aan de opheffing.

O *salutaris Hostia*.... O slagtoffer der zaligheid; dat ons den hemel opent; de geest der duisternissen levert ons eenen geweldigen strijd, versterk ons tegen zijne aanvallen.

Ecce panis Angelorum . . Ziehier het brood der engelen, dat het voedsel der menschen is geworden; het is waarlijk het brood der kinderen, dat den dieren niet moet toegeworpen worden.

Bone pastor. . . . Goede Herder, waarachtig brood, Jesus, ontferm u onzer: Wees ons voedsel en onze steun, doe ons de ware goederen genieten in het land der levenden. Wees onze geleider tot in het hemelsch Vaderland, toon ons steeds den weg aan, die er heen geleidt; breng ons op het regte spoor, zoodra wij daarvan afwijken; houd ons op dat heilige pad, tot dat wij in die haven komen, waar gij de belooning uwer getrouwe schapen zijt.

Vervolg van den Canon na de opheffing.

Het is hierom, Heer, dat wij, uwe dienaren, en met ons uw heilig volk, ons herinnerende het gelukzalige lijden van uwen Zoon, Jesus Christus, onzen Heer, zijne opstanding uit het graf, over de hel zegepralende, en zijne heerlijke opklimming ten hemel, aan uwe onvergelijkelijke Majesteit opdragen hetgeen de gift zelve is, welke wij van u ontvangen hebben, het zuivere offer, het heilige offer, het vlekkeloos offer, het heilige Brood des levens, dat geen einde zal hebben, en den kelk der eeuwige zaligheid.

Gewaardig u, Heer, gunstig neder te zien op de opdragt, welke wij u van deze heilige offerande, van dit vlekkelooze slagtoffer doen: gewaardig u die te aanvaarden, gelijk het u behaagd heeft de geschenken van den regtvaardigen Abel, uwen dienaar, de offerande van onzen aartsvader Abraham, en die van Melchisedech, uwen hoogen priester, aan te nemen.

Wij smeeken u, o almogende God, te bevelen, dat deze geschenken door de handen van uwen heiligen engel op uw verheven altaar gedragen worden in de tegenwoordig-

heid uwer goddelijke Majesteit, opdat allen, wie wij ook zijn, welke aan dit altaar deelachtig geworden zijn, het ligchaam en bloed van uwen Zoon zullen genuttigd hebben, vervuld worden met al de zegeningen en genaden des hemels; door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Gedachtenis der overledenen.

Gedenk ook, Heer, uwe dienaren en dienaressen N. en N., die, geteekend met het teeken van het H. geloof, hun sterfelijk leven vóór ons hebben geëindigd, om in den slaap des vredes te rusten.

Wij smeeken u, Heer, hun, door uwe barmhartigheid en aan allen, die in Jesus Christus rusten, de plaats van verkoeling, licht en vrede te verleenen, door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Gebed voor de aanwezenden.

Ook aan ons zondaars, die uwe dienaren zijn, en op uwe groote barmhartigheid hopen, gewaardig u ons deel te geven in het hemelsch erfdeel, met uwe heilige apostelen en martelaren, met Joannes, Stefanus, Mat-

thias, Barnabas, Ignatius, Alexander, Marcellinus, Petrus, Felicitas, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnes, Cecilia, Anastatia en met al uwe heiligen. Gelief ons in hun heilig gezelschap aan te nemen, en geen acht te slaan op onze verdiensten, maar toegevend, te zijn jegens ons; door onzen Heer Jesus Christus, door wien gij, Heer, deze goederen steeds voortbrengt, heiligt, levend maakt, zegent en ons geeft. Dat u door hem, met hem en in hem alle eer en lof gegeven worde, o almogende Vader, in de eenheid van den heiligen Geest.

VIJFDE DEEL DER H. MIS.

DE BEREIDING TOT DE NUTTIGING.

Oremus.

DOOR de heilzame voorschriften van Jesus Christus opgewekt, en door de goddelijke leering onderwezen, durven wij zeggen:

Pater noster.

Onze Vader, die in de hemelen zijt; geheiligd zij uw naam; ons toekome uw Rijk; uw wil geschiede op de aarde als in den hemel, geef ons heden ons dagelijksch brood; en vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren. En leid ons niet in bekoring, maar verlos ons van den kwade. Amen.

Libera nos.

Mijn God! verlos mij van de zonden van mijn voorgaand leven, waarvan ik aan uwe regtvaardigheid rekenschap moet geven; ontrek mij aan mijne kwade gewoonten, en aan mijne altoos voortdurende begeerlijkheden, die mij tot het kwaad lokken. Eindelijk, mijn God, verlos mij van alle bekoringen van den duivel, van de wereld, van het vleesch en van den eeuwigen dood.

Het Agnus Dei.

Mijn Zaligmaker, Jesus Christus, gij zijt het ware Lam Gods, opgeofferd om onze zonden uit te wisschen; maak, door uwe ge-

nade, dat wij, na de vergeving onzer zonden bekomen te hebben, een nieuw leven leiden; en verleen ons de liefde tot u en den vrede met onzen naaste, welke gij zoozeer aanbevolen hebt, en die zoo noodzakelijk zijn, om deelgenoot te worden aan de uitwerksels en genade der H. Communie.

Gebed vóór de geestelijke communie.

Heer Jesus, ik beken, dat gij het ware levende brood zijt, van den hemel nedergedaald, en dat gij met ziel, ligchaam en met uwe Godheid, door eene bewonderenswaardige goedheid, eene hartroerende barmhartigheid en eene wonderbare magt wezenlijk tegenwoordig zijt onder de gedaante van brood en wijn, om ons met u zelven te voeden; ik aanbid u uit al de opregtheid van mijn hart.

Ik geloof, dat gij in dit aanbiddelijk Sacrament eindelooze schatten van hemelsche genaden besluit, waaraan mijne behoeftige en ellendige ziel vurig verlangt deel te nemen.

Ik geloof aan het woord, dat gij gesproken hebt: *wie mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik in hem. . . . Hij*

Pater noster.

Onze Vader, die in de hemelen zijt; geheiligd zij uw naam; ons toekome uw Rijk; uw wil geschiede op de aarde als in den hemel, geef ons heden ons dagelijksch brood; en vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren. En leid ons niet in bekoring, maar verlos ons van den kwade. Amen.

Libera nos.

Mijn God! verlos mij van de zonden van mijn voorgaand leven, waarvan ik aan uwe regtvaardigheid rekenschap moet geven; ontrek mij aan mijne kwade gewoonten, en aan mijne altoos voortdurende begeerlijkheden, die mij tot het kwaad lokken. Eindelijk, mijn God, verlos mij van alle bekoringen van den duivel, van de wereld, van het vleesch en van den eeuwigen dood.

Het Agnus Dei.

Mijn Zaligmaker, Jesus Christus, gij zijt het ware Lam Gods, opgeofferd om onze zonden uit te wisschen; maak, door uwe ge-

nade, dat wij, na de vergeving onzer zonden bekomen te hebben, een nieuw leven leiden; en verleen ons de liefde tot u en den vrede met onzen naaste, welke gij zoozeer aanbevolen hebt, en die zoo noodzakelijk zijn, om deelgenoot te worden aan de uitwerksels en genade der H. Communie.

Gebed vóór de geestelijke communie.

Heer Jesus, ik beken, dat gij het ware levende brood zijt, van den hemel nedergedaald, en dat gij met ziel, ligchaam en met uwe Godheid, door eene bewonderenswaardige goedheid, eene hartroerende barmhartigheid en eene wonderbare magt wezenlijk tegenwoordig zijt onder de gedaante van brood en wijn, om ons met u zelven te voeden; ik aanbid u uit al de opregtheid van mijn hart.

Ik geloof, dat gij in dit aanbiddelijk Sacrament eindelooze schatten van hemelsche genaden besluit, waaraan mijne behoeftige en ellendige ziel vurig verlangt deel te nemen.

Ik geloof aan het woord, dat gij gesproken hebt: *wie mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik in hem. . . . Hij*

ZESDE EN LAATSTE DEEL DER H. MIS.

BEVATTENDE DE DANKZEGGING.

De laatste gebeden.

WAT zal ik u wedergeven, Heer, voor al de weldaden, waarmede gij mij overladen hebt? Hoe zal ik u ooit de dankbaarheid kunnen bewijzen, welke ik u voor zoo veel liefde verschuldigd ben. Aanvaard, bid ik u, om in mijne onmagt te voorzien, de lofbetuigingen der regtvaardigen op aarde, van de allerzaligste Moeder Maria; de zuiverste der maagden, van al uwe engelen en heiligen in den Hemel.

Ik ga heen, gezuiverd, zoo ik hoop, en geholpen door uwe genade, zal ik trachten mij te beveiligen tegen al datgene wat mij op nieuw zou kunnen bezoedelen; ik zal over mijne zinnen waken, opdat de dood door de zonden geenen ingang meer in mijne ziel vinde, en ik zal niet ophouden u ootmoedig en vurig te bidden, ten einde gij mij tot

mijnen laatsten zucht tegen de vijanden mijner zaligheid verdediget. Maak mij getrouw aan deze heilige voornemens, welke gij, o mijn God! o mijn Vader! mij hebt ingegeven: ik smeek u daarom, door Jesus Christus uwen Zoon, onzen Heer.

Gebed terwijl de priester in het midden des altaars neergebogen bidt, vóór dat hij den zegen geeft.

O mijn God! geef geen acht op mijne onwaardigheid, maar niets ziende dan uwe onuitputbare barmhartigheden en de verdiensten van het goddelijke Lam, dat geslagtofferd is geworden om de zonden der wereld uit te wisschen, doe over mij den overvloed uwer zegeningen nederdalen.

Gebed gedurende het laatste evangelie.

Eeuwig Woord, waardoor alles is gemaakt, en dat, in de volheid des tijds voor ons vleesch geworden zijnde, deze eerbiedwaardige en verhevene offerande ingesteld hebt, wij danken u daarvoor met den diepsten ootmoed. Dat alle engelen en heiligen des

hemels u daarvoor loven, en maak, dat wij zelven beginnen u te zegenen op de aarde, door ons gedurende dezen dag en al den tijd, dien gij ons nog in de wereld vergunnen wilt, op zoodanige wijze te gedragen, die onzer goddelijke aanneming waardig zij.

Blijf na de Mis nog eenige oogenblikken ingekeerd, alvorens de kerk te verlaten; bedank God en vraag, dat het bijwonen van het heilig Misoffer voor u niet vrhchteloos zij. Tot dankzegging kunt gij het volgende gebed lezen.

Gebed.

Ik bedank u, God, voor de genade, dat ik de heilige offerande der Mis weder heb mogen bijwonen. Geef dat dezelve, onder uwen zegen, honderdvoudige vruchten in mij voortbrenge. Geef, dat mijn geloof steed werkzamer, mijne liefde tot u en tot al het goede steeds reiner en levendiger, dat mijne deugd ijveriger en volmaakter, dat de overwinning over mijne neigingen en hartstogten steeds gemakkelijker worde. Geef, dat ik met standvastige trouw tot aan het einde mijn levens uw dienaar blijve. Amen.

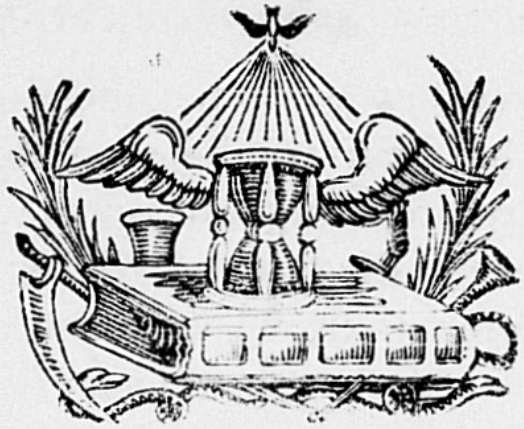

GEBEDEN
ONDER DE H. MIS.

Wanneer men die bijzonder voor de overledenen hoort.

GEBEDEN VOOR DE H. MIS.

Eindeloos regtvaardige God, die alle misdrijven straft, tot dat zij geheel geboet zijn; maar tevens eindeloos goede Vader, die slechts het oogenblik onzer godvruchtige bede wacht, om aan de stem uwer barmhartigheid gehoor te geven: ik kom uwe goedertierenheid inroepen voor de verlichting en verlossing der zielen mijner broeders, welke door uwe geregtigheid

in hare kerkers worden gehouden en die zij door het zuiverende vuur doet gaan. God van vertroosting en genade, het zijn uwe kinderen, die lijden, gij bemint hen, en zij beminnen u; zij verzuchten naar u, gelijk een dorstig hert haakt naar frisch bronwater om zijnen dorst te lesschen; hunne groote smart, o mijn God! is, u nog niet te zien, nog niet te bezitten, u, die het voorwerp hunner vurige verlangens en hun eenig geluk zijt. Toon hun uwe onuitsprekelijke bevalligheden en zij zullen in vreugde wezen. Zij wachten u, Heer! met eene volmaakte onderwerping. Maar hoe smartelijk is deze afwezigheid! hoe drukkend is die ballingschap! hoe pijnlijk is die scheiding! Maak, o mijn God! dat mijn medelijden hun nuttig zij; aanvaard de smeekingen, welke ik ter hunner lafenis tot u stier. Om die bij uwe goddelijke barmhartigheid krachtdadiger te maken, vereenig ik dezelve met de eindelooze verdiensten van het zoenoffer, dat op nieuw op het altaar gaat geofferd worden, om uwe regtvaardigheid te bevredigen, en aan uwe heiligheid, door onze zonden beleedigd, voldoening te geven. O mijn God! sla de oogen op het aangezigt van uwen Jèsus, van dien

goddelijken Zoon, in wien gij uw welbehagen gesteld hebt; zijn bloed, hetwelk ik u met uwe welbeminde Kerk opdraag, roept om barmhartigheid voor uwe heiligen; wij hopen van uwe goedheid, dat gij, die zoo krachtige bede, welke u zoo dierbaar is, gunstig zult aanhooren.

Al die lijdende zielen zijn met mij door de teedere banden van eene en dezelfde liefde vereenigd; ik bid u dan voor allen, maar dewijl er onder haar zijn, die een bijzonder regt en aanspraak op mijne gebeden hebben, zoo smeek ik u, o mijn God! van in dank te aanvaarden, dat ik die heden bijzonder voor de verlichting en verlossing van N.N. tot u stiere.

(*Maak hier uwe meening voor den overledene of de overledene, voor welke gij niet uitsluitend maar meer bijzonder, wilt bidden.*)

En gewaardig u hun overvloedig toe te voegen de oneindige verdiensten van het allerheiligste Misoffer, hetwelk ik voor hen ga hooren. Ik vraag het u, door Jesus Christus uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

Onder het Confiteor.

Treed in de gevoelens van ootmoedigheid en berouw op het zien uwer zonden; zeg even als de verloren zoon, die leedwezen heeft: *O mijn Vader! ik heb tegen den hemel en tegen u gezondigd.* Smeek den Heer, dat hij den sluijer wegneme, waarmede de eigenliefde maar al te dikwijls onze fouten bedekt, en vraag hem, dat hij u er al de boosaardigheid van doe kennen, ten einde gij ze moogt verfoeijen, zoo als zij het verdienen.

Helaas! zoo men aldus met het groene hout handelt, wat zal er dan met het dorre geschieden? Indien zulke vrome zielen nog aan uwe geregtigheid te voldoen hebben, o mijn God, door zulke langdurige en grievende folteringen, ach! ongelukkige zondaar, die ik ben, wat heb ik dan niet van uwe strenge oordeelen te vreezen! Heilige God, die door de zonden beleedigd, maar door het berouw bevredigd wordt, ik belijd u met ootmoedigheid mijne zonden, de eigenliefde kan ik niet langer ontveinzen: ik beken met den tollenaar, dat ik zelfs niet waardig ben uwen heiligen tempel binnen te treden, en

dat ik wel verre van genade voor anderen te verwerven, er zelfs geene waardig ben voor mij zelven; doch ik durf rekenen op de belofte, welke gij mij gedaan hebt van nimmer een verootmoedigd en rouwig hart te zullen verstooten in uwe goedheid. Heer, gij hebt mij de belofte gedaan en deze eerste gunst uwer barmhartigheid doet mij hopen, dat gij mij ook diegenen zult vergunnen, welke ik van u vraag voor de vermeerdering van mijn berouw en de verlossing van de lijdende zielen des vagevuurs.

Aan het Introïtus.

Doe mij, Heer, de zonden vreezen, welke ik als gering beschouw, en die gij zoo strengelijk straft in hen, voor wie uw rijk bereid is. Doe mij al mijne straf op deze aarde vervullen, opdat ik er geen meer te ondergaan hebbe in het andere leven. O barmhartige Jesus! aanvaard de mijne, zoo voor mij als voor onze broeders, die in de verslindende vlammen lijden, welke gij ontstoken hebt om hen te zuiveren; of veeleer, sla de oogen van barmhartigheid, o schuldeloos Lam! op de boetpleging, welke gij zelf voor mij en voor hen gedaan hebt.

BIBLIOTHEEK WIJCHEN

Aan het Kyrie.

O goede Jesus! dat de herhaalde smeekingen uwer Kerk als een welriekende wierook tot uwen troon opstijgen!

O Lam Gods! dat de zonden der wereld wegneemt! Zeg op dit oogenblik tot de geliefde overledenen, gelijk eertijds tot den goeden moordenaar: *Heden zult gij met mij zijn in het Paradijs.*

O Jesus! o Zaligmaker! ontferm u mijner, ontferm u hunner, ontferm u over ons allen!

Aan de Gebeden.

Voor alle overledene geloovigen.

O God! Schepper en Verlosser van alle geloovigen, verleen aan de zielen uwer dienaars en dienaressen, die ons met het teeken des geloofs zijn voorgegaan, en welke gij uwer vriendschap waardig bevonden hebt, doch die niet zuiver genoeg zijn, om toegelaten te worden en in uwe heerlijkheid te deelen, verleen haar de vergiffenis, welke u uwe Kerk dagelijks voor hen door ootmoedige en vurige gebeden vraagt, en welke zij van uwe barmhartigheid verwachten, van u,

die, God zijnde, leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebed voor de Overledenen.

voor welke men meer bijzonder wil bidden.

O God aller vertroosting! oorsprong van de zaligheid der zielen, heb mededoogen met hen, die in het vagevuur lijden. Ontferm u, volgens uwe goedertierenheid, over mijnen vader en mijne moeder; helaas! het is misschien om hunne al te groote teederheid voor mij, dat zij nog ver van u verwijderd gehouden worden; wreek u niet op hen, maar straf mij in dit leven over de fouten, welke ik hun heb doen begaan, en neem mijne boetvaardigheid voor hen aan. Heb medelijden met dezen broeder, die zuster, met dezen nabestaande, dezen weldoener, dezen vriend; aanhoor hunne zuchten, hunne teedere verzuchtingen; zie hunne tranen vloeijen, wees hun leedwezen gedachtig, en nog meer het bloed, hetwelk uw goddelijke Zoon voor hen vergoten heeft. Verleen hun, met de geheele kwijtschelding hunner pijnen, het geluk, het welk gij eertijds uwen dienaar Abraham en zijne nakomelingschap beloofd hebt: trek

hen uit de plaats van pijniging en duisternissen, waarin uwe gerechtigheid, uwe heiligheid u genoodzaakt hebben hen te stellen, en geleid hen eindelijk bij u in de heerlijkheid uwer uitverkorenen. Ik smeek u hierom door de eindelooze verdiensten van Jesus Christus uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

Aan het Epistel.

Gij hebt ons, Heer, uwe profeten gezonden om ons te leeren, dat wij hier geen bestendig verblijf hebben, en wij eens de woning onzer eeuwigheid zullen moeten bewonen. Het is door u, altoos regtvaardige God, in uwen wil besloten, dat wij allen eens zullen sterven, en wij, na onzen dood, eene strenge rekening zullen moeten geven van al onze werken. Die zielen, voor welke ik heden mijne bede tot u durf stieren, zijn reeds voor uwen regterstoel verschenen. Ach! zoo gij dezelve nog niet heilig genoeg bevonden hebt om tot uwen troon te naderen, en uwe eigene gelukzaligheid, voor welke gij haar geschapen hebt, te genieten, ontvang tot boeting harer gebreken, het goddelijk bloed, dat op dit altaar voor haar gaat vloeijen, en dat al de zonden der wereld wegneemt.

Wat mij aangaat, o regtvaardige Regter van levenden en dooden! treed nog niet in het oordeel met uwen dienaar, die u bidt; maar maak, dat ik mij zelven van nu af reeds streng oordeele, en uwe verbolgenheid spoedig bevredige door waardige vruchten van boetvaardigheid, ten einde ik eenmaal de vreeselijke slagen uwer geregtigheid ontgaan moge.

Voor eene gezongene Mis zal men hier de uitbreiding van het prosa Dies Irae *kunnen lezen.*

Dies irae, dies illa.

O dag van schrik, o jammerlijke dag! waarop een vergramde God, de wreker der misdaden, eindelijk volgens de godspraak der profeten, dit uitgestrekte heelal, en al wat hetzelve bevat, door eenen vloed van vuur in asch zal doen verkeeren.

Quantus tremor est futurus.

Welke schrik, welke verwarring, welke ontsteltenis zullen alle harten bevangen, wanneer die vreeselijke Regter met bliksems gewapend, op zijnen troon zal komen nederzitten, en alle menschen, al hunne werken tot een naauwkeurig onderzoek en een streng oordeel voor zich zal roepen.

Tuba mirum spargens sonum.

De engelen, bedienaars zijner wraakneмingen, zullen op de vier hoeken der aarde in ontsteltenis deze schrikverwekkende woorden doen weêrgalmen: *Dooden, staat op komt verschijnen voor de vierschaar des oppersten Regters!* Op het eerste geschal dezer bazuin, en in een oogenblik, zal de asch weder bezield worden, en alle dooden zullen uit de graven opstaan, om zich ter plaatse te begeven, werwaarts God hen roept.

Mors stupebit et natura.

De ontstelde dood, aan de stem van God gehoorzamende zal de prooi wedergeven, welke hij genomen had; en de natuur, in schrik en verslagenheid zal haren Schepper hulde bewijzen, door de ijselijke omwenteling, welke in haar zal plaats hebben.

Liber scriptus proferetur.

Alsdan zal voor het aanschijn der geheele wereld dat boek van leven en dood worden geopend, waarin met vurige letters zullen geschreven zijn al de dagen der menschen,

al de werken, waarvan in dit oordeel rekenschap zal moeten gegeven worden.

Judex ergo cum sedebit.

Hoe vele wangedrogten van goddeloosheid, hoe vele verborgene zonden, hoe vele onbekende gruweldaden zullen alsdan het daglicht zien en de verworpelingen ten toon gesteld voor de oogen der vergaderde wereld, met eene eeuwige schaamte overdekken!

Quid sum miser tunc dicturus.

Ik zal zelf, o mijn God, o mijn Regter, voor uwe geduchte vierschaar verschijnen, ik zal met al de gestrengheid uwer gerechtigheid, onderzocht en geoordeeld worden. Helaas, wat zal ik, misdadige, die ik ben, kunnen antwoorden, en wie zal mijne verdediging op zich nemen, daar de regtvaardige zelfs door vrees, schrik en siddering zal bevangen worden.

Rex tremendae majestatis.

Koning der heerlijkheid, Koning der magten! tot u alleen, tot uwe goedertierenheid

kan ik mijne toevlugt nemen; gij zijt de God der wraakneming, wel is waar, maar gij zijt ook de God der barmhartigheden; ontferm u mijner en vergeet in den dag uwer regtvaardige verbolgenheid uwe onuitsprekelijke goedheid niet.

Recordare Jesu pie.

O Jesus, o aanbiddelijke Zaligmaker! gedenk, dat gij op aarde gekomen zijt, om mij zalig te maken; ik ben het werk uwer handen en de prijs uws bloeds, red het schepsel dat u zooveel gekost heeft.

Quaerens me sedisti lassus.

Liefderijke Moeder, gij hebt mij met zoo veel goedheid gezocht, wanneer ik u, als een verdwaald schaap, vlugtte: vlekkeloos Lam, gij hebt u voor mij aan het kruis opgeofferd; dat zoo veel arbeid niet nutteloos zij, dat zoo veel bloed, een zoo dierbaar bloed niet vruchteloos gestroomd hebbe.

Juste judex ultionis.

Regtvaardige, almogende God! doe mij de uitwerksels uwer goedertierenheid gevoelen;

wees mijn Zaligmaker, mijn vader, vóór dat gij mijn Regter wordt, voorkom den dag uwer geregtigheden, en vóór dat deze dag uwer wraak uwen billijken toorn tegen mij wapene, vergeef mij mijne zonden, welke ik verfoei.

Ingemisco tanquam reus.

Ik ben misdadig, maar ik zucht over mijne misdrijven; mijn aangezigt is met schaamte overdekt, mijn hart van droefheid verbrijzeld; laat u bewegen op het zien van mijne tranen en van mijn berouw.

Qui Mariam absolvisti.

Eene boetvaardige Magdalena, een rouwige en bedroefde moordenaar hebben genade in uwe oogen gevonden; de schatten uwer barmhartigheid zijn nog niet uitgeput; gewaardig u niettegenstaande mijne onwaardigheid, eenige heilzame uitstorting derzelve over mij te doen.

Preces meae non sunt dignae.

Ach! ik weet het, de stem mijner verzuchtingen is niet waardig tot in uw hart te komen; maar neem in u zelven, in uwe goedheid de beweegredenen voor mijne vergeving,

en maak, dat ik door mijnen tranenvloed de eeuwige vlammen, welke ik verdiend had, moge uitblusschen.

Inter oves locum praesta.

Wanneer uwe engelen de goeden van de kwaden zullen komen scheiden, ach! God van goedheid, verwerp mij dan niet aan de linkerhand met de verdoemden, veroordeeld om u nimmer te zien; maar stel mij aan de regterhand met uwe uitverkorenen, bestemd om u eeuwig een loflied te zingen.

Flammis acribus addictis.

En wanneer gij de goddeloozen in de kolken der wraaknemende vlammen zult nederstorten, roep mij alsdan met de regtvaardigen tot het eeuwige bezit van uw rijk, om slechts door de liefdevlammen verslonden te worden.

Oro supplex et acclinus.

Ik herhaal het nog, en beken het, o mijn God, ik heb u niets dan de stem mijner zuchten en de uitboezemingen van mijn hart laten hooren; heb medelijden met mijne

ziel, en zoo gij de eerstelingen van mijn leven niet gehad hebt, ontvang dan van het zelve datgene, wat mij tot den laatsten mijner dagen over blijft.

Lacrymosa dies illa.

Neen, niets is treuriger, niets vreeselijker, dan de jongste dag, deze dag van wraaknemingen, zoo gij ons volgens uwe strengheid oordeelt, zal geen levend mensch in uwe oogen geregtvaardigd worden; in uwe goedertierenheid alleen kan de zondige mensch hopen.

Huic ergo parce Deus.

O goede Jesus, open dan den schoot uwer barmhartigheid aan onze lijdende broeders, voor welke wij u bidden, en ontvang hen, benevens ons, eenmaal voor eeuwig in de zalige rust. Amen.

Aan het Evangelie.

O goddelijke Zaligmaker, die op dit altaar gaat nederdalen, gij zijt dat levende water, hetwelk tot het eeuwige leven springt; gij zijt dat hemelsch manna, hetwelk belet den

dood des zondaars te sterven. Gij zelf hebt verklaard, dat hij, *die uw levendmakend vleesch eet, en uw zuiver bloed drinkt, het eeuwig leven zal hebben, en gij hem ten jongsten dage zult doen verrijzen:* gij hebt gezegd, dat hij, die zich met u voedt, in u blijft, en gij in hem. O goddelijke Verlosser! die de opstanding en het leven zijt: die zielen, die nog ver van u zuchten, hebben zich met uw vleesch gevoed, zij hebben uw bloed genuttigd; gij zijt in hen gekomen, en zij hebben slechts eene en dezelfde zelfstandigheid met u uitgemaakt: vervul nu in hen de beloften uwer barmhartigheid, aanhoor hun klagen, laat u door hunne verzuchtingen bewegen, verwijder niet langer diegenen van u, welke uwe eigene ledematen geworden zijn. O Jesus, mijn Zaligmaker! gij, die uwen vriend Lazarus uit het graf hebt doen opstaan: gij, die deze heilige zielen uwe vriendschap ook waardig geacht hebt; doe haar, even als Lazarus, verrijzen, door haar uit haren akeligen kerker te trekken, die voor haar het verschrikkelijkste is, omdat zij hierin, ver van u, die haar leven, hare hoop, hare liefde, haar heil zijt, wederhouden worden. Gedenk, dat gij uw bloed voor haar vergoten

hebt, het smeekt om genade; zoo uwe beleedigde Godheid nog niet bevredigd is, neem dan zelf in den onuitputbaren schat der verdiensten van uw heilig lijden de voldoening, welke uwe heiligheid nog eischt.

Aan de Offerande.

Ofschoon ik slechts een sterfelijk en zondig schepsel ben, draag ik u, o waarlijk levende en eeuwige God! door de handen des priesters, welke hier de bediening uwer Kerk altoos heilig in uwe oogen, waarneemt, die vlekkelooze Hostie en dien kostbaren kelk op, die in het ligchaam en bloed van Jesus Christus uwen Zoon, moet veranderd worden. Ontvang deze offerande, als een welriekend reukwerk, en laat toe, dat ik met dit heilig Offer vereenige de opdragt van mijn ligchaam en mijne ziel, van mijne goederen, van mijn leven en van al wat mij toebehoort. Heilig vooreerst deze offerande, welke ik u opdraag in vereeniging met die van uwen goddelijken Zoon, die een zoenoffer voor ons allen is, opdat zij waardig zij u te bewegen, ten voordeele der zielen, welke uwe zuiverheid, tegenstrijdig aan de minste vlekken, nog ver

van uwe tegenwoordigheid verwijderd houdt, en dat zij u de voldoening, welke Jesus u op den Calvarieberg voor haar heeft opgedragen, aan haar doe toevoegen.

Ach! wees haar; ten aanzien dier wreede smarten, en van zijn bloed, dat u zoo dierbaar is, genadig, droog hare tranen af, beveel den Prins uwer hemelsche heerscharen haar te gaan verlossen en toef niet meer haar toe te laten om uwen lof in den schoonen hemel, dien gij uwen getrouwen dienaars beloofd hebt, te zingen.

O goede God! maak mij zelven zoo getrouw, ontsteek mij tot mijnen laatsten zucht met zooveel liefde tot u, dat ik, na hier slechts geleefd te hebben om u te dienen en te beminnen, na mijnen dood de smarten en folteringen ontga van de ballingschap, waaruit ik u smeek die zielen te verlossen, welke mij zoo veel medelijden inboezemen, en die u meer dan ik moeten bewegen, dewijl gij haar besproeid ziet met het bloed uws eenigen Zoons, gestorven om voor haar te voldoen.

Wanneer de Priester zijne handen wascht.

Reinig mij, Heer, in het bloed van het Lam, opdat ik van alle vlekken gezuiverd,

en met het bruilofskleed uwer genade versierd worde, en gij met welbehagen de gebeden moogt aanhooren, welke ik tot u stier voor de lijdende zielen, die gij in het vagevuur wederhoudt, en opdat ik zelf eens met haar aan het gastmaal, dat gij voor uwe uitverkorenen in den hemel bereidt, moge toegelaten worden.

Aan de Prefatie.

Het is tijd, o mijne ziel, u boven al het aardsche, dat uw hart niet kan bevredigen, te verheffen. Trek haar, Heer, trek haar zelf tot u; maak, dat zij geene genoegens meer vinde dan in u alleen, geenen roem dan in u te dienen, geen geluk dan in u te beminnen. Duld, dat ik reeds in het ondermaansche mijne zwakke stem met de gezangen der gelukzalige geesten pare, en dat ik in de plaats onzer ballingschap herzegge, hetgene zij in het verblijf der heerlijkheid eeuwig zingen: *Heilig, Heilig, Heilig is de God, dien wij aanbidden, de Heer, de God der heerkrachten.* En daar gij mij de middelen ter hand hebt gesteld, om uwe geregtigheid, o mijn God! niet slechts voor mij, maar ook voor mijne overledene broeders te

bevredigen, en om voor mij en voor hen te voldoen, zoo gewaardig u, voor ons al die hulde van aanbidding, die liefdegezangen, en de eeden van getrouwheid, welke gij mij ingeeft, o mijn God! o mijn al! te aanvaarden, ten einde mijne bede krachtdadig worde bij uwe barmhartigheid.

Gebeden gedurende den Canon.

Almogende God, wij offeren u met diepen ootmoed de geschenken, die hier op uw altaar tegenwoordig zijn: door Jesus Christus, onzen Zaligmaker en Opperofferaar.

Maak, dat het geheim zijner vereeniging met ons, eene opregte liefde in ons wekke voor al zijne ledematen, voor alle geloovigen, verspreid over de aarde, die nog te midden der bekoringen en gevaren des levens, voor de hemelsche heerlijkheid strijden en voor de zielen, die de strikken dezer wereld reeds ontkomen zijn, maar die nog lijden door de wonden, welke zij in den strijd voor de zaligheid bekomen hebben.

Gedachtenis der levenden.

Stort uwe overvloedige zegeningen uit over den Paus van Rome; opvolger van den

H. Petrus, stedehouder van Jesus Christus, zigtbaar opperhoofd uwer Kerk; Herder der herders, met wien wij in gemeenschap moeten zijn om door u niet verworpen te worden; over al de bedienaars van de katholieke, apostolische en roomsche Kerk; over al onze overheden; over onze ouders en bloedverwanten, over onze weldoeners, vrienden en vijanden, over al degenen, die met mij in dit verheven offer tegenwoordig zijn, over alle geloovigen.

Dat de verdiensten van dat gedeelte uwer Kerk, hetwelk reeds zegepraalt in den hemel, en dat altoos, door de banden uwer liefde, aan ons gehecht blijft, in onze gebreken en onvolmaaktheden voorzien. Weiger ons de genade niet, welke Maria, onze goede moeder, uwe Martelaren, en allen, die uw hemelsch hof uitmaken, voor ons van uwe eindelooze Majesteit afsmeeken.

Gewaardig u, Vader der barmhartigheid neder te zien op, te zegenen en aan te nemen, de opdragt van onze gebeden en van onze personen, met de geschenken, die door uwe almagt gaan veranderd worden in het heilige slagtoffer des ligchaams en bloeds van Jesus Christus, onzen Zaligmaker, uwen geliefden Zoon.

Toen hij den dag van zijn lijden zag naderen, dankte hij u daarvoor met eene volmaakte onderwerping aan uwe bevelen, en op het punt zijnde van ons te verlaten, heeft hij ons in dit heilig offer des Altaars een ongemeen onderpand van zijne liefde tot ons willen geven, dit goddelijk brandoffer gaat uit den hemel op dit altaar afdalen, om zich voor uwe oogen in eenen staat van vernedering te stellen, en om u, tot boeting voor de zonden der wereld, zijn ligchaam en bloed op te offeren. Gewaardig u dan, uit aanmerking van hetzelve, onzer te erbarmen.

Aan de opheffing der H. Hostie.

O Jesus, mijn Zaligmaker, waarachtig God en waarachtig mensch, ik geloof, dat gij wezenlijk in deze heilige Hostie tegenwoordig zijt; ik aanbid u daar uit geheel mijn hart: gij zijt mijn Opperheer en meester, gij hebt mij het leven gegeven, waarom kan ik het u niet opofferen, om mij te straffen, omdat ik u het uwe aan het kruis heb doen verliezen.

Aan de opheffing van den Kelk.

O dierbaar bloed, dat voor ons op den Calvarie-Berg vergoten zijt geworden, ik aan-

bid u. Genees mij, heilig mij, o Jesus! Ik geloof in u; ik hoop, dat gij mijne bede zult verhooren, ik dank u, ik bemin u; ik wijd mij voor altoos aan u toe.

Vervolg van den Canon.

Dat de wezenlijkheid en tevens de gedachtenis van een zoo nuttig slachtoffer, zuiver, doch met onze zonden beladen, ter dood gebragt en verrezen, lijdend en verheerlijkt, hetwelk de eeuwige priester, volgens de orde van Melchisedech, ons bevolen heeft u voor de levenden en de dooden op te dragen, ons aangenaam make in uwe oogen: en ons barmhartigheid doe verwerven.

Zoudt gij ons die weigeren, Heer, wanneer wij, om die over ons te trekken, u een offer opdragen, eindeloos zuiverder, eindeloos verdienstelijker dan dat, hetwelk u eertijds uwe heilige patriarchen opdroegen, en dat gij echter zoo gunstig aangenomen hebt?

Wij smeeken u nogmaals, almagtige God, door dit offer, uwen Zoon, door dezen middelaar, waardig door u aanhoord te worden, door dezen engel van uwen raad, dien gij op aarde gezonden hebt, om er onze verlossing,

onze zaligheid te wezen, wij smeeken u de vruchten zijner opoffering aan al de leden uwer Kerk toe te voegen.

Gedachtenis der overledenen.

Het is bijzonder voor onze overledene broeders, dat wij heden bidden.

Eeuwige Vader, dat de kracht van het bloed van Jesus Christus doordringe tot in de afgronden, alwaar uwe geregtigheid uitgeoefend wordt op de zielen, welke, ofschoon regtvaardig, u echter nog iets verschuldigd zijn. Dat dit koesterend bloed over haar vloeije als een weldoende dauw, die haar verfrissche in den brandenden dorst, welke haar verslindt: en dat zij uit hare schrikkelijke folteringen verlost zijnde, spoedig in de plaats van rust en eeuwigen vrede overgaan.

Gij kent, Heer, de geloovigen, in welke mijne hart heden een bijzonder belang stelt; gewaardig u deze ook te onderscheiden in de toevoeging, welke gij hun doen zult van de vruchten dezer offerande.

Maak bovendien, o God! dat wij, na hier op aarde door een heilig en boetend leven de beleedigingen, welke zij u ongelukkiglijk aan-

deden, geboet te hebben, eens op nieuw mogen vereenigd worden met de zielen, welke wij lief hebben, om voor altoos met haar in den hemel uwe onuitputbare barmhartigheid jegens de rouwmoedige en boetvaardige zondaars te mogen vieren.

Wij stellen, Heer, al ons vertrouwen in dit voor ons geslagtofferd Lam, dat de bron aller gaven is, en de verdiensten uitmaakt van alles wat in den hemel, op de aarde en in het vagevuur is.

Gedurende en na het Pater noster.

Welk geluk voor ons, van u onzen Vader te mogen noemen! dit is ook de grootste vertroosting onzer broeders, die in de plaats van zuivering lijden. Onophoudelijk heffen zij hunne met tranen bevochtigde oogen tot u op; zij strekken tot u hunne bevende armen uit, om van u den bijstand, de barmhartigheid als van den besten der vaderen, af te smeeken. Zij verdienen, oneindig beter dan wij, onder het getal uwer kinderen gesteld te worden, haast u om hen te helpen.

Dat uw heilige Naam door hen verheerlijkt worde; dat zij ten spoedigste uw rijk binnen

treden, dat het geduld, waarmede zij de smarten en pijnen, hun door u opgelegd, verdragen, u aanzette om spoedig de slagen uwer gerechtigheid te doen ophouden.

Geef hun heden het brood, waarnaar zij zoo vurig haken; dat zij, na gevoed te zijn geweest met het brood van droefheid, verzadigd worden door het levende brood, hetwelk de bezitting is van u zelven, waarnaar zij hongerig zijn.

O teedere en barmhartige Vader! vergeef hun, alsook ons, al de misdrijven, waardoor wij uwe heiligheid beleedigd hebben; verleen ons de genade, om over al de bekoringen en al de vijanden onzer zaligheid te zegevieren; behoed ons van de zonde; het grootste van alle kwaad, opdat wij de slagen uwer verbolgenheid niet over ons trekken; want het is vreeselijk in de handen van den levenden God te vallen.

Aan het Agnus Dei en volgende gebeden.

Lam Gods, dat door uw geduld in uwe opoffering onze verzoening verdiend hebt, schenk ons en onzen overledenen broeders dien vrede met God, die alle gedachte, elk gevoel overtreft.

Lam Gods, algemeen slagtoffer, verbrijzel

den scheidsmuur, dien de zonde tusschen ons en uwe heiligheid gemaakt heeft, en doe het eeuwige licht over die ellendige zielen oprijzen.

Lam Gods, welks barmhartigheid grenzeloos is, gij, die u opgeofferd hebt, om de zondaren zalig te maken, aanschouw goedgunstig de broeders, die in het bitterste berouw over hunne zonden gestorven zijn, en wier jongste zucht een liefdezucht tot u geweest is; laat u bewegen door hunne benaauwdheden; wisch het nog overblijvende hunner vlekken uit; en ontvang hen van nu af in gezelschap uwer engelen en heiligen; o gij, die geheel goedheid, geheel zachtmoedigheid, geheel barmhartigheid zijt! geef hun eindelijk den kus van verzoening, in de eeuwige rust in den schoot uwer heerlijkheid.

Aan het Domine non sum dignus.

Helaas! Heer Jesus, het is maar al te waar, dat ik niet verdien u te ontvangen; ik heb mij daartoe door mijne zonden onwaardig gemaakt; maar ik verfoei dezelve, gewaardig u dan mij door uwe genade te reinigen, opdat ik deze uitstekende gunst spoedig moge verdienen, en de onwaardigheid

mijner gebeden den zoeten invloed uwer barmhartigheden niet langer belette, die gij bereid zijt om over de zielen, welke naar u verzuchten, uit te storten.

Aan de Communie.

Gebed vóór de geestelijke Communie.

O mijn liefderijke Jesus! zoo ik heden het geluk niet heb van met uw aanbiddelijk vleesch gevoed te worden, laat dan ten minste toe, dat ik u in den geest en met het hart ontvange; dat ik mij met u door het geloof, de hoop, de liefde en een volmaakt berouw vereenige. Ik geloof in u uit ganscher harte, ik zou wenschen in staat te zijn u in dit goddelijke Sacrament met al de heiligheid te ontvangen, welke gij van mij verlangt. In deze godvruchtige gesteltenissen, welke gij zelf mij inboezemt, en die ik u smeek steeds meer en meer in mijne ziel te doen aangroeijen, bid ik u nogmaals, o God van liefde, een einde te stellen aan de folteringen mijner bedrukte broeders, van hun de deur uws heiligdoms te ontsluiten, van hen in dit land der levenden toe te te laten; ik deel door mijn medelijden in hunne smarten; neem in dank

aan dit gevoel, met hetwelk gij mij, uit liefde tot hen, bezielt, opdat ik bewogen worde om voor hen vurige smeekingen tot u te stieren; maar verhoor inzonderheid de stem van uw eigen bloed, dat, uit het diepste des afgronds, waarin zij wederhouden worden, tot u roept, om uwe barmhartigheid af te smeeken.

Terwijl de priester de deeltjes der H. Hostie verzamelt.

O edelmoedige Zaligmaker! het minste en geringste gedeelte uwer genade is oneindig dierbaar. Ik heb het gezegd, ik ben niet waardig aan uwe tafel, gelijk uwe vrienden, aan te zitten; maar laat ten minste toe, dat ik de brokkelingen verzamele, die van dezelve vallen, gelijk de Chananeesche vrouw zulks verlangde, maak, dat ik geene uwer inspraken veronachtzame, daar deze onachtzaamheid u zou kunnen noodzaken mij er geheel van te berooven.

Maak ook dat mijne lijdende broeders de onvolmaaktheid, die mijne gebeden en mijne gesteltenissen vergezeld heeft, niet ontwaren; geef slechts acht op de eindelooze verdiensten,

welke gij voor hen en voor ons verworven hebt. Het is de hoop, welke deze mij inboezemen, die mij verstout u, even als uw dienaar Jacob, een heilig geweld aan te doen, en tot u, in denzelfden geest als hij, te zeggen: »Neen, Heer, ik zal u niet laten gaan, vóór dat gij de verzuchtingen, welke ik tot u stier, voor mijne lijdende broeders, die ook, o Jesus, onze Zaligmaker! uwe broeders zijn, gunstig verhoord hebt!

Aan de laaltste gebeden.

O Heer, onze God! verhoor de gebeden welke ik door uwen dienaar in den naam uwer heilige Kerk, u toestier onder de bescherming eens zoenoffers, dat u immer oneindig aangenaam zal wezen, en welks vrijwillige opoffering al de zonden diergenen wegneemt, welke een opregt leedwezen hebben. Het is met uwe Kerk en door de verdiensten van haar goddelijk Hoofd, dat wij eene laatste poging durven aanwenden, om uwe geregtigheid te ontwapenen. Gewaardig u dan, Heer, de smeekingen uwer Kerk, en boven alles de meer dan overvloedige voldoeningen van uwen goddelijken Zoon, te aan-

vaarden, opdat aan de ziel van uwen dienaar N...., van uwe dienares N..., gereinigd worde van al de vlekken waarmede zij op deze zondige aarde bezoedeld is geworden, en zij heden het vaderland der heiligen moge binnentreden, om aldaar door uw eigen heil gelukkig te wezen in eeuwigheid. Door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

Requiescant in pace.

Vers. Verleen den overledene geloovigen, o mijn God! de eeuwige rust.

Antw. Doe voor hen uw goddelijk licht schijnen, dat nimmer zal uitgedoofd worden.

Vers. Dat zij door Gods barmhartigheid in vrede rusten.

Antw. Amen.

Aan het laatste Evangelie.

Gelief, o mijn God! bij deze gunst, welke ik u, in vereeniging met uwe Kerk, voor onze overledene broeders vraag, nog diegene te voegen, welke ik voor mij zelven van u afsmeek. Maak, dat mij, aan hen denkende, dikwijls mijnen naderenden dood, het oordeel,

dat daarop moet volgen, en de eeuwigheid, die de weinige dagen mijner ballingschap in deze wereld zal eindigen, herinnere. Dat die heilzame gedachte, steeds tegenwoordig voor mijnen geest, mij aanspore om de beleedigingen, waaraan ik mij jegens u heb pligtig gemaakt, door eene opregte boetvaardigheid te boeten, om in het gebed en in de waakzaamheid te volharden, ten einde voortaan de zonden te vermijden; en om ten laatste te verdienen gelijk uwe regtvaardigen te sterven, wier dood slechts een zoete slaap is, gevolgd door eene spoedige ontwaking in het heerlijk gezelschap uwer engelen en heiligen. Ik smeek u hierom, door de eindelooze verdiensten van Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, die leeft en heerscht met u en den heiligen Geest, in dezelfde goddelijke eenheid, gedurende alle eeuwen der eeuwen.

Gebed.

om zich, te huis zijnde, met het H. Misoffer te vereenigen, wanneer men, uit hoofde van onpasselijkheid of eenig ander beletsel, hetzelve niet kan bijwonen.

HEer, Koning van hemel en aarde, in de berooving, waarin ik mij bevind, van het geluk van aanwezig te zijn bij de verhevene

offerande, in welke uw goddelijke Zoon zich gewaardigt de opoffering voor ons te vernieuwen, welke hij eens op eene bloedige wijze, op den Calvarieberg voltrokken heeft, door al zijn bloed te vergieten, door u zijn leven voor de vergiffenis onzer zonden op te offeren, gewaardig u, in dit oogenblik ten minste mijn leedwezen gunstig aan te nemen, en mijne hulde en gebeden met barmhartigheid te aanvaarden, alsof ik mij in het midden diergenen bevond, welke uwe altaren omringen. Ik vereenig mij dan met die offerande, welke thans opgedragen wordt, en, steunende op de verdiensten van de allerheiligste Maagd, van alle engelen, en van alle heiligen, wier bijstand ik verzoek, vereenigd met uwe heilige Kerk en met al de Christenen, die op dit oogenblik het geluk hebben het allerheiligste Misoffer bij te wonen, zeg ik tot u, al wat zij tot u zeggen. Met hen aanbid ik uwe grootheid, en erken mijn *niet;* ik belijd en verfoei mijne zonden, ik dank u voor al uwe weldaden, en loof uwen heiligen Naam. Met hen verzucht ik over mijne ellende, en smeek hen dringend mij al de genaden te verleenen, die mij zoo hoog noodig zijn; ik vraag u die, en hoop dezelve door de eindelooze verdien-

sten van dat zoo zuiver, zoo heilig slagtoffer te bekomen, welke stem voor uwen troon vermogender is dan die van al onze zonden. Daar het mij bewust is, dat wij slechts in de wereld zijn voor u, draag ik u mijne werken, mijne bezigheden, mijne moeijelijkheden, mijn lijden op, welke ik tot boeting mijner zonden aanvaard, en bid u van mij, vooral met het licht van een waar geloof, de genade te vergunnen van beveiligd te worden tegen de listen van zoo veel vijanden, welke ik in mij zelven te bestrijden heb, en van bewaard te worden van de zonde, het eenige ware ongeluk, dat mij in dit leven kan wedervaren; opdat ik, in uwe liefde levende en stervende, u eeuwig moge zegenen en loven in den hemel. Amen.

GEBEDEN

OM WAARDIG TOT HET

H. SACRAMENT VAN BOETVAARDIGHEID

TE NADEREN.

VERSCHILLENDE GEBEDEN VOOR DE BIECHT.

—

Voorbereidend Gebed.

VAN droefheid en schaamte doordrongen, beladen met het gewigt mijner ellenden en zonden, kom ik o mijn God! in uw aanbiddelijk hart het geneesmiddel zoeken voor de wonden mijner ziel! Gewaardig u mij de heilige ge-

steldheid en gevoelens te verleenen, met welke ik tot dit Sacrament moet naderen, om er de heilzame uitwerksels van te genieten.

Helaas! ik kan u slechts een misdadig en schuldig hart aanbieden. Zoo menigwerf heb ik u in mijne biechten beloofd, te veranderen en mij te beteren, en steeds ben ik schier dezelfde in uwe oogen, telken reize breng ik aan de voeten van uwen bedienaar dezelfde beschuldigingen, dezelfde fouten.

Vorm eindelijk, o mijn God! in mijn hart die ware en inwendige droefheid, die uit het hart komt en er de dwalingen van betreurt, die bovennatuurlijke droefheid die slechts u en uwe liefde voor beweegreden en doel heeft, die algemeene droefheid, die zich over al de zonden uitstrekt, omdat elke zonde u mishaagt, die droefheid boven al, die alle droefheid overtreft, omdat het kwaad der zonden boven alle kwaad is. Ik smeek u om die opregte droefheid, die het hart verandert, hervormt verbrijzelt, en hetzelve bereidt om liever duizendmaal te sterven, dan u te mishagen. In deze heilige gesteltenissen zal ik tot de heilige vierschaar naderen; ik zal de ootmoedige belijdenis mijner misdaden doen, over mijne ongetrouwheden zuchten, en u er ver-

giffenis over vragen, ik hoop die van uwe eindelooze barmhartigheid te verwerven; ik zal de uitstorting van uw aanbiddelijk bloed over mijne ziel ontvangen, en mijn hart, van al zijne vlekken gereinigd, zal beter in staat zijn om u vurig te beminnen, getrouw te dienen en zich innig met u te vereenigen.

Gebed voor het onderzoek.

Ik kom voor u, mijn God! de wonden beschouwen, welke de zonden aan mijne ziel heeft toegebragt. Kom mij te hulp, Heer, zonder u zou ik die niet kunnen ontdekken. O eeuwig licht! doe mijne duisternissen verdwijnen! Hart van Jesus, verlicht mij omtrent al mijne zwakheden; toon mij al mijne ongetrouwheden aan; maak, dat ik al mijne zonden zie, gelijk gij die zelf ziet. Heilige Maagd, mijn heilige beschermengel, mijne heilige patronen, helpt mij door uwe gebeden in dit onderzoek, hetwelk ik ga doen om mijn hart te zuiveren, en hetzelve voor Jesus, uw eeuwig genoegen en uw geluk, minder onwaardig te maken.

Doe met aandacht en oprechtheid het onderzoek van uw gedrag, en vraag aan u zel-

ven, zonder u te vleijen, wat gij tegen God, tegen uwen naaste en tegen u zelven misdaan hebt. (Zie het onderzoek van het avondgebed.)

Wanneer gij die menigte van gebreken, van onachtzaamheden, van onvolmaaktheden, van zonden en misschien van gruweldaden, die uwe ziel ontsieren en mismaken, zult ontdekt hebben, ween dan bitterlijk voor den Heer, en lees om u tot een waar berouw op te wekken, de volgende overdenkingen met eene ernstige aandacht.

OVERDENKINGEN

om zich tot het berouw op te wekken.

Gevoelens

van afgrijzen voor de zonde, om hare afschuwelijkheid.

Wat heb ik gedaan, o mijn God! door de zonde te bedrijven? Helaas! ik heb mij aan den duivel overgeleverd: ik heb mijne ziel bezoedeld, ik heb, o God! aan een ellendig schepsel de voorkeur gegeven boven u. Ach! ik gevoel eenen gruwel van hetgeen ik gedaan heb; ik vraag u daarvoor vergeving. Help mij, mijn God! uit eenen zoo jammerlijken en schandelijken staat opstaan!

Verfoeijing

der zonde op het zien der rampen, welke zij ons doet overkomen.

O God, wat is mij wedervaren, wanneer ik het grootste der ongelukken, de zonde, begaan heb! Helaas! ik weet het nu, toen ik in mijn hart dat wangedrogt deed geboren worden, heeft het mij den dood toegebragt, en mij den onwaardeerbaren schat der genade, dien ik bezat, ontroofd. Ach! ik verfoei dien vijand mijner zaligheid: ik heb vast besloten hem voortaan te vlugten als eene slang, die door hare venijnige steken de ziel doodt.

Gevoelens,

op het zien van Jesus, stervende aan het kruis.

Ziedaar, o mijn Zaligmaker, ziedaar, waartoe de liefde, welke gij mij toedraagt, u heeft gebragt! ziedaar, trouwelooze, die ik ben, ondankbaar hart, wat ik heb durven hernieuwen door mijne zonde, met mijnen Verlosser te beleedigen, en hem op nieuw in mij te kruisigen! O droefheid! o bittere tranen, Heer, zie die uit mijn hart vloeijen, en dat uw bloed, ter mijner zaligmaking vergoten,

nog strekke om mijne laatste ondankbaarheden uit te wisschen.

Oefening van berouw,

op het zien van Gods goedheid.

Gij zijt mijn Vader, o mijn God, en gij zijt voor mij steeds een Vader van goedheid geweest. Hoe heb ik ondankbaar genoeg kunnen zijn om u te beleedigen? Hoe hebben zoo menigvuldige weldaden de versteendheid van mijn hart niet vermorzeld! Ik heb tegen u gezondigd, o mijn God! ik heb het kwaad voor uw aanschijn bedreven: het is onder uwe oogen, dat ik mij tegen u heb durven verzetten, na alvorens met uwe weldaden en gunsten overladen te zijn geweest. Ontferm u mijner, Heer, volgens uwe groote barmhartigheid, en wisch mijne zonden uit, volgens de menigte uwer goedheden. Reinig mij van mijne zonden; ik ken die, o mijn God! door het licht uwer genade. Mijn hart bukt onder derzelver drukkend gewigt, uwe goedheid zelve beschaamt het, en maakt zijn leedwezen bitterder. Hoe beminnenswaardiger gij zijt, des te misdadiger ik mij gevoel. De beleediging, de smaad, die ik u heb aangedaan,

treffen mij meer dan al de rampen, welke mijne ongeregtigheden over mij zouden kunnen halen. Mijn bedroefd hart zegt mij, dat het u niet meer wil beleedigen, maar helaas! o mijn God! gij kent hetzelve; o mijn eenige geneesheer, verlos het van zijne boosheid, zwakheid en onstandvastigheid.

Gevoelens van hoop.

O mijn God! ondanks het diepe gevoel mijner ellende, kan ik, op het zien van het kruis, mijn hart geene zoete hoop weigeren. Jesus heeft zich voor mij geslagtofferd, hij heeft voor mijne ongeregtigheden geboet, het kruis verwerft mij barmhartigheid. Ik bedrieg mij niet, ik laat mij door geene dwaze hoop vervoeren; neen, mijn God! ik vraag en verbeid uwe genade; ik verwacht haar, reeds is zij mij vooraf vergund. Mijn hart is vervuld met een teeder vertrouwen; neen, het is niet vermetel. Helaas! zoo de ondankbare alleen u aanriep, zoo hij u niets op te dragen hadde dan de zuchten van zijn uitgeput hart, dan het gesnik van eenen mond zoo lang door de zonde bezoedeld, dan de tranen zijner oogen, zoo lang misdadig, helaas! dan zou de onge-

lukkige mismoedig kunnen worden, en met reden in wanhoop vervallen. Maar neen, mijn goede Meester, de verloren zoon, geplaatst, tusschen de krib van Bethlehem en het kruis des Calvariebergs, bidt niet, smeekt niet alleen. Zijne verzuchtingen, zijn gejammer, zijne tranen, alles is vereenigd met het bloed van Jesus Christus. Alles is met dien goddelijken balsem overgoten.

Oefening van een goed voornemen.

Maar ik weet ook, dat ik, om mijne hoop niet ijdel te doen zijn, mijne wegen moet hervormen; mijne getrouwheid aan uwe heilige wet moet voortaan de plaats innemen van die tegenstrijdigheid, welke ik zoo lang tusschen mij en uw gebod gesteld heb, en het is ook daarheen, dat ik, met de hulp uwer heilige genade, welke ik dringend afsmeek, o mijn God! van heden af al mijne pogingen zal aanwenden. Neen, Heer, ik wil u niet beleedigen; van dezen stond af begin ik u te beminnen. Ja, gij zijt de God van mijn hart, heersch daarin als Opperheer. Ik bemin u uit geheel mijne ziel, omdat gij boven al beminnenswaardig zijt. Ik verzaak voor altoos

aan de zonde, omdat zij u beleedigt. Ik verfoei al de zonden, welke ik bedreven heb, en ik verfoei die uit liefde tot u, omdat zij u mishagen, en gij eindeloos heilig, eindeloos goed, eindeloos beminnelijk zijt. Ik heb het onwrikbare voornemen van die niet meer te bedrijven. Ach, mijn God! gewaardig u mij nu tegen al de aanvallen mijner hartstogten te versterken. O mijn lieve Jesus, die mij eenen goeden wil inboezemt, zegen dien; versterk hem zoodanig, dat ik mij, welke gelegenheden er zich ook mogten opdoen, welke bekoringen mij ook overvallen, nimmer van u, nimmer van uwe liefde scheide.

Gebed,

tot de allerheiligste Maagd, tot zijnen beschermengel en zijne patronen.

Moeder van mijnen Zaligmaker, Moeder der genade en barmhartigheid, veilige toevlugt der zondaren, bid voor mij bijzonder in dit oogenblik; ik smeek u voor mij te verwerven, dat de biecht, welke ik ga spreken, mij niet misdadiger make, maar dat ik in dezelve integendeel de vergiffenis vinde van het verledene en de noodige genade om voortaan niet meer te zondigen.

Mijne goede engel, trouwe en ijverige bewaarder mijner ziel, gij, die getuige zijt geweest van mijnen val, die daarover zoo diep bedrukt waart, heb medelijden met mijne uiterste ellende, help mij om op te staan, en maak, bid ik u, door uwe veelvermogende voorspraak, dat ik uit de heilige bron gezuiverd kome, en dat ik voortaan het kleed der onschuld niet meer verlieze, maar door de hulp der genade aan uwe inspraken getrouw blijve

En ook gij, groote heiligen, wier namen ik het geluk heb te dragen, ik beveel mij dringend in uwe bescherming; wees mijne voorsprekers, opdat ik doordrongen van het groote gewigt der zaak, welke ik ga verrigten, de gesteltenis hebbe, waarmede gij bezield waart, toen gij ons tot voorbeeld op aarde verstrektet. Verwerf mij de onuitsprekelijke weldaad, dat ik in het diepste van mijn hart, zoo als weleer de melaatsche, deze troostvolle woorden van Jesus Christus hoore: *Ga uwe zonden zijn u vergeven;* ik bekrachtig het vonnis van ontslag mijns bedienaars, *de vrede zij met u.*

Gebed vóór dat men den biechtstoel ingaat.

Ik aanbid u, o mijn Zaligmaker! verschijnende voor uwen Vader, gebukt onder het

gewigt mijner zonden, en de schaamte derzelve dragende, alsof gij zelf die bedreven hadt; ik ben het, mijn God! ik ben het, die de misdaad begaan heb; is het niet billijk, dat ik de schande daarvan drage, de bitterheid er van ondervinde? Maar onderschraag mij, stel in mijn hart zoodanige inwendige gevoelens van vernietiging, van hartzeer en ijver om de verheerlijking van uwen Vader te handhaven, als gij die zelf aan hem in den hof der Olijven hebt opgedragen. Geef mij den moed om al mijne zonden zonder verschooning of bewimpeling te belijden, opdat ik aan de goddelijke regtvaardigheid voldoen en de eeuwige verwerping ontgaan moge.

Helaas! mijn God! gij ziet mijne ziel door de leelijkheid der zonde, geheel misvormd. Herschep uw beeld in mij, door de kracht van het Sacrament van boetvaardigheid, maak, dat ik daarin vinde vergiffenis van al mijne zonden, en de kracht om in dezelve niet meer te hervallen.

Men kan hier nog bijvoegen de korte uitbreiding van den Psalm 150, hierna gemeld.

GEBEDEN VOOR DE BIECHT,

voor die personen, welke hun geweten aan geene doodelijke zonden schuldig kennen, maar slechts aan dagelijksche zonden, die geheel vrijwillig en herhaalde malen bedreven zijn.

Gevoelens van berouw, goed voornemen aanroeping van de goddelijke hulp, vertrouwen op God.

Ach! welke schaamte, en welk ongeluk voor mij, o mijn God, van u nog zoo menigwerf en met eene zoo volkome toestemming en vaste bepaling van mijnen wil te vergrammen, na u zoo menigmaal beloofd te hebben van alles te vermijden, wat u kan mishagen. Ik verdien, dat gij mij uwe genade, uwen bijstand onttrekt, en mij aan al het geweld van de vijanden mijner zaligheid overlaat. Ja, indien gij, mij steeds laauw en kwijnende ziende in uwe dienst, alleen gehoor moest geven aan uwe verontwaardiging, zoo zoudt gij u van mij verwijderen, en reeds lang zou ik ongelukkig de waarheid bewezen hebben van de godspraak, door u eens uitgesproken: *Dat degene, die ontrouw is in kleine zaken, het ook in groote wordt*; maar neen, gij hebt nog medelijden met mij. Gij hebt u bevredigd

met mij te bedriegen, om mij de oogen te openen voor de gevaren, en gij hebt u gewaardigd mij te behoeden van het ongeluk van uwe gramschap te verliezen, en op nieuw in de slavernij des duivels te vallen, waaruit gij mij door uwe groote barmhartigheid getrokken hebt. Ik dank u daarvoor met al de dankbaarheid eene gunst waardig, die grooter is, naarmate zij minder verdiend wordt. Nogthans, o mijn God! bedriegt mij misschien de eigenliefde niet, altoos zoo behendig om ons te misleiden, terwijl ik aldus mijne fouten beoordeel, en hoop, dat zij zoodanig nog niet zijn, dat zij uwe eeuwige wraaknemingen verdiend hebben? Menige daad schijnt ons slechts eene dagelijksche zonde, die maar al te dikwijls doodelijk is in de oogen uwer eindelooze heiligheid.

Maar eindelijk, wanneer ik zeker zou zijn van mij niet te vergissen, ben ik nogthans ook zeker, van een kwaad bedreven te hebben, hetwelk gij boven alles haat, hetwelk gij straft met folteringen, welker strengheid mijn begrip overtreft, en welker langdurigheid geheele eeuwen in het vagevuur kan bevatten, zoo ik daarvoor niet in deze wereld boet. Dwaze, die ik ben, van mij aan zoodanige ka-

stijdingen bloot te stellen, voor een ijdel vermaak, voore ene geringe voldoening, waardoor ik den overvloed uwer genaden vermin-der, en mij alzoo aan die zonden blootstel die de eeuwige afgronden openen.

Maar ik heb niet slechts eene dwaasheid begaan, ik heb mij nog aan de uiterste on-dankbaarheid jegens u schuldig gemaakt, je-gens u, die mij met weldaden overlaadt in den tijd zelfs, dat ik uwen toorn verdiende. Ik heb niet gevreesd u te mishagen en uwe heiligheid te beleedigen, met de voorkeur aan het schepsel boven u te geven. Hoe! het is mij onverschillig geweest u te bedroeven, u, mijnen teederen Vader; u die mij met zoo veel edelmoedigheid bemint! Ik heb niet gevreesd mijne beleedigingen tegen u zelfs te vermenigvuldigen, die nogthans al onze liefde zoo waardig zijt, door uwe eindeloos beminnelijke hoedanigheden, die u het ge-noegen uwer engelen en heiligen maken.

O God aller goedheid! o mijn Vader, o beste en geduldigste aller vaderen, laat u bewegen door de gevoelens van een opregt rouwig hart, van een hart, dat meer getroffen is over zijne misdrijven, door het ongenoegen, hetwelk zij u hebben aangedaan, dan door

de straffen, die zij verdiend, en het vagevuur waaraan zij mij blootgesteld hebben.

Vergeving, o mijn God! voor al het kwaad, dat ik bedreven heb en heb doen bedrijven: vergeving voor het goede, dat gij van mij verwachttet, en hetwelk ik niet gedaan heb: vergeving voor al de zonden, die mij bekend, voor alle die mij onbekend zijn; vergeving voor al de fouten, waarover ik slechts als een blinde geoordeeld heb, maar waarvan gij al de grootheid ziet; ik verfoei, ik verzaak die, en er zijn geene pogingen, welke ik voortaan niet zal aanwenden, om u mijn leedwezen, mijne onderwerping en mijne liefde te betuigen, door eene naauwkeurige getrouwheid aan uwe wet, door het vlugten van al wat u het minste zou kunnen mishagen, door de opoffering van al mijne begeerlijkheden, eindelijk door eene ware en aanhoudende boetvaardigheid, want gij zijt waardig, zonder verdeeldheid en met al de vurigheid, waarvoor eene ziel vatbaar is, gediend en bemind te worden.

Maar helaas! hoezeer vrees ik, ondanks al deze heilige voornemens, welke gij mij inboezemt, u nog ontrouw te worden! Ach! wanneer zal dan mijn hervallen eens een einde

nemen? Wanneer zal ik dan gestadig het goed oefenen, hetwelk ik in mijn hart goedkeur en wanneer zal ik het kwaad, dat ik verfoei, geheel vermijden?

O mijn goede Vader! gij, die mijne zwakheid kent, ontferm u mijner; ondersteun mij, sterk mij tegen de noodlottige neigingen mijner bedorvene natuur; gij kunt mij al hare aanvallen doen overwinnen, en gij wilt het. Ach! ik smeek u, maak, dat ik door mijne laauwheid en kwijnend leven in uwe dienst geene hinderpalen meer stelle aan de volbrenging van uwen wil, die altoos zoo oprecht vaderlijk voor mij is.

O gij, die de zware boeijen verbrijzeld hebt, welke mij weleer den slaaf mijner hartstogten maakten, voltrek in mij hetgene gij begonnen hebt! wek mijne verdoofde ziel op, verlevendig mijn geloof, doe mijne liefde ontvlammen; gij hebt aan de deur van mijn hart geklopt, om het te bekeeren, bepaal uwe barmhartigheid daarbij niet, klop nogmaals, tot dat het, getroffen door uwe goedheid en zijne ellende, u in niets meer wil wederstaan, maar zich zonder voorbehoud aan u geve, om u dagelijks meer en meer te beminnen.

Ik verwacht deze genade en de vergeving

mijner zonden van u, met een vast vertrouwen; niet, omdat ik steun op mijne gebeden, die niet waardig zijn verhoord te worden, daar ik een groot zondaar ben; maar omdat ik uwe barmhartigheid aanroep, door de eindelooze verdiensten van Jesus Christus, uwen goddelijken Zoon, aan te bieden, en omdat gij beloofd hebt niets te zullen weigeren van hetgene men u in zijnen naam zal vragen.

LITANIE

voor het volmaakt berouw.

HEER, ontferm onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
God, Vader, van de hemelen, waar gij gezeten zijt, ontferm u onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
God H. Geest, Heiligmaker der zielen,
Gij, die den dood van den zondaar niet wilt, maar dat hij zich bekeere en leve,
Gij, die met geduld de bekeering van den zondaar afwacht,

ontferm u onzer.

Gij, die alle zondaren uitnoodigt om tot u weder te keeren, ontferm u onzer.
Gij, die den boetvaardigen zondaar minzaam ontvangt, ontferm u onzer.
Gij, die u verheugt over de bekeering van den zondaar, ontferm u onzer.
Gij, die de volmaakte geneesheer onzer zielen zijt, ontferm u onzer.
Gij, die de goede Herder zijt, ontferm u onzer.

Het is mij uit geheel mijn hart leed, o mijn God!

Dat ik gezondigd heb;
Dat ik zoo lang, zoo dikwijls, zoo zwaar gezondigd heb;
Dat ik gezondigd heb door gedachten, woorden en werken;
Dat ik gezondigd heb door al de zintuigen van mijn ligchaam;
Dat ik gezondigd heb door al mijne geestvermogens;
Dat ik gezondigd heb met zooveel stoutmoedigheid;
Dat ik gezondigd heb met zoo veel voorbedachtzaamheid van mijnen wil en kennis mijner boosaardigheid;
Dat ik de voorkeur aan het schepsel boven u gegeven heb;

Dat ik u verzaakt heb, om de ijdelheid aan te kleven;
Dat ik uwe eindelooze volmaaktheden veracht heb;
Dat ik de smarten en het lijden van Jesus vernieuwd heb;
Dat ik uwe gunsten en uwe vriendschap versmaad heb;
O mijn God! het is mij leed uit geheel mijn hart, en louter om u.

Het is mij leed uit geheel mijn hart, o mijn God!

Omdat ik u mishaagd heb;
Omdat ik u beleedigd heb;
Niet uit vrees voor straffen;
Niet uit hoop op belooning;
Niet uit noodzakelijkheid;
Maar uit liefde tot u;
Uit eerbied voor uwe oppermajesteit;
Omdat gij eindeloos heilig, eindeloos beminnenswaardig zijt, en de zonde u boven alles mishaagt;
Het is mij leed, Heer, en ik gevoel dezelfde droefheid, welke uwe Heiligen hadden over hunne zonden;
Omdat ik u bemin, o mijn God! wil ik mij met uwe genade beteren;

U, van nu af niet meer beleedigen;
Alle gelegenheden van zonden vlugten;
Mijne kwade gewoonten eenen aanhoudenden oorlog aandoen;
Aan alle bekoringen wederstaan;
Alle slechte gedachten in mij uitdooven;
Verkiezen liever te verliezen al wat ik bezit dan u nog te beleedigen;
Verkiezen alles te lijden, den dood zelfs te ondergaan, liever dan voortaan nog te zondigen.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
Onze Vader, enz.

GEBED.

O mijn God! bron der goede voornemens en goede werken, verleen mij de kracht om een levendig berouw over mijne zonden te gevoelen, om mij krachtdadig te beteren; opdat het mij moge gelukken van uwe eindelooze barmhartigheid, door de verdiensten van Jesus Christus, vergeving mijner zonden te verwerven. Amen.

GEBEDEN NA DE BIECHT.

Gevoelens van vreugd en dankbaarheid en vernieuwing van het goede voornemen.

O hoe goed is de Heer, hoe onbegrijpelijk is hij in zijne barmhartigheden! mijne ziel, dompel u nu in de troostvolle overdenking der gunsten, welke uw God u bewezen heeft.

Gij hebt mij dan vergeving geschonken, o mijn God! Ja, ik durf het hopen, ik durf het gelooven, ik ben in uwe gunst hersteld... Uw bedienaar heeft mij in uwen naam gezegd: *Ga in vrede.* O mijn hart! smaak de zoetheid van dit troostvolle woord, en geniet de aangenaamheden van dezen kostbaren vrede.

Verwijdert u van mij aardsche voorwerpen! dat niets mij in dit zoete gevoelen kome verstoren!

O mijn God! uwe barmhartigheid is grenzeloos; gij hebt ten mijnen voordeele wonderen uitgewerkt. Al de dagen mijns levens zal ik u loven; ik zal niet meer leven dan voor u;

ik zal u mijn geheel leven toewijden; ik zal de zonden vlugten, ik zal alles opofferen om u te behagen, ik zal u uit geheel mijn hart, uit mijne gansche ziel, boven al beminnen. Gij alleen zult mijn hart bezitten, ja zonder verdeeling, zonder wederhouding bezitten.... Maar gewaardig u; door uwe genade, het voornemen te versterken, dat ik maak, van u dit hart niet meer te ontrukken, hetwelk ik zoo even aan u heb toegewijd. Maak het besluit krachtdadig, hetwelk ik neem, van alle zondige gelegenheden te vlugten, vooral van die zonde, die u in mij sedert zoo lang mishaagt, ach! gewaardig u, o Jesus! uw werk in mij te voltrekken, door mij de heilige volharding te schenken; het geldt uwe verheerlijking, toon in mijnen persoon, aan den zondaar de magt uwer genade, die niet slechts eene ziel uit het graf, waarin zij gedompeld was, kan doen opstaan, maar die ook kan beletten, dat zij daarin nog immer nederdale; het is alzoo, o goede Jesus, dat ik na u op aarde gediend en bemind te hebben, even als zoo vele andere boetvaardige zondaars, het geluk zal smaken van uwe eindelooze barmhartigheden in de gelukzalige eeuwigheid te bezingen.

Aanneming der opgelegde boete.

O geregtigheid van mijnen God! ik ben niet in staat voor mijne beleedigingen te voldoen; maar ik bied u de eindelooze verdiensten aan van eenen God. Ik bied u aan, Heer, het heilige Hart van uwen goddelijken Zoon; zoo ik al de droefheid niet gevoel, welke mijne zonden vorderen, zie dan op degenen, die dit aanbiddelijk hart overstelpt hebben. Deze diepe wonden, al dat bloed spreken voor mij, zij getuigen dat deze goddelijke Zaligmaker voor al mijne beleedigingen voldaan heeft.

O mijn God! vergeef mij dan al mijne ijdelheden en mijnen hoogmoed; uit hoofde der ootmoedigheid van uwen Zoon; vergeef mij mijne vijandschap en mijnen haat om zijne overgroote liefde; vergeef mijne oploopendheden en gramschap, in aanmerking zijner zachtmoedigheid; vergeef mij mijne zinnelijkheden en de ongeregeldheden mijner zinnen, uithoofde van zijn voor mij verscheurd maagdelijk vleesch; vergeef mijne onverstorvenheden, uit aanmerking van den honger en dorst, welke uw Zoon, stervende aan het kruis

geleden heeft. O Hart van Jesus! aanzie uwe voldoening, want gij zijt mijn verlosser.

Maar, mijn God! gij wilt ook, dat ik boetvaardigheid doe, om te verwerven, dat ik mij de voldoening van uwen goddelijken Zoon zie toevoegen, ik neem dan zonder uitzondering, de geheele boete aan waartoe gij mij hebt veroordeeld. Ja, Heer, tot kastijding mijner ongeregtigheden, aanvaard ik, van heden af, en maak ik het voornemen om met geduld te verdragen al de beproevingen, smarten en pijnlijkheden, al de ziekten en vervolgingen, en eindelijk al de rampen, die mij in dit leven kunnen wedervaren. Dat zij van uwentwege komen, of door de schepselen worden aangedaan, dit zij voor mij om het even, ik neem alles aan volgens de beschikkingen uwer voorzienigheid. Ik verdien voorzeker wel, dat de schepselen zamenspannen om mij te straffen, omdat ik den Schepper zoo onwaardig beleedigd heb.

Ik aanvaard, o mijn God! in denzelfden geest van boetvaardigheid, de voldoening, mij door uwen dienaar opgelegd; ik aanvaard die met het opregte verlangen van uwe eer welke ik beleedigd heb, te wreken; ik vereenig die, o mijn Zaligmaker! met de smarten van uw

lijden en van uwen dood. Dat de overvloed uwer verdiensten en de eindelooze liefde van uw Hart voorzien in de onvolmaaktheid en onvolledigheid mijner werken. Amen.

Gebed

na de biecht wanneer de biechtvader de absolutie heeft uitgesteld.

Hoe droevig, Heer, hoe smartend is het mij van eene gegronde vrees te moeten hebben, dat ik nog uw vijand ben! ik laat echter niet na uit goeder harte toe te stemmen in het vonnis van uwen bedienaar. Eene overhaaste vrijspraak zou mij waarschijnlijk in het verderf hebben gestort; een wijs uitstel zal mij versterken. Maar tot hoe lang zal die smartvolle scheiding van u, die noodlottige banvloek duren! Men zegt mij, dat mijn lot in mijne handen is, en men den boom niet kan beoordeelen dan volgens zijne vruchten. Ach! Heer, plant gij zelf: besproei en geef den wasdom: ik ga mij met u vereenigen. Eene eerste, eene tweede beproeving zullen mij niet afschrikken. Dag en nacht zal ik hem zoeken, dien mijne ziel begint te beminnen. Ik zal ontsteld en in eene doodelijke

ongerustheid zijn, tot dat ik hem zal hebben gevonden. Daar het zijne liefde is, die hem voor eenigen tijd aan mij onttrekt, zal ik hem afwachten in het volle vertrouwen, dat hij zich eindelijk zal gewaardigen zich aan mij te geven.

O mijn God! o mijn Vader, spaar mij, behoed mij ten minste tot den dag op welken gij mij, als den verloren doch rouwmoedigen zoon, in de armen uwer barmhartigheid ontvangen, en de vriendschap wedergeven zult, waarnaar ik verzucht. Ik ga, om die te verdienen, met de hulp uwer genade, de wijze raadgevingen volgen, welke uw dienaar mij gegeven heeft, om mij van de naaste gelegenheden der zonden af te trekken, om eindelijk al de hinderpalen uit den weg te ruimen, die mij berooven van de mededeeling in het geluk van zoo veel godvreezende geloovigen, die tot uwe H. Tafel toegelaten worden. Ik ben voorzeker deze gunst zeer onwaardig, welke gij alle regt hebt mij voor altoos te weigeren; maar zoo als de Chananeesche vrouw u zulks met ootmoed vroeg, *smeek ik u, geef mij de brokkelingen, die van uwe tafel vallen.* Ik verdien uwe bevoorregte gunsten niet, ik durf die niet vragen; behandel mij

slechts, zooals men een' huurling bejegent, geef mij het versterkende brood uwer genade, opdat ik, zegevierende over de zonden, uit mijne boeijen verlost, van mijne vlekken gezuiverd, u zelf mogen ontvangen, u in mijn hart plaatsen, om mij nimmer meer van u te scheiden. O mijn Vader! help mij; o mijn Vader, schenk mij vergeving!

En gij, o liefderijke Maria! zekere toevlugt van den berouwhebbenden zondaar, wees mijne beschermster en mijne voorspraak, verwerf mij barmhartigheid.

Ook gij, o heilige engel, mijne trouwe bewaarder, bid voor mij; o gij, alle hemellingen, wees mijne voorsprekers bij Jesus Christus, mijnen Zaligmaker. Amen.

DE BOETPSALMEN.

I. PSALM 6.

ANT. Heer, gedenk niet, enz.

David, doordrongen van droefheid over zijne zonden, en zuchtend onder de rampen, die er de straf van waren, smeekt Gods barmhartigheid af met een vol vertrouwen.

HEER, straf mij niet in uwe verbolgenheid, en kastijd mij niet in uwe gramschap! Ontferm u mijner, Heer! want ik ben verzwakt; genees mij Heer! want mijn binnenste is ontsteld.

En mijne ziel is zeer ontroerd, maar gij, Heer! ach! hoe lang (*zult gij mij nog in dezen overdragelijken toestand laten?*)

Keer u tot mij, Heer! en red mijn leven: behoud mij om uwe barmhartigheid!

Want er is niemand, die in den dood uwer gedachtig is, en wie zal u in de hel loven.

Ik ben afgemat van het zuchten; alle nachten wasch ik mijne legerstede; met mijne tranen zal ik mijne rustplaats besproeijen.

Mijn oog is van verdriet als verteerd; ik ben verouderd van wege al mijne vijanden.

Gaat weg van mij, allen, die ongeregtigheid pleegt; want de Heer heeft de stem van mijn geween verhoord.

De Heer heeft mijn smeeken gehoord! de Heer heeft mijn gebed aangenomen.

Dat al mijne vijanden beschaamd en zeer verschrikt worden; dat zij haastig tot inkeer komen en zich schamen.

Glorie zij den Vader, en den Zoon en den Heiligen Geest! Gelijk het was van het begin, nu en altoos, en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

II. PSALM 31.

David roemt het geluk dergenen, wier zonden zijn uitgewischt. Hij beschrijft zijnen wederstand en zijne terugkomst tot God, en leert den zondaren, om door eene schielijke bekeering de straffen te vermijden, waarmede zij bedreigd zijn.

Zalig zijn zij, wier overtredingen vergeven en wier zonden bedekt zijn.

Gelukkig de mensch, wien de Heer de zonde niet toerekent, en die geene bedriegelijke voornemens in zijn hart heeft.

Omdat ik zweeg (*dewijl ik heb nagelaten mijne zonden ootmoedig en opregt voor u te belijden*), is mijn gebeente verteerd; dewijl ik den ganschen dag riep.

Want dag en nacht is uwe hand zwaar op mij, in mijne ellende heb ik mij tot u gekeerd, terwijl ik met doornen (*van knagend zelfverwijt*) werd gestoken.

Ik heb u mijne zonden beleden, en mijne schuld heb ik niet verheeld.

Ik sprak: mijne misdaden zal ik tegen mij zelven, voor den Heer belijden, en gij hebt de boosheid mijner zonden vergeven.

Daarom zal iedere heilige tot u bidden, in den tijd, dat er genade is te vinden.

Want als er groote watervloeden zijn, zullen zij tot hem niet genaken.

Gij zijt mij eene wijkplaats in de verdrukking die mij omvangen heeft, mijne vreugde zijt gij. Verlos mij van hen, die mij omringen.

Ik zal u onderwijzen *(zoo spreekt gij, o God! tot uwen dienaar)* en u den weg leeren, dien gij moet gaan; ik zal mijne oogen op u gevestigd houden.

Wees (*o Mensch!*) aan een paard of muilezel niet gelijk, die geen verstand hebben.

En die men muilbandt met breidel en toom, omdat zij anders niet willen luisteren, noch tot u komen.

Vele smarten wachten den goddelooze; doch hem, die op den Heer hoopt, zal barmhartigheid omringen.

Verblijdt u in den Heer, en verheugt u, gij, regtvaardigen; en juicht in hem, gij allen, die opregt van harte zijt.

Glorie zij den Vader, en den Zoon en den heiligen Geest! Gelijk het was van het begin nu en altoos en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

—

III. PSALM 37.

David vertoont aan God de uiterste ellende, waarin zijne zonden hem gedompeld hebben. Hij smeekt zijne barmhartigheid af met een volmaakt vertrouwen en een' diepen ootmoed.

HEER, straf mij niet in uwe verbolgenheid, en kastijd mij niet in uwe gramschap.

Want uwe pijnen zijn diep in mij gedaald, en gij hebt uwe hand op mij doen nederzinken.

Er is geene gezondheid meer in mijn vleesch, van wege uwen toorn, en er is geen vrede meer in mijne beenderen, ter oorzake mijner zonden.

Want mijne ongeregtigheden zijn tot boven mijn hoofd gestegen: en gelijk een zware last drukken zij mij.

Mijne wonden zijn verouderd en gansch vervuild, van wege mijne dwaasheid.

Ik ben ellendig geworden, en ga gebogen, diep gekromd (*onder den last mijner zonden:*) ik ga den ganschen dag bedroefd.

Mijn binnenste is aangetast door eene schandelijke kwaal, en niets gaafs is er meer aan mijn ligchaam.

Ik ben verbroken en uitermate verguisd; mijn harteleed breekt los in angstgehuil.

Voor u, o Heer! ligt alles open, wat ik wenschte; mijne zuchten zelfs zijn voor u niet verborgen.

Mijn hart is ontroerd, mijne kracht heeft mij verlaten; het licht mijner oogen — ook dat is weggeweken.

Mijne vrienden en mijne naasten zijn tegen mij opgekomen en opgestaan.

Die te voren voor mij waren, bleven van verre, en die naar mijn leven stonden, deden geweld.

En die kwaad tegen mij zochten, spraken onheil, en smeedden onophoudelijk listen.

Doch ik, gelijk een doove, hoorde niet en gelijk een sprakelooze, deed ik mijnen mond niet open.

En ik was als een mensch, die niet hooren kan, en die geene tegenrede in zijnen mond heeft.

Want op u, Heer, heb ik gehoopt: gij Heer, mijn God, gij zult mij verhooren.

Daar ik bad, dat mijne vijanden zich toch nooit om mij mogten verheugen, dewijl mijn wankelen hun trotsch tegen mij zou doen spreken.

Want ik ben tot de kastijdingen bereid en mijne (*zonde, de oorzaak van mijne*) smart is mij altoos voor oogen.

Want ik zal mijne euveldaad bekennen, en bekommerd zijn over mijne zonden.

Doch mijne vijanden leven, en zijn magtiger dan ik ben; zij, die mij ten onregte haten, zijn vermenigvuldigd.

Die goed met kwaad vergelden, lasterden mij, hoewel ik het goede volgde.

Verlaat mij niet, o Heer, mijn God! wijk toch van mij niet af, haast u ter mijner hulpe, Heere, God mijns heils.

Glorie zij den Vader, en den Zoon en den heiligen Geest! Gelijk het was in het begin, en nu en altoos, en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

IV. PSALM 50.

Deze Psalm bevat de gevoelens, in welke David trad, toen de profeet Nathan hem zijne twee groote misdaden verweten had. Het is eene voortreffelijke verzameling van gevoelens van berouw, van ootmoedigheid, van hoop en van liefde van eenen bekeerden zondaar.

Ontferm u mijner, o God! naar uwe groote goedertierenheid.

En, naar de menigte uwer ontfermingen, wisch mijne boosheid uit.

Wasch mij volkomen van mijne ongeregtigheid, en reinig mij van mijne zonden.

Want ik erken mijne ongeregtigheid, en mijne zonde is altoos voor mijne oogen.

Voor u alleen heb ik gezondigd, voor uw oog deed ik het kwaad. Gij wordt in uwe raadsbesluiten regtvaardig bevonden, en behoudt regt, als gij geoordeeld wordt.

Zie! ik ben in ongeregtigheid geboren, en in zonden heeft mij mijne moeder ontvangen.

Zie! gij bemint de waarheid. De verborgenste geheimen uwer wijsheid hebt gij mij geopenbaard.

Besproei mij met hysop, en ik zal rein worden; wasch mij af, en ik zal witter worden dan sneeuw.

Doe mij de blijde boodschap hooren (*dat mijne zonden vergeven zijn*;) dan zullen al mijne beenderen, hoe verbrijzeld zij nu ook zijn, weder van vreugde opspringen.

Wend uwe oogen van mijne zonden af, en wisch al mijne euveldaden uit.

Schep in mij, o God! een rein hart, en vernieuw in mij den regten geest.

Verwerp mij niet van uw aanschijn, en neem uwen heiligen geest van mij niet weg.

Geef mij weder de vreugde uws heils, en versterk mij met eenen geest, die ten goede bereid is.

Dan zal ik den goddeloozen uwe wegen leeren, dan keeren de zondaren tot u terug.

Verlos mij, o God, van de bloedschulden, God, gij, God mijns heils! en mijne tong zal uwe regtvaardigheid verheerlijken.

Ontsluit, o Heer! mijne lippen, en mijn mond zal uwen lof verkondigen.

Bijaldien gij offeranden gewild haddet, hoe gewillig zoude ik u die opdragen; in brandoffers hebt gij geen behagen.

Het offer, dat u aangenaam is, is een verslagen geest; een verbrijzeld en rouwmoedig hart, zult gij, o God! nimmer versmaden.

Doe, naar uwe goedgunstigheid, met *Sion* opdat de muren van *Jerusalem* opgebouwd worden.

Dan zult gij wederom in schuldelooze offers uw welbehagen vinden, in dank- en brandoffers; dan zullen er op uw altaar weder offerdieren geslacht worden.

Eere zij den Vader, en den Zoon en den heiligen Geest! Gelijk het was in het begin en nu en altoos, en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

V. PSALM 101.

David smeekt in dezen Psalm met berouw en ootmoedigheid om de hulp van God.

HEER, verhoor mijn gebed, en mijn geroep kome tot u.

Keer uw aangezigt van mij niet af ten dage dat ik verdrukt worde; neig uw oor tot mij.

Op wat dag ik u aanroepe, verhoor mij haastig.

Want mijne dagen zijn vergaan als stof, en mijn gebeente is dor geworden als verdroogd hout.

Ik ben geslagen als hooi, en mijn hart is uitgedroogd, zoodat ik vergeten heb mijn brood te eten.

Wegens het geluid mijner zuchten kleeft mijn gebeente aan mijn vleesch.

Ik ben aan eenen pelikaan der wildernis gelijk geworden, ik ben geworden als een nachtraaf in een huis.

Door het nachtwaken ben ik geworden als eene eenzame musch op het dak.

Den ganschen dag beschimpten mij mijne vijanden, en die mij eertijds prezen, spanden tegen mij te zamen.

Ik at asch als brood, en mengde mijnen drank met tranen.

Om uwe gramschap en verbolgenheid, omdat gij mij verheven en weder neêrgeworpen hebt.

Mijne dagen zijn als eene schaduw vervlogen, en ik ben verdord als hooi.

Maar gij, Heer! blijft in eeuwigheid, en uwe gedachtenis van geslacht tot geslacht,

Gij zult opstaan, en u over *Sion* ontfermen; want het is tijd, dat gij u harer ontfermt, die tijd is gekomen.

Want hare steenen behagen aan uwe dienaren, en zij hebben deernis met haar puin.

En de volken zullen uwen Naam vreezen, Heer! en al de koningen der aarde uwe heerlijkheid.

Als de Heer *Sion* heeft opgebouwd, en in zijne heerlijkheid zal gezien worden.

Hij heeft acht gegeven op het gebed der ootmoedigen, en hij heeft hunne bede niet versmaad.

Men schrijve deze dingen voor het volgende geslacht, en het volk, dat geschapen zal worden, zal den Heer loven.

Naardien hij hoog uit zijn heiligdom heeft nedergezien; de Heer heeft van den hemel nedergezien op de aarde.

Om de zuchten der gevangenen te hooren; om de kinderen der gedooden in vrijheid te stellen.

Opdat zij den naam des Heeren verkondigen in *Sion* en zijnen lof in *Jerusalem*.

Als de volkeren zich zullen verzamelen, en de koningen, om den Heer te dienen.

Hij heeft mijne krachten midden op mijnen levensweg doen afnemen.

Doch ik heb gezegd: neem mij niet weg in het midden mijner dagen; uwe jaren zijn van geslacht tot geslacht.

In het begin hebt gij, Heer! de aarde gegrondvest; en de hemelen zijn het werk uwer handen.

Die zullen vergaan, maar gij blijft altoos; zij zullen als een kleed verslijten.

En als een gewaad zult gij ze verwisselen, en zij zullen verwisseld zijn.

Maar gij blijft dezelfde, en uwe jaren zullen nooit eindigen.

De kinderen uwer dienaren zullen woningen (*bij u*) hebben: en hun kroost zal in eeuwigheid bestaan.

Eere zij den Vader, en den Zoon en den heiligen Geest! Gelijk het was in het begin, en nu en altoos, en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

VI. PSALM 129.

David beschouwt, uit het diepste van den afgrond waarin zijne zonden hem gedompeld hebben, de barmhartigheid des Heeren, en hoopt in zijne goedheid.

Uit de diepte heb ik tot u geroepen: Heer, Heer! verhoor mijne stem.

Laat uwe ooren opmerkzaam zijn op de stem mijner smeekingen.

Zoo gij, Heer! de misdrijven gadeslaat, wie zal dan bestaan?

Omdat er bij u genade is, en om uwe wet (*waarin hulp beloofd wordt*), o Heer, heb ik u verbeid.

Mijne ziel heeft zich op zijn woord verlaten, mijne ziel heeft op den Heer gehoopt.

Dat Israël op den Heer hope, van den morgenstond af tot den nacht toe.

Want bij den Heer is barmhartigheid, en bij hem is overvloedige verlossing.

En hij zal Israël verlossen van al zijne ongeregtigheden.

Eere zij den Vader, en den Zoon en den heiligen Geest! Gelijk het was in het begin, en nu en altoos, en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

—

VII. PSALM 145.

David bidt God met hem niet in het oordeel te treden, maar op de rampen te zien, welke hij lijdt.

HEER, verhoor mijn gebed; leen het oor aan mijne smeekingen om uwe waarheid (*om de waarheid uwer beloften*), verhoor mij naar uwe regtvaardigheid.

En treed niet in het regt met uwen dienaar, want niemand, die leeft, zal zich voor uw aanschijn regtvaardigen.

(*Verhoor mij!*) want mijn vijand heeft mijne ziel vervolgd: hij heeft mijn leven ter aarde vernederd.

Hij doet mij leven in duistere holen, als degenen, die reeds lang dood zijn, en mijn geest is in mij beangst; mijn hart is in mij ontsteld geworden.

Toen ben ik indachtig geweest de oude tijden en ik overwoog al uwe daden; de werken uwer handen overdacht ik.

Mijne handen heb ik tot u uitgestrekt; mijne ziel is voor u gelijk aan eene landstreek zonder water (*is dorstig naar de stroomen uwer genade.*)

Verhoor mij haastig! Heer! mijn geest is bezweken.

Keer toch uw aangezigt van mij niet af, of ik word hun gelijk, die ten grave dalen.

Doe mij vroegtijdig (*elken morgen*) de stem uwer barmhartigheid hooren; want op u heb ik gehoopt.

Maak mij den weg bekend, dien ik te gaan heb, want tot u heb ik mijne ziel opgeheven.

Verlos mij van mijne vijanden, Heer! want gij zijt mijne eenige toevlugt; leer mij naar uw welbehagen doen, want gij zijt mijn God.

Uw goede geest zal mij brengen op den regten weg: om uwen Naam, Heer! zult gij mij doen leven naar uwe regtvaardigheid.

Gij zult mijne ziel uit de verdrukking leiden en om uwe barmhartigheid zult gij mijne vijanden uitroeijen.

Gij zult ze allen ten onder brengen, die mijne ziel beangstigen; want ik ben uw dienstknecht.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest. Gelijk het was in het begin en nu, en altoos, en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

UITBREIDING VAN DEN PSALM 50

NAAR DE

vertaling van den Eerw. Heer Lallemant.

Voor zulke zondaars, die, de boosaardigheid hunner zonden en het ongeluk van hunnen droevigen staat gevoelende opregt van leven willen veranderen, en hunne hoop stellen in Gods barmhartigheid.

Ontferm u mijner, o mijn God! maar, daar ik de grootste der zondaars ben, is het ook uwe overgroote barmhartigheid, welke ik afsmeek.

Ja, in de overmaat van het ongeluk, waarin ik mij, groote zondaar, die ik ben, bevind, kan ik slechts in den schoot uwer barmhartigheid rust vinden. O mijn Vader, er is voor mij geen ander hulpmiddel meer dan uwe overgroote erbarming. Maar hoe durf ik u nog *mijnen Vader* noemen! neen, ik ben niet meer waardig, dat gij mij als uw kind aanziet, handel echter niet met mij zoo als de menigvuldigheid en de grootheid mijner zonden het verdienen, maar werp op mij eenen medelijdenden blik.

Om u over mij te erbarmen hebt gij uwe geheele goedheid noodig en het is op de eindelooze uitgestrektheid derzelve, dat mijne hoop op vergiffenis berust.

Uwe barmhartigheid is eindeloos en in mij kunt gij uwe magt en genade in al haren luister doen uitblinken. Ach! ontferm u mijner, opdat mijne zonden mij vergeven worden; ontferm u mijner, opdat ik over al mijne bedorven neigingen zegeprale; ontferm u mijner, opdat ik, door uwe genade gereinigd, in uwe vriendschap tot den dood toe volharde. O gij! die, vol langmoedigheid, de zondaars tot boetedoening afwacht; God en Zaligmaker, die de zonden der wereld uitwischt, werp, zoo als gij aan de berouwhebbende harten beloofd hebt, werp, dompel mijne zonden in het diepste der zee.

Opperste Geneesheer onzer zielen, genees de mijne; gij, die haar met een enkel woord het leven en de kracht kunt wedergeven.

Wisch dan mijne ongeregtigheden uit, Heer, en zoo ik het geluk had reeds gezuiverd te zijn, wasch mij dan nog meer, reinig mij nog meer en meer.

Ja, reinig mij steeds meer en meer, want er is niets zuivers in mijne ziel. De zonde is

tot in het merg mijner beenderen doorgedrongen en zij is sterker geworden dan ik; maar, door uwen almogenden arm ondersteund, zal ik dien vijand, die mij dag en nacht aanvalt, verdelgen. Reinig mij, tot dat er geene vlek meer in mijne ziel, welke gij naar uw beeld geschapen hebt, over blijve. Reinig mijnen geest van alle onzuivere gedachten, mijn hart van alle ongeregelde verlangens, mijnen wil van elke misdadige neiging. Heilig mijne blikken, opdat zij zich niet meer vestigen op de ijdelheid, op dingen, die verleiden en bederven. O, reinig mijn geheel wezen, opdat ik mij voor u moge aanbieden, zonder uwe blikken te beleedigen, gij, die de God aller heiligheid zijt.

Gij weet, dat ik mijne zonden niet ontveins; ik heb die gestadig voor oogen; ik verwijt mij die telkens.

Ik belijd voor het aanschijn van hemel en aarde, dat ik uwe heilige wet op de onwaardigste wijze overtreden, uwen geheiligden wil met de voeten getrapt heb; indien ik mijne ongeregtigheid wilde ontveinzen, zoude ik een leugenaar zijn in uw aanschijn en mijne zonde zelve zou tegen mij opstaan om mij te beschuldigen. Ja, zij is steeds voor mij, om

mij te veroordeelen; vóór dat ik die bedreef, scheen zij mij zoet als honig, nu is zij bitterder geworden dan alsem. Eerst verleidde zij mij door hare bedriegelijke aantrekkelijkheden en nu dompelt zij mij in droefheid; zij overlaadt mijn hart met angst en wroeging; welk afschuwelijk wangedrog voed ik in mijnen boezem.

Gij alleen zijt getuige geweest van mijne misdaden; het is voor u alleen, dat ik die bedreven heb; nogthans belijd ik dezelve in het openbaar; opdat gij, in mijn persoon de belofte zoudt kunnen verwezenlijken, welke gij gedaan hebt, van aan de rouwmoedige zondaars te vergeven en hen die u van ongetrouwheid zouden durven beschuldigen te beschamen.

Ja, gij zijt getuige geweest van mijne geheimste zonden, o mijn God! Ach! hoe heb ik het kwaad in uwe tegenwoordigheid durven bedrijven? Wel hoe, gij hebt mij als op uwe handen gedragen, gij hebt mij als uwen oogappel behoed en nogthans ben ik boosaardig, ondankbaar genoeg geweest om zoo vele weldaden te miskennen en om u te miskennen en te beleedigen; u, die de God aller goedheid zijt. Ach, ik word verontwaardigd over

mij zelven en ik zal zonder omwegen belijden, dat ik uwe bedreigingen en al de strengheid uwer kastijdingen geheel verdiend heb; ik heb maar al te zeer verdiend, hetgene ik nu lijde; gij zijt regtvaardig, Heer! en handelt slechts volgens de geregtigheid. Maar gij zijt ook de goede God, die aan het berouw vergeving schenkt, wees uwe belofte indachtig, en gewaardig u mijne zonden uit te wisschen.

Ik heb gezondigd, mijn God, maar ook wat moet men verwachten van eenen mensch, in de ongeregtigheid ontvangen en met eene zoo noodlottige neiging tot het kwaad.

Het is niet om mij te verschoonen, maar om uw mededoogen op te wekken en uwe hulp te verzoeken, dat ik bij u kom zuchten over de hevige neiging, die mij tot het kwaad vervoert. Helaas! bij mijne geboorte heb ik eene ongeregelde aangekleefdheid medegebragt voor de aan uwe wet tegenstrijdige vermaken, en zij stort mij in eene menigte van zonden. O! in welken afgrond is de mensch gevallen! in dikke nevelen der dwaling gewikkeld, slaaf der zonden; neen, hij is zoodanig niet uit uwe hand gekomen; o almogende en goede God! herstel uw werk in zijnen eersten luister.

En daarbij, Heer, mijn hart was niet altoos bedorven; er was een tijd, waarop gij zijne eenvoudigheid en regtschapenheid beminde: het is daarom, dat gij mij de verborgenste geheimen uwer wijsheid ontdektet.

Geef den zondigen mensch, ach! geef mij dat regtschapen en opregt hart weder, dat voor u een voorwerp van welbehagen is: vernietig in mij alle aangekleefdheid, die mij nog van u zou kunnen verwijderen, en maak, dat er in mijne meening niets zij, dan dat rein is, o Gij, die mijn God en mijn al zijt. Dat het niet vruchteloos zij, dat gij mij de grootste geheimen uwer liefde voor den mensch geleerdhebt; gij hebt nooit opgehouden uwen dienaar met barmhartigheid te behandelen, ook dan wanneer hij zich van u verwijderde; ach! zoudt gij weigeren mij te verhooren, nu ik uw teeder mededoogen inroep en zoo levendig gevoel hoe noodzakelijk het mij is?

Om mij op nieuw aangenaam te maken in uwe oogen, zult gij mij, Heer, met hysop bespoeijen en ik zal gereinigd worden; gij zult mij wasschen en ik zal witter worden dan sneeuw.

Uwe barmhartigheid, uwe almagt, uwe liefde, uwe wijsheid, uwe genade, ziedaar, de ware

hysop, die mijne zonden kan vernietigen en de noodlottige gevolgen herstellen, welke zij in mij hebben achtergelaten. Ja, ik geloof het op uw woord, dat nimmer bedriegt, al waren mijne zonden zelfs zoo rood als scharlaken, gij kunt die wit maken als sneeuw; neen, er is geene vlek zoo groot of afschuwelijk, welke uwe eindelooze barmhartigheid niet kan en wil uitwisschen: gewaardig u dan mij te wasschen, opdat mijne ziel wit worde als de schitterendste sneeuw, ten einde zij volmaakt heilig in uwe oogen zij.

Gij zult in het diepste van mijn hart woorden van vreugd en vertroosting doen hooren en door de geheime getuigenis, welke gij van mijne verzoening met u zult geven, zullen al de krachten mijner ziel eene nieuwe sterkte verkrijgen.

O mijn teedere Vader! dewijl gij mij nog vergunt u met dien zoeten, zoo troostvollen naam te noemen, ach! aanzie mijne ziel; hoe droevig en ongelukkig is zij! de zonde heeft haar met uwe liefde alles ontnomen: vrede, genoegen, heil; u beleedigende heb ik alles verloren. O! doe mij de zoete woorden hooren: *Heb betrouwen, mijn zoon, uwe zonden, zijn u vergeven;* uwe vaderlijke stem, dit vonnis

van genade, zal een nieuw leven in mijne ziel verspreiden; ach! zonder deze vertroostende tijding, heb ik niets meer dan den eeuwigen dood te wachten.

Wend dan uwe oogen af, Heer, om mijne beleedigingen niet te zien; en wisch die zoodanig uit, dat zij niet meer verschijnen voor uwe oogen.

Maak, dat zij uit het geheugen gaan, alsof ik die nimmer bedreven hadde. O! waarom kan ik uit het getal mijner dagen diegenen niet uitwisschen, op welken ik het ongeluk had mij in uw aanschijn aan de zonde pligtig te maken!

Hernieuw in mij de zuiverheid van hart en regtschapenheid van geest, in welke ik weleer wandelde.

Want, zoo gij in mij niet een nieuw hart vormdet, zou ik, helaas! steeds een voorwerp van afschuw in uwe oogen blijven. Gij hebt den mensch naar uw beeld geschapen, ik smeek u, laat dit beeld in mij niet in den staat van verlaging, waarin ik het door mijne langdurige dwalingen gedompeld heb; maak het op nieuw uwe teedere blikken waardig; geef aan mijne ziel hare eerste onschuld weder, opdat zij al haar geluk vinde in

zonder verdeeling onder uwe zoete wet te leven.

Verwerp mij niet voor uw aanschijn en doe steeds het licht van uwen heiligen geest over mij stralen.

Dat uw licht voor altoos mijne schreden besture; bescherm mij steeds onder de schaduw uwer vleugelen; wend uwe vaderlijke oogen nimmer van mij af; reik mij altoos de behulpzame hand toe en beroof mij niet van uwen levendmakenden Geest; anders zal mijne ziel zonder sterkte zijn voor het goed en in de bitterheid der verdrukking gedompeld blijven; zij zal niet gevoelen, hoe zoet uw juk, hoe ligt uw last is.

Geef mij de blijdschap weder, welke het onderpand moet zijn van mijnen vrede met u; maar boezem mij tevens eenen geest van sterkte in, die mij in het goed ondersteune.

Helaas! ik heb verre van u het heil en den vrede gezocht; dwaze, die ik ben! ik heb maar al te wreedelijk geleerd, dat er noch geluk, noch vrede voor den goddeloozen, voor den zondaar is; want ons hart blijft in de ongerustheid en ontsteltenis, zoo het niet in u rust, ach! gewaardig u, mij de vreugde weder te geven, door toe te laten, dat ik nog tot

u nader; ik verzaak aan de zonde, u verwijderd heeft, maar geef onwrikbaren wil; wil mij behoede als het onreine dier, tot datgene keeren, wat het heeft uitgebraakt, aan u door zulke sterke banden in het leven en in den dood mij kunne scheiden, o mijn God! o Meester!

Gij, mijn God, in wien ik al de heils gesteld heb, verlos mij van d gen, welke de herinnering aan he ik vergoten heb, mij doet onde mijne tong zal met blijschap uwe hartigheid zingen!

Een ziek hart in de slavernij zuchtende, door de wroeging verso geene vreugdegezangen ter uwe weêrgalmen; verlos mij dan van slavenjuk, verbrijzel mijne boeije aan de blijdschap wedergegeven, liederen zinge, om uwe barmhart loven en te verheffen.

Hierdoor zult gij mijne lippen mijn God, en mijn mond zal uw kondigen.

Een zondaar moet in uwe tegenw

zwijgen; want hij is onwaardig uwen naam zelfs uit te spreken; het is daarom, dat ik u ootmoedig smeek, toe te laten dat ik uwe groote goedheid verheffe; ik verlang den zondaren te zeggen, hoe teeder en edelmoedig gij zijt voor diegenen, die de beleedigingen beweenen, welke zij u hebben aangedaan.

Indien gij tot boeting mijner misdaad offeranden gewild hadt, zou ik u die met vreugde hebben opgedragen: maar, wetende, dat gij weinig zoudt zijn getroffen geweest door mijne brandoffers en dat het vermorzeld hart eens zondaars het eenige offer is, dat u kan bevredigen, heb ik slechts gedacht mijne ongeregtigheid te beweenen: uwe verbolgenheid zal aan een rouwig en ootmoedig hart niet wederstaan.

Niets heeft den zondaar u beters aan te bieden dan zijn hart, maar het moet een vermorzeld, een droevig en ootmoedig hart zijn: zoodanig hart, o meedoogende God! zoudt gij niet kunnen versmaden.

O gij, die een God van liefde zijt, neen, gij zoudt geen hart kunnen verstooten, dat dorstig is naar uwe genade en naar uwe barmhartigheden verzucht; een hart dat in u al zijne hoop stelt. O heilige God! hoe zoudt gij een hart kunnen versmaden, dat zijne zonden ver-

foeit, dat eenen afschuw heeft van zijne misdaden en tot u wil wederkeeren, om heilig te worden, gelijk gij? Ik verlaat mij dan geheel op uwe barmhartigheid, verzekerd, dat ik niet in mijne verwachting zal bedrogen worden.

Dat mijne zonden, Heer, den loop uwer goedheden over Sion niet wederhouden, maar, dat wij de muren van Jerusalem kunnen opbouwen.

Alsdan zult gij met vreugde mijne offerande en mijne brandoffers aannemen gelijk offers van eenen mensch, dien de boetvaardigheid zal geregtvaardigd hebben: alsdan zal het volk, naar mijn voorbeeld, uwe altaren met slagtoffers beladen.

Eindeloos in milddadigheden, wordt gij nimmer moede ons te zegenen; herstel in ons het schoone gebouw uwer genade, hetwelk de zonde omvergeworpen heeft; en heilig, door uwe goddelijke tegenwoordigheid, op nieuw den tempel, dien gij u zelven in ons hadt gevormd. Dat daarin voortaan niets de blikken uwer heiligheid beleedige, van dan af zullen allen met eenparige stemmen zeggen: «Onze God schept behagen in hulp te bieden en hij stelt zijne vreugd in te vergeven; zijne goedheid is uitgestrekter dan de hemelen en zijne barmhartigheden zijn grenzeloos.»

AFLAAT.

—

Pius VII heeft, door rescript van den 24 Julij 1801, een jaar aflaat vergund aan alle geloovigen, die de volgende lofbetuigingen zullen lezen, ter herstelling van den smaad, welke dagelijks door de vloekers en lasteraars Gode aangedaan wordt.

God zij geloofd!

Zijn heilige Naam zij geloofd!

Jesus Christus, waarlijk God en waarlijk mensch, zij geloofd!

De naam van Jesus zij geloofd!

Jesus zij geloofd in het allerheiligste Sacrament des Altaars!

Maria, de allerheiligste Moeder Gods, zij geloofd!

De naam van Maria, Maagd en Moeder, zij geloofd!

God zij geloofd in zijne Engelen en in zijne Heiligen!

GEBEDEN

OM WAARDIG

HET H. SACRAMENT DES ALTAARS

TD ONTVANGEN.

OEFENING VOOR DE H. COMMUNIE.

Aanroeping tot den H. Geest.

HEILIGE Geest! die weleer het ligchaam en de ziel der gelukzalige Maagd bereiddet, om het waardige verblijf van het vleesch geworden Woord te wezen, stort aluwe gaven over mij uit en daal zelf in mijn hart neder, ten einde het te bereiden om den zelfden menschgeworden God te ontvangen.

GEBEDEN TOT JESUS CHRISTUS.

Lees langzaam en blijf bij elke afdeeling stil, om een weinig tijds te overdenken en u met de gevoelens te doordringen, die daarin zijn uitgedrukt.

Oefening van geloof en ootmoedigheid; bede om de vereischte gesteltenissen voor eene H. Communie.

Mijn God en mijn Zaligmaker, Jesus Christus, eenige Zoon des hemelschen Vaders, oorsprong en voltrekker des geloofs, gij, die de waarheid, de weg en het leven zijt; aanbiddelijke Jesus, mijn edelmoedige Verlosser, in wien alleen onze zaligheid is; levend brood van den hemel nedergedaald, om ons voedsel te worden, niet tevreden met al uw bloed vergoten te hebben, om de menschen zalig te maken, gewaardigt gij u nog, door eene overmaat van liefde, ons aan uwe heilige Tafel toe te laten en ons aldaar uw heilig Ligchaam en uw dierbaar Bloed te geven. Wat is dan toch de mensch, dat een zoo groote God zich gewaardigt aan hem te denken en van hem een voorwerp zijner zorgen en teederheid te maken? Maar ik zelf, wat ben ik anders dan een enkel *niet*, en door mijne ongeregtigheden

beneden het *niet* zelf? En echter, God van Majesteit, hoe onwaardig ik ook zij voor u te verschijnen, komt gij zelf mij te gemoet; gij noodigt mij tot uw gastmaal, en de kostbare spijs, waarmede gij mij wilt voeden, is wezenlijk uw ligchaam en uw aanbiddelijk bloed! Wees voor altoos gezegend! Vader der barmhartigheden en God aller vertroosting, voor eene zoo uitstekende weldaad; maar geef mij, Heer, dat bruiloftskleed, de reinheid van geweten, zonder welke men niet schuldeloos aan uwe Tafel kan aanzitten. Laat niet toe, dat ik van het getal diergenen zij, die hunnen Zaligmaker nuttigen, zonder hunne zaligheid te ontvangen en die zich door het Sacrament met uw ligchaam vereenigen, zonder zich met uwen Geest te vereenigen door uwe genade. O goede Jesus! behoed mij van den dood te vinden in de bronnen des levens zelven.

Oefening van berouw.

O gij, goddelijk Lam! dat de zonden der wereld wegneemt, wisch de mijne uit; ik verloochen dezelve voor uw aanschijn. Gevoelig voor het ongenoegen, hetwelk zij u veroorzaakt hebben, getroffen door uwe eindelooze

goedheid jegens mij, bezield door het vurigste verlangen om u te behagen, u, o schoonheid, zoo vol bevalligheden! vast besloten hebbende alles te verliezen, alles te lijden, liever dan u nog te beleedigen, verzaak ik die uit geheel mijn hart en bovenal de menigvuldige beleedigingen, waaraan ik mij jegens u heb schuldig gemaakt en ik vraag u daarvoor allerootmoedigst vergiffenis. Ach! ware ik zoo gelukkig, reeds genoeg gezuiverd te zijn! Wasch mij nog meer en meer, reinig mij nog meer door uw dierbaar bloed, dat gij zoo edelmoedig voor alle zondaars vergoten hebt en bereid zelf in mijn binnenste eene woning, die uwer niet onwaardig is.

Oefening van liefde.

Ik bemin u, Heer, uit geheel mijne ziel, maar maak mijne liefde vuriger; o gij, die mij bovenmate bemind hebt, niet alleen zoodanig, dat gij voor mij hebt willen lijden en sterven, maar zelfs, dat gij u met mij hebt willen vereenigen om mij gedurende de eeuwigheid aan uw verheerlijkt leven deelachtig te maken. Ja, ik bemin u, o mijn God, meer dan alles op aarde, omdat geen goed met u kan

vergeleken worden en ik betuig, dat voortaan met de hulp uwer genade, niets in staat zal zijn, om mij van uwe liefde te scheiden.

Oefening van hoop.

Hierna dunkt mij, o mijn God, dat ik met vertrouwen tot u mag naderen. Ik zal u niet alleen meer beschouwen als eenen vreeselijken regter, wreker der zonde; maar als eenen liefdevollen vader, die de armen tot zijne kinderen uitstrekt; als eenen geneesheer vol mededoogen, die eenen armen zieke wil genezen.

Waarom dan, mijne ziel, zijt gij in droefheid gedompeld? Waarom geeft gij u aan het hartzeer over? Uwe zonden verschrikken u, uwe hartstogten verootmoedigen u, uwe vijanden verdrukken u; maar hoop op God, die u niet verwerpt en die uwe zaligheid nog wel wil wezen. Gij zult mij dan ontvangen, Heer, en ik zal in mijne hoop niet teleurgesteld worden; gij zult mijne sterkte zijn tegen de bekoringen, de zegepraal over mijne hartstogten. Ach! gewaardig u mijn vertrouwen op u nog sterker te maken!

Oefening van opdragt.

Gij hebt mij bevolen, Heer, om met geene ledige handen voor u te verschijnen. Ik ga u, mijn' beminnelijken Jesus, ontvangen; maar wat kan ik u aanbieden, dan uwe eigene geschenken, dan hetgeen gij zelf mij gegeven hebt? ontvang dan al mijne zielsvermogens, welker opdragt ik u voor altoos doe.

Ik offer u mijn geheugen, mijn verstand, mijnen wil op; dat ik u alleen voortaan indachtig zij, dat ik niets wete buiten u, dat ik niets beminne dan u; dat uw heilige wil het rigtsnoer zij van den mijnen en ik niet meer wille, dan hetgeen gij wilt.

Oefening van verlangen.

O beminnelijke Jesus, hoe zeer verlang ik u te bezitten! mijne ziel kwijnt, zij verzucht naar u. O! kom, welbeminde van mijn hart! dat ik u zie, o gij, die mijn heil, mijn troost, mijn genoegen, mijn God, mijn al zijt! Mijn hart is bereid, en zoo het zulks niet ware, kunt gij het met eenen enkelen uwer blikken bereiden, verteederen, ontvlammen. Kom dan, Heer, Jesus, kom, dat ik mij in u verlieze en één met u zij! Amen.

Gebed

tot de allerheiligste Maagd, onzen beschermengel en onze H. Patronen.

O Maria! o beminnelijke Maagd! ik smeek u door de zoo teedere, zoo volmaakte liefde, welke uwe ziel zoo naauw met God vereenigd heeft, verwerf mij, door uwe gebeden, de heilige gesteltenissen, welke mij voor altoos met Jesus Christus moeten vereenigen in de H. Communie en geef mij tevens de genade om daaruit onophoudelijk overvloedige vruchten te trekken.

O goede Engel! die tot mijne bescherming gesteld zijt, gij, die hier tegenwoordig zijt, breng mijne wenschen, mijne zuchten tot voor den troon van God en bid op dit oogenblik voor mij, opdat ik verwerve al hetgeen mij nog ontbreekt, om mijnen Schepper, mijnen Zaligmaker waardig te ontvangen.

En ook gij, mijne heilige patronen, gij allen, bewoners van het hemelsch Vaderland, verwerft mij een liefdevonkje, dat u verslindt, voor Jesus en al de godvruchtige gevoelens, welke u bezielden, toen gij hier op aarde aan het hemelsche gastmaal van den Bruidegom kwaamt aanzitten. Amen.

OEFENINGEN NA DE HEILIGE COMMUNIE.

—

Oefening van dankzegging.

WAT zal ik u wedergeven, mijn Heer en mijn God, mijn goddelijke Zaligmaker en mijn goede Vader; wat zal en kan ik u wedergeven voor de onschatbare weldaad, voor de uitstekende gunst, welke gij mij bewezen hebt? Wel hoe! het was u niet genoeg mij uit het *niet* getrokken, mij vrijgekocht te hebben ten prijze van uw bloed en leven; het was u niet genoeg mij met alle goed overladen te hebben, gij hebt mij de bron zelve van alle goed willen schenken, door u zelven aan mij te geven; welke innige dankbaarheid ben ik u niet verschuldigd, Heer, voor eene zoo onbesefbare weldaad! maar welke dankbetuigingen ben ik in staat u te bewijzen, die aan uwe edelmoedigheid en teederheid jegens mij beantwoorden?

Mijne ziel loof den Heer! al mijne geestvermogens, vereenigt u, om zijnen heiligen

naam te verheerlijken en hem eeuwige dankbaarheid te betuigen voor de uitstekende gunst, welke hij mij zoo even heeft bewezen. Dat alle menschen en engelen, dat hemel en aarde, dat alle schepselen u voor mij loven en danken, o heil mijner ziel, o mijn God en mijn al. Uwe goedheid, uwe barmhartigheid, hoe eindeloos die ook zijn, hebben zich, als het ware, ten mijnen behoeve uitgeput, door mij uw ligchaam, uw bloed en geheel u zelven wezenlijk in dit aanbiddelijk Sacrament te geven.

Oefening van verzoek.

Welke genade zoudt gij mij dan nu kunnen weigeren, na mij in u zelven den oorsprong, den schat, de bron aller genaden gegeven te hebben? Het is waar, dat mijne onwaardigheid met reden mijn vertrouwen zou kunnen verzwakken, maar Heer, dewijl mijne ongeregtigheden en al mijne ellenden deze uitstekende wonderdaad uwer eindelooze barmhartigheid niet hebben kunnen verhinderen, moet ik alles van uwe onuitputbare en onveranderlijke goedheid verwachten. Ja, mijn goddelijke Zaligmaker, gij hebt u zelven aan mij gegeven; ik zal, kan en moet dit alles van

u verhopen; en zal alzoo in dezelfde gevoelens van uwen godvreezenden dienaar Jacob tot u zeggen: *ik zal u niet laten gaan vóór gij mij gezegend hebt.*

Ik verwacht dan met een vast vertrouwen van uwe barmhartigheid, o mijn God, de vergeving van al mijne zonden. Een groot vertrouwen moet uit eene groote goedheid ontstaan, maar eene grenzelooze goedheid, zoo als de uwe is, moet ook een grenzeloos vertrouwen inboezemen; het is dan ook in dit volkomen vertrouwen, dat ik de almogende hulp uwer genade afsmeek en ik u, mijn goddelijke Zaligmaker, vraag om eene onschendbare zuiverheid, eene opregte ootmoedigheid, eene verduldigheid zonder zwakheid, eene grenzelooze liefde, eene onwrikbare getrouwheid, eene volharding tot het einde toe. Ach! ik smeek u, maak, dat ik u nooit meer verrade; ondersteun mij in de bekoringen; en wees mijn schild tegen de aanvallen des duivels, opdat ik, zegepralende over al de vijanden mijner zaligheid, die ook de uwen zijn, niet meer leve dan om u te beminnen en te behagen.

Oefening van een goed voornemen.

Ik wijd mij voor altoos en zonder verdeeling aan uwe dienst en aan de volbrenging van uwen heiligen wil. Ik vernieuw aan uwe voeten de geheiligde beloften van mijn doopsel, welke ik het ongeluk heb gehad zoo menigwerf te verbreken.

Ik verzaak uit geheel mijn hart aan de gevaarlijke vermaken der eeuw, aan de noodlottige neigingen van het vleesch, aan alle kwade gedachten, aan de strafwaardige werken, aan al de verleidende aanlokkingen des duivels, aan de prachtige en hoogmoedige ijdelheden der wereld, uwe verklaarde vijanden en aan de grondstellingen, die met uwe heilige Wet strijdig zijn.

Ik maak het voornemen van voortaan niet anders te leven dan volgens uw heilig Evangelie, geen ander rigtsnoer te hebben voor mijn leven dan uwe woorden en voorbeelden, en ik verfoei uit den grond mijns harten alles, wat mij van u kan verwijderen, en bijzonder dezen of genen hartstort, die mij reeds zoo menigwerf uwe vriendschap heeft doen verliezen. Zorgvuldig zal ik dit en dat gevaar

vlugten, dat zoo dikwijls aan mijne zwakheid noodlottig is geweest. Wat is er, mijn God, op aarde, dat u mijn hart moet betwisten? Wat is er in de wereld, hetwelk ik u niet moet opofferen? en ik u reeds niet van dezen stond af opoffer? Vermaak, achting der menschen, vriendschap der stervelingen, aardsche goederen, menschelijk opzicht, gemakken des levens, alles, o mijn God! moet wijken voor uwe verheerlijking, voor uwen goddelijken wil en mijne zaligheid.

Gij zijt het, wien ik voortaan alleen wil beminnen, dewijl gij eindeloos beminnenswaardig zijt; gij zijt het, wien ik boven alles wil verkiezen; ik wil mijnen evennaaste beminnen uit liefde tot u.

Maar gij kent, Heer, mijne zwakheid, ook ik ken mijne onstandvastigheid in het goede en de neiging, welke ik gevoel om elk oogenblik van uwe heilige wet af te wijken; ik gevoel het juk mijner kwade gewoonten; maar ik weet ook, dat ik alles met deze hulp uwer genade vermag; weiger mij deze niet, smeek ik u nogmaals; versterk mij in de goede voornemens, welke gij mij ingeeft, maak mij getrouw en naauwkeurig in de beoefening en zorg, dat, na u onder den sluijer van het

aanbiddelijk Sacrament ontvangen te hebben in dit leven, u love, zegene, bezitte in den luister uwer heerlijkheid gedurende eene gelukzalige eeuwigheid. Amen.

Oefening van liefde tot den evenaaste.

Gij gebiedt mij alle menschen te beminnen, o mijn God. Welk gebod kan er zoeter zijn? Gij zijt de Vader van ons allen en wij allen zijn uwe kinderen, allen broeders onder elkander. Ik betuig u dan, dat ik hen allen bemin, zonder een' eenigen van mijne liefde uit te zonderen, en ik bemin hen om u te behagen, dewijl gij het mij gebiedt; ik bemin hen uit liefde tot u, en daar ik thans het geluk heb u te bezitten, volbreng ik met des te meer vertrouwen het gebod, dat gij ons gegeven hebt om voor elkander te bidden; ik bied u mijne wenschen en mijne gebeden aan voor alle menschen, die, even als ik, tot het eeuwige en hemelsche erfdeel geroepen zijn. O Jesus! die voor allen gestorven zijt, maak ieder onzer zalig; duld niet, dat iemand onzer verloren ga. O gij, God van goedheid, die overal weldaden verspreiddet, waar gij u bevondt gedurende uw sterfelijk leven, geheel

aan onze zaligheid toegewijd! doe wel aan uwe kinderen en maak vooral, dat zij zich door hunne handelingen uwe gunsten waardig maken. Laat toe, dat ik u op eene bijzondere wijze mijne dringende bede aanbiede voor al degenen, welke ik u, volgens de beschikkingen uwer Voorzienigheid, meer bijzonder moet aanbevelen. Stort, o teedere Jesus! al den overvloed uwer gunsten uit over mijne brave ouders, over allen, aan welke gij mij met de banden des bloeds verbonden hebt. Zegen mijne vrienden, mijne weldoeners, alsmede hen, die mij kwaad doen of het willen, ik bid u hierom in al de opregtheid van mijn hart. Vergun aan ieder de noodige genade om tot de zaligheid te geraken.

Verleen aan de zondaars den geest van boetvaardigheid en de genade der bekeering; aan de regtvaardigen de volharding in het goede en de aangroeijing der christelijke deugden, aan de geloovige overledenen, en bijzonder aan die, welke meer aanspraak hebben op mijne liefde, eene plaats van licht, verkwiking en vrede.

Gebed,

tot de heilige Maagd, onzen beschermengel en onze patronen.

Allerheiligste Maagd, Moeder Gods, duld niet, dat ik immer, door hervalling, het ligchaam en het goddelijk bloed van uwen welbeminden Zoon ontheilige, bid voor mij, opdat ik mijn ligchaam en mijne ziel in eene volmaakte zuiverheid beware, in onschuld leve en in de liefde van Jesus en in de uwe sterve.

Mijn goede Engel, gij neemt te veel deel in mijn geluk, om mij niet te helpen, God voor eene zoo groote weldaad te bedanken; en de vruchten der Communie, welke ik daareven heb ontvangen eeuwigdurend te maken; ik smeek u dan met een volmaakt vertrouwen, om voor mij te willen bidden.

En gij, mijne heilige patronen, al de heiligen des hemels; slaat uwe oogen neder op mijne zoo behoeftige en zwakke ziel; beweegt ten hare voordeele het hart van onzen God, opdat hij zich gewaardige haar met zijne gaven te verrijken, hare zwakheid te ondersteunen en mij eerlang nog met eene verdubbeling van vurigheid en liefde aan zijne

heilige Tafel toe te laten. Verwerf mij die getrouwheid, die volharding, welke mij den hemel zullen openen, om eens in uw eeuwig geluk te deelen.

De dag der Communie is een heilige dag, en deze moet voor u een der plegtigste feesten zijn. Draag zorg om die door godvruchtige oefeningen, door goede werken en eene meer gekenmerkte godvruchtigheid te heiligen. Wacht u wel, eenen zoo heiligen dag door weinig christelijke uitspanningen te ontheiligen. Betuig gedurende dien dag dikwijls uwe verschuldigde dankbaarheid door eenige godvruchtige verzuchting: zeg, bij voorbeeld, van tijd tot tijd, met gevoelens van de diepste erkentenis, en door het vuur der goddelijke liefde ontstoken: *Mijn welbeminde is aan mij, en ik ben aan hem.* Of deze schoone woorden van David: *Mijne ziel, houd niet op den Heer te loven en te danken en vergeet nimmer de uitstekende weldaad, welke hij u bewezen heeft.* Tracht vooral in den namiddag ongeveer een half uur voor het allerheiligste Sacrament te gaan doorbrengen en zoo gij dit bezoek niet kunt doen, breng dan ten minste eenige oogenblikken in huis door met bidden.

HEILIGE VOORNEMENS.

Bij wijze van verheffing tot God, gedurende het bezoek van het allerheiligste Sacrament in den namiddag van den dag der Communie. Zij kunnen ook dienen voor eene godvruchtige oefening onder het Lof van dien dag.

Het is een levensregel, die al de pligten van het christelijk leven omvat: de lezer zal ontwaren, dat men hem daarin brengt, om bijzondere voornemens te maken, in betrekking met zijnen staat, zijne gesteltenis en zijne persoonlijke behoeften; wij hebben het reeds, volgens den heiligen Franciscus van Sales, vroeger gezegd: men slaagt er schier nimmer in zich te beteren door eenvoudig onbepaalde en algemeene voornemens.

IK heb, o mijn God! geenzins de genade vergeten, welke ik heden morgen van u ontvangen heb; en ik kom u daarvoor nog bedanken en de

betuigen herhalen, welke ik aan den voet uwer heilige Altaren gedaan heb, om u voortaan tot den laatsten zucht mijns levens getrouw te blijven. Ach! hoe zal ik u de gevoelens van dankbaarheid uitdrukken, welke de onschatbare gift, die gij mij van uw aanbiddelijk ligchaam en goddelijk bloed gedaan heb, verdient!

Ik mag wel met de bewondering uwer goddelijke Moeder uitroepen: *Neen, gij hebt aldus niet met al uwe kinderen gehandeld.* Gij hebt u aan mij gegeven zonder wederhouding; zoodanige edelmoedigheid verdient ook, dat ik mij aan u geve zonder verdeeling. Deze opoffering van geheel mij zelven, doe ik u, o mijn goede Zaligmaker! met al den ijver, dien gij regt hebt van een dankbaar hart te verwachten: slechts ben ik bedroefd van u eene zoo onvolmaakte gift aan te bieden, eene gift, die zoo met gebreken is vervuld: maar gij vraagt mij die, gij gewaardigt u die te aanvaarden; ik bied ze u dan aan met het zoetste vertrouwen, dat gij u zult gewaardigen dezelve door de mildheid uwer genade te versieren, ten einde haar uwer meer waardig te maken.

Gewaardig u de hulde aan te nemen, welke

ik u nog voor mijne overige levensdagen aanbied, van al wat ik ben, van al de gedachten van mijnen geest, van al de gevoelens van mijn hart, dat voortaan aan u alleen zal toebehooren. Ik wil u voortaan alleen beminnen, u bovenal beminnen, u uit geheel mijn hart, uit geheel mijne ziel beminnen, o mijn God en mijn al! Ik wil nimmer de grootheid uwer barmhartigheden jegens mij, ellendige zondaar, vergeten: ik wil mij nu en altoos toeleggen om uwe geboden te leeren; ik wil die overwegen, in mijn hart drukken en mijn gedrag daarnaar regelen; ik wil de zonde haten, omdat zij uwe eindelooze heiligheid beleedigt, omdat ik mij, dezelve bebedrijvende, aan de zwaarste ondankbaarheid jegens uwe eindelooze goedheid zou schuldig maken; ik zal de zonden vlugten als de aanraking eener venijnige slang.

Ik wil... maar helaas, ellendige, die ik ben! wat kan ik doen. Hoe menigwerf heb ik dezelfde voornemens niet gemaakt, zonder er getrouw aan te blijven? Kan ik vergeten, dat zij reeds zoo menigmaal, na verloop van eenige weken, van eenige dagen, ja zelfs van eenige oogenblikken uit mijn hart waren gewischt?

Ben ik niet nog dezelfde mensch? Ben

ik niet in de zonde ontvangen en zijn al mijne gedachten, al mijne neigingen niet steeds naar de aarde, naar de voldoeningen dezer wereld, naar de zonde gewend geweest? Helaas! mijne zwakheid is zoo groot, de duivel zal zoo veel geweld doen om mij van u, o mijn God! te onthechten en de wereld zal niets minder in het werk stellen, om mij tot haar te trekken, zoodat ik, zonder eene almogende hulp, hun niet zal kunnen wederstaan, noch u getrouw blijven. Het is dan niet in de voornemens, dat ik mijn vertrouwen stel; het is niet op deze, dat mijne hoop op overwinning steunt; het zou steunen zijn op een zwak riet, dat de minste wind doet buigen. Uit mij zelven ben ik niets dan zwakheid; maar gij zijt de sterke God; gij kunt, gij wilt mij helpen, de zegepraal verzekeren; ik vermag alles in u, die mij versterkt; en wie zal tegen mij zijn, zoo gij met mij zijt? ik zal, door uwen bijstand gesterkt, hopen, al ware het zelfs tegen de hoop, omdat ik, zoo mijne vijanden mijnen ondergang gezworen hebben, zoo mijn herhaald hervallen mij reeds zoo menigmaal de droevige blijken mijner onmagt hebben gegeven, ook weet, welke uwe beloften zijn;

ik weet, dat gij oneindig getrouw zijt in uwe woorden, ik ben dan verzekerd, dat gij mij niet aan de willekeur mijner vijanden zult overlaten; ik ben overtuigd, dat uwe genade mij niet zal ontbreken, zoolang ik zelf niet eerst aan dezelve ontrouw word. Laat niet toe, Heer, dat ik door eene zoo strafwaardige ondankbaarheid immer de bronnen uwer gunsten doe uitdroogen; moge ik, integendeel, door eene standvastige getrouwheid, dagelijks van uwe barmhartigheid de overvloedigste en krachtigste genade verdienen!

Met deze zal ik zonder ophouden werken, om mijne hartstogten te ontwortelen, vooral deze (noem hier dezelve), die mij reeds zoo menigmaal heeft doen vallen, en die ik meer dan de andere begunstig: het zal deze bijzonder zijn, welke ik voor u zal opofferen. Ik zal zoo veel mogelijk, al de gelegenheden van zonden vermijden, voornamelijk die...., waarin eene noodlottige ondervinding mij van mijne zwakheid heeft overtuigd. Dusdanig gezelschap, deze omgang, die lezingen, zulke vermaken vooral, hebben reeds zoo dikwijls mijne onschuld gekwetst; dewijl mijn eenig verlangen voortaan zal wezen u, o goede Jesus! te behagen en mijne ziel te redden,

welke u zoo veel bloed gekost heeft, wil ik u edelmoedig de opoffering doen van al wat voor mij de overgroote smarten, welke gij geleden hebt, om voor mij den hemel weder te openen, zou kunnen nutteloos maken. Ik zal de overtollige bezoeken vermijden, die eenen kostbaren tijd doen verspillen en wanneer eenige omstandigheid mij zal verpligten mij onder de menschen te begeven, zal ik, om dit te bewerkstelligen, trachten, dat mijne bezoeken niet dan regtzinnige meeningen hebben. De wereld is vervuld met gevaarlijke klippen voor de godsvrucht: de manieren, welke men aanneemt, de gesprekken, die men houdt, de grondstellingen, welke men er hoort, nu tegen de goddelijke leer der Kerk, dan tegen hare heilige geboden, hare heilzame oefeningen en hare bedienaars, alles, tot de lucht toe, welke men er inademt, wekken tot verzwakking, tot laauwheid op, leiden zelfs tot twijfeling en onverschilligheid omtrent de heilige en eeuwige belangen. Wanneer dan de wellevendheid of eenige pligten mij zullen noodzaken om in de wereldsche vergaderingen te verschijnen, zal ik eene werkzame omzigtigheid stellen aan mijne oogen, aan mijne ooren, aan mijne lippen, ein-

delijk aan al mijne zinnen, opdat de zonde door deze vensters der ziel niet binnen sluipe. Ik zal steeds in mijnen geest tegenwoordig hebben de godspraak, welke gij, o Jesus, uitgesproken hebt, namelijk, dat het den mensch onmogelijk is twee heeren te dienen; te gelijk aan u en aan de wereld toe te behooren, aanbidder te zijn van hare vermaken en tevens leerling van uw kruis; zich des morgens te bevinden in uwe kerk, aan den voet uwer altaren, rondom den evangelischen stoel der waarheid en des avonds in die wereldsche bijeenkomsten, waarop de vloek toepasselijk is, dien gij uitgesproken hebt, toen gij zeidet: *Wee aan de wereld, uit hoofde harer ergernissen.*

Ik zal ook niet vergeten, o goddelijke leeraar der waarheid, die andere, uit uwen mond gevloeide godspraak: *ga langs de enge deur binnen, want de deur des verderfs is wijd; de weg, die er heen leidt is breed en het getal van hen die denzelven bewandelen, is groot.* Op deze woorden zal ik mijn gedrag onderzoeken en mij zelven dikwerf vragen, of ik niet ben van de groote menigte, welke gij geroepen hebt, maar die niet uitverkoren is, en ik zal niet gerust zijn vóór mijn geweten mij getuigenis zal kunnen geven, dat ik wandel,

niet met die menigte, welke slechts hare gemakken en de vermaken harer zinnen zoekt, maar met die kleine kudde, die u voor haren Herder erkent en die u volgt in den engen weg der boetvaardigheid, dien eenigen weg, die den zondaar kan redden, die volgens uwe eigene woorden, aan uwe eindelooze regtvaardigheid nog schuldig is: *Indien gij geene boetvaardigheid doet, zult gij allen vergaan.* Bovendien, zou ik, o goede Jesus! ik, die reeds zoo menigmaal en zoo zwaar gezondigd heb, wel te veel kunnen doen, om mijne vergiffenis te verzekeren?

Uwe voorzienigheid heeft mij in eenen staat geplaatst, die mij tot zekere pligten verbindt: het is vooral deze... of die.., welke ik tot heden meest ontrouw ben geweest; het zijn juist deze, waarop ik mij niet morgen, maar heden, van dezen stond af, met meer ijver zal toeleggen. Met uwe hulp zal ik dezelfde mensch niet meer wezen en men zal van dit oogenblik af, aan de regelmatigheid van mijn gedrag, aan de stiptheid in de vervulling mijner pligten, ontwaren, dat gij in mij zijt en ik met u zal wezen.

Geene gedachten, geene verlangens, geene woorden, geene werken meer, die het minste ter wereld, tegenstrijdig zijn met de zedigheid

en de liefde tot den evenmensch; men zal mij niet meer beschuldigen van de gebreken en de werken van anderen te ligtvaardig te berispen; ik zal mij veeleer bezig houden met mijne eigene gebreken en mij zelve geweld aan te doen, om die van anderen te verschoonen en te verdragen, opdat ik door eene godsvrucht, vol toegevendheid, zoetheid en bevalligheid, moge medewerken om uwe wet te doen beminnen, en om de valsche oordeelen der wereld te vernietigen, tegen allen, die u voor hun erfdeel verkiezen; even alsof men door u te dienen, kon ongelukkig zijn!

Geene stijfhoofdige aangekleefdheid aan mijne gevoelens. Ik zal mij gaarne schikken, naar het goeddunken van hen, die door ouderdom, hoedanigheid of kunde boven mij geplaatst zijn, zoo dikwijls dit zal kunnen geschieden, zonder mij in tegenstrijdigheid te stellen met u of de leering uwer heilige Kerk. Daar ik weet o God! dat *gij aan de hoovaardigen wederstaat en uwe genade aan de ootmoedigen schenkt*, zal ik klein, verachtelijk zijn in mijne eigene oogen, omdat ik mij zal beschouwen als den grootsten zondaar, overtuigd dat elk ander als ik, met de overvloedige genaden, welke ik van u ontvangen heb, misschien

een zeer groote Heilige zou geworden zijn, terwijl ik, met zoo veel hulp, aan uwe oogen niets aanbied dan tallooze ellenden. Ik verzaak aan al die uitvindingen, goeden sier en pracht, die voor mij tot heden zoo veel aantrekkelijkheid hadden; ik zal menigwerf de waarheid overwegen, dat ik niet tot de eeuwige vreugd zou kunnen geraken, zoo ik mij alle genoegens der wereld toestond; ook zal ik een trouw navolger zijn der wetten van versterving, welke de Kerk slechts daargesteld heeft, om ons te doen indachtig zijn, dat de hemel geweld lijdt. Ik zal mijnen God niet meer maken van de ijdelheden, van den opschik; ik zal mij daarvan alleen bedienen, binnen de palen van den staat, waarin uwe voorzienigheid mij gesteld heeft; mijne zorg zal steeds zijn mijne ziel te versieren: opdat zij uwer blikken waardig zij; vooral zal ik met afschrik al datgene van mij verstooten, wat in de in zwang zijnde mode eene rede van ergernis zou kunnen zijn voor den naaste.

Om de gelukkige gewoonte te verkrijgen van de deugden, tegenovergesteld aan mijne ondeugden, zal ik, niet tevreden, met mij van ongeoorloofde dingen te onthouden, mij zelven beroovingen opleggen, dan zelfs, wanneer ik

mij, zonder te zondigen, genoegens zou kunnen verschaffen. Ik zal niet gevoelig meer zijn voor de verachting, noch voor de bittere scherts der menschen; ik zal alle menschelijk opzigt, dat mij zoo dikwijls van het pad der deugd deed afwijken, toen ik het in mijn hart hoogachtte, onder de voeten vertreden; ik zal mij voor de menschen niet meer over u schamen, opdat gij u niet over mij zult behoeven te schamen voor het gansche hemelsche hof en gij niet genoodzaakt wordet mij eens te verstooten door het schrikkelijk vonnis, dat het eeuwige ongeluk der dwaze maagden uitmaakte: *Ik ken u niet!*

Daar ik de achting der menschen voor niets moet rekenen, zoo ik de uwe, o mijn God! niet verdien, zal ik trachten onder hen geacht te worden; de eer der wereld zal het doel van mijnen arbeid niet wezen; dit zou niets zijn, dan eenen ijdelen rook najagen, welken de wisselvalligheden van hier beneden op een oogenblik doen verdwijnen: uwe meerdere verheerlijking alleen, zal ik mij in al mijne werken voorstellen; al mijne pogingen zullen strekken om heilig te zijn in uwe oogen.

Ben ik arm en behoeftig, zoo zal ik mij met des te meer moed aan de onthoudingen van dit

leven onderwerpen, omdat gij, o Jesus! Opperheer van het heelal, mij in deze pijnlijke loopbaan zijt voorgegaan: gij, die zelfs niets hadt, waarop uw gezegend hoofd kon rusten. Help mij mijn kruis dragen, en van dan af zal mijne armoede een middel tot zaligheid voor mij worden.

Ben ik rijk, zoo zal ik mijn hart niet hechten aan de vergankelijke goederen dezer aarde; ver van daar, ik zal volgens den raad van uwen Apostel, den H. Jacobus, mijne rijkdommen aanzien als voorwerpen van angst en tranen, en ik zal zuchten over de rampen, warmede zij mij bedreigen, door mij de voldoening mijner hartstogten te vergemakkelijken. Ik zal van de goederen der fortuin gebruik maken, om de schatten te vergaderen, die noch door dieven, noch door roest kunnen verteerd worden; het is aan de behoeftigen, dat ik deze schatten zal toevertrouwen; zij zullen u dezelve voor mij aanbieden en gij zult u gewaardigen die aan te nemen, omdat ik hen zal gekleed, gevoed en hunnen dorst gelescht hebben, omdat ik hen zal beschut hebben tegen de gure jaargetijden, en het, volgens uwe eigene woorden, aan u zelven zal zijn, dat ik hulp verleend zal hebben.

mij, zonder te zondigen, genoegens zou kunnen verschaffen. Ik zal niet gevoelig meer zijn voor de verachting, noch voor de bittere scherts der menschen; ik zal alle menschelijk opzigt, dat mij zoo dikwijls van het pad der deugd deed afwijken, toen ik het in mijn hart hoogachtte, onder de voeten vertreden; ik zal mij voor de menschen niet meer over u schamen, opdat gij u niet over mij zult behoeven te schamen voor het gansche hemelsche hof en gij niet genoodzaakt wordet mij eens te verstooten door het schrikkelijk vonnis, dat het eeuwige ongeluk der dwaze maagden uitmaakte: *Ik ken u niet!*

Daar ik de achting der menschen voor niets moet rekenen, zoo ik de uwe, o mijn God! niet verdien, zal ik trachten onder hen geacht te worden; de eer der wereld zal het doel van mijnen arbeid niet wezen; dit zou niets zijn, dan eenen ijdelen rook najagen, welken de wisselvalligheden van hier beneden op een oogenblik doen verdwijnen: uwe meerdere verheerlijking alleen, zal ik mij in al mijne werken voorstellen; al mijne pogingen zullen strekken om heilig te zijn in uwe oogen.

Ben ik arm en behoeftig, zoo zal ik mij met des te meer moed aan de onthoudingen van dit

leven onderwerpen, omdat gij, o Jesus! Opperheer van het heelal, mij in deze pijnlijke loopbaan zijt voorgegaan: gij, die zelfs niets hadt, waarop uw gezegend hoofd kon rusten. Help mij mijn kruis dragen, en van dan af zal mijne armoede een middel tot zaligheid voor mij worden.

Ben ik rijk, zoo zal ik mijn hart niet hechten aan de vergankelijke goederen dezer aarde; ver van daar, ik zal volgens den raad van uwen Apostel, den H. Jacobus, mijne rijkdommen aanzien als voorwerpen van angst en tranen, en ik zal zuchten over de rampen, warmede zij mij bedreigen, door mij de voldoening mijner hartstogten te vergemakkelijken. Ik zal van de goederen der fortuin gebruik maken, om de schatten te vergaderen, die noch door dieven, noch door roest kunnen verteerd worden; het is aan de behoeftigen, dat ik deze schatten zal toevertrouwen; zij zullen u dezelve voor mij aanbieden en gij zult u gewaardigen die aan te nemen, omdat ik hen zal gekleed, gevoed en hunnen dorst gelescht hebben, omdat ik hen zal beschut hebben tegen de gure jaargetijden, en het, volgens uwe eigene woorden, aan u zelven zal zijn, dat ik hulp verleend zal hebben.

Bevind ik mij in eene eerlijke middelmatigheid, zoo zal ik u zegenen; ik zal gelijk Salomon, tijdens zijne wijsheid, al het voordeelige ter zaligheid, hetwelk deze staat mij aanbiedt, hoogschatten; ik zal u bidden mij in denzelven te laten, gelukkig, van beveiligd te zijn tegen de gevaren, waarmede de rijkdommen omgeven zijn en tegen de bekoringen, die maar al te dikwijls de uiterste armoede vergezellen. Ik zal niet vergeten, dat, ook in de middelmatigheid, de behoeftigen aanspraak op mijne mededoogendheid hebben. Indien ik hun slechts weinig kan geven, zal ik hun dit weinige ten minste uit een goed hart aanbieden, dewijl gij verklaard hebt, dat gij den goedhartigen gever bemint en mijne aalmoes zal steeds door uwe liefde ingegeven zijn.

Maar, Heer, zoo gij mij hiertoe de middelen verschaft, zal het niet slechts voor de door rampen gedrukte vriendschap zijn, dat ik de hand zal openen; de zondaars doen zulks ook: ik zal trachten mijne liefdadigheid, zoo veel het mij mogelijk is, algemeen te maken, daar alle menschen gelijkelijk mijne broeders zijn. En zoo er iemand gevonden wordt, die zich mijn vijand verklaart, die mij beleedigt, smaad

aandoet, die mij in mijne goederen, in mijne eer benadeelt, die zelfs op mijn verderf uit zou zijn, ach, Heer! wat het mij ook kosten moge, hij zal gelijkelijk op mijnen bijstand in de behoefte mogen rekenen; hierin uwe goedheid navolgende, die *de zon doet oprijzen zoowel voor de zondaars als voor de regtvaardigen.* Met de hulp uwer genade, zal ik allen afkeer, alle wraakzucht uit mijn hart verbannen en geene pogingen zal ik onbeproefd laten, om den haat, dien hij mij toedraagt, uit zijnen boezem te rukken, en zulks eerder om zijne ziel te redden, die in den nacht des doods verzonken ligt, dan om zelf niet langer aan zijne wraakneming ten prooi te zijn.

Verre van mij van te zeggen en te handelen, zoo als die Christenen, die zich inbeelden vergeven te hebben, wanneer zij zich, door nadeel toebrengende daden, niet wreken, maar die overigens diegenen niet willen ontmoeten, die hen beleedigd hebben; die het hoofd omkeeren om hen niet te zien, ten einde zelfs niet verpligt te zijn weder te groeten, hetwelk de wellevendheid zou vorderen, zoo als die Christenen, die slechts met onverschilligheid en koelheid van hunne vijanden spreken, zoo zij al niet tot den achterklap overgaan. Hoe rampzalig zou ik

wezen, o Jesus! zoo gij mij slechts op dusdanige wijze vergiffenis schenkt, zou ik dan op mijn beurt niet moeten verwachten, om u de oogen van mij te zien afwenden en door u ook meêdoogenloos behandeld te worden, zoo als gij mij zulks door uwen Apostel Jacobus doet aankondigen. Het zal aan de natuur moeite kosten, die altoos geneigd is, kwaad met kwaad te vergelden, zulks weet ik; maar ten einde mij tot het vervullen mijner pligten aan te sporen, zal ik mij herinneren, mijn goede Zaligmaker, dat gij, de onschuld zelve, gij, die weldeedt alom, waar gij doorreisdet, vijanden hebt gehad, die uwen dood zochten, en dat gij hun vergeven, dat gij zelfs voor hen gebeden hebt. Gij hebt de langmoedigheid zoo ver gebragt, dat gij Judas, die u verraadde, omhelsdet; van de hoogte van uw kruis hebt gij liefderijk op uwe beulen nedergezien, en ik strafwaardig schepsel, ik zou mij willen wreken! Neen, neen, Heer! ik heb u beleedigd, ik heb de hel verdiend: wat mij ook een vijand deed lijden, dit zou niets zijn in vergelijking met datgene, wat ik voor mijne zonden aan uwe geregtigheid verschuldigd ben; en, alles wel beschouwd, heb ik dien vijand niet eerst beleedigd? heb ik zelf zijn hart niet verbitterd?

Maar zoo ik van den eenen kant, het voornemen maak, om met de hulp uwer genade, o Jesus! mijn hart te behoeden tegen alle verbittering jegens mijnen evenmensch: van alle beweging van wraakzucht tegen te gaan, zal ik, van den anderen kant, ook trachten aan mijne vriendschap, hoe wettig die ook mogt wezen, eene waardiger beweegreden te geven, dan eene slechts natuurlijke toegenegenheid, door de banden des bloeds, de persoonlijke hoedanigheden, of de ontvangene weldaden ingeboezemd; ook de Heidenen beminnen op deze wijze, maar in den Christen moet alles heilig wezen; ik zal dan mijnen evenmensch beminnen, wie hij ook zij: vader, moeder, broeder, zuster, vriend, weldoener, elken mensch eindelijk, om u te behagen, uit liefde tot u, omdat gij het wilt, omdat mijn evenmensch, even als ik, uw beeld is, vrijgekocht, door uw dierbaar bloed. Help mij ook, Heer, in het verkiezen mijner vrienden met een wijs oordeel, maak dat ik mij nimmer hechte dan aan hen, die uwe vrees, welke het beginsel der wijsheid is, bezittende, mij beter en deugdzamer kunnen maken: doordring mij van dit woord, zoo vol waarheid, van den H. Augustinus; namelijk: dat er geene ware vriendschap,

geene opregt christelijke vriendschap kan bestaan, dan die, welke gij inboezemt aan personen, die sterk aan uwe dienst gehecht zijn.

De zonde heeft deze aarde veranderd in een dal van tranen en ellende; geen oog is er hier beneden, dat niet somtijds met tranen overgoten wordt; ik zal de kwellingen van dit leven, die mij overgezonden worden, als genade, als middelen ter zaligheid beschouwen; ik zal daarin de uitwerkselen uwer barmhartigheid erkennen, die mij de gelegenheid wil geven van in deze wereld eene min langdurige en strenge straf te ondergaan, om na den dood niets meer aan uwe geregtigheid verschuldigd te zijn.

Ten einde overvloedige hulp te erlangen, die mij zoo noodig is, om onschendbaar getrouw te blijven aan de heilige voornemens, welke gij mij ingeeft, aan de beloften, die ik doe, o Jesus! zal ik u met vurigheid bidden: ik zal veel bidden, ik zal met volharding bidden; het gebed is de eenige sleutel, die ons uwe schatten opent, en gij verguntslechts uwe gunsten aan de biddenden. Ik zal met vertrouwen bidden, omdat gij mijn Vader zijt; omdat ik, zoo ik onwaardig ben verhoord te worden, u de wonden uwer liefde, uw bloed,

vergoten om mij zalig te maken, zal aanbieden, en uw hart zal met mijne ellende mededoogen hebben.

Bij mijn ontwaken zal dan mijn eerste zorg zijn, om mij met het teeken des H. Kruises te zegenen, en u tot mijne hulp aan te roepen. Ik zal mij haastig kleeden, en daar gij ijverig en verlangend zijt naar de eerstelingen van den dag, zal ik u die door een vurig gebed aanbieden. Ik zal de gelegenheid voorzien, waarin ik u zou kunnen beleedigen, en mij, door de overweging van eenige waarheid van de godsdienst, door eene godvruchtige lezing, opwekken, om de zonden te verfoeijen, uwe wet te beminnen, die te beoefenen en mijn leven te verbeteren.

Indien mijn staat, de tijd en de omstandigheden het mij toelaten, zal ik deze laatste oefening in uw heiligdom, aan den voet uwer altaren gaan vervullen, ten einde aldaar meer aandacht en ingekeerdheid te vinden, en deelachtig te worden aan de eindelooze verdiensten van de verhevene offerande, welke gij aldaar dagelijks, ter onzer liefde vernieuwt. Om het H. Misoffer met meer vrucht bij te wonen, zal ik u, wanneer ik het geluk niet kan genieten van u wezenlijk te ontvangen, ten

minste, zoo als de Cananesche vrouw, de brokkelingen vragen, die van uwe tafel vallen; terwijl ik in mij een vurig verlangen om u spoedig te ontvangen, en een geheel liefdevol berouw over mijne vorige misdrijven zal verwekken, en mij met den heiligen bedienaar en alle geloovigen zal vereenigen, die het geluk hebben van wezenlijk te communiceren; ik zal u bidden en smeeken om in mijne ziel neder te dalen, van aldaar ten minste op eene geestelijke wijze, door uwe genade uw verblijf te komen vestigen.

Van daar zal ik om aan uwen roep te voldoen, mij met vreugde tot de vervulling der pligten begeven, welke mijn staat mij oplegt, en tijdens mijne bezigheden zal ik mij dikwijls aan uwe tegenwoordigheid herinneren; ik zal uwe bescherming door een kort, doch vurig gebed afsmeeken.

Ik zal den dag eindigen, zooals ik dien begonnen heb, dat is te zeggen, door u en in u, o mijn Zaligmaker! Nimmer zal ik mij ter rust begeven, zonder mij aan uwe groote barmhartigheid en de voorspraak van het geheele hemelsche hof aanbevolen te hebben. En inzonderheid zal ik mij zelven rekening vragen van al de werken van den dag; ik zal onderzoeken of

ik trouw ben gebleven aan mijne voornemens, die ik des morgens heb gemaakt; ik zal u bedanken voor het goed, hetwelk ik zal gedaan hebben door uwe genade, die de eenige bron is van al wat heilzaam is; ik zal u uit den grond van mijn hart en met de bitterste droefheid vergeving vragen over de beleedigingen, waaraan ik mij jegens u zal hebben pligtig gemaakt; ik zal denken, dat de slaap het beeld is des doods, dien ik steeds bereid moet wezen te ondergaan, dewijl gij ons verwittigt, dat gij ons leven zult komen afvragen, wanneer wij daaraan het minste denken, ik zal dan denken, dat de nacht, dien ik ga beginnen, misschien de laatste voor mij zal wezen, gelijk hij het wezenlijk zal zijn voor vele anderen; die gedachte zal mij aanspooren om geene pogingen onbeproefd te laten, ten einde mijne ziel door het berouw te reinigen, en haar in staat te stellen om voor uwen vreeselijken regterstoel te verschijnen. Ik zal u tot zelfs mijnen slaap opofferen, en zal mij dien slechts vergunnen om den volgenden dag beter in staat te zijn u te dienen, zoo gij mij dien nog belieft te verleenen. En zoo het gebeurt, dat ik voor den dageraad ontwaak, zal ik van de kalmte des nachts gebruik maken om mijn hart tot u te verheffen, en mij op mijne hoede te stellen

tegen den bekoorden geest, die steeds rondom ons zweeft om ons in het verderf te storten.

Daar de zon- en feestdagen u bijzonder zijn toegeheiligd, zal ik u, o mijn God, op die heilige dagen nog meer bidden; ik zal aandachtig zijn in de openbare kerkelijke diensten, ik zal mij zonder aanmerkelijke redenen niet bevredigen met eene gelezene Mis, dewijl gij mij gebiedt een merkelijk deel van de heilige dagen, aan u toe te wijden. Daar men, volgens uwe eigene verklaring, o Jesus, niet uit God is, indien men niet gaarne zijn goddelijk woord hoort, zal ik vlijtig zijn om uwen gezalfden dienaar te aanhooren, die mij in de leering des levens zal onderwijzen; want de mensch leeft niet alleen bij het stoffelijk brood, maar bij alle woord dat uit uwen mond vloeit; ik zal het dan met eenen diepen eerbied, met ijver aanhooren, en met den vasten wil om het in beoefening te brengen.

Ik zal even stipt zijn, zoover het mij mogelijk is, in de diensten van den namiddag, overtuigd zijnde, dat ook deze deel maken van de heiliging dier Heiligdagen, die u zijn toegewijd. Zoo ik door eene omstandigheid, onafhankelijk van mijnen wil, gedwongen ben mij daarvan te onthouden, zal ik het voorbeeld

dier vurige Christenen navolgen, die later de diensten weten in te winnen, welke zij niet hebben kunnen bijwonen, hetzij door die in het bijzonder te lezen, hetzij met eenige gebeden van gelijke waarde te storten, of eenige goede lezing te doen, hopende, Heer, dat gij, over dezen ijver voldaan, dien met dezelfde vertroostingen en genaden zult gewaardigen te zegenen, welke gij mij in de vergadering uwer geloovigen zoudt hebben vergund. En wat de uitspanning aangaat, die ik mij zelven zal toestaan, dewijl gij mij die wel wilt toelaten, zal ik steeds trachten diegene te verkiezen, welke door hare onschuld nimmer tegenstrijdig zijn aan de heiligheid der dagen, die u moeten voorbehouden zijn; ver van hierin zoo vele naam-christenen, na te volgen, die voor deze dagen de vermaken schijnen te bestemmen, die u het meest beleedigen, door hunne regtstreeksche tegenstrijdigheid met de heilige zedeleer van uw Evangelie; eindelijk zal ik die schuldelooze uitspanningen heiligen, met mij die slechts toe te staan, ten einde beter in staat te zijn, om al mijne pligten met meerderen ijver, uit liefde tot u, te hernemen.

Er is eene bron van genade vooral, welke ik niet zal veronachtzamen, deze namelijk,

waaruit een levend water ontspringt tot het eeuwige leven, de Sacramenten van boetvaardigheid en des Altaars; ik zal trachten voor het minst alle maanden tot dezelve te naderen, wetende hoe moeijelijk het is, uit hoofde der menschelijke zwakheid, der menigvuldige bekoringen en gevaren dezer wereld, in uwe vriendschap staande te blijven, o goddelijke Jesus! zonder zich dikwijls met u zelven die het brood der sterken zijt, te voeden.

Maar, helaas, Heer! ondanks al deze goede voornemens, welke gij mij ingeeft, ofschoon het mij dunkt, dat ik u, in dit oogenblik, met den prins der Apostelen mag betuigen, dat ik u bemin, dat ik aan u ben voor het leven en in den dood, ben ik echter doordrongen van de vrees van u nog te verloochenen, nog te verraden; ik ben omringd van vijanden, die mij lagen leggen, en de geduchtste dezer ben ik zelf, is mijn ongeregelde lust, zijn mijne hartstochten. Ach! mijn Zaligmaker, ik smeek u, laat niet toe, dat zij over mij zegepralen. Zoo gij voorziet, dat ik u nog zal verlaten, vraag ik er reeds te voren met de diepste droefheid vergiffenis over. Geef vooral, mijn goede Jesus! dat ik den moed niet verlieze, en dat een eerste val niet door een' grooteren

opgevolgd worde. Verleen mij de genade, om gelijk de verloren Zoon, aanstonds tot u, weder te keeren door het berouw, de ootmoedigheid en het vertrouwen in uwe barmhartigheid; maak, dat ik mij niet late vervoeren om het krachtdadige middel uit te stellen, hetwelk gij mij in het Sacrament van boetvaardigheid aanbiedt, en geef mij die tranen van liefde, die aan Magdalena verdienden deze troostvolle woorden te hooren: *Vele zonden zijn u vergeven, omdat gij veel bemind hebt.*

O edelmoedige Jesus! verleen mij; smeek ik u, de grootste genade, welke gij mij in dit leven kunt vergunnen, die genade, die alle andere bekroont, die volharding tot het einde, zonder welke gij zelf verklaard hebt, dat er geene zaligheid is, maak dat ik tot mijnen laatsten zucht het bruiloftskleed behoude, waarmede gij u gewaardigd hebt, mij op dezen schoonen dag te versieren, dezen dag, waarop gij in mij uw verblijf hebt gevestigd. Dan, wanneer ik aan het einde mijner loopbaan gekomen ben, die gij mij aangewezen hebt, in dat gevaarlijke oogenblik, dat over mijn lot voor altoos moet beslissen, wees dan vooral mijne sterkte en mijn schild tegen den strijd welke de hel mij zal leveren. Gedenk, dat ik de

prijs ben van uw bloed; duld niet, dat zoo veel arbeid, zoo veel folteringen, ter mijner liefde doorstaan, door mijne schuld vruchteloos worden, o God aller goedheid! die niemands verderf, maar waarlijk het heil wilt van allen, welke gij hebt vrijgekocht.

En gij, heilige Maagd, gij, mijne Moeder, gij, verzekerde toevlugt der boetvaardige zondaars, na mijne ster te zijn geweest op de onstuimige zee des levens, wees nog mijn steun, mijne beschermster in het verschrikkelijke uur des doods; ik zal geenen dag laten voorbijgaan, zonder mijne angstige blikken tot u te wenden, en ik zal door mijne standvastige getrouwheid in uwe dienst, door de godvruchtigheid, waarmede ik uwe feesten zal vieren, en door mijne pogingen om uwe deugden ten minste van verre na te volgen, trachten te verdienen, dat gij zelve mijne ziel voor de vierschaar van uwen goddelijken Zoon aanbiedt, genade vragende voor het kind uwer smarten.

Getrouwe Engel, mijn liefdevolle leidsman, behoed, bescherm mij nu en altoos maar bijzonder in het uur van mijnen dood. En ook gij, mijne heilige patronen, gij allen, gelukkige hemelbewoners, verwerft mij, uwe voetstappen zoo getrouw na te volgen, dat

mijn dood den uwen gelijk zij, en ik, de oogen sluitende voor het licht der wereld, mij, met den grooten apostel, deze zoete getuigenis moge geven: «*Ik heb den goeden strijd ge-*
«*streden, mijne loopbaan volbragt, het geloof*
«*behouden: daarom verwacht ik nu de kroon*
«*der regtvaardigheid, welke de Heer, die*
«*Regter vol geregtigheid, aan diegenen be-*
«*loofd heeft, welke hem in geest en waar-*
«*heid gediend hebben.*»

Het zal mij veel kosten, om wel te leven, zulks is waar, maar ook hoe zoet zal het zijn, o barmhartige Jesus! bij mijn ontwaken in de eeuwigheid van u deze troostvolle uitnoodiging te hooren:

«*Wees gezegend, mijn goede en getrouwe*
«*dienaar, gij hebt gezegepraald, de zoo kort-*
«*stondige tijd der beproevingen is voorbij:*
«*kom nu den palm der overwinning plukken;*
«*kom u eeuwig verzadigen aan het hemelsche*
«*gastmaal, treed binnen in de vrede des*
«*Heeren.*»

GEBED.

hetwelk men te Rome leest ter intentie van den Paus en van de H. Kerk, op de communiedagen, op welke men het voornemen heeft eenen vollen aflaat te verdienen.

Mijn Heer Jesus, doordrongen van de diep-

ste droefheid op het zien mijner zonden, offer ik u mijne zwakke en ootmoedige gebeden op, ter uwer eer en verheerlijking, en ten voordeele uwer Kerk. Heilig dezelve en geef hun door uwe genade, eenige waarde.

Ik verlang mij geheel te schikken naar de meening van den Roomschen Paus, die dezen aflaat tot welzijn der geloovigen vergund heeft. Steunende op uwe eindelooze goedheid, durf ik u smeeken uwe Kerk te doen zegepralen over al hare vijanden, de ketterij van de aarde uit te roeijen, eenen bestendigen vrede en eene ware eendragt tusschen de christen vorsten te vestigen, opdat vorsten en onderdanen u allen met zuiverheid des harten, onderlinge liefde en gelijkvormigheid van heilige genegenheid dienen.

Vervul ook onzen heiligen Vader, den Paus, met uwen geest, verdedig hem tegen alle soort van hinderlagen en behoud hem. Gewaardig u, mijn beminnelijke Zaligmaker, mij door de verdiensten van de allerheiligste Maagd en van alle Heiligen des hemels, deelachtig te maken aan den schat, waarmede gij uwe Kerk verrijkt hebt, door uw dierbaar bloed voor haar te vergieten: verleen mij heden de vrucht van dezen heiligen aflaat.

Maak, o mijn God! dat de straffen voor

mijne zonden verschuldigd, en welke ik in dit of in het andere leven zou moeten ondergaan, mij, uithoofde uwer eindelooze barmhartigheid, kwijtgescholden worden. Van dezen stond af, maak ik het opregt voornemen van, met uwe hulp, een verstorven en boetvaardig leven te leiden. Ik wil ook, zoo veel mij mogelijk is, aan uwe geregtigheid voldoen, de zonde met afschuw vlugten, en ze bovenal verfoeijen als het grootste van alle kwaad, dewijl zij eenen eindeloozen beminnelijken God beleedigt, die ik bovenal bemin en steeds zal blijven beminnen. Amen.

Voeg bij dit gebed, om u beter naar de meening der Kerk te gedragen, vijf Onze Vader en vijf Wees gegroet.

Indien volgens de Breve van vergunning de aflaat toevoegelijk is aan de zielen in het vagevuur, zal men op de volgende wijze kunnen voortgaan:

De laatste bede, die ik u, o Zaligmaker onzer zielen! toestier, is voor de verlossing van mijne dierbare broeders uit het vagevuur, van allen, zoo het mogelijk is, zoo niet, vergun mij ten minste die van de ziel van N. N. Tot dat einde draag ik u de Communie op, welke ik zoo even heb ontvangen; schenk hare vrucht aan die ziel, welke u bekend is, en aan welken ik den geheelen aflaat verlang

toe te voegen, dien ik door de hulp uwer genade getracht heb te verdienen. Maak, smeek ik u, o mijn God! dat mijn medelijden haar nuttig weze. Indien mijne gebeden niet rein genoeg, mijne werken niet heilig genoeg zijn, om u te worden aangeboden als eene offerande, waardig u te bewegen, ach! mijn God, eenige toevlugt der bedrukten, aanhoor dan ten minste hare zuchten, zie hare tranen vloeijen, sla uwe oogen op het aangezigt van Christus: zijn bloed, hetwelk wij op uwe altaren opofferen, roept om barmhartigheid voor uwe heiligen.

Indien de ziel, voor welke ik u dringend smeek den bijstand van dezen aflaat niet noodig heeft, maak er dan, o mijn God! diegenen deelachtig aan, die het meest verlaten zijn, diegenen, welke niemand hebben, die voor haar bidt, en vooral de ongelukkigen, die ter oorzake van mij in het vagevuur zijn.

Wat mij aangaat, Heer! doe mij mijne straf in dit leven volbrengen, opdat ik niets meer in het andere te boeten hebbe: ik smeek u hierom door de oneindige verdiensten van Jesus Christus, uwen goddelijken Zoon, onzen Heer. Amen.

BIJZONDERE

GODVRUCHTIGE OEFENINGEN

VOOR ELKEN DAG DER WEEK.

VOOR DEN ZONDAG,

LITANIE

tot de Allerheiligste Drievuldigheid.

HEER, ontferm onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Allerheiligste Drievuldigheid, hoor ons.
Aanbiddelijke Eenheid, verhoor ons.
Hemelsche Vader, die God zijt, ontf. u onzer.
Zoon, Verlosser der wereld, die God zijt,
H. Drievuldigheid, die één God zijt,
God Vader, Schepper,
God Zoon, Verlosser,
God heilige Geest, Vertrooster,
God eeuwige Vader, oorsprong van alles, ontferm u onzer.

God Zoon, medezelfstandig met den Vader,
God heilige Geest, van den Vader en den Zoon voortkomende,
Gelijke eeuwige heerlijkheid der drie goddelijke personen,
Heilige Drievuldigheid, die alles wat er bestaat geschapen hebt en bestuurt,
Eindelooze magt van den eeuwigen Vader,
Onbegrijpelijke wijsheid van Gods Zoon,
Onuitsprekelijke liefde van den H. Geest,
Heilig, Heilig, Heilig, is de Heer, de God der heerkrachten!
Gij, door wien wij het leven, de beweging en het bestaan hebben,
Eeuwige Koning, onsterfelijk en onzigtbaar,
God van Abraham, Izaäk en Jacob,
Gij, die waart, zijt, en gedurende de eeuwigheid zult zijn,
Wees ons genadig, vergeef ons, o heilige Drievuldigheid!
Van alle kwaad,
Van alle zonden,
Van allen hoogmoed,
Van alle gierigheid,
Van alle ongeregelde aangekleefdheid aan het aardsche,
Van alle afgunst en boosaardigheid,

ontferm u onzer.

verl. ons, o H. Driev.

Van alle onverduldigheid en gramschap,
Van alle onkuischheid,
Van alle traagheid,
Van alle gedachte, woord en werk, dat aan uwe wet tegenstrijdig is,
Van uwe eeuwige vervloeking,
Door de kracht uwer almogendheid,
Door den overvloed uwer barmhartigheden,
Door de overmaat uwer goedheid en liefde,
Door de diepte uwer wijsheid en kennis,
Door de schatten van uw eindeloos wezen,
Wij bidden u, alhoewel zondaren, verhoor ons.
Maak, dat wij u in geest en waarheid aanbidden, en u alleen dienen,
Dat wij u uit geheel onze ziel, uit geheel ons hart, uit al onze vermogens beminnen,
Dat wij uwen heiligen naam nimmer ijdel bezigen,
Dat wij uwe gebeden en die uwer Kerk trouw naleven,
Dat wij onze ouders en al onze, zoo geestelijke als wereldlijke overheden eeren, zoo als uwe heilige wet zulks gebiedt,
Dat wij onze naasten opregt en ter uwer liefde beminnen,
Dat wij hun al het goed wenschen en bezorgen, dat wij ons zelven wenschen,

verlos ons. o H. Drievuldigh.

wij bidden u, verhoor ons.

Dat wij nimmer datgene, wat hun toebehoort, ons toeëigenen, noch achterhouden, en geene onregtvaardigheid jegens hen begaan,

Dat wij nimmer valsche getuigenis geven tegen onze broeders, en ons van alle leugentaal en dubbelzinnigheid onthouden,

Dat wij noch onze ligchamen, noch onze zielen immer ontheiligen, door eene der ondeugden, welke gij verfoeit,

Dat wij door de beoefening der liefde en andere deugden, tot het genot uwer eeuwige heerlijkheid geraken,

Dat de zielen der overledenen door uwe barmhartigheid in vrede rusten,

wij bidden u, verhoor ons.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, maak ons uwen hemelschen Vader gunstig!

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, voeg ons de verdiensten toe van uw dierbaar bloed!

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verleen ons de gaven van uwen heiligen Geest!

Allerheiligste Drievuldigheid, hoor ons.

Aanbiddelijke Eenheid, verhoor ons.

V. Driemaal heilige God, verhoor mijne bede!
R. En dat mijne smeekingen tot u komen.

LAAT ONS BIDDEN.

Almagtige, eeuwige God, die uwe dienaren hebt vergund, in de belijdenis van het ware geloof, de heerlijkheid der eeuwige Drievuldigheid te kennen en in de magt uwer majesteit de Eenheid te aanbidden; wij smeeken u, dat wij door de vastheid van hetzelfde geloof van allen tegenspoed mogen bevrijd worden. Gij, die leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBED

ter eere van de Allerheiligste Drievuldigheid.

Ik zal u loven, o driemaal heilige God! ik zal u hulde bewijzen als aan den eenigen onsterfelijken en onbegrijpelijken koning; ik zal uwen naam in dit leven zegenen op eene wijze, die geëvenredigd is met de zwakheid mijner krachten. Moge deze hulde, die mijn hart u zal bewijzen, mij verdienen, dat ik u eens in de eeuwigheid de hulde opdrage, die uwer waardig is!

Eeuwige Vader! ik zal u loven in uwe

werken; zij spreken ons van uwe grootheid door hunne heerlijkheid, en van uwe goedheid door het nut, dat zij ons aanbrengen. Met uwe weldaden overladen, zal ik in verrukking van dankbaarheid zeggen: »Hoe goed is God jegens Israël! Hoe goedertieren, hoe liefderijk is hij voor hen, die een regtschapen hart bezitten! zijne magt evenaart zijne wijsheid: zijne geregtigheid, zijne barmhartigheid en zijn vermogen beantwoorden aan zijne weldaden."

En gij, eeuwig Woord, zelfstandig met den Vader, luister zijner heerlijkheid, vlekkelooze spiegel zijner oppermajesteit, hoe veel vreugd baart het mij, u in den tijd te beschouwen, om des Vaders mededoogen en barmhartigheid over ons op te wekken, zijne verbolgenheid te bevredigen, aan zijne geregtigheid te voldoen en ons door uw geduld den weg tot het berouw en de verzoening te banen.

Geen enkel uwer schepselen hebt gij versmaad, zoowel bezorgd voor den zondaar, die zich in het verderf stort, als voor hem die u eert en volgt, hebt gij de zondaren met inspanning gezocht, gij hebt ze liefderijk uitgenoodigd en goedwillig ontvangen. O God van barmhartigheid! ik, meer dan elk ander

heb redenen om die zachtmoedigheid, die grenzelooze goedheid te verkondigen; gij immers hebt niet opgehouden mij te beminnen op het oogenblik zelfs, dat ik u beleedigde.

Dat het heelal, door uw lijden vrijgekocht, zich roeme van onder uw beheer te leven! Geef gij alleen wetten aan al wat ademt hier op aarde, en dat uwe magt, reeds zoo zichtbaar in de werken uwer handen, zich nog beter door de getrouwheid onzer werken doe gevoelen.

Indien er zich onder ons nog zondaars bevinden, wier wederspannig hart het juk uwer wet durft afschudden, zullen wij, die u vreezen, Heer, hun door onderdanigheid aan uwe geboden leeren, dat gij alleen het regt hebt van aan onze harten te gebieden, en dat uw bestuur over ons even zoet als heerlijk is. Ach! hoe troostvol is het, u voor koning te hebben, dewijl, volgens de uitdrukking van eenuwer Heiligen, u te dienen, reeds heerschen, reeds regt verkrijgen is op het eeuwige rijk, hetwelk gij uwen uitverkorenen beloofd hebt; en uwe beloften zijn even onwrikbaar, als uwe werken heilig zijn.

En gij, goddelijke Geest, die van den Vader en den Zoon voorkomt, in de eeuwig-

heid der goddelijke zelfstandigheid, het licht hetwelk gij ons mededeelt, de werken, die gij ter onzer heiligmaking verrigt, gebieden aan onze harten eene erkentelijkheid, welke wij u nimmer, in evenredigheid met uwe weldaden, zullen kunnen betuigen: gewaardig u, ten einde onze onmagt aan te vullen, die van de Koningin der Engelen en der menschen, die van al de gelukzaligen in den hemel en van de regtvaardige zielen op de aarde te aanvaarden.

Hoe zeker is uw licht voor hen, die het trouw volgen: maak goddelijke Geest! dat ik het nimmer verstoote: hoe heilig zijn uwe werken voor hen, die zich op derzelver overweging toeleggen. Met uwe hulp wil ik er het voorwerp mijner gestadige oefening van maken.

Gij zijt de beschermer van hem, die u bemint; gij verdedigt hem tegen den boozen geest, gij bewaart hem in al zijne wegen, terwijl gij den goddelooze aan de duisternissen van zijn hart overlevert, hem met rassche schreden in den weg des verderfs en des doods laat loopen. O eindeloos beminnelijke Geest! maak dan, dat ik u dagelijks meer en meer beminne, ten einde ik waardig zij, dat gij mijne schreden ver van het

noodlottige pad rigtet, hetwelk de zondaars bewandelen.

Ontvang dan heden de verbindtenissen, welke gij mij zelf ingeeft; mijn mond zal zich voortaan niet meer openen dan om de werken uwer wijsheid en barmhartigheid te loven. Mogt ik, door uw licht geholpen, van uwe zalving doordrongen alle schepselen door mijne voorbeelden leeren, om God den Vader, die ons geschapen en den Zoon, die ons vrijgekocht heeft, en u, Geest van leven, die ons heiligt, te loven: daarom zal ik hier op aarde den lofzang aanheffen die in eeuwigheid moet voortduren: *Heilig, Heilig, Heilig is de God, dien wij dienen; zijn naam zij nu in alle eeuwen geloofd.* Amen.

HERSTEL VAN EER

tot de heilige Drievuldigheid voor de beleedigingen die den heiligen Naam Gods door de godslasteraars worden aangedaan.

Aanbiddelijke Drievuldigheid, o mijn God! opperheer van het heelal, ik werp mij voor u neder, hoe onwaardig ik ook ben in uwe tegenwoordigheid te verschijnen, doch vol vertrouwen, dat u de diepe droefheid beha-

gelijk moge zijn, welke ik gevoel, als ik uwen heiligen Naam hoor lasteren en vervloeken door diegenen zelfs, welke gij met uwe weldaden overlaadt en wier lippen zich slechts zouden moeten openen, om uwe overgroote liefde, uwe onuitputbare goedheid voor hen en alle schepselen te verkondigen. Ach! dat de duivelen in de hel uwen heiligen Naam vervloeken, dit kan ik beseffen, maar dat menschen, die gij slechts geschapen hebt; om door uw eigen heil eeuwig gelukkig te zijn; dat menschen door het bloed van eenen God vrijgekocht, dienzelfden God, dien God, zoo vol barmhartigheid, lasteren en vervloeken, dit is een geheim van afschuwelijke goddeloosheid, dit is eene misdaad, die verdient uwe wraaknemende bliksems te trekken over een geheel volk, dat zulke wanschepsels in zijn midden duldt. Ach, handel niet met ons, zoo als zulke afschuwelijke euveldaden verdienen; en laat u bevredigen door den lof, dien zoo veel heilige zielen u op de aarde nog betuigen, die in hare tranen, in haar bloed, de afschuwelijkheid der goddeloosheid, die u beleedigt, zouden willen smoren. Ik vereenig mij met hen, om met geloof en liefde tot u te roepen: *Geloofd zij Jesus Christus;*

dat de naam des Heeren voor altijd gezegend zij! Ik zal die lofbetuiging telkens herhalen, wanneer ik de boozen dien naam hoor ontheiligen, en ik zal geene middelen, die in mijn vermogen zijn, onbeproefd laten, om den voortgang van die verfoeijelijke zonde te stuiten en om die overal, waar het mij mogelijk zal wezen, uit te roeijen. Help mij, o mijn God! ter bereiking van dat doelwit door de krachtige hulp uwer genade, en behoed mij vooral van het groote ongeluk, van mij zelven pligtig te maken aan eenen aanslag, waarvoor ik thans in mij den grootsten afschrik gevoel, maar dien ik echter zou kunnen begaan, zoo ik verdiende door u aan de natuurlijke bedorvenheid van mijn hart overgelaten te worden. Ach! dat mijne tong verdrooge en beweegeloos in mijnen mond blijve, vóór dat dit ongeluk mij overkome. Driemaal heilige God, ik smeek u hierom, door de verdiensten van Jesus Christus, mijnen Zaligmaker. Amen.

VOOR DEN MAANDAG.

—

LITANIE

tot den heiligen Geest.

HEER, ontferm u onzer.
Almagtige en eeuwige Vader, ontferm u onzer.
Jesus, eeuwige Zoon des Vaders, en Verlosser der wereld, verlos ons.
Geest van den Vader en den Zoon, eeuwige liefde van beiden, heilig ons.
Heilige Drievuldigheid, verhoor ons.
Heilige Geest, die van den Vader en den Zoon voorkomt, kom in ons.
Goddelijke Geest, gelijk aan den Vader en den Zoon, ontferm u onzer.
Belofte van den teedersten en edelmoedigsten Vader,
Gave van den allerhoogsten God,
Straal van het hemelsche licht,
Oorsprong van alle goed,
Bron van levend water,

ontferm u onzer.

Verslindend vuur,
Vurige liefde,
Geestelijke zalving,
Geest van liefde en waarheid,
Geest van wijsheid en verstand,
Geest van raad en sterkte,
Geest van wetenschap en godsvrucht,
Geest van de vreeze des Heeren,
Geest van genade en gebed,
Geest van vrede en zachtmoedigheid,
Geest van zedigheid en zuiverheid,
Vertroostende Geest,
Heiligmakende Geest,
Geest, die de Kerk bestuurt,
Geest, die het heelal vervult,
Geest van aanneming der kinderen Gods,
Heilige Geest, wij bidden u, verhoor ons.
Kom het aanschijn der aarde vernieuwen,
Stort uw licht in onzen geest,
Prent uwe wet in onze harten,
Ontvlam ze door uwe liefde,
Open ons de schatten uwer genade,
Leer ons die volgens u vragen,
Verlicht ons door uwe hemelsche inspraak,
Vestig ons door uwe vermogende genade,
Verleen ons de alleen noodige wetenschap,

ontferm u onzer.

wij bidden u, verhoor ons.

Help ons, elkander onderling beminnen en verdragen,
Geleid ons in den weg uwer geboden,
Maak, dat wij buigzaam zijn voor uwe ingevingen,
Omgeef ons met liefde en barmhartigheid jegens onze broeders,
Leer ons bidden, en bid zelf in ons,
Boezem ons eenen afschrik in voor het kwaad,
Rigt ons in de oefening van het goede,
Vergun ons de verdiensten der deugden,
Doe ons in de geregtigheid volharden,
Wees zelf onze eeuwige belooning,
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, vergeef ons, Heer.
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer.
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.

wij bidden u, verhoor ons.

LAAT ONS BIDDEN.

Dat uw goddelijke Geest, Heer, ons verlichte, ontsteke en zuivere: dat hij ons met zijnen hemelschen daauw bevochtige, en vrucht-

baar make in goede werken: door onzen Heer, Jesus Christus, uwen Zoon, die met u leeft en heerscht in de eenheid van dienzelfden Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

—

UITBREIDING VAN DEN LOFZANG.

VENI CREATOR SPIRITUS.

Wanneer men dezen lofzang bidt, moet men den heiligen Geest dringend smeeken, dat hij ons behoede tegen de begoochelingen van onzen eigen geest, die ons misleidt, tegen de verleidingen van den geest der wereld, die ons bederft.

Kom, Schepper, kom, o heilige Geest, enz. Kom, heilige Geest, God, Schepper, daal door uwe inwendige bezoeken in onze zielen neder; zij behooren u toe door de toeheiliging, welke gij daarvan in het doopsel gedaan hebt; gij hebt die slechts voor u gevormd en het is alleen door uwe hulp, dat zij uwer kunnen waardig zijn: maar schenk ons, onder de menigvuldige genaden, waarmede gij ons begunstigt, bijzonder die, van aan dezelve getrouw te zijn en er aan te beantwoorden.

Gij zijt de Trooster, enz. Gij zijt de ware trooster in onze smarten. Gij zijt de uitstekendheid der gaven van den allerhoogste. Gij

zijt de bron van het levende water, dat tot het eeuwig leven ontspringt! Gij zijt het heilige vuur, waardoor de liefde in onze harten ontstoken wordt. Gij zijt vooral die bovennatuurlijke en hemelsche zalving, die aan de ziel de zoetste genoegens doet smaken. Wat zijn wij u om zoo vele redenen niet verschuldigd! en door welk ander gevoel, dan door eene onwrikbare getrouwheid aan uwe ininspraken, kunnen wij u onze regtmatige dankbaarheid betuigen?

Gij zijt van 's Vaders regterhand enz. Uwe kostbare gaven zijn voor ons zeven overvloedige genadebronnen; door u schijnt Gods vinger uit in al zijne werken; de hemelsche Vader had beloofd u op aarde te zenden, en hij heeft in de dagen van zijnen luister en heerlijkheid zijne belofte vervuld. Gij zijt het o goddelijke Geest, die den patriarchen, den profeten en den apostelen de godspraak der wijsheid, die uit hunnen mond gevloeid is, ingegeven hebt, en welke zij aan het heelal verkondigd hebben.

Geef, dat uw licht onze ziel bestrale, enz. Verdrijf, o Geest van licht! de duisternissen waarmede onze geest en onze zinnen omgeven zijn. Doe in onze harten het heilige vuur

uwer goddelijke liefde ontvlammen, waardoor zij moeten branden.

Helaas! wij bekennen het, wij zijn slechts krankheid en zwakheid: omgeef ons met sterkte en moed, om ons te helpen wandelen in de paden der geregtigheid, welke gij ons opent en die ons tot den gelukkigen eindpaal onzer zaligheid moeten geleiden.

Verdrijf den vijand van ons, enz. Behalve de zwakheid, welke ons eigen is, zijn wij nog van alle kanten door vijanden omringd, die ons aanhoudende gevechten leveren; verwijder van ons die vijanden onzer zaligheid, laat ons den zoeten vrede smaken, dien een God en Zaligmaker op deze aarde is komen brengen, en rigt onze schreden in dit sterfelijk leven zoodanig, dat wij de strikken en al de gevaren vermijden, waaraan wij zijn blootgesteld, van te verdwalen en in ons verderf te loopen.

Maak, dat ons door u kenbaar zij, enz. Door u, o heilige Geest! zullen wij God den Vader, het begin aller grootheid, leeren kennen; door u zullen wij zijnen goddelijken Zoon, het beeld zijner zelfstandigheid en eenigst voorwerp van zijn welbehagen, kennen en aanbidden, en in hen zullen wij u erkennen;

wij zullen u zelven aanbidden als de zelfstandige liefde van beiden als de onverbreekbare band, die hen voor altoos vereenigt in de heerlijkheid, waartoe wij eens met de hulp uwer genade hopen te geraken.

Lof zij den Vader; lof zij den Zoon, enz. Lof en glorie zij den Vader, die ons naar zijn beeld geschapen heeft! Glorie zij den Zoon, die ons door zijn bloed heeft vrijgekocht! Glorie zij den heiligen Geest, die ons door zijne genade heiligt! Mogen wij hem loven en verheerlijken in het midden der uitverkorenen! Amen.

Gebed.

om de zeven gaven van den heiligen Geest te erlangen.

Kom, Schepper, heilige Geest, mijne ziel bezoeken, die voortaan alleen naar u wil luisteren; vervul haar met de hemelsche genade, welker oorsprong gij zijt. Gij zijt de vertroostende Geest, de gaaf van den almogenden God, de levende en onuitputbare bron der genade: het goddelijk vuur, de geestelijke liefde en zalving onzer zielen; kom met uwe zeven kostbare gaven, gij, die de vinger Gods zijt, welke onze pligten aantoont, de belofte bij uitstek endheid

des Vaders, en die ons al datgene ingeeft, wat wij moeten zeggen en doen. Geest van wijsheid, schenk ons die deugd, die uwen troon omringt; Geest des verstands, verlicht mijne onwetendheid, doe in mijne ziel een straal van uw goddelijk licht flikkeren; Geest van raad, wees mijn leidsman, toon mij den weg, dien ik moet bewandelen; Geest van sterkte, boezem mij den moed in om de gesprekken der boozen en losbandigen te verachten, om het geloof van Jesus Christus onbeschroomd door woorden en werken te belijden; Geest van wetenschap, verleen mij die, welke heiligen maakt, die, welke bestaat in u te kennen; Geest van godsvrucht, boezem mij eenen warmen ijver in voor uwe dienst, eene heilige drift voor alles, wat u kan behagen. Geef ook aan mijn hart eene heilige vrees van u te beleedigen, eenen eindeloozen gruwel voor de zonden. Dat deze vrees als een krachtige teugel zij, die mij in de bekoring wederhoudt, of die mij spoedig oprigt, wanneer ik het ongeluk zou hebben gehad van te bezwijken. O goddelijke Geest! voeg bij al uwe gaven, de gaaf der tranen, om mijne vroegere zonden te beweenen, de geest van versterving, om aan de goddelijke geregtigheid te voldoen, de genade der genaden, de volharding om eenen zaligen dood te sterven in Jesus Christus, onzen Heer.

VOOR DEN DINGSDAG.

—

LITANIE

tot den heiligen Naam Jesus.

Paus Sixtus V heeft 300 dagen aflaat vergund aan hen, die deze litanie bidden.

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Jesus, hoor ons.
Jesus, verhoor ons.
God, Vader der hemelen, waar gij zijt gekroond, ontferm u onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
God, heilige Geest,
H. Drievuldigheid, één God,
Jesus, Zoon van den levenden God,
Jesus, luister des Vaders,
Jesus, zuiverheid van het eeuwige licht,
Jesus, Koning der heerlijkheid,
Jesus, Zon der regtvaardigheid,
Jesus, Zoon van de H. Maagd Maria,

ontferm u onzer.

Bewonderenswaardige Jesus,
Jesus, sterke God,
Jesus, Vader der toekomende eeuwen,
Jesus, Engel van den grooten raad,
Allermagstigste Jesus,
Allerverduldigste Jesus,
Allergehoorzaamste Jesus,
Jesus, zachtmoedig en ootmoedig van harte,
Jesus, minnaar der zuiverheid,
Jesus, die ons met liefde vereert,
Jesus, God van vrede,
Jesus, oorsprong des levens,
Jesus, voorbeeld der deugden,
Jesus, ijveraar der zielen,
Jesus, onze God,
Jesus, onze toevlugt,
Jesus, Vader der armen,
Jesus, schat der geloovigen,
Jesus, goede Herder,
Jesus, waar licht,
Jesus, eeuwige wijsheid,
Jesus, oneindige goedheid,
Jesus, onze weg en ons leven,
Jesus, blijdschap der engelen,
Jesus, koning der patriarchen,
Jesus, meester der apostelen,
Jesus, leeraar der evangelisten,

ontferm u onzer.

Jesus, sterkte der martelaren, ontf. u onzer.
Jesus, licht der belijders, ontferm u onzer.
Jesus, zuiverheid der maagden, ontf. u onzer.
Jesus, kroon der Heiligen, ontferm u onzer.
Wees ons genadig, Jesus, schenk ons vergeving.
Wees ons genadig, Jesus, verhoor onze gebeden.
Van alle zonden, verlos ons, Jesus.
Van uwe gramschap,
Van de lagen des duivels,
Van den geest der onkuischheid,
Van den eeuwigen dood,
Van de verachting uwer goddelijke inspraak,
Door het geheim uwer heilige Menschwording,
Door uwe geboorte,
Door uwe kindschheid,
Door uw geheel goddelijk leven,
Door uwen arbeid en uwe vermoeijenissen,
Door uwen doodsangst en uw lijden,
Door uw kruis en uwe verlatenheid,
Door uwe kwijningen,
Door uwen dood en uwe begrafenis,
Door uwe verrijzenis,
Door uwe vreugde,
Door uwe heerlijkheid,

verlos ons, o Jesus.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, vergeef ons, Jesus!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Jesus!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer, Jesus!
Jesus, hoor ons.
Jesus, verhoor ons.
Heer, ontferm u onzer.
Onze Vader, enz.

LAAT ONS BIDDEN.

Heer Jesus Christus, die gezegd hebt: vraagt en gij zult verwerven, zoekt en gij zult vinden, klopt, en u zal opengedaan worden; verleen ons, bidden wij u, de genade, dat wij de genegenheden uwer geheel goddelijke liefde verkrijgen, opdat wij u uit geheel ons hart beminnen, u met den mond en met de werken belijden en nimmer ophouden u te loven. Amen.

Aanroeping van den H. Naam Jesus.

O goede Jesus! o allermeedoogendste Jesus! o liefderijke Jesus! o Jesus, Zoon van de Maagd Maria, vol barmhartigheid en goede

heid! O allergoedertierenste Jesus! ik smeek u door het dierbaar bloed, dat gij voor de zondaren hebt willen vergieten, wil al mijne ongeregeldheden uitwisschen; werp eenen medelijdenden blik op mij, ellendige en onwaardige, die u ootmoedig om vergeving van mijne zonden smeekt, door uwen heiligen Naam Jesus aan te roepen. O Naam van Jesus! allerzoetste Naam! Naam van Jesus, verrukkende Naam! Naam van Jesus, vertroostende Naam! immers, wat wil Jesus anders zeggen, dan Zaligmaker? O Jesus! wees mij, uithoofde van uwen heiligen naam, een Jesus, en maak mij zalig; duld niet, dat ik verworpen worde, nadat gij uw bloed voor mij vergoten hebt. O goede Jesus! dat mijne ongeregtigheid mij, die door uwe almagt en goedheid geschapen ben, niet doe verloren gaan: o zoete Jesus, erken in mij, wat van u is en verdrijf al wat vreemd is, ontferm u mijner, terwijl de tijd der vergiffenis nog daar is, opdat gij mij niet schuldig verklaret, wanneer het tijd zal zijn mij te oordeelen. Welk nut zal mijn leven hebben, zoo ik in het eeuwige verderf nederdaal? Heer, de dooden zullen u niet loven, noch al diegenen, welke in de hel nederdalen. O allerminnelijkste Jesus,

Jesus, Jesus! ontvang mij onder het getal uwer uitverkorenen. O Jesus! heil dergenen, die in u gelooven! O Jesus! troost van hen die hunne toevlugt tot u nemen! O Jesus! Zoon van de Maagd Maria, stort in mij uwe genade, uwe wijsheid, de kuischheid en de ootmoedigheid, opdat ik u volmaakt moge beminnen, loven, dienen en u roemen met al diegenen, welke uwen H. Naam aanroepen. Amen.

VOOR DEN WOENSDAG.

—

LITANIE

tot de heilige Engelen.

HEER, ontferm u onzer.
Jesus Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.
Hemelsche Vader, waarlijk God, ontferm u onzer.
Zoon, Verlosser der wereld, waarachtig God, ontferm u onzer.
Heilige Geest, waarachtig God, ontferm u onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm u onzer.
Heilige Maria, Koningin der Engelen, bid voor ons.
H. Michaël, bid voor ons.
H. Gabriël, bid voor ons.
H. Raphaël, bid voor ons.

H. Beschermengel, bid voor ons.
H. Serafijnen,
H. Cherubijnen,
H. Troonen,
H. Heerschappijen,
H. Krachten,
H. Magten,
H. Vorstendommen,
H. Aartsengelen,
H. Engelen,
Gij, die den luisterrijken en verheven troon van God omringt,
Gij, die gestadig voor Gods aanschijn zingt: heilig, heilig, heilig, God der Heirkrachten!
Gij, die de duisternissen verdrijft en ons verstand verlicht,
Gij, die den mensch de goddelijke dingen bekend maakt,
Gij, die door God met de bescherming der menschen belast zijt,
Gij, die altoos het aanschijn des Vaders, die in den hemel is, aanschouwt,
Gij, die u over de bekeering van eenen zondaar verheugt,
Gij, die Loth uit het midden der zondaars getrokken hebt,

bid voor ons.

Gij, die het volk van Sodoma met blindheid geslagen hebt,
Gij, die langs de ladder van Jacob op- en afgeklommen zijt,
Gij, die op den berg Sinaï aan Mozes de goddelijke wet overhandigd hebt,
Gij, die de geboorte van Christus aan de wereld verkondigd hebt,
Gij, die Jesus in de woestijn gediend hebt,
Gij, die Lazarus in den schoot van Abraham gedragen hebt,
Gij, die in witte kleederen aan het graf van Christus nedergezeten waart,
Gij, die bij de hemelvaart van Christus aan de apostelen verschenen zijt,
Gij, die Christus, als hij zal komen oordeelen, met het kruis zult voorafgaan,
Gij, die bij het einde der wereld de uitverkorenen bijeen vergaderen zult,
Gij, die de boozen van uit het midden der regtvaardigen verwijderen zult,
Gij, die onze gebeden aan God opdraagt,
Gij, die de stervenden bijstaat,
Gij, die de zielen der regtvaardigen, van alle vlekken gezuiverd, in den hemel geleidt,

bidt voor ons.

Gij, die door Gods kracht wonderen uitwerkt,
Gij, die door God gezonden wordt ten dienste van diegenen, die de erfenis der zaligheid zullen bekomen,
Gij, die de koningrijken en landen bewaakt en beschermt,
Gij, die dikwijls vijandelijke legers verstrooid hebt,
Gij, die Gods dienaren dikwijls uit kerkers en andere gevaren verlost hebt,
Gij, die de martelaren in hun lijden menigmaal vertroost en versterkt hebt,
Alle heilige kooren der zalige geesten,
bidt voor ons.

Van alle gevaren, verlos ons, Heer, door uwe heilige Engelen.
Van de listen des duivels, verlos ons, Heer, door uwe heilige Engelen.
Van alle ketterij en scheuring, verlos ons, Heer, door uwe heilige Engelen.
Van pest, oorlog en hongersnood, verlos ons, Heer, door uwe heilige Engelen.
Van eenen haastigen en onvoorzienen dood, verlos ons, Heer, door uwe heilige Engelen.
Van den eeuwigen dood, verlos ons, Heer, door uwe heilige Engelen.

Wij zondaren, wij bidden u, verhoor ons.
Door uwe heilige Engelen,
Dat gij ons wilt vergeven,
Dat gij ons wilt genadig zijn,
Dat gij uwe Kerk wilt besturen en beschermen,
Dat gij onzen H. Vader, den Paus, en alle kerkelijke orden wilt beschermen en bewaren,
Dat gij den vrede en de eendragt tusschen de christen vorsten en prinsen wilt behouden,
Dat gij u wilt gewaardigen de vruchten der aarde te geven en te bewaren,
Dat gij allen overledenen geloovigen de eeuwige rust wilt geven,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer!
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer!
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm u onzer, Heer!
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.
Onze Vader, enz.

wij bidden u, verhoor ons.

LAAT ONS BIDDEN.

O God! die op eene wonderbare wijze de dienst der Engelen en der menschen regelt, verleen ons genadig, dat ons leven op aarde beschermd worde door degenen, die in den Hemel altoos voor u staan om u te dienen, door Jesus Christus, onzen Heer.

LITANIE

tot den heiligen Beschermengel.

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm u onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm u onzer.
God H. Geest, ontferm u onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm u onzer.
Heilige Maria, Koningin der engelen, bid voor ons.

Engel des Hemels, die mijn bewaarder zijt,
Engel des Hemels, dien ik als mijnen Vorst eerbiedig,
Engel des Hemels, die mij liefdevolle vermaningen geeft,
Engel des Hemels, die mij wijzen raad geeft,
Engel des Hemels, die jegens mij de bediening van eenen ijverigen voogd uitoefent,
Engel des Hemels, die in mijne noodwendigheden voorziet,
Engel des Hemels, die mij teeder bemint,
Engel des Hemels, die mijn trooster zijt,
Engel des Hemels, die aan mij verknocht zijt, als een goede broeder,
Engel des Hemels, die mij mijne pligten en de waarheden ter zaligheid leert,
Engel des Hemels, die voor mij een liefdevolle Herder zijt,
Engel des Hemels, die getuige zijt van al mijne werken,
Engel des Hemels, die mij in alle voorvallen te hulp komt,
Engel des Hemels, die steeds over mij waakt,

bid voor ons.

Engel des Hemels, die mij in al mijne ondernemingen ondersteunt,
Engel des Hemels, die voor mij bidt,
Engel des Hemels, die mij op uwe handen draagt,
Engel des Hemels, die mijne schreden rigt in al mijne wegen,
Engel des Hemels, die mij steeds ijverig verdedigt,
Engel des Hemels, die mij met wijsheid geleidt,
Engel des Hemels, die mij tegen de gevaren beveiligt,
Engel des Hemels, die mijne duisternissen doet verdwijnen en mijn geest verlicht,
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Heer!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer!
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.
Heer, ontferm u onzer.

bid voor ons.

V. Bidt voor ons, heilige Beschermengelen,
R. Opdat wij der beloften van Jesus Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

Almogende en eeuwige God, die, door een uitwerksel uwer onuitsprekelijke goedheid, aan alle geloovigen, van hunne geboorte af, eenen engel hebt gegeven, om de beschermer van hun ligchaam te zijn, maak dat ik hem, dien gij mij in uwe barmhartigheid bestemd hebt, zoo veel eerbied en liefde toedrage, dat ik, door de gaven uwer genade en door zijnen bijstand geholpen, waardig worde van u met hem en de andere gelukzalige geesten, in het hemelsche Vaderland in den glans uwer heerlijkheid te gaan aanschouwen. Amen.

Gebed tot den H. Beschermengel.

O heilige Engel, dien God door een uitwerksel zijner goedheid voor mij, met de zorg mijner leiding belast heeft, gij, die mij van het eerste oogenblik mijns levens nimmer verlaten hebt: die u dag en nacht aan mijne zijde bevindt, om mij bij te staan, om mij van het kwade af te wenden en tot het goede op te wekken; ik dank u ootmoedig voor alles, wat gij tot hiertoe voor mij ge-

daan hebt en smeek u, o liefderijke beschermer, van te volharden in mij met uwe liefdevolle zorgen te vereeren. Wees mijne hulp in mijne behoefte, mijn troost in mijne smarten, mijn steun in mijne moedeloosheid; verdedig mij tegen de vijanden mijner zaligheid, verwijder mij van de gelegenheid tot zonde; verwerf mij de genade om buigzaam te zijn voor uwe inspraken en getrouw in die te volgen, maar vooral, bescherm mij, in het uur van mijnen dood en verlaat mij niet, vóór dat gij mij in het verblijf der eeuwige rust hebt geleid. Amen.

VOOR DEN DONDERDAG.

—

LITANIE

tot het allerh. Sacrament des Altaars.

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, Hemelsche Vader, ontferm u onzer.
God, Zoon, Verlosser der wereld,
God, heilige Geest,
H. Drievuldigheid, één God,
Levend brood, dat uit den Hemel zijt nedergedaald,
Verborgen God en Zaligmaker, onder de zigtbare gedaanten van brood en wijn,
Tarwe der uitverkorenen,
Wijn, die maagden voortbrengt,
Voedzaam brood en vermaak der koningen,
Altijddurende offerande,

ontferm u onzer.

Zuivere opdragt,
Vlekkeloos Lam,
Allerzuiverste Maaltijd,
Spijs der Engelen,
Verborgen hemelsch brood,
Gedachtenis van Gods wonderen,
Bovennatuurlijk brood,
Vleesch geworden Woord, onder ons wonende,
Heilig slagtoffer voor onze zonden,
Kelk der zegening,
Geheim des Geloofs,
Hoogwaardig en uitmuntend Sacrament,
Allerhoogste offerande,
Zoenoffer voor levenden en dooden,
Hemelsch behoedmiddel tegen de aanvallen der zonden,
Wonder der goddelijke liefde,
Kostbare gedachtenis van het lijden des Heeren,
Geschenk, dat alle volheid te boven gaat,
Voortreffelijk blijk der liefde van onzen God,
Verheverst en eerbiedwaardigst geheim,
Troostvol onderpand onzer onsterfelijkheid,
Sacrament, vreeselijk voor de hel, dat onze zielen verlevendigt,

ontferm u onzer.

Brood, door de magt van het Vleeschgeworden woord zijn eigen vleesch geworden,
Onbloedige Offerande,
Spijs des levens, door het leven zelven aangeboden,
Verheven maaltijd, waarbij de engelen tegenwoordig zijn en dienen,
Sacrament van liefde,
Opdragt van eenen geslagtofferden God, die zich zelven opdraagt,
Geestelijke zoetheid, die in haren eigen oorsprong wordt gesmaakt,
Verkwikking der heilige zielen,
Teerspijs dergenen, die in den Heer sterven,
Onderpand der eeuwige zaligheid,
Wees genadig, spaar ons, Heer.
Wees genadig, verhoor ons, Heer.
Van het ongeluk van uw ligchaam en bloed onwaardig te ontvangen, verlos ons, Heer.
Van de begeerlijkheid des vleesches,
Van de begeerlijkheid der oogen,
Van de hoovaardij des levens,
Van alle gelegenheden van u te beleedigen,
Om de groote begeerte, welke gij gehad hebt, om dit Paaschlam met uwe leerlingen te eten,

ontferm u onzer.

verlos ons, Heer.

Om den diepen ootmoed, waarmede gij de voeten uwer leerlingen gewasschen hebt,
Om de brandende liefde, waarmede gij dit heilig Sacrament hebt ingesteld,
Om uw dierbaar bloed, hetwelk gij ons in de offerande des altaars hebt nagelaten,
Om de vijf smartende wonden, die gij uit liefde tot ons in uw allerheiligste ligchaam ontvangen hebt,
Wij, zondaars, wij bidden u, verhoor ons.
verlos ons, Heer.

Dat het u believe het geloof, den eerbied en de liefde voor dit wonderbare Sacrament in ons te bewaren en te vermeerderen,
Dat het u believe ons door eene nederige opregte belijdenis onzer zonden tot het dikwijls nuttigen dezer heilige spijs voor te bereiden,
Dat het u believe ons van alle ketterij, ongetrouwheid en verblindheid des harten te bewaren,
Dat het u believe ons de vruchten te doen inzamelen, welke dit Sacrament, dat in zich de heiligheid zelve bevat, in wel bereide harten voortbrengt,
Dat het u eindelijk believe ons door de kracht van deze hemelsche Teerspijs
wij bidden u, verhoor ons.

te ondersteunen en te versterken bij het naderen van den dood, wij bidden u, verhoor ons,

Dat het u believe den overledenen de eeuwige rust te verleenen, wij bidden u, verhoor ons.

Eeuwige Zoon van den waren God, wij bidden u, verhoor ons.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, ontferm u onzer.

Heer, ontferm u onzer.

Onze Vader, enz.

V. Gij hebt hun het hemelsch brood gegeven.

R. Dat alle genoegens in zich bevat.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, die ons onder dit wonderbare Sacrament de gedachtenis van uw lijden hebt nagelaten, wij bidden u, geef ons,

dat wij de heilige geheimen van uw ligchaam en bloed zoo eerbiedig vereeren, dat wij de vruchten uwer verlossing gedurig in ons mogen gevoelen, die met den Vader en den H. Geest leeft en heerscht in alle eeuwigheid. Amen.

Gebed gedurende het bezoek aan het allerheiligste Sacrament.

Ik aanbid u, o mijn Zaligmaker in het hoogwaardig Sacrament, dat den luister uwer goddelijke Majesteit voor mijne oogen verbergt. O gij, die harten en nieren doorgrondt, hoe vele vlekken ontwaart gij in mijne ziel..... Helaas! ik beken, dat ik gezondigd heb, dat ik een ondankbare ben!..... Maar, o mijn Jesus! in den naam van uw lijden, van uwen kruisdood, van uwe heerlijke opstanding, gewaardig u mij barmhartig te zijn, en mij met God, uwen Vader, te verzoenen!

Goede Herder, die zoo veel vermoeijenissen ondergaan hebt, om mijnen wederstand te overwinnen, en mij van mijne dwalingen te doen wederkeeren, beperk uwe weldaden niet

bij de genade van mijne zonden in uw bloed uit te wisschen, gewaardig u mij onder het getal dier bevoorregte schapen aan te nemen, aan welke gij de gunst bewijst van hen te aanvaarden om uwe goddelijke lessen te begrijpen en uwe heilige voorbeelden na te volgen, dat ik voortaan, niet ophoude, u zoo veel vreugde door mijne gehoorzaamheid te veroorzaken, als ik u droefheid door mijne ondankbaarheid heb aangedaan!....

Allerheiligste Drievuldigheid, wees verheerlijkt door de goddelijke offerande van Jesus Christus, die op dezen stond in de eene of andere plaats der aarde wordt opgedragen: het is door het verheven slagtoffer des altaars, Heer, dat gij behagen schept in onze aanbiddingen en onze dankbaarheid te ontvangen; het is, uit aanmerking zijner eindelooze verdiensten, dat uwe goedheid, getroffen door ons leedwezen en goede voornemens, ons vergeving van het verledene schenkt, en ons met genade voor het tegenwoordige en toekomende vervult. God, Vader, bekeer voor de verheerlijking van uwen Naam, de ongeloovigen, de ketters en de zondaars, voornamelijk degenen, in welke mijn pligt vordert, dat ik belang stel.... God

Zoon, om de verheerlijking van uwen naam, aanvaard het eerherstel, welk ik u op dit oogenblik doe, voor al den smaad, de oneerbiedigheden, de vergetelheid, waarvan gij het voorwerp zijt in het aanbiddelijk Sacrament uwer liefde, en waaraan ik mij zelven, helaas! zoo menigwerf heb pligtig gemaakt! God heilige Geest, om de verheerlijking van uwen naam, schenk mij uw licht en uwe gaven, verleen die aan de personen, voor welke ik verpligt ben te bidden: maak, dat ik, bijgestaan door uwe genade, mij onverwijld van dusdanige fout.... betere, en ik voortgang doe in deze deugd....

Laat toe, o mijn Zaligmaker, dat ik mijne offerande met de uwe vereenige; ondersteun mijne zwakheid, opdat ik u met ootmoed volge, mijn kruis drage, mij aan hetzelve hechte en daaraan met u sterve... Ik vernieuw van ganscher harte de belofte van mijn doopsel; ik verzaak aan den duivel en aan zijne werken; aan de wereld en aan hare ijdelheden; ik hecht mij aan u, mijn Heer Jesus Christus, om uwe deugden na te volgen, en mijn gedrag naar de voorschriften uwer heilige Kerk te regelen. (Ik vernieuw mijne belofte van... enz.) O hart van mijnen goddelijken

Verlosser, ik heilig u toe mijnen persoon, al mijne vermogens, al wat ik bezit; aanvaard mijne nederige offerande; ik bied u die aan door de hand van de gezegende Maagd, uit welke gij wel hebt willen geboren worden, om de wereld te verlossen, en die uwe teederheid mij voor beschermster en Moeder heeft gegeven. Ach! duld niet, dat ik voortaan nog een ondankbaar kind voor haar zij! Maak, dat ik haar geheel mijn leven eere, door alles in het werk te stellen om uwen heiligen wil te volbrengen, en, door eene bestendige godsvrucht, een ware dienaar uwer dienstmaagd bij uitstekendheid te zijn.

Kom, mijn Jesus! kom zelf het vaste voornemen zegenen, dat ik gemaakt heb van niets dan u te beminnen; kom mijne wenschen vervullen, kom in mijne ziel!... Kom, dat ik mij werpe in die geheiligde schuilplaats, welke uwe aanbiddelijke wonden mij tegen de verleiding der eeuw aanbieden. Kom eene wacht aan mijn hart, aan mijne oogen, aan mijnen mond stellen, opdat alles in mij door uw leven bezield zij voor de eeuwigheid. Amen.

Herstel van eer tot Jesus Christus,

voor den smaad, waaraan hij in het allerheiligste Sacrament des altaars is blootgesteld.

O beminnelijke Jesus! wanneer ik aan al de wijzen denk, op welke gij in dit Sacrament uwer liefde onteerd wordt, o! welk bedroevend vertoog biedt zich dan aan mijnen geest aan! Hoe vele ongeloovigen kennen u zelfs niet; hoe vele ketters braken godslasteringen tegen u uit; hoe vele losbandigen maken van dit geheim een voorwerp hunner spotternij; hoe vele goddeloozen hebben uw heilig ligchaam ontheiligd door het te verachten; hoe vele zondaars hernieuwen den aanslag van Judas, en brengen u, door hunne onwaardige communiën den dood toe, terwijl gij wenscht hun een geheel goddelijk leven mede te deelen, hoe vele ondankbare en onverschillige christenen verzuimen tot u te naderen.

Ach! mijn goede, mijn teedere Meester, hoe zeer verlang ik u eene zoodanige herstelling aan te bieden, die in staat moge zijn om zoo veel smaad te evenaren, zelfs te overtreffen! Maar helaas, wie ben ik zelf in

uwe oogen, om u eene herstelling aan te bieden, die u aangenaam zij? Helaas! mijn geweten beschuldigt mij; ik zelf heb u maar al te dikwijls, al te lang bedroefd door zoo vele verstrooijingen in uwe heilige tempels; door zoo veel onverschilligheden, zoo veel laauwheid in het beantwoorden aan de zielroerende uitnoodigingen uwer liefde; helaas! misschien zelfs met mij aan uwe heilige Tafel te vertoonen, om u door eenen trouweloozen kus te verraden, om u in mijn hart, onder de voeten uwer doodelijke vijanden, den duivel en de zonde te stellen! O gij! Vader vol barmhartigheid! gij, wien de misdaad beleedigt, maar wien ook het leedwezen bevredigt, laat u bewegen door de diepe droefheid, welke ik thans over al mijne verledene beleedigingen gevoel, en na mij vergeving geschonken en mij op nieuw in uwe oogen gereinigd te hebben, duld, dat ik mij vereenige met zoo veel heilige zielen, die u dagelijks komen bidden voor hen, die niet bidden, en u hunne vurigheid en liefde komen aanbieden voor degenen, die u niet beminnen, u, o God, die nogthans zoo beminnenswaardig en zoo mild in weldaden zijt.

Ach, Heer, teedere Jesus, indien gij uw

vermaak schept in te verblijven onder de menschen, zal ik voortaan mijn paradijs maken op aarde, in u te aanbidden en te beminnen in het allerheiligste Sacrament des Altaars: ik zal u daarin, geholpen door het licht des geloofs, aanschouwen; mijn zoetste vermaak zal wezen van aldaar met u te spreken, van u aldaar met mijnen eerbied, de opregte blijken van mijn leedwezen te betuigen, en duizende dankzeggingen aan te bieden, voor uwe onuitsprekelijke barmhartigheid jegens alle zondaars: ik zal aldaar uwe eindelooze volmaaktheden overwegen, mij de verhevene deugden, welke gij daarin oefent, tot voorbeeld stellen, en terwijl de engelen in den hemel u gestadig toezingen: *Heilig, heilig, heilig, is de God van Israël,* zal ik alom deze liefelijke woorden doen weêrgalmen: *Geloofd zij Jesus Christus in het allerheiligste Sacrament des Altaars.*

Goddelijke Jesus, beminnelijke Zaligmaker, vergun mij de genade, van die woorden met al het geloof, al den eerbied, al de liefde, al de godsvrucht uwer getrouwe dienaars, al het berouw der heilige boetelingen uit te spreken, gedurende mijn leven en voornamelijk in het uur van mijnen dood. Amen.

VOOR DEN VRIJDAG.

—

LITANIE

op het lijden van Jesus Christus.

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer..
Heer, ontferm u onzer.
Jesus, hoor ons.
Hemelsche Vader, waarachtig God, ontferm u onzer.
Zoon, Verlosser der wereld, waarachtig God,
Heilige Geest, waarachtig God,
Heilige Drievuldigheid, één God,
Jesus, vleeschgeworden Woord en vernietigd in uwe Menschwording,
Jesus, ter onzer liefde behoeftig geworden,
Jesus, tot zoodanige armoede gebragt, dat gij niets hadt, om uw hoofd te doen rusten,
Jesus, die in de woestijn veertig dagen en veertig nachten gevast hebt,

ontferm u onzer.

Jesus, die ter onzer vertroosting door den duivel hebt willen bekoord worden, .

Jesus, gelasterd in uwe wonderwerken en beschuldigd van door de kracht van Beëlzebub, den prins der duivelen, den duivel uit te jagen,

Jesus, koning der heerlijkheid, die in Jeruzalem uwe intrede deed, om aldaar het werk onzer verlossing te voltrekken,

Jesus, voor uwen Vader ter aarde nedergeworpen in den hof der Olijven en met de misdaden der wereld beladen,

Jesus, van droefheid overstelpt, in doodsangst gebragt en in eene zee van smarten verzonken,

Jesus, uit al uwe ligchaamsdeelen een bloedig zweet stortende,

Jesus, door eenen trouweloozen apostel verraden, en voor eenen geringen prijs als een verworpen slaaf verkocht,

Jesus, die den verrader Judas met liefde hebt omhelsd,

Jesus, gebonden en gekneveld, naar Annas en Caïphas gesleept, en als een lasteraar aangezien,

Jesus, beschimpt en bespot, en op de wangen geslagen,

ontferm u onzer.

Jesus, naar Pilatus geleid, en van oproer en wederspannigheid beschuldigd,
Jesus, die voor Herodes zijt verschenen, en als een dwaas met een spotkleed omgeven,
Jesus, wreedelijk gegeeseld, door zweepslagen verscheurd en in uw bloed zwemmende,
Jesus, met doornen gekroond, met eenen scharlaken mantel omhangen, en aan het volk voorgesteld,
Jesus, met den boosdoener Barabas gelijk gesteld, wien men de voorkeur boven u geeft,
Jesus, door Pilatus lafhartig veroordeeld, en aan de woede uwer vijanden overgelaten,
Jesus, door smarten uitgeput, en met uw zwaar kruis beladen, naar den Calvarie-berg gaande,
Jesus, uitgestrekt en genageld op een eerloos hout, en onder het getal der booswichten gerangschikt,
Jesus, man van smarten,
Jesus, gehoorzaam tot den dood, ja, tot den schandelijken kruisdood,
Jesus, vol zoetaardigheid voor hen, die u met gal en azijn laven,

ontferm u onzer.

Jesus, die voor uwe beulen bidt, en hen bij uwen Vader verdedigt,
Jesus, die uwe eer en uw leven voor onze verlossing hebt opgeofferd,
Jesus, die aan het kruis door de vurigheid uwer liefde tot ons, uwen Geest hebt gegeven,
Wees genadig, spaar ons, Jesus.
Wees genadig, verhoor ons, Jesus.
Van alle kwaad, verlos ons, Jesus.
Van eenen haastigen en onvoorzienen dood,
Van de listen des duivels,
Van gramschap, haat en alle kwade begeerte,
Van pest, oorlog en hongersnood,
Van den eeuwigen dood,
Door uwen doodstrijd en uw bloedig zweet,
Door uwe wreede geeseling,
Door uwe doornen kroon,
Door uw kruis en lijden,
Door uwen dorst, uwe tranen en naaktheid,
Door uwe heilige vijf wonden,
Door uwen dood en uwe begrafenis,
Door uwe heilige verrijzenis,
Op den dag des oordeels,
Wij zondaren, wij bidden u, verhoor ons, Jesus.

ontferm u onzer.

verlos ons, Jesus.

Dat uwe verdiensten en uwe voorbeelden niet nutteloos voor ons zijn,
Dat onze eerste wetenschap zij, u, o Jesus, uit liefde tot ons gekruisigd, te kennen,
Dat wij, u steeds onder de oogen en in het hart hebbende, uwe voetstappen trachten na te volgen,
Dat wij onzen roem slechts stellen in de kruisen, die ons met u vereenigen,
Dat wij, o Jesus! door uwen dood in ons te dragen en uit te drukken, ons vleesch met zijne ondeugden en kwade begeerten kruisigen,
Dat wij, dood zijnde voor de zonde, met u een nieuw leven mogen leiden,
Dat wij, na deelgenoot geweest te zijn van uwe smarten en opofferingen, ook eens deel moge hebben in uwe onuitsprekelijke vertroostingen,
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Jesus!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Jesus!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer, Jesus!
v. O Jesus, die ons vrijgekocht hebt en voor onze zaligheid aan het kruis gestorven zijt.

wij bidden u, verhoor ons.

R. Voeg ons in ruime mate en krachtdadig de verdiensten van uw lijden en van uwen dood toe.

GEBED.

O zoete Jesus! die ter onzer liefde geleefd, geleden en den geest hebt gegeven, verleen ons de genade van met u te lijden, zoo als gij, en voor u te lijden, opdat wij, in uwe liefde levende, lijdende en stervende, eeuwig met u en door u mogen gelukkig zijn. Amen.

GEBED

tot het dierbaar bloed van Jesus.

O allerdierbaarst bloed, bron des eeuwigen levens, prijs en losgeld van het heelal, geheiligd bad, heilige drank onzer zielen, die gestadig de zaak van den mensch, voor den troon der opperste barmhartigheid bepleit en verdedigt, ik zou, zoo het mogelijk ware, den smaad en de beleedigingen, die u onophoudelijk de schepselen en vooral zij, die u, durven lasteren,aandoen, willen vergoeden. Wie zou in staat zijn, het bloed van eene eindelooze waarde, niet te zegenen, niet van liefde te ontvlammen voor Jesus, die het

Dat uwe verdiensten en uwe voorbeelden niet nutteloos voor ons zijn,
Dat onze eerste wetenschap zij, u, o Jesus, uit liefde tot ons gekruisigd, te kennen,
Dat wij, u steeds onder de oogen en in het hart hebbende, uwe voetstappen trachten na te volgen,
Dat wij onzen roem slechts stellen in de kruisen, die ons met u vereenigen,
Dat wij, o Jesus! door uwen dood in ons te dragen en uit te drukken, ons vleesch met zijne ondeugden en kwade begeerten kruisigen,
Dat wij, dood zijnde voor de zonde, met u een nieuw leven mogen leiden,
Dat wij, na deelgenoot geweest te zijn van uwe smarten en opofferingen, ook eens deel moge hebben in uwe onuitsprekelijke vertroostingen,
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Jesus!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Jesus!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer, Jesus!
v. O Jesus, die ons vrijgekocht hebt en voor onze zaligheid aan het kruis gestorven zijt.

wij bidden u, verhoor ons.

R. Voeg ons in ruime mate en krachtdadig de verdiensten van uw lijden en van uwen dood toe.

GEBED.

O zoete Jesus! die ter onzer liefde geleefd, geleden en den geest hebt gegeven, verleen ons de genade van met u te lijden, zoo als gij, en voor u te lijden, opdat wij, in uwe liefde levende, lijdende en stervende, eeuwig met u en door u mogen gelukkig zijn. Amen.

GEBED

tot het dierbaar bloed van Jesus.

O allerdierbaarst bloed, bron des eeuwigen levens, prijs en losgeld van het heelal, geheiligd bad, heilige drank onzer zielen, die gestadig de zaak van den mensch, voor den troon der opperste barmhartigheid bepleit en verdedigt, ik zou, zoo het mogelijk ware, den smaad en de beleedigingen, die u onophoudelijk de schepselen en vooral zij, die u, durven lasteren,aandoen, willen vergoeden. Wie zou in staat zijn, het bloed van eene eindelooze waarde, niet te zegenen, niet van liefde te ontvlammen voor Jesus, die het

Hart van Jesus, voorbeeld aller deugden,
Hart van Jesus, dat eindeloos bemint en eindeloos beminnenswaardig zijt,
Hart van Jesus, bron van water, dat tot het eeuwige leven ontspringt,
Hart van Jesus, voorwerp van het welbehagen des hemelschen Vaders,
Hart van Jesus, verzoening voor onze zonden,
Hart van Jesus om ons met bitterheid vervuld,
Hart van Jesus, in den hof der Olijven bedroefd tot den dood,
Hart van Jesus, met smaad overladen,
Hart van Jesus, door liefde gewond,
Hart van Jesus, met eene lans doorstoken,
Hart van Jesus, aan het kruis uitgeput van bloed,
Hart van Jesus, van droefheid verbrijzeld om onze zonden,
Hart van Jesus, nu nog door de menschen beleedigd en versmaad in het allerheiligste Sacrament uwer liefde,
Hart van Jesus, toevlugt der zondaren,
Hart van Jesus, sterkte der zwakken,
Hart van Jesus, troost der bedrukten,

ontferm u onzer.

Hart van Jesus, volharding der regtvaardigen,
Hart van Jesus, zaligheid van hen, die in u hopen,
Hart van Jesus, hoop der stervenden,
Hart van Jesus, gewenschte steun van al uwe aanbidders,
Hart van Jesus, genoegen van alle heiligen,
Hart van Jesus, onze hulp in de groote rampen, die op ons zijn nedergestort,
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons Heer!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons Heer!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer!
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.

ontferm u onzer.

v. Jesus, zachtmoedig en ootmoedig van harte.
r. Maak ons hart gelijkvormig aan het uwe.

GEBED.

Heer Jesus, die, door eene nieuwe weldaad, u gewaardigd hebt aan uwe Kerk de onuitsprekelijke rijkdommen van uw hart te openen, maak, dat wij aan dit aanbiddelijk Hart liefde voor liefde kunnen wedergeven,

en, door waardige liefde den smaad herstellen, waarmede de ondankbaarheid der menschen het overladen heeft.

Almogende en eeuwige God, sla uwe oogen op het hart van uwen allerdierbaarsten Zoon, aanzie de voldoening, welke hij u voor de zondaars aanbiedt; aanhoor de lofbetuigingen, die hij u voor hen toezingt, vergeef ons, door zijne hulp bevredigd, onze zonden, en wees ons barmhartig in den naam van denzelfden Jesus Christus, uwen Zoon, die, God zijnde, met u leeft en heerscht, in de eenheid van den H. Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Toeheiliging aan het H. Hart van Jesus.

Aanbiddelijk Hart van mijnen goddelijken Verlosser, om de eindelooze liefde, welke gij den mensch hebt toegedragen; om het dierbaar bloed, dat gij voor onze zaligheid hebt willen vergieten, om uwe barmhartigheid, wijd ik u heden toe al wat ik ben, al wat ik bezit, mijn ligchaam, mijne ziel, mijne gedachten, mijne verlangens, mijne woorden, mijne werken, mijn lijden; maar nog meer bijzonder heilig ik u mijn hart toe

met al zijne genegenheden. Aanvaard mijne offerande, o goddelijk Hart van Jesus! en reinig mij, heilig mij, ontsteek mij met het vuur uwer liefde. Amen.

Herstel van eer tot het H. Hart van Jesus.

O aanbiddelijk hart van mijnen God en Zaligmaker! doordrongen van eene diepe droefheid op het zien van den smaad, die u is aangedaan en nog dagelijks in het eerbiedwaardige Sacrament des Altaars aangedaan wordt, werp ik mij aan uwe voeten neder, om u daarvoor eene eervolle boete te doen. Waarom kan ik, door mijne hulde, door mijne eerbewijzingen, uwe beleedigde eer niet herstellen! Waarom kan ik dit niet ten koste van mijn leven! Herinner u dan, o Jesus, aan uwe barmhartigheden, en vergun mij de vergiffenis, welke ik u vraag voor zooveel goddeloozen, voor zoo vele ketters, zoo vele lafhartige Christenen, die u onteeren, en bijzonder voor mij zelven, die u zoo menigwerf beleedigd heb. Vergeet mijne ondankbaarheid en wees gedachtig, dat uw goddelijk Hart, het gewigt mijner zonden torschende, daarover tot den dood

bedroefd is geweest. Laat niet toe, dat uwe smarten en uw bloed vruchteloos voor mij zijn; vernietig mijn misdadig hart, en geef mij een hart volgens het uwe, een nederig en rouwig hart, een hart, rein en vol afschuw voor de zonde; een hart, dat niet meer is dan een slagtoffer, uwer verheerlijking toegewijd, en ontstoken door het heilige vuur uwer liefde. Van mijnen kant, beloof ik u, o mijn lieve Jesus, van mij voortaan te zullen bevlijtigen, om door mijne vurigheid in Gods tempel, door mijne menigvuldige bezoeken van het allerheiligste Sacrament des Altaars, door mijne vurigheid om u in de H. Communie te ontvangen, zoo veel het mij mogelijk is, de oneerbiedigheden, de ontheiligingen te herstellen, welke ik in de bitterheid mijns harten beween. Amen.

Bezoek aan het H. Hart van Jesus.

GEBED.

Hart van Jesus! dat dag en nacht in ons midden blijft, dat allen, die u komen bezoeken met liefde ontvangt, ik aanbid u en beken voor u mijne ellende en mijn *niet*. Ik bedank u voor al de genaden, die gij mij

hebt vergund, voornamelijk van mij uit het slavenjuk des duivels verlost te hebben, van in mij te hebben doen herleven den schoonen naam van kind Gods, dien ik door de zonde verloren had, van mij Maria tot voorspreekster gegeven te hebben, van mij ingegeven te hebben mij in uwe tegenwoordigheid te stellen; ik bedank u, zooveel het in mijn vermogen is, dat gij voor mij open blijft; ik wil den smaad herstellen, dien ik het ongeluk heb gehad u, door mijne koelheid en onverschilligheid in uwen dienst, aan te doen; ik zou wenschen u te kunnen eeren, zoo als gij verdient het te wezen, op al de plaatsen der aarde, waar gij het minst geeerd, het meest verlaten zijt.

VOOR DEN ZATURDAG.

—

LITANIE

tot de H. Maagd Maria.

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God hemelsche Vader, ontferm u onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm u onzer.
God H. Geest, ontferm u onzer.
H. Drievuldigheid, één God, ontferm u onzer.
H. Maria, bid voor ons.
H. Moeder Gods,
H. Maagd der Maagden,
Moeder van Christus,
Moeder der goddelijke genade,
Allerreinste Moeder,
Allerzuiverste Moeder,

ontferm u onzer.

Ongeschondene Moeder,
Onbevlekte Moeder,
Minnelijke Moeder,
Wonderbare Moeder,
Moeder des Scheppers,
Moeder des Zaligmakers,
Allervoorzigtigste Maagd,
Eerwaardige Maagd,
Lofwaardige Maagd,
Magtige Maagd,
Goedertierene Maagd,
Getrouwe Maagd,
Spiegel der regtvaardigheid,
Zetel der wijsheid,
Oorsprong onzer blijdschap,
Geestelijk vat,
Eerwaardig vat,
Schoon vat van Godsvrucht,
Geestelijke roos,
Toren van David,
Ivoren toren,
Gulden huis,
Ark des Verbonds,
Deur des Hemels,
Morgenster,
Behoud der kranken,
Toevlugt der zondaren,

bid voor ons.

Troost der bedrukten,
Bijstand der Christenen,
Koningin der engelen,
Koningin der patriarchen,
Koningin der profeten,
Koningin der apostelen,
Koningin der martelaren,
Koningin der maagden,
Koningin van alle heiligen,
Koningin zonder vlek ontvangen,
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Heer!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
Heer ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Onze Vader enz.

bid voor ons.

Gebed.

Wij bidden u, Heer, stort uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des Engels, de Menschwording van

uwen Zoon gekend hebben, door zijn kruis en zijnen dood tot de glorie der verrijzenis gebragt worden, door denzelfden Jesus Christus. Amen.

Oefening van toewijding aan de heilige Maagd.

Eerbiedwekkende Maagd, Dochter des eeuwigen Vaders, Moeder van Jesus Christus, Bruid van den H. Geest, zoodanige roemvolle hoedanigheden geven u het wettige en onschendbaarste regt op mij; maar ik wil u ook toebehooren door eene vrije en ongedwongene onderwerping. Onvergelijkelijke Maagd, ontvang op dit oogenblik mijne hulde: ik ben u die om zeer veel redenen verschuldigd.

O Maria! Moeder Gods, ik bied u uit de volheid van mijn hart hulde van eerbied en afhankelijkheid aan. Ik eerbiedig u op dien luisterrijken troon, waarop gij boven de hemelen verheven, noch slechts God alleen boven u hebt. Het licht, dat hem omgeeft, is uw kleedsel, de stralen zijner heerlijkheid maken uwe hulsel, uw kroon uit, de scepters der aarde zijn aan uwe voeten; de vorsten zijn uwe onderdanen; het heelal is uw rijk.

Beminnelijke Middelares, ik bied u eene hulde van teederheid en vertrouwen aan. Al de schatten der Godheid berusten in uwe handen; ik eer uwen invloed, uw vermogen en het gebruik, hetwelk gij er van maakt, voor het heil dergenen, die u aanroepen. De zondaars zijn u hunne bekeering, de laauwhartigen hunne hernieuwing in de godsvrucht, de regtvaardigen hunne vurigheid en de volheid hunner verdiensten verschuldigd.

Moeder van goedheid, ik bied u eene hulde aan van dankbaarheid en liefde, ik ben die verschuldigd aan de teederste, aan de liefderijkste aller moeders. Vrijgekocht door het bloed van Jesus Christus, dat dierbare bloed, dat hij in uwen kuischen schoot ontvangen heeft, heb ik uit uwe handen dat verhevene slachtoffer ontvangen; het is van uwe eigene zelfstandigheid, dat gij den aanbiddelijken prijs mijner verlossing gegeven hebt, het is een eenige Zoon, het is een God, dien gij voor den strafschuldigen mensch geslagtofferd hebt, nimmer zal ik, o Moeder van smarten, vergeten, wat ik u gekost heb.

Heilige Maagd, voorbeeld aller deugden, ik bied u eene hulde van navolging en gelijkvormigheid aan, om in mij te schetsen uwe oot-

moedigheid, uwe zuiverheid, uwe onderwerping aan de goddelijke schikkingen, uwe verduldigheid in de beproevingen, uwe innige vereeniging met het hart van uwen goddelijken Zoon.

Oppervorstin van hemel en aarde, moge mijn ijver voor de eer van uwen dienst en voor de verheerlijking van uwen heiligen naam, wreken over de aanslagen der ketterij, over de versmadingen der ongeloovigheid, over de onverschilligheid en de vergetelheid van het overige der menschen! Moeder des Verlossers, uitdeelster aller genaden, breid het rijk van de Godsdienst in de zielen uit, verban de dwaling, behoud het Geloof in ons Vaderland, bescherm de onschuld; behoed haar tegen de gevaren en de klippen der wereld, tegen de valsche aantrekkelijkheid der misdaad; en gevoelig aan onze behoefte, gunstig aan onze wenschen, verwerf mij, verwerf ons de liefde, die de regtvaardigen bezielt, de deugden, die hen heiligen gemaakt heeft de heerlijkheid, die hen thans in den hemel omgeeft. Amen.

Gebed tot Maria.

HO Maagd, beminnelijke Moeder, vermogende Koningin der hemelen! wij werpen ons aan uwe voeten op dezen grooten dag van uwe zegeviering. Helaas, wij allen, stervelingen! zuchten hier op het ondermaansche onder het drukkende gewigt van ellende: wij dragen in brooze en aan duizenderlei rampen onderworpen ligchamen nog zwakkere zielen, die blootgesteld zijn aan de rampzaligste ziekten; wij aanroepen u, o steun der zwakken! o genezing der kranken, *Salus infirmorum.* Ons leven is vol van rampen en lijden: bijna elk oog stort tranen, bijna elk hart lijdt verdriet en bitterheid. Wij aanroepen u, o troosteres der bedrukten, *Consolatrix afflictorum.* Wie van ons allen zou zich schuldeloos en zonder vlek durven gelooven voor den Heer? Wie is niet iets, in de eene of andere zaak, aan, de goddelijke regtvaardigheid verschuldigd? Sommigen zijn nog de slaaf hunner driften; anderen zijn de speelbal der beklagenswaardige begoocheling, weder anderen, van hun dwaalspoor teruggekeerd, zijn verschrikt op het herdenken

hunner oude ongeregeldheden; nog anderen eindelijk, verwijten zich min zware, doch dagelijksche ongetrouwheden, ligte fouten, doch waarvan zij zich niet beteren. Wij bekennen, dat wij allen strafschuldig zijn, en aanroepen u, toevlugt der zondaren *refugium peccatorum*. Eindelijk, wij allen bevaren op brooze vaartuigen eene onstuimige zee, bedekt met klippen, en dikwijls zijn wij met den weg onbekend, dien wij moeten volgen; doch al te wel weten wij, dat, zoo wij in de eenige haven der zaligheid niet aanlanden, wij eene verschrikkelijke en onherstelbare schipbreuk zullen lijden. Met vrees bevangen, smeeken wij tot u, o toevlugt der Christenen: *auxilium christianorum*. Wij zullen niet vergaan, o Moeder der barmhartigheid, zoo gij onze zeester wilt wezen. O, gelief ons dus te geleiden te midden van zoo vele gevaren, naar die gelukkige haven, waar onze harten met het uwe vereenigd, in den schoot van den Alvermogende zullende uitrusten van de vermoeijenissen en smarten dezer droevige ballingschap.

Gebed tot onze Lieve Vrouw der Weeën.

O heilige Maagd! o teedere Moeder, o vrouw, waarlijk sterk en edelmoedig boven alle Vrouwen! welk voorbeeld geeft gij mij! hoe bewonderenswaardig, hoe zielroerend is het en bekwaam om mij gevoelens in te boezemen, die mij noodzakelijk zijn! de diepe onderwerping aan al mijne rampen, dat onveranderlijke geduld in al mijne smarten, die goddelijke gelijkvormigheid met den wil des Heeren, in al de omstandigheden des levens, die geheele overgeving aan de Voorzienigheid, en vooral in brandende liefde tot God, den oorsprong van ons wezen. Moeder van smarten, verwerf mij, van mijn lijden te heiligen, door hetzelve met het uwe, op den Calvarie-berg te vereenigen. Maar laat, terwijl wij ons onderwerpen aan den altoos aanbiddelijken, altoos beminnelijken wil van God, zelfs dan, wanneer hij ons rampen overzendt, laat, zeg ik, de hemelsche Vader ons nogthans niet toe hem te smeeken, van de roede, met welke hij ons slaat, van ons af te keeren? Wie zal ik dan aanroepen, om zijnen billijken toorn te stillen? Wie zal voor

mij spreken? Ach! gij zult het wezen, teedere en mededoogende Moeder, gij, de verzekerde toevlugt der zondaren, gij na God, mijne eenige hoop; gij, die nimmer eene weigering ontvangt van den teederlievenden Zoon, die u alle magt op zijn hart geschonken heeft; gij, die den schat uwer barmhartigheid voor alle lijdenden opent. Ach! verwerf mij een einde aan de harde beproeving die mijne ziel verscheurt; zie mijne tranen vloeijen, gij, die behagen neemt in de bedrukten te vertroosten, aanhoor mijne zuchten en heb deernis met het kind uwer smarten. Ja, gij hebt zelve den kelk der bitterste smarten geledigd, en het zwaard, dat uw heilig hart doorstoken heeft, maak u gevoelig voor het lijden van hen, die gij als weezen op deze aarde van beproeving hebt achtergelaten; zou ik de eenige zijn, dien gij uit uw mededoogend hart zoudt verstooten! Neen, in uw stel ik mijn zoetste hoop, en ik zal niet verworpen worden, hoe onwaardig ik mij uw medelijden ook gemaakt hebbe. O Moeder van smarten, ik neem mijne toevlugt tot uwe tranen, gelief de mijne te doen opdroogen; vertoon u aan mijne ziel, om haar het leven weder te geven. Maar vooral, indien het den wil van God behaagt,

dat ik tot het einde toe aan den voet van het kruis, in uwe smarten deel hebbe, verwerf mij dan die volmaakte, gelatenheid, die boetvaardigen en heiligen maakt op deze aarde, opdat ik eerlang en voor altoos moge deelen in uwe vertroostingen en in uw heil. Amen.

Toewijding aan het heilig Hart van Maria.

Hart van Maria, altoos Maagd en onbevlekt, het heiligste het zuiverste, het volmaaktste Hart, betwelk de Almogende voor een enkel schepsel gemaakt heeft; Hart vol van genade, onuitputbare bron van goedheid en zoetaardigheid, troon van liefde en barmhartigheid; voorbeeld aller deugden, beeld van het aanbiddelijke Hart van Jesus, die God meer bemind hebt dan de serafs, hetwelk aan de allerheiligste Drievuldigheid meer verheerlijking hebt toegebragt, dan al de heiligen te zamen, hetwelk ter onzer liefde aan den voet des kruises zoo bittere smarten geleden hebt, en dat met regt aller menschen eerbied, liefde en dankbaarheid waardig zijt, aanvaard heden welwillend mijne zwakke hulde.

Voor u, allerheiligst Hart, nedergeworpen, bedank ik u voor al de weldaden, die uwe

weêrgalooze goedheid mij verworven heeft, ik vereenig mij met alle zielen, die haar genoegen en hare vertroosting vinden in u te beminnen, te loven en te eeren.

O allerbeminnelijkst Hart, dat de engelen en heiligen van bewondering verrukt, voortaan zult gij, na het Hart van Jesus, gelijkelijk met het hart van den heiligen Josef, het voorwerp mijner teederste godsvrucht wezen. Gij zult mijne toevlugt zijn in den druk, mijne vertroosting in mijn lijden, mijne schuilplaats tegen de vijanden mijner zaligheid, in het uur van mijnen dood het voorwerp van mijn vertrouwen.

LITANIE

tot het heilig Hart van Maria.

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Jesus, hoor ons.
God, Vader van de hemelen, waar gij woont, ontferm u onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm u onzer.
God H. Geest, ontferm u onzer.
H. Drievuldigheid, één God, ontferm u onzer.
Hart van Maria, allerzuiverst van uwen oorsprong, verwerf ons de genade der goddelijke liefde.
Hart van Maria, vol van genade,
Hart van Maria, gezegend boven alle harten,
Hart van Maria, levend beeld van het H. Hart van Jesus,
Hart van Maria, voorwerp van het welbehagen des Heeren,
Hart van Maria, afgrond van ootmoedigheid,
Hart van Maria, zetel der barmhartigheid,
Hart van Maria, oven der goddelijke liefde,
Hart van Maria, zee van goedheid,
Hart van Maria, wonder van onschuld en heiligheid,
Hart van Maria, spiegel van al de goddelijke volmaaktheden,
Hart van Maria, waarin het bloed van Jesus Christus, de spijs onzer voldoening gevormd is,
Hart van Maria, dat door uwe vurige

verwerf ons de genade der goddelijke liefde.

verlangens de zaligheid der wereld hebt bespoedigd,
Hart van Maria, dat voor de zondaars genade verwerft,
Hart van Maria, dat de woorden van Jesus Christus getrouw behield,
Hart van Maria, met een zwaard van droefheid doorstoken,
Hart van Maria, in het lijden van Jesus Christus met bitterheid vervuld,
Hart van Maria, met den gekruisigden Jesus aan het kruis gehecht,
Hart van Maria, met Jesus Christus in het graf gedaald,
Hart van Maria, bij de verrijzenis van Jesus Christus een nieuw leven aannemende,
Hart van Maria, bij de hemelvaart van Jesus Christus met eene onuitsprekelijke vreugde overstelpt,
Hart van Maria, dat bij de nederdaling van den H. Geest eenen nieuwen overvloed van genade ontvingt,
Hart van Maria, troost der bedrukten,
Hart van Maria, toevlugt der zondaren,
Hart van Maria, hoop en schuilplaats van allen, die u toegenegen zijn,

verwerf ons de genade der goddelijke liefde.

Hart van Maria, hulp en steun der stervenden, verwerf ons de genade der goddelijke liefde.

Hart van Maria, vreugde en genoegen der engelen en heiligen in den Hemel, verwerf ons de genade der goddelijke liefde.

GEBED.

O eindeloos goede God, die voor de zaligheid der zondaars, en voor de toevlugt der bedrukten, aan het vlekkelooze Hart van Maria eene heilige gelijkheid van liefde en barmhartigheid, met het aanbiddelijk Hart van uwen goddelijken Zoon hebt geschonken, maak, dat wij, de gedachtenis vierende van dat beminnelijke en altoos heilige Hart, door zijne verdiensten een hart mogen aannemen volgens het Hart van Jesus. Amen.

LITANIE

VAN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS

DER

ALLERH. MAAGD MARIA.

—

(Deze litanie is getrokken uit de bulle der dogma-verklaring van de Onbevlekte Ontvangenis der allerheiligste Maagd Maria gegeven door Z. H. Paus Pius IX.)

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.
Eeuwige Vader, die in de hemelen zijt, ontferm u onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm u onzer.
H. Geest, waarachtig God, ontferm u onzer.
H. Drievuldigheid, één God, ontferm u onzer.
H. Maria, bid voor ons.
Maria, van het begin af en van alle eeuwen uitverkoren en toebereid, om de Moeder van Gods eenigen Zoon te worden,
Maria, meer dan alle schepselen door God bemind,
Maria, in wie God door eene geheel buitengewone voorliefde zijn grootste welbehagen vond,
Maria, onvergelijkelijk boven alle Engelen en Heiligen verheven,
Maria, zoo wondervol begiftigd met den overvloed der hemelsche gunsten, dat gij altijd geheel vrij bleeft van elke zondenvlek,
Maria, gansch schoon en volmaakt, verrijkt met de volheid van onschuld en heiligheid,
Maria, wier heiligheid de grootste is, die men zich beneden God kan voorstellen, en welke niemand, behalve God, kan begrijpen,
Maria, zonder erfsmet ontvangen,

bid voor ons.

Maria, die eene volmaakte overwinning op het oude serpent hebt behaald,
Maria, aan wie God de Vader zijn eenigen Zoon, aan Hem gelijk en van Hem zelven voortkomende, geschonken heeft,
Maria, door Gods Zoon zelven uitgelezen om wezenlijk zijne Moeder te zijn,
Maria, van wie de H. Geest gewild heeft, dat door zijne medewerking ontvangen en geboren wierd diegene, van wien Hij zelf voorkomt,
Maria, van af den eersten stond uwer Ontvangenis onbevlekt,
Maria, door genade en een bijzonder voorregt, om den wil van de verdiensten van Jesus Christus, bewaard van de smet der erfzonde,
Maria, van het eerste oogenblik uwer schepping af met de genade van den H. Geest toegerust,
Maria, op eene meer wonderbare wijze vrijgekocht, dan alle andere menschen,
Maria, die met uwen goddelijken Zoon in die onverzoenbare vijandschap tegen den duivel hebt gedeeld,
Maria, die met uwen onbesmeurden voet den kop der helleslang hebt verplet,

bid voor ons.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm u onzer.
H. Geest, waarachtig God, ontferm u onzer.
H. Drievuldigheid, één God, ontferm u onzer.
H. Maria, bid voor ons.
Maria, van het begin af en van alle eeuwen uitverkoren en toebereid, om de Moeder van Gods eenigen Zoon te worden,
Maria, meer dan alle schepselen door God bemind,
Maria, in wie God door eene geheel buitengewone voorliefde zijn grootste welbehagen vond,
Maria, onvergelijkelijk boven alle Engelen en Heiligen verheven,
Maria, zoo wondervol begiftigd met den overvloed der hemelsche gunsten, dat gij altijd geheel vrij bleeft van elke zondenvlek,
Maria, gansch schoon en volmaakt, verrijkt met de volheid van onschuld en heiligheid,
Maria, wier heiligheid de grootste is, die men zich beneden God kan voorstellen, en welke niemand, behalve God, kan begrijpen,
Maria, zonder erfsmet ontvangen,

bid voor ons.

Maria, die eene volmaakte overwinning op het oude serpent hebt behaald,
Maria, aan wie God de Vader zijn eenigen Zoon, aan Hem gelijk en van Hem zelven voortkomende, geschonken heeft,
Maria, door Gods Zoon zelven uitgelezen om wezenlijk zijne Moeder te zijn,
Maria, van wie de H. Geest gewild heeft, dat door zijne medewerking ontvangen en geboren wierd diegene, van wien Hij zelf voorkomt,
Maria, van af den eersten stond uwer Ontvangenis onbevlekt,
Maria, door genade en een bijzonder voorregt, om den wil van de verdiensten van Jesus Christus, bewaard van de smet der erfzonde,
Maria, van het eerste oogenblik uwer schepping af met de genade van den H. Geest toegerust,
Maria, op eene meer wonderbare wijze vrijgekocht, dan alle andere menschen,
Maria, die met uwen goddelijken Zoon in die onverzoenbare vijandschap tegen den duivel hebt gedeeld,
Maria, die met uwen onbesmeurden voet den kop der helleslang hebt verplet,

bid voor ons.

voor ons de genade om altijd goede biechten te spreken.

Door uwe Onbevlekte Ontvangenis, verkrijg voor ons het geluk om in dit leven aan de goddelijke regtvaardigheid voor al onze zonden te voldoen,

Door uwe Onbevlekte Ontvangenis, verkrijg voor ons de uitstekende gunst van onze ziel zuiver en zonder smet te wasschen in het bloed van uwen Zoon, Jesus Christus en in de werken eener heilige boetedoening.

Door uwe Onbevlekte Ontvangenis, verkrijg voor ons eene heldhaftige liefde voor de zuiverheid, en een grooten afschrik voor de tegenovergestelde ondeugd.

Door uwe Onbevlekte Ontvangenis, verkrijg voor ons eene steeds toenemende liefde tot God en eenen onverzoenbaren haat tegen de zonde.

Door uwe Onbevlekte ontvangenis, help ons, troost ons in alle noodwendigheden en smarten.

Door uwe Onbevlekte Ontvangenis, verkrijg ons de genade in Gods liefde te sterven.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Heer!

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer!
Jesus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
V. Het is (heden) de Onbevlekte Ontvangenis der allerheiligste Maagd Maria.
R. Van haar, wier geloofvol leven alle kerken opluistert.

LATEN WIJ BIDDEN.

O God! die door de Onbevlekte Ontvangenis der Allerheiligste Maagd, voor uwen Zoon eene hem waardige woonplaats hebt bereid, geef ons door hare voorspraak, dat wij met zorg ons hart en ons ligchaam vlekkeloos in uwe oogen bewaren, die haar van alle smet gevrijwaard hebt, door denzelfden Jesus Christus onzen Heer. Amen.

SCHIETGEBEDEN.

Gezegend zij de Heilige en Onbevlekte Ontvangenis der H. Maagd Maria.

O Maria, zonder smet ontvangen, bid voor ons, die tot u onze toevlugt nemen.

40 DAGEN AFLAAT.

Vidimus et approbavimus has litanias, easqus recitantibus concedimus quadraginta dies indulgentiarum in forma ecclesiae consueta.

Datum Harlemi die 8 Junii 1855.

† FRANCISC. J. Episc. Harlemens.

GETIJDEN

VAN DE

ONBEVLEKTE ONTVANGENIS

DER

HEILIGE MAAGD.

—

DE METTEN.

OPENT u, mijne lippen! verkondigt thans den lof en de grootheden der onbevlekte Maagd.

v. O magtige Vrouw, kom mij te hulp.

R. Verlos mij uit de handen mijner vijanden.

Glorie zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest, gelijk het was in het begin, en nu en altijd, en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

LOFZANG.

Wees gegroet, o Vrouw der wereld!
's Hemels eed'le Koningin!

Maagd met zuiverheid bepereld,
Noordster onzer zoete min,
Wees gegroet, vol van genaden,
Vol van 't helder goddelijk licht,
Kom in 's werelds duistere paden,
Schijnen voor ons aangezigt,
Vóór 't begin van dag en jaren,
Heeft u God reeds aangesteld,
Om zijn eenig kind te baren,
't Eeuwig Woord, zoo lang voorspeld.
Dat den hemel schiep en de aarde,
Dat u noemde zijne Bruid,
Dat u voor den smet bewaarde,
Die uit Adams zonde spruit.

Ant. God heeft haar verkoren en voorbeschikt; hij heeft hare woning in zijn heiligdom gevestigd.

v. O heilige Vrouw, bescherm mijn gebed.
R. En mijn geroep kome tot u.

GEBED.

Heilige Maria, koningin der hemelen, Moeder van onzen Heer Jesus Christus, en Vrouw der wereld, die niemand verlaat, noch verstoot, aanzie mij gunstig met de oogen uwer barmhartigheid, en verwerf mij van uwen welbe-

minden Zoon vergiffenis mijner zonden, opdat ik, uwe heilige en Onbevlekte Ontvangenis nu in mijn hart vereerende, hierna de eeuwige vergelding ontvange uit de handen van onzen Heer Jesus Christus, dien gij, Maagd blijvende, gebaard hebt, die leeft en heerscht met den Vader en den H. Geest, in alle eeuwen. Amen.

v. O. heilige Vrouw! verhoor mijn gebed.
R. En mijn geroep kome tot u.
v. Laat ons den Heer loven.
R. Laat ons God danken.
v. En dat de zielen der overledene geloovigen door Gods barmhartigheid in vrede rusten. R. Amen.

DE PRIMEN.

v. O magtige Vrouw! kom mij te hulp.
R. Verlos mij uit de handen mijner vijanden.
v. Glorie zij den Vader, enz.

LOFZANG.

Wijze Maagd, ik kom u groeten,
Tempel Gods, waar hij in woont.
Grondsteen waar we op steunen moeten,
Tafel Gods, in 't goud gekroond.

Uw almogende Behoeder,
Heeft van zonden u bewaard;
Heilig waart gij eer uw Moeder
U ter wereld had gebaard.
Moeder, die van hemellingen
Wordt als koningin geacht,
Vrouw, wier luister de eng'len zingen,
Ster waar Jacobs zaad op wacht. —
Sterke Maagd, die kloek en krachtig
Dood en duivel beven doet,
Wees uw Christenen gedachtig,
Sterk hen in den tegenspoed.

Ant. God heeft haar geschapen door de kracht van den H. Geest, en hij heeft haar boven al zijne werken verheven.

v. O heilige Vrouw! bescherm mijn gebed.
R. En mijn geroep kome tot u.

GEBED.

Heilige Maria, koningin der hemelen, enz. met de daarop volgende verzen, bladz. 290.

DE TERTIEN.

v. O magtige Vrouw! kom mij te hulp.
R. Verlos mij uit de handen mijner vijanden.
Glorie zij den Vader, enz.

GEBED.

Allerwijsste konings-troone,
Arke van het nieuw Verbond,
Schoone boog aan 's hemels wone,
Braambosch, dat het vuur niet schond.
Maagd, verbeeld door Samsons honig,
Gedeons vlies en Aarons staf,
En de poort, die 's Hemels Koning,
Maar alleen den ingang gaf.
't Goddelijk Kind, dat gij moest baren,
Kon niet lijden dat de smet,
Zijne Moeder zou bezwaren,
Ons van Adam aangezet; —
Noch dat ooit uw zuiv're leden
Aan een zondig helsch venijn
Of aan Satans listigheden
Onderworpen zouden zijn.

Ant. Ik woon in het hoogste der hemelen, en mijn troon is op een wolkkolom verheven.

v. O heilige Vrouw! bescherm mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot u.

GEBED.

Heilige Maria, koningin der hemelen, enz. met de daarop volgende verzen, bladz. 290.

SEXTEN.

v. O magtige vrouw! kom mij te hulp.
R. Verlos mij uit de handen mijner vijanden.
Glorie zij den Vader, enz.

LOFZANG.

Moeder Maagd, ik kom u groeten,
Tempel der Drievuldigheid,
Op wie de engelen roemen moeten,
Woonplaats van de zuiverheid!
Hulp in allen druk en strijden,
Wellust van een vroom gemoed,
Spiegel van verduldig lijden,
Maagd'lijk vleesch en zuiver bloed!
Gods gewijde boeken noemen
U een priesterlijken grond,
Niet één duivel kan beroemen,
Dat hij hier ooit ingang vond.
Stad des Heeren, vol van klaarheid,
Oosterpoort, waarlangs het licht
Van Gods ongeschonden waarheid,
't Menschelijk geslacht verlicht.

Ant. Gelijk eene lelie in het midden der doornen, zoo blinkt mijne vriendin onder de dochters van Adam.

V. O heilige Vrouw! bescherm mijn gebed.
R. En mijn geroep kome tot u.

GEBED.

Heilige Maria, koningin der hemelen, enz. met de daarop volgende verzen, bladz. 290.

DE NONEN.

V. O magtige Vrouw! kom mij te hulp.
R. Verlos mij uit de handen mijner vijanden.
Glorie zij den Vader, enz.

LOFZANG.

Stad van toevlugt, hoop der menschen,
Davids toren, wees gegroet!
Kan ik sterker bolwerk wenschen
Voor mijn vlugtende gemoed!
Maagd, ontvangen in Gods liefde,
Die gesterkt door 's Heeren hand,
't Hart des helschen draaks doorgriefde
In uws Moeders ingewand;
Kloekste Judith, waard te minnen,
Door Abisag afgebeeld,
Die zoo lieflijk 't hart en zinnen,
Van den waren David streelt.
Rachel baarde den behoeder

Voor Egypte-land alleen:
Maar Maria wordt de Moeder
Van 't geluk van iedereen.

Ant. Gij zijt geheel schitterend van schoonheid, mijne vriendin, en nimmer was de vlek der erfzonde in u.

V. O heilige Vrouw! verhoor mijn gebed.
R. En mijn geroep kome tot u.

GEBED.

Heilige Maria, koningin der hemelen, enz. met de daarop volgende verzen, bladz. 290.

DE VESPERS.

V. O magtige vrouw! kom mij te hulp.
R. Verlos mij uit de handen mijner vijanden.

LOFZANG.

Zonnewijzer Ezechias,
Waar de zon terug op straalt,
Als Gods eeuwig Woord Messias
In uw maagdelijk ligchaam daalt.

Christus stelt zich onder de Eng'len,
Om 't gevallen menschdom meer
Aan zijn Godheid vast te streng'len,
En te brengen in zijn eer.

Zie, mijne ziel, hoe al de stralen
Van die goddelijke zon
Op Maria nederdalen,
Daar haar leven eerst begon!
Zie die lelie in de doornen,
Zie, hoe zij de slang verplet,
Zie de maan met zilv'ren hoornen,
Daar de dolende op let.

Ant. Ik heb in de hemelen een onuitdoofbaar licht doen schitteren, en ik heb de gansche aarde bedekt als met eene weldoende wolk voor alle stervelingen.

V. O heilige Vrouw! verhoor mijn gebed.
R. En mijn geroep kome tot u.

GEBED.

Heilige Maria, koningin der hemelen, enz. met de daarop volgende verzen, bladz. 290.

DE COMPLETEN.

Allerliefste Vrouw, maak, dat Jesus Christus, uw Zoon, bevredigd zijnde door uwe gebeden, onze zielen bekeere, en zijne gramschap van ons afwende.

V. O magtige vrouw, kom mij te hulp.
R. Verlos mij uit de handen mijner vijanden.
Glorie zij den Vader, enz.

LOFZANG.

Bloem der maagdelijke zeden,
Moeder waar geen smet in woont,
Koningin vol zoetigheden,
Met een sterrekrans gekroond.
Verre boven de Eng'len zalen,
Praalt deze' Maagd in 't hemelsch land,
In een kleed van gouden stralen,
Aan des Konings regterhand.
Zoete Moeder van genade,
Zondaars hope, ster der zee,
O herstelster onzer schade!
In de stormen veil'ge ree;
Deur des hemels, troost der kranken,
Ach! of ik door u verwierf,
Eeuwig uwen Zoon te danken,
Die voor u en voor mij stierf!

Ant. Uw naam, o Maria! is eene gebalsemde olie, die aller harten tot zich trekt, en uwe getrouwe dienaars beminnen u volmaakt.

V. O heilige Vrouw! bescherm mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot u.

GEBED.

Heilige Maria, koningin der hemelen, enz., bladz. 290.

v. Dat de almogende en barmhartige God, de Vader, en de Zoon en de H. Geest! ons zegene en steeds bescherme.

R. Amen.

AANBEVELING.

O allergodvruchtigste Maagd, wij bieden u, terwijl wij ons aan uwe voeten nederwerpen, deze lofbetuigingen aan, als zoo vele eerbiedige hulden van onze kinderlijke liefde: ontvang deze verzuchtingen, o allerbeminnelijkste Moeder! en geleid ons, gedurende de droevige ballingschap van dit gevaarvolle leven gelukkig door den weg der zaligheid, maar vooral sta ons in onzen laatsten strijd met zooveel kracht als goedheid bij, o allerzoetste en veelvermogende Maria! ware Moeder van onzen God, van Jesus en van ons allen. Amen.

Ant. Deze is de Maagd, in welke nimmer de smet der erfzonde, noch de vlek der dadelijke zonde was.

v. O Maagd! die onbevlekt waart in uwe Ontvangenis.

R. Bid voor ons den Vader van den Zoon, dien gij gebaard hebt.

GEBED.

O God, die door de Onbevlekte Ontvangenis der H. Maagd, in haar eene uwen Zoon waardige woonplaats bereidt hebt; wij smeeken u, die haar door de verdiensten van den voorzienen dood van dienzelfden Zoon van alle vlek der zonde bewaard hebt, dat gij ons door de voorspraak van die roemrijke Maagd de genade bewijst, dat wij met een rein hart tot u komen. Door denzelfden Jesus Christus, die met u leeft en heerscht in de eenheid van den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

V. Dat de Onbevlekte Ontvangenis der Maagd Maria.

R. Ons beware en bescherme.

VERSCHILLENDE GEBEDEN.

Verlangen om door het geloof te leven.

MIJN God, in den naam van uwen geliefden Zoon en door de tusschenkomst van alle Heiligen, vermeerder in mij de dierbare gaaf des geloofs; ik vraag u niet enkel dit bespiegelende geloof, die innige overtuiging van uw bestaan en van de waarheid van al uwe woorden: o, hoe vele Christenen hebben deze overtuiging. maar verwijderen zich van u en storten zich in hun eeuwig verderf.

Hetgeen ik u vraag, Heer, is een levend en werkend geloof even als datgene, hetwelk u uwe apostelen vroegen; een geloof, dat u zoekt, een geloof, dat het hart met u vereenigt; een geloof, gelijk dat van Mozes, die

al de beproevingen met zoo groote standvastigheid doorstaan heeft, alsof Hij u met zijne eigene oogen hadde gezien. Het is datzelfde geloof, dat dezelfde apostel erkent en roemt in al de patriarchen, van welke hij eene zoo luistervolle opnoeming doet.

Het is het geloof, dat ons leert, dat er mysteriën bestaan alhoewel onze zintuigen ze ons niet openbaren.

Uwe geheimenissen of geheimen, uwe goddelijke eigenschappen, uwe eeuwige belooning, o mijn God, bestaat onafhankelijk van mijne gedachten en van mijn geloof; maar het is het geloof, die dezelve in betrekking tot mij doet bestaan; het is mijn geloof, dat dezelve in mijne gedachte verwezenlijkt. Het is in dezen zin, dat het er de zelfstandigheid van is; indien ik er mij niet mede bezig houd in het gebed en in mijne geheele levenswijze, is het, alsof zij ten mijnen opzigte niet bestonden, even gelijk de apostel zegt: dat de heidenen vóór Jesus Christus zonder God in de wereld waren, omdat zij zich met God niet bezig hielden.

Dit geloof is alsnog de overtuiging der groote waarheden, die in u opgesloten liggen, o mijn God, gij hebt mij dezelve door uwe

openbaring geleerd, maak, o mijn goddelijke Meester, dat, terwijl ik steeds meer en meer steun op die openbaring, die mij door uwe H. Kerk is voorgesteld, ik mij tot u begeve, niet alleen zonder eenigen twijfel, maar met al de vurigheid, die er ontstaat uit zoo groote, zoo verhevene, zoo troostvolle waarheden, en die zoo geschikt zijn om mijn heil te bewerken; in één woord, o mijn God, geef mij een levendig geloof, dat mij waarlijk tot u doet naderen, dat al mijne zielskrachten vervult; dat hetzelve in het gebed en zoo dikwijls ik mij met u durf onderhouden, het stilzwijgen aan mijne zinnen oplegge, mij eenen diepen eerbied inboezeme voor uwe aanwezigheid, een vast vertrouwen in uwe barmhartigheid, eene heilzame vrees voor uwe regtvaardigheid, eene vurige liefde voor onzen Heer Jesus Christus, eene onschendbare verkleefdheid aan de H. Kerk, die de bewaarster uwer openbaring is, eene teedere genegenheid voor al de Christenen mijne broeders, en erfgenamen, even als ik, van het hemelrijk; een onverwinbaar geduld in al de wederwaardigheden dezes levens, eene volmaakte onthechting aan al het zingenot, eene ootmoedigheid, die al mijnen hoogmoed,

mijne grilligheden, mijne eigenliefde zal doen verdwijnen.

O goddelijk geloof, tot dusverre heb ik u nog niet gekend, en ik heb niet gebeden zoo als onze Zaligmaker en zijne apostelen het mij bevolen hadden; daarin heb ik zoo vele hedendaagsche Christenen nagevolgd, die leven zonder te weten, dat zij u door hunne werken moeten eeren. Maar, o mijn God, ik ga met uwe genade een leven beginnen van geloof, opdat mijn geloof kostbaarder dan goud, zoo als het mij de prins der apostelen leert, voor mij een voorwerp van lof, van verheerlijking, van eer zij, wanneer Jesus Christus zich zonder sluijer zal vertoonen in al zijnen luister en heerlijkheid, op den plegtigen dag, wanneer hij al de ware geloovigen in zegepraal met zich in het hemelsche Jerusalem zal leiden.

Oefeningen van liefde tot God gedeeltelijk getrokken uit de werken van den H. Augustinus.

O eindeloos heilig, eindeloos goed, eindeloos beminnenswaardig en volmaakt Wezen! onuitputbare bron van alle goed, van alle volmaaktheid! Opperste goedheid, schoonheid boven alle schoonheid! Hoe heb ik kunnen leven zonder u te beminnen! Kan men wel zeggen, dat men leeft zoo men u niet bemint? Gij hebt mij slechts geschapen om u te beminnen; helaas! ik heb bijna niet geleefd dan om u te beleedigen. Gij hebt mij enkel een hart gegeven voor teedere gevoelens, om u die toe te wijden, en ik heb die ontheiligd, met die te geven aan de wereld, die ze van u verwijderd en bedorven heeft.

O onvergankelijke schoonheid! helaas! ik heb u zeer laat gekend en bemind! Mag ik zeggen, dat er één jaar, één dag van mijn leven geweest is, op welken ik u bemind heb, zoo als ik u moest beminnen? Hoe groot was de verblindheid van mijnen geest, de dwaling van mijn hart, dat ik mij aan iets anders dan aan u hechtte? Wat heb ik in de wereld gevonden, dat mijn hart kon

bevredigen? Het was voor u gevormd, en wat kan ik buiten u vinden dan ijdelheid, druk en bitterheid? Gij liet het aldus toe, om mij tot u weder te brengen door de nietigheid van al het overige.

Ach! dat ik ten minste thans beginne u waarlijk te beminnen! dat ik u uit geheel mijn hart, uit al mijne krachten beminne! Gij gebiedt het mij; was er een gebod noodig? Was het niet genoeg, dat gij het mij toeliet?

Dat ik u in alles, voor alles, boven alles beminne! Wat is alles bij u, en zonder u?

Dat ik u beminne, en niets dan u of om u beminne: is mijn hart dan te groot, dat ik het zou verdeelen? Zijt gij het niet alleen zonder wederhouding waardig? En is alle verdeeling uwer niet onwaardig?

Dat ik u beminne om den tijd te herstellen, op welken ik u niet bemind heb, en ik het ongeluk heb gehad u te beleedigen, o hoe groot is dat ongeluk! Is een vloed van tranen genoeg om het te beweenen?

Dat ik u geheel mijn leven, zoo lang ik op aarde zal ademen, beminne! dat ik enkel leve en ademe om u te beminnen! dat al de oogenblikken van mijn leven, al de kloppingen van mijn hart als zoo vele oefeningen

van liefde tot u zijn! Ach, waarom kan ik u beminnende, niet door vurigheid, door de hevigheid dier heilige liefde sterven!

Dat ik u beminne in den tijd, en mij hierdoor voorbereide, om u met de uitverkorenen in de eeuwigheid te beminnen. Zalig verblijf, waar men u bemint, waar men verzekerd is u te beminnen, waar men slechts leeft door uwe liefde, waar men u zal beminnen zonder vrees van u te mishagen, van u ooit te verliezen.

O eeuwige liefde! o eindelooze liefde, bemin u zelven in mij, vul datgene aan, wat mijn hart tot u zou willen zeggen, u zou willen aanbieden.

Ja, mijn God, ik zeg het u in dit oogenblik en hoop en wensch het u tot aan mijnen laatsten zucht te zeggen: maak, dat ik u beminne, maar met eene opregte liefde, die uit het hart voortkomt: met eene teedere liefde, die er al de genegenheden van heiligt; met eene krachtdadige liefde, die door de werken uitschijnt, met eene edelmoedige liefde die voor alle opofferingen geschikt is; met eene zuivere liefde, die in u niets zoekt, niets smaakt dan u: met eene standvastige liefde, die de eeuwen overtreft.

Zoo ik die liefde niet bezit, zoo verlang, vraag ik dezelve. Ik verlang, ik vraag niets meer op aarde dan deze liefde, als de grootste genade, de kostbaarste der schatten, het eenige heil, hetwelk men in dit leven en in het andere kan wenschen. Het is na de nietigheid van alles gekend te hebben, dat ik u deze hulde bewijs. Ja, mijn God, gij alleen zijt beminnenswaardig; gij alleen zijt het, dien ik voortaan zal beminnen. Maak, dat deze gevoelens nimmer in mijn hart uitgewischt, nimmer verzwakt worden; het behoort u toe, bewaar het in het uwe. Dat niets in staat zij het van u te scheiden! dat alles medewerke om het steeds inniger met u te vereenigen, met u, het voorwerp zijner verlangens, het middelpunt zijner rust, de eindpaal van zijn geluk. Amen.

LITANIE

tot de liefde Gods.

HEER, ontferm u onzer.
Jesus Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.
God, des hemels, onze Vader, ontferm u onzer.
God Zoon, Zaligmaker der wereld,
God heilige Geest, onze Heiligmaker,
God, die de eindelooze liefde zijt,
God, die ons van alle eeuwigheid bemind hebt,
God, die ons geschapen hebt om u te beminnen,
God, die ons zoo zeer bemind hebt, dat gij ons uwen Zoon gegeven hebt,
God, die opregt het heil van allen wilt,
God, die onze teedervolle Vader zijt,
God, die niet moede wordt ons, in weerwil onzer ondankbaarheid, met uwe weldaden te overladen,
God, wiens beminnelijkheid het grootste

ontferm u onzer.

geluk der engelen en der heiligen in den Hemel uitmaakt,
God, die onuitsprekelijke zoetheid in de u minnende harten stort,
God die, met zooveel langmoedigheid de wederkeering der zondaars afwacht, en hen ter hunner liefde inwendig aanzet om tot u weder te komen,
God, vol barmhartigheid, die de menigte der zonden aan hen, die u beminnen, even als aan Magdalena, vergeeft,
Het is van ganscher harte, dat ik u bemin, o mijn God!
Het is uit geheel mijne ziel,
Het is uit geheel mijn verstand,
Het is uit al mijne krachten en vermogens,
Het is meer dan alle schatten, dan alle eer
Het is meer dan al de vermaken en vreugden dezer wereld,
Het is meer dan mijne kennissen en vrienden,
Het is meer dan mijne bloedverwanten, meer dan mij zelven,
Het is meer dan alle engelen, dan alle menschen,
Het is meer dan al wat in den hemel en op aarde bestaat,

ontferm u onzer.

dat ik u bemin, o mijn God!

Het is alleen om u, dat ik u bemin, o mijn God!

Het is, omdat gij het opperste goed zijt, dat ik u bemin o mijn God!

Het is, omdat gij eindeloos volmaakt zijt, dat ik u bemin, o mijn God!

Het is, omdat gij eene eindelooze liefde waardig zijt, dat ik u bemin, o mijn God!

Al hadt gij ons den hemel niet beloofd, dan zou ik u echter altijd beminnen, o mijn God!

Al had gij ons niet met de hel bedreigd, wanneer wij u niet beminnen, zou ik u echter altijd beminnen, o mijn God!

Al zoudt gij mij kruisen, beproevingen en kwellingen overzenden, zoo zou ik u echter altijd beminnen, o mijn God!

In de armoede zoowel als in den overvloed, zal ik u altijd beminnen, o mijn God!

In rampspoeden zoowel als in geluk zal ik u altijd beminnen, o mijn God!

In de verachting zoo wel als in de verheffing, zal ik u altijd beminnen, o mijn God!

In droefheid zoo wel als in blijdschap, zal ik u altijd beminnen, o mijn God!

In ziekten zoo wel als in bloeijende gezondheid, zal ik u beminnen, o mijn God!

In den tijd zoo wel als in de eeuwigheid, zal ik u altoos beminnen, o mijn God!

Moge mijne liefde tot u gelijk zijn aan die der cherubijnen en serafijnen, dit is mijn vurig verlangen, o beminnelijke God!

Moge mijne liefde met al de vurigheid uwer uitverkorenen in den hemel aangroeijen; dit is mijn vurig verlangen, o beminnelijke God!

Moge mijne liefde ontstoken worden door de eindelooze liefde, met welke gij ons bemint, dit is mijn vurig verlangen, o beminnelijke God!

Moge ik u beminnen met die zoo zuivere liefde, waarmede de heilige Maagd, uwe goddelijke Moeder, u bemind heeft en eeuwig beminnen zal, dit is mijn vurig verlangen, o beminnelijke God!

Van alle zonden, verlos ons, o beminnelijke God!

Van een ongevoelig hart voor uwe eindelooze schoonheid, verlos ons, o beminnelijke God!

Van alle ondankbaarheid voor uwe weldaden, verlos ons, o beminnelijke God!

Van alle laauwheid, van alle verzwakking mijner liefde tot u, verlos ons, o beminnelijke God!

Van alle onverschilligheid, wanneer ik u zie

beleedigd worden, verlos, ons, o beminnelijke God!

Van alle versteendheid in de zonde, verlos ons, o beminnelijke God!

Van in onboetvaardigheid te leven, verlos ons, o beminnelijke God!

Van het vreeselijk ongeluk van veroordeeld te worden om u eeuwig te haten, verlos ons, o beminnelijke God!

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Heer! door uwe heilige liefde!

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer! door uwe heilige liefde!

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer, Heer! door uwe heilige liefde!

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

GEBED.

O God, die in eenen eindeloozen graad alles bezit, wat er beminnelijk en volmaakt kan wezen, en die de volmaaktheid zelve zijt, vernietig in onze harten en ruk uit dezelve

alle genegenheden, tegenstrijdig aan de liefde, welke wij u verschuldigd zijn; doe ons door eene zoo zuivere en vurige liefde blaken, dat wij niets beminnen dan u, in u en om u, door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

LITANIE

tot alle Heiligen.

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God hemelsche Vader, ontferm u onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm u onzer.
God H. Geest, ontferm u onzer.
H. Drievuldigheid, één God, ontferm u onzer.
H. Maria, bid voor ons.
H. Moeder Gods, bid voor ons.
H. Maagd der Maagden, bid voor ons.
H. Michaël, bid voor ons.
H. Gabriël, bid voor ons.

H. Raphaël,
Alle heilige engelen en aartsengelen,
Alle heilige orden der gelukzalige geesten,
Heilige Joannes den Dooper,
H. Josef,
Alle heilige patriarchen en profeten,
H. Petrus,
H. Paulus,
H. Andreas,
H. Jacobus,
H. Joannes,
H. Thomas,
H. Jacobus,
H. Philippus,
H. Bartholomeus,
H. Mattheus,
H. Simon,
H. Thadeus,
H. Matthias,
H. Barnabas,
H. Lucas,
H. Marcus,
Alle H. apostelen en evangelisten,
Alle H. leerlingen des Heeren,
Alle H. onnoozele kinderen,
H. Stefanus,
H. Laurentius,

bidt voor ons.

H. Vincentius,
Heilige Fabianus en Sebastianus,
Heilige Joannes en Paulus,
Heilige Cosmas en Damianus,
Heilige Gervatius en Protatius,
Alle Heilige martelaren,
H. Silvester,
H. Gregorius,
H. Ambrosius,
H. Augustinus,
H. Hieronymus,
H. Martinus,
H. Nicolaus,
Alle H. Bisschoppen en belijders,
Alle H. leeraars,
H. Antonius,
H. Benedictus,
H. Bernardus,
H. Dominicus,
H. Franciscus,
Alle heilige priesters en levieten,
Alle heilige monniken en kluizenaars,
H. Maria Magdalena,
H. Agatha,
H. Lucia,
H. Agnes,
H. Cecilia,

bidt voor ons.

H. Catharina, bid voor ons.
H. Anastasia, bid voor ons.
Alle Gods lieve Heiligen, bid voor ons.
Wees genadig, spaar ons, Heer.
Wees genadig, verhoor ons, Heer.
Van alle kwaad, verlos ons, Heer.
Van alle zonden,
Van uwe gramschap,
Vaneenen haastigen en onvoorzienen dood,
Van de listen en lagen des duivels,
Van gramschap, haat en allen kwaden wil,
Van den geest der onkuischheid,
Van bliksem en onweder,
Van den eeuwigen dood,
Door het geheim uwer menschwording,
Door uwe komst,
Door uwe geboorte,
Door uw doopsel en heilig vasten,
Door uwen dood en uwe begrafenis,
Door uwe heilige verrijzenis,
Door uwe wonderbare hemelvaart,
Door de nederdaling van den H. Geest, den vertrooster,
In den dag des oordeels,
Wij zondaren, wij bidden u, verhoor ons.
Dat gij u gewaardigt ons te vergeven, wij bidden u, verhoor ons.

verlos ons, Heer!

Dat gij u gewaardigt goedertieren met ons te handelen,
Dat gij u gewaardigt ons tot eene ware boetvaardigheid te brengen,
Dat gij u gewaardigt uwe H. Kerk te bewaren,
Dat gij u gewaardigt den Roomschen Paus, de geheele geestelijkheid in uwe heilige Godsdienst te bewaren, en de vijanden der heilige Kerk te vernederen,
Dat gij u gewaardigt allen christen koningen en vorsten vrede en ware eendragt te verleenen,
Dat gij u gewaardigt allen christenen volken vrede en eendragt te geven,
Dat gij u gewaardigt ons in uwe heilige dienst te versterken en te bewaren,
Dat gij u gewaardigt onze harten door heilige en hemelsche verlangens op te wekken en tot U te verheffen,
Dat gij u gewaardigt al onze weldoeners met de eeuwige goederen te beloonen,
Dat gij u gewaardigt onze zielen, en de zielen van onze broeders, vrienden en weldoeners van de eeuwige verdoemenis te behoeden,
Dat gij u gewaardigt de vruchten der aarde te geven en te bewaren,

wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij u gewaardigt aan alle overledene geloovigen de eeuwige rust te verleenen, wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij u gewaardigt ons gebed te verhooren, wij bidden u verhoor ons.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Heer!

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer!

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer, Heer!

Jesus Christus, hoor ons.

Jesus Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm u onzer.

Jesus Christus, ontferm u onzer.

Heer, ontferm u onzer.

Onze Vader, enz.

v. En leid ons niet in bekoring.

R. Maar verlos ons van den kwade.

Aanroeping tot God in beproevingen en bekoringen.

PSALM 69.

O God! kom mij te hulp: Heer, haast U om mij te helpen.

Dat zij beschaamd en bevreesd worden, die mijne ziel zoeken.

Dat zij terugwijken en zich schamen, die mij kwaad willen.

Dat zij terstond met schaamte terugkeeren, die mij zeggen: ha, zeer wel! ha, zeer wel!

Dat zij zich in u verblijden en verheugen allen die u zoeken, en dat zij die uw heil beminnen, altoos zeggen: de Heer zij boven alles geprezen.

Doch ik ben behoeftig en arm, o God! help mij.

Gij zijt mijn Helper en Verlosser, Heer, vertoef niet.

Glorie zij den Vader, enz.

V. Maak uwe dienaars, zalig.

R. Mijn God! die op u hopen.

V. Wees ons een sterke toren.

R. Tegen onzen vijand.

A. Dat de vijand onzer zaligheid niets tegen ons vermoge.

R. En dat de zoon der boosheid zich niet verstoute om ons te schaden.

V. Heer, handel met ons niet volgens onze zonden.

R. En bejegen ons niet naar onze ongeregtigheden.

V. Laat ons bidden voor onzen Paus N.

R. De Heer beware hem in het leven, geve

hem voorspoed op aarde, en levere hem niet over aan den moedwil zijner vijanden.

V. Laat ons bidden voor onze weldoeners.

R. Heer, gewaardig u allen, die ons goed doen, om uwen naam, het eeuwige leven te verleenen.

V. Laat ons bidden voor de overledene geloovigen.

R. Heer, geef hun de eeuwige rust, en het eeuwig licht verlichte hen.

V. Dat zij in vrede rusten.

R. Amen.

V. Voor onze afwezige broeders.

R. Mijn God, maak uwe dienaren zalig, die in u hopen.

V. Zend hun hulp uit de heilige plaats.

R. En bescherm hen uit Sion.

V. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot u.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, wien het altijd eigen is barmhartig te zijn en te sparen! ontvang ons gebed, opdat uwe goedertierene barmhartigheid ons en al uwe dienaars, die door de banden der zonden gehouden zijn, genadig ontbinde.

Wij bidden u, Heer, verhoor onze ootmoedige gebeden en spaar degenen, die

hunne zonden belijden, opdat wij tevens vergiffenis en vrede van u verwerven.

Toon ons genadig, Heer, uwe onuitsprekelijke barmhartigheid, en verlos ons van alle zonden, zoo wel als van de straffen, die wij daardoor verdiend hebben.

O God, die door de zonden vergramd, en door de boetvaardigheid verzoend wordt, ontvang genadig de gebeden van uw volk, dat zich voor uwe Majesteit nederwerpt, en wend de geesels uwer verbolgenheid, welke wij door onze misdaad verdienen, van ons af.

Almagtige, eeuwige God, ontferm u over uwen dienaar, onzen Paus N., bestuur hem door uwe goedertierenheid op den weg des eeuwigen levens, opdat hij door uwe genade datgene begeere, wat u behaagt, en hetzelve met alle kracht volbrenge.

O God, van wien de heilige verlangens, de goede voornemens en de regtvaardige werken voortkomen, verleen uwe dienaren dien vrede, welke de wereld niet geven kan, opdat onze harten tot het volbrengen uwer geboden genegen worden, en wij, van de vrees onzer vijanden ontslagen, door uwe bescherming in rust mogen leven.

Ontsteek, Heer, onze harten en nieren

door het vuur van uwen heiligen Geest, opdat wij u met een zuiver ligchaam dienen, en met een onbezoedeld hart behagen.

God, Schepper en Verlosser van alle geloovigen, schenk aan al uwe dienaren en dienaressen vergiffenis van al hunne zonden, opdat zij de genadige kwijtschelding, waarnaar zij altoos verlangd hebben, door de ootmoedige gebeden uwer Kerk mogen verwerven.

Wij bidden u, Heer, voorkom onze werken door den invloed uwer genaden, en voltrek dezelve door uwe medewerking, opdat al onze gebeden en werken met u beginnen, en begonnen zijnde, met u mogen eindigen en voltrokken worden.

Almagtige, eeuwige God, die over levenden en dooden heerscht, en u over allen ontfermt, die gij weet, dat door het geloof en de werken de uwen zullen worden, wij bidden u, verleen hen hetzij zij nog in leven of reeds overleden zijn, door de voorspraak van al uwe heiligen en door uwe genade, vergiffenis van al hunne zonden door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, die met u leeft en heerscht, in de eenheid van den H. Geest, God in alle eeuwen der eeuwen. Am.

v. Heer, verhoor mijn gebed.

r. En mijn geroep kome tot u.

v. Dat de almogende en barmhartige God onze gebeden verhoore. r. Amen.

v. En dat de zielen der overledene geloovigen door Gods barmhartigheid in vrede rusten. r. Amen.

Gebed tot den heilige, wiens naam men draagt.

Groote heilige, wiens naam ik het geluk heb te dragen, ik loof den Heer voor de genade, die hij u geschonken, en voor de heerlijkheid, tot welke hij u in den hemel verheven heeft; ik hoop door uwe voorspraak van den Vader der barmhartigheid, den mij noodigen bijstand te verwerven. Mogt ik, onder uwe bescherming het ongeluk vermijden van mijnen God te beleedigen, en mij op de oefening der deugden toeleggen, die u het geluk verdiend hebben, dat gij geniet, en tot hetwelk ik u bid mij te doen geraken. Amen.

LITANIE

tot den heiligen Josef.

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm u onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm u onzer.
God H. Geest, ontferm u onzer.
H. Drievuldigheid, één God, ontferm u onzer.
H. Maria, Bruid van den H. Josef, bid voor ons.
H. Josef, Zoon van David,
H. Josef, eer der bruidegoms,
H. Josef, versierd met den titel van vader van Jesus Christus,
H. Josef, Voedstervader van het kindje Jesus,
H. Josef, vereerd met de tegenwoordigheid van het menschgeworden Woord,
H. Josef, bruidegom van eene Moeder-Maagd,

bid voor ons.

H. Josef, geleider van de H. Familie,
H. Josef, navolger van Jesus en Maria,
H. Josef, begunstigd met de gaven van den H. Geest,
H. Josef, in zuiverheid der engelen gelijk,
H. Josef, voorbeeld van ootmoed en geduld,
H. Josef, volmaakt beeld van het geestelijke leven,
H. Josef, verkoren uitvoerder van den wil des Allerhoogsten,
H. Josef, die den Zoon van den eeuwigen God in uwe armen droegt,
H. Josef, die de beschermer waart van de zuiverste der maagden,
H. Josef, die de ballingschap van Jesus in Egypte deeldet,
H. Josef, die de vreugd smaaktet van Jesus in den tempel weder te vinden,
H. Josef, aan wien de Koning der heerlijkheid en de Koningin des Hemels wilden onderdanig zijn,
H. Josef, die toegelaten werd om de verborgenheid der goddelijke raadsbesluiten te beschouwen,
H. Josef, die het geluk hadt van uwen geest in de armen van Jesus en Maria te geven,

bid voor ons.

H. Josef, die ons van den Allerhoogste de voortreffelijkste genade verwerft,
H. Josef, magtige steun der Kerk van Jesus Christus,
H. Josef, beschermer van hen, die u met vertrouwen aanroepen,
H. Josef, onze beschermer in het leven en onze verdediger in den dood,
H. Josef, patroon der H. Kerk,
Bid voor ons.
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Heer!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer, Heer!
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.

v. Bid voor ons, H. Josef!

R Opdat wij der beloften van Jesus Christus waardig worden.

GEBED.

Gewaardig u, Heer, ons door de verdiensten van den gelukzaligen Bruidegom uwer allerheiligste Moeder, de hulp te doen vinden, die onze zwakheid vordert, opdat wij door zijne magtige voorspraak de genade verwer-

ven, die wij door ons zelven niet kunnen verkrijgen. Wij bidden u hierom, o God! die leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Aanroeping van den H. Josef ten behoeve van het vaderland.

Groote heilige Josef, kuische Bruidegom van de Moeder Gods, voedstervader van haren aanbiddelijken Zoon, wij smeeken u, door de uitstekende voorregten, door de magt, welke God u in den Hemel en op aarde vergund heeft, bescherm ons geliefd vaderland; maak, dat het levendige geloof, die verknochtheid aan de Godsdienst van Jesus Christus, die de schoonste kroon onzer vooreuders waren, steeds in al hunne kracht blijven bestaan; verwerf ons den vrede buiten 's lands, de eendragt en den voorspoed in het land; bid God, dat hij onze wereldlijke en geestelijke overheden in hunne pogingen voor ons geluk ondersteune en helpe; dat de vijanden van ons geloof vernederd worden, dat de deugd van dag tot dag meer voortgang onder ons make; opdat wij, na God getrouw onder uwe bescherming gediend te hebben, hem allen gezamenlijk met u mogen bezitten in het ware Vaderland. Amen.

LITANIE

van de HH. Martelaren van Gorcum.

wier feestdag den 9 Juli gevierd wordt.

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, Vader in den Hemel, ontferm u onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm u onzer.
God H. Geest, ontferm u onzer.
H. Drievuldigheid, één God, ontferm u onzer.
H. Maria, bidt voor ons.
H. Moeder Gods,
Koningin der Martelaren,
HH. Martelaars van Gorcum, negentien in getal,
HH. Martelaren, Leonardus en Nicolaas, pastoors van Gorcum, met de drie andere wereldlijke priesters,
HH. Martelaren, Adrianus en Jacobus, kloosterlingen van Premonstreit,

bidt voor ons.

HH. Martelaren,

Joannes van de orde van den H. Dominicus, Nicolaas, gardiaan en Hieronymus, vicaris met uwe negen medebroeders van het klooster van den H. Franciscus te Gorcum,

die voor geene pijnen noch dood de vervulling uwer pligten naliet,

die een ieder kloekmoedig vermaandet om standvastig in het geloof te blijven,

die, gevangen zijnde, geworpen werdt in eenen walgelijken kerker,

die van de soldaten op verscheidene manieren gekweld, bespot, geslagen en gepijnigd zijt,

die men een geladen pistool voor den mond hield, terwijl u gevraagd werd, of gij bereid waart voor het geloof te sterven,

die kloekmoedig een bevestigend antwoord gaaft, en in afwachting des doods uitriep: *Heer in uwe handen beveel ik mijnen geest*,

die gesleept, geslagen en met een koord omhoog getrokken werdt en half dood zijt blijven hangen,

die daarna nog kloekmoediger als te voren de anderen aangemoedigd hebt,

bidt voor ons.

HH. Martelaren,

die men met brandende kaarsen, aangezigt, mond, ooren en neusgaten verbrand heeft,
die na vele bespottingen, slagen en versmadingen, half naakt in eene schuit te Dordrecht aankwaamt,
die, voor geld ten toon gesteld, bespot werdt van groot en klein,
die in den Briel gekomen, wederom vele bespottingen van het volk onderstondt,
die niet ophieldt bespot en beschimpt voor uwe vijanden te bidden,
die de graaf in zijne razernij wreede dieren, verraders en afgodendienaars noemde,
die volgens zijn gebod, met een vaandel spotsgewijze rond eene galg geleid werdt,
die twee en twee, tusschen vele slagen en lasteringen, spotsgewijze in de stad rond geleid werdt, voorafgegaan door den beul dragende het vaan,
die men met slijk naar het hoofd wierp,
die daarna zonder iets genut te hebben, in eenen walgelijken kerker geworpen werdt,
die men door honger, dorst en andere

bidt voor ons.

kwellingen beproefde, om van het geloof afvallig te maken,

die, op het stadhuis gekomen, uw geloof in de wezenlijke tegenwoordigheid van Jesus Christus in het Allerheiligste Sacrament des Altaars onwankelbaar beleden hebt,

die na deze moedige belijdenis, terstond veroordeeld werdt, terwijl het volk eenparig uitriep: *hang hen, hang hen*,

die twee en twee uit de stad geleid, elkander tot den marteldood aanmoedigdet, zeggende: *Heden zullen wij met God en het Lam ons verheugen*,

die naakt in eene schuur opgehangen werdt,

die biddend en uwe ziel aan God bevelend, kloekmoedig, voor het geloof gestorven zijt,

die na uwen dood onmenschelijk mishandeld zijt geworden,

die, zegepralend over de pijnen, uwe kleederen gewasschen hebt in het bloed des Lams,

die nu zijt voor den troon van God, Hem dienende dag en nacht,

die na uwen dood, u vertoond hebt

HH. Martelaren, bidt voor ons.

met witte kleederen, gouden kroonen op het hoofd, in eenen wonderbaren glans,
die vele wonderen gewrocht hebt,
allerkloekste voorstanders van Jesus Christus,
beschermers van het Roomsch Katholiek Geloof,
levende offerande Gods,
luister van den geestelijken staat,
toevlugt der lijdenden,

HH. Martelaren, bidt voor ons.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons Heer!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons Heer!
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer!
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
Onze Vader, enz.

v. Bidt voor ons, HH. Martelaren van Gorcum.

r. Opdat wij U in de belijdenis des geloofs mogen navolgen.

GEBED.

O God, die ons in uwe HH. Martelaren Leonardus en zijne gezellen een voorbeeld gegeven hebt, om ons te leeren ons nooit over het geloof te schamen, maar het integendeel moedig te belijden, en voor de waarheid tot den dood toe te strijden, geef ons de genade, welke gij hun gegeven hebt, opdat wij hun voorbeeld mogen navolgen. Door onzen Heer Jesus Christus, die met u leeft en heerscht in de eenheid van God den H. Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebed van den H. Aloysius van Gonzagua om de gave der zuiverheid te verkrijgen.

O groote heilige, die met eene engelachtige zuiverheid zijt versierd, ik vertrouw, hoe onwaardig ik ook zij, aan uwe bescherming de kuischheid van mijne ziel en mijn ligchaam toe. Ik smeek u in den naam dier engelachtige zuiverheid, mijn beschermer te zijn bij Jesus Christus, het vlekkelooze Lam, en bij zijne H. Moeder, de Maagd der maagden. Bewaar mij van alle doodzonden! duld niet, dat ik mij met eenige onzui-

verheid bezoedele. Wanneer gij mij in de bekoring ziet en in het gevaar van te zondigen, verwijder van mij alsdan de onreine gedachten en genegenheden, doe in mij de gedachte aan de eeuwigheid en aan den gekruisten Zaligmaker ontstaan; druk diep in mijn hart het gevoel der vreeze Gods, dat de goddelijke liefde mij aanzette om uwe deugden na te volgen, ten einde ik moge verdienen deelgenoot van uwe vreugde in den Hemel te worden. Amen.

Gebed in algemeene rampen.

O mijn Heer en God! wie kan uwe oordeelen doorgronden? Wie kan de grootheid uwer verbolgenheid afmeten? Wat zal de misdadige doen, die uwe wraak over zich getrokken heeft? Het ongeluk omgeeft ons van alle kanten, en is op het punt van ons neder te vellen: en echter erkennen wij de hand niet, die ons treft; wij denken niet eens om de blikken uwer barmhartigheid te verdienen door eene opregte belijdenis onzer ongeregtigheid door eene geheele hervorming onzer bedorvene wegen; even alsof wij vermogend genoeg waren om ons tegen u te verdedigen. O eindeloos regtvaardige God! maar

die vermaak schept in barmhartigheid te bewijzen, stort in onze harten de gevoelens, die u bevredigen, en schenk ons het berouw, dat u ontwapent; maak, dat wij erkennen, dat de ongelukken, die ons overstelpen, de noodlottige gevolgen onzer misdaden zijn, dat wij door eene waardige en opregte boetvaardigheid spoedig weder uwe gunsten herkrijgen! O gij! die, als een goede vader, uwe kinderen slechts daarom kastijdt, om hen tot de deugd weder te brengen verleen ons de genade van een goed gebruik te maken van uwe bestraffingen, en laat niet toe, dat zij het begin van de eeuwige straffen zijn, welke wij reeds maar al te zeer verdiend hebben. De smeekingen van zondaars zoo als wij, verdienen niet verhoord te worden, dit is waar; maar gewaardig u, uwe oogen met welbehagen neder te slaan op uwe regtvaardigen, die onder ons hunne handen tot u opheffen om uwen wraaknemenden arm te ontwapenen. O goede God! die weleer op het gebed van uwen dienaar Mozes een geheel volk spaardet, laat u door de voorspraak uwer heiligen bewegen, spaar ook ons. Gewaardig u, Maria, voorspreekster der zondaars, die genade voor ons vraagt, te verhooren, en vooral laat u bewegen op

het zien van het bloed uws goddelijken Zoons, hetwelk wij u aanbieden. Ofschoon wij zelven het door onze boosheid hebben doen stroomen, roept het echter om barmhartigheid voor ons; zoudt gij aan die stem, die u zoo dierbaar is, kunnen wederstaan? Neen, wij hebben er het troostende vertrouwen van, gij zult onze harten veranderen, opdat gij ons vergiffenis kunt schenken en met u verzoend, en in uwe vriendschap wedergekeerd, zult gij de roede verbrijzelen, waarmede gij ons slaat. Wij bidden u hierom, door de verdiensten van Jesus Christus, onzen Zaligmaker. Amen.

Gebed om aan God voor zijne Kerk priesters volgens zijnen Geest te vragen.

O Jesus, Prins der Herders, Opperpriester en hoofd der Katholieke Kerk, u behoort het alleen, uwe hoogere en lagere bedienaars te kiezen; gij alleen kent degenen, welke gij hebt waardig gemaakt, en van welke gij u wilt bedienen, om uwe inzigten van barmhartigheid over uwe Kerk te vervullen.

Verdedig uwe regten, o Jesus tegen de vermetele ondernemingen der wereld, en maak u meester van die keus, waarvan het geluk of het ongeluk uws volks afhangt. Gij, die het hart

aller menschen kent, duid diegenen aan, welke gij tot deze bediening verkozen hebt maar duid ze op die krachtdadige en uitwerkende wijze aan, die altoos gevolgd is door de uitwerkingen en de uitkomst, welke gij in uwe eeuwige raadsbesluiten hebt vastgesteld. Maak dan, door uwe genade, o mijn Zaligmaker! dat zij bekennen, dat gij het zijt, die bij deze keus moet voorzitten; dat het van uw gezag is, dat zij afhangen, en in uwen naam, dat zij in uwen wijngaard moeten werken. Dat zij steeds door uw licht geleid worden, en nimmer dan volgens uwen geest handelen. Dat zij alleen uwe magt vreezen, slechts uwe stem hooren, niets dan uwe belangen betrachten; dat zij niets dan uwe verheerlijking zoeken, en slechts den luister uwer Kerk voor oogen hebben. Maak, dat zij verachten alle menschelijk opzigt, aardsche hoop en verwachting, alle ijdele vrees, die hen van de vervulling hunner pligten zou aftrekken, alle bijzondere neigingen, alle opzigt van vleesch en bloed, dat hen zou kunnen verleiden en omkoopen, eindelijk al wat hen zou kunnen beletten de bewegingen van een zuiver en verlicht geweten te volgen en van de regels te onderhouden, welke de Kerk met uwen geest bezield, hun heeft voorgeschreven,

en uw woord hen op straf van eeuwig van u gescheiden te zijn verpligt te volgen.

Wij vragen u die groote genade, o Jesus! door de verdiensten van uwen dood, door de voorspraak van uwe heilige Moeder, die in zoo verhevene graad den geest uwer offerande en van uw priesterschap bezeten heeft; door de voorspraak uwer apostelen, de stedehouders van uw werk; door de gebeden uwer heilige bisschoppen en andere herders, die de Kerk doorhunnen arbeid geplant en met hun bloed besproeid hebben, opdat wij, door Herders te hebben, in welke gij spreekt, door uwe genade, in de wegen der waarheid en der geregtigheid wandelen, en eindelijk in dien hemelschen schaapstal mogen aankomen, alwaar gij in de eeuwen der eeuwen het eeuwige leven uwer getrouwe schapen. zijt. Amen.

Gebed voor de vruchten der aarde.

Onze Vader, die in de hemelen zijt, wij zoeken eerst uw rijk en uwe regtvaardigheid; wij vragen de verheerlijking van uwen Naam, en de toekomst van uw rijk. Wij onderwerpen ons, uit geheel ons hart, aan uwen wil en uwe Voorzienigheid, en zonder bekommerd te zijn over hetgene wij zullen hebben om onze lig-

chamen te voeden, wachten wij van u het voedsel, hetwelk gij op behoorlijken tijd zult geven, het is in de orde uwer Voorzienigheid, dat wij zulks vragen, en gij wilt, dat rijken en armen, u dagelijks het noodige brood vragen. Open uwe hand, Heer, alles zal met uwe zegeningen vervuld worden, en de aarde zal hare vruchten voortbrengen. Bepaal, volgens uwe wijsheid de warmte en koude, regen en daauw, die noodig zijn om ons eenen gelukkigen oogst te bezorgen. Wij vragen u die goederen, welke tot ons levensonderhoud noodig zijn, in het verlangen om daarvan gebruik te maken tot uwe verheerlijking, om die tot de beoefening der godsvrucht en der liefde te bezigen. Wij vragen u nog met meer aandrang de geestelijke goederen, de gave van uwen geest en uwe liefde, den daauw van uw woord, den regen der genade, en al wat wij behoeven, om ons vruchten van boetpleging en geregtigheid te doen voortbrengen. Amen.

Gebed gedurende onweder en storm.

Ik beken het (en ik heb steeds redenen om het te bekennen), dat de Heer groot, dat hij de eenige God is. Hij doet al wat hij wil, en niets wederstaat hem in den hemel, op

de aarde, in de zee, en zelfs tot in den diepsten afgrond. Hij zelf is het, die door de almogende magt van zijnen arm, het heelal geschapen heeft en het door zijne wijsheid bestuurt. Hij doet wanneer het hem behaagt, de winden waaijen, en, wanneer hij zulks verlangt, doet hij dezelve weder bedaren. Hij doet de wolken opstijgen en geleidt ze: op zijn bevel vliegen zij van het eene einde der aarde naar het andere over. Nu doet hij ze zamenpakken en persen, en doet er de bliksem met een ijselijk gedruis uitschieten; dan doet hij die in zoete en vruchtbare regens overgaan en nedervallen. O! hoe schittert zijne magt, vooral in storm en onweder! Hij kondigt zijne tegenwoordigheid aan door stroomen van vuur, en het gekletter en gerommel des donders is zijne stem; de wolken zijn als stof, dat zijne voeten in de lucht doet opstuiven. Hij spreekt tot de zee, en doet haar uitdroogen, hij bedreigt de rivieren, en plotseling zijn zij in uitgestrekte en dorre woestijnen veranderd.

Red mij, Heer, red mij! De vrees van uwen toorn, de eerbied, dien uwe magt en grootheid mij inboezemen, hebben al mijne beenderen doordrongen. Mijne oogen zijn er door verduisterd, en mijne stem is verdoofd, maar ik hoop

in u. In den grootsten glans uwer Majesteit, te midden van den vreeselijken toestand uwer wraaknemingen zelven, zijt gij altoos uwer barmhartigheid indachtig. Gewaardig u dezelve thans te gedenken, Heer. Het is de blik van goedheid, welke ik nu verwacht, die voor mijne oogen de heldere stralen uwer zoete hoop doende glinsteren, mijne angstige ziel zal gerust stellen, en de kalmte en de vreugd aan al mijne zinnen zal wedergeven. Amen.

Gebed voor den verjaardag onzer geboorte.

Ziedaar weder een jaar, waarvan ik u o mijn God! rekening moet geven; in de bitterheid mijns harten, beschouw ik er al de oogenblikken van, daar ik zie, hoe weinig nut ik er uit getrokken heb; hoe vele genaden ik nutteloos gemaakt, door aan dezelve niet te beantwoorden, hoevele gelegenheden van u te behagen ik heb veronachtzaamd; hoevele middelen van zaligheid, waaruit ik het nut niet getrokken heb, waartoe ik verplicht was! Kan ik, na dit alles, verwonderd zijn, o mijn God! dat dit jaar zoo weinig verandering in mij heeft te weeg gebragt! Alzoo zal het ook gaan met dit en degenen, die er op zullen kunnen volgen, zoo ik, na mij daarover voor u verootmoedigd

te hebben voor het toekomende geene vaste voornemens maak, maar ik kan die niet nemen, noch uitvoeren, dan met nieuwe hulp uwer genade; ik smeek u dan om dezelve, o mijn God! met al de vurigheid van het geloof, hetwelk mij overtuigt, dat ik in niets meer belang heb, dan in mijne zaligheid, en dat mij het verlangen inboezemt van daaraan zonder ophouden te werken. Amen.

Lees de 17e geestelijke lezing, over de waarde van den tijd.

Oefening van vernieuwing van de beloften des Doopsel, en gebed om de genade te verwerven van daarin getrouw te zijn.

Heilige Drievuldigheid, Vader, Zoon en H. Geest, één God in drie personen, ik bied mij voor u aan, om u te aanbidden en te bedanken voor al het goed en al de barmhartigheden, welke gij, met zooveel goedheid en milddadigheid, over mij, sedert dat ik op de wereld ben, heb uitgestort. Ik dank u vooral, o mijn God! voor de genade van mijn doopsel, genade, die in mij al uwe gaven bewaard en geheiligd heeft, en die boven al, wat de mensch kan denken, verheven is. Welke dankbaarheid kan, o mijn God! zulke genade evenaren, daar zij de

oorsprong en het zaad van mijn eeuwig heil is.

Ik erken met vreugde, o heilige Drievuldigheid! dat mijn doopsel mij aan u toeheiligt, en ik het geloof en de grootheid en heiligheid van uwen naam slechts ontvangen heb, om u gedurende mijn geheel leven te aanbidden en te eeren door werken, de onuitsprekelijke eer waardig, welke gij mij bewezen hebt, van mij op eene geheel bijzondere wijze, onder het getal uwer kinderen aan te nemen, door mij een lid van Jesus Christus en van zijne Kerk te laten worden. Ik erken met vreugde, dat ik de verbindtenis heb aangegaan, van het leven en de offerande van uwen goddelijken Zoon op aarde te doen voortduren, en van mijne zeden en geheel mijn gedrag volgens hem, als mijn voorbeeld te schikken, met niets te beminnen, dan hetgene hij bemint, en met alles te verwerpen, wat hij afgekeurd heeft.

Ja, deze zijn mijne pligten; deze zijn de verbindtenissen van mijn doopsel, die voorwaarden van het verbond, hetwelk gij mij met u hebt doen aangaan, de heilige wet mijner toeheiliging en mijne intrede in uwe ware Kerk. En ofschoon ik die niet kende, toen ik in dezelve kwam, en mijn wil geen deel heeft gehad in deze heilige verbintenis, bewijs ik u,

wel verre van mij daarom van dezelve te willen ontheffen, mijne dankbetuiging, o mijn God! wijl gij door uwe barmhartigheid de onmagt aangevuld hebt, waarin ik was van mij aan u te geven, met diegenen daar te stellen, die het voor mij gedaan, en mij deze genade bezorgd hebben.

Ik bekrachtig nu die verbindtenissen, ik keur ze goed en vernieuw dezelve uit geheel mijn hart voor uwe altaren, en, steunende op de hoop van den bijstand uwer genade, maak ik het voornemen van gedurende geheel mijn leven te werken, om alles uit te voeren, wat in mijnen naam beloofd en overeengekomen is door degenen, die voor mij geantwoord hebben.

Ja, mijn God! ik verzaak aan Satan, ik wil geenen omgang noch onderhandeling meer met hem, noch met de zonden zijner bedienaars, hebben; ik verlaat zijne partij, om mij aan het geloof van Jesus Christus te onderwerpen; ik verzaak aan de kuiperijen van Satan, dat is, aan de grondstellingen en ijdelheden der wereld. Ik zal niet gelijk zij, mijn geluk stellen in de rijkdommen en in de eer, in de vermaken en de vreugde der eeuw; hoe behoeftig ik ook moge wezen, zal ik mij altoos rijk genoeg achten, indien ik u vrees en be-

min, o mijn God! indien ik mij van de zonde verwijder en veel goed doe.

Ik verzaak aan de werken van Satan, aan de leugentaal welker vader hij is; aan de hoovaardij, aan den haat en aan alle soort van zonden. Ik verfoei die allen, ik beween bitterlijk al degenen, welke ik ongelukkiglijk zoo menigwerf bedreven heb; ik vraag u daarvoor ootmoedig vergiffenis, alsmede de noodige genade om daarin niet meer te hervallen, en om aan de plegtige verbintenissen, welke ik voor uw aanschijn aanga, getrouw te zijn.

Eeuwige Vader, die u gewaardigd heb mij in Jesus Christus voor één uwer kinderen aan te nemen, en tot uw erfdeel te roepen, maak, dat ik niet meer dan voor uwe verheerlijking leve, en niet meer werke dan om u in een ander leven te bezitten.

Jesus, eenige Zoon des Vaders, die mij in uw ligchaam ontvangen, in uw bloed gewasschen hebt, voltrek uw werk in mij, volhard, door uwe genade, mij te doen sterven voor al wat zondig is, en volmaak onophoudelijk in mij het nieuwe leven, hetwelk ik in de wateren des doopsels ontvangen heb.

Heilige Geest, aanbiddelijke oorsprong der goddelijke aanneming en der christelijke ge-

boorte, wees in mij een geest van leedwezen en berouw, opdat ik mijne ongetrouwheden beweene; een geest van gebed, om mij gestadig mijne zwakheid te doen gevoelen, en hoe zeer ik uwe machtige hulp noodig heb; een geest van geloof en vurigheid, om mij aan te sporen om mijne belofte te vervullen; een geest van versterving en opoffering, die mij in eene aanhoudende waakzaamheid over al mijne zinnen houde; eindelijk een geest van volharding, die mij aan den eindpaal mijner loopbaan in de haven der zaligheid geleide.

Heilige Maagd, Moeder van den Zoon Gods, mensch geworden voor aller menschen verlossing, gedenk, dat gij ook de Moeder zijt van mij, armen zondaar; wees dan de Moeder mijner ziel, met mij door uwe vermogende voorspraak te helpen, om Jesus Christus uwen Zoon, op nieuw in mijn hart te vormen.

Engel Gods, die mij voor beschermer in den weg der zaligheid zijt aangewezen, en die getuige mijner toeheiliging en beloften zijt geweest, help mij door uwe liefdevolle gebeden om die op eene Gode waardige wijze te vervullen.

Groote heiligen, die mij voor patronen gegeven, die mij voor beschermers en voorbeel-

den na Jesus Christus zijt toegevoegd, offert mij aan hem op, aan wien gij u zelven, gedurende uw leven, hebt opgeofferd, als een slagtoffer van Godsdienst en boetvaardigheid; en verwerf mij de genade om mij, van heden af, aan de verheerlijking en aan den wil van God op te offeren, om in uwe vergelding, gedurende de eeuwigheid te mogen deelen.

Gebeden voor de Kerk.

Toen gij mij kind van uwe Kerk maaktet, o mijn God! hebt gij mij de verpligting opgelegd van haar te beminnen, en van u voor die goede Moeder te bidden. Gij kunt niet nalaten van steeds over haar te waken om haar te beschermen, dewijl gij haar Jesus Christus, uwen Zoon, tot opperhoofd hebt gegeven, die haar bemind en in zijn bloed gewasschen heeft, opdat zij zuiver, niet verouderd en vlekkeloos in uwe oogen wezen zou. Gij hebt haar de kolom en de steun gemaakt der waarheid, de bewaarster en uitdeelster van uw woord, van uwe Sacramenten, van uwe genade: uwe eenige Bruid, die alleen ons tot u kan geleiden. Ik dank u, dat gij mij haar tot Moeder hebt gegeven; en ik smeek u, mij eene onschendbare verknochtheid aan haar geloof, eene eerbiedige buig-

zaamheid voor hare vermaningen en eene volkomene gehoorzaamheid aan hare geboden in te boezemen. Aanhoor de smeekingen, welke zij voor ons allen tot u stiert, en, bewogen door de tranen, welke zij voor diegenen harer kinderen stort, die in den dood der zonden gedompeld liggen, geef hun het leven der genade weder, en behoud van den anderen kant de regtvaardigen in de liefde en de beoefening der deugd.

Doe de eenheid en den vrede onder al de leden uwer heilige Kerk heerschen; dat uwe waarheid, die steeds in haar bewaard blijft, alom in hare zuiverheid verkondigd, en met drift door alle geloovigen ontvangen worde, dat zij met kracht en nadruk worde ondersteund en verdedigd tegen de ongeloovigen, de ketters en vrijgeesten. O, God van goedheid! breng hen allen tot de waarheid; dat de heiligheid, welke uwe Kerk, door het bloed van Jesus Christus, uwen Zoon bekomen heeft, door de bedorvene zeden harer kinderen niet onteerd noch bezoedeld worde. Dat zij nog de vreugde smake, welke zij in hare eerste dagen genoot, van te zien, dat zij, die in u gelooven, slechts één hart en ééne ziel hebben, en dat zij ons allen door een zelfde doopsel, in hetzelfde geloof, onder denzelfden Heer, en in

dezelfde hoop, vergaderende, u zie eeren, met één hart en éénen mond zie loven, door onzen Heer, Jesus Christus. Amen.

Gebed voor de voortplanting des geloofs.

O goede Jesus, heb medelijden, in den naam van den H. Franciscus Xaverius, dat andere uitverkorene vat om het licht des Evangelies en de verheerlijking van uwen naam tot aan de uiterste palen der wereld te brengen, heb medelijden met ons, verlevendig in ons het geloof, en zegen ons!

Het geloof, o God! is de schat uwer wijsheid, en uwe wijsheid is alles voor den mensch. Zonder haar is in en rondom hem alles slechts ijdelheid; zij alleen, hier op aarde, is niet aan de vergankelijkheid door den tijd, aan den roest, noch aan de verslinding der wormen onderworpen; zij alleen bekleedt met onsterfelijkheid, al wat haar nadert. Geef ons, o God! dat levendige geloof, dat geloof vol hoop en liefde, dat geloof vruchtbaar in goede werken; zend het ons van boven opdat het ons, arme bannelingen, in eene innige betrekking stelle met den hemel, ons vaderland; vervul ons hart met hetzelve, ten einde het onze gedachten, onze gesprekken, onze werken en geheel ons bestaan heilige; opdat het ons in den druk

vertrooste, ons in onzen arbeid aanmoedige, ons in de vermoeijenissen ondersteune, in den strijd versterke, in den voorspoed bescherme in den rampspoed verdedige, ons in de gevaren redde; eindelijk, opdat het ons de aarde doe schatten volgens de waarde des hemels; dat het ons van onze *nietigheid*, van Gods grootheid en van de aangelegenheid onzer eenige zaak op deze wereld, namelijk onze zaligheid doordringe.

Maar, o Jesus, kunnen wij, terwijl wij bekennen, dat het geloof in u de eenige bron is van het ware geluk, terwijl wij u danken van ons tot het genot van uw wonderbaar licht geroepen te hebben, zonder zuchten blijven, op het zien van zoo veel anderen, misschien minder onwaardig dan wij, die nogthans in de duisternissen en de schaduw des doods gedompeld blijven? O mijn God! de oogst is overvloedig, duld niet dat de prijs van uw aanbiddelijk bloed voor altoos verloren zij. Wek heilige zendelingen op, die den ongeloovigen volkeren de groote vreugde der verlossing door uw kruis gaan verkondigen; die hen herscheppen door de Sacramenten, welke gij hebt ingesteld, om hun de verdiensten van uwen dood toe te voegen, en alom het vuur uwer goddelijke liefde te ontsteken. Lang

genoeg heeft de dorre aarde distels en doornen der dwaling voortgebragt, dat de daauw des Hemels thans bloemen en vruchten der waarheid voortbrenge. Dat alle volkeren u belijden als den eenigen Zoon van God, die ons de heerlijkheid van den Vader en de zalving van den H. Geest geopenbaard heeft, dat de christelijke deugden in alle plaatsen stichting en vrede verspreiden, en aan de wereld leeren uwe magt te aanbidden, uwe barmhartigheid te bezingen, en uwe opperste geregtigheid te vreezen.

Gebed om aan God de overwinning onzer hartstogten te vragen.

Heilige God, Vader der barmhartigheid, die mij slechts geschapen hebt om u in de vrijheid uwer kinderen te dienen, laat niet toe, dat ik nog langer de speelbal mijner eigene hartstogten zij.

Doe mij de slavernij verlaten, waarin zij mij gebragt hebben; ondersteun mij in den strijd, dien ik mij tot dat einde aandoe.

Gij kent, Heer, mijne zwakheid en de magt der vijanden, die mij beheerschen. Getuige van mijne ellende, ziet gij, wat de gramschap, de gevoeligheid, de afgunst, de heerschzucht, de wulpschheid op mijnen geest, op mijn hart

vermogen. De luiheid doet mij gelijktijdig mijne pligten veronachtzamen; de eigenliefde sluipt in het weinige goeds, hetwelk ik wil verrigten, en ontrooft het beste deel, dat ik u bestem. Welke dwang, welk slavenjuk, o mijn God! voor eene ziel, die u, ondanks hare hartstogten, wil beminnen, en die, zoo het schijnt, volmaakt aan u zou willen zijn!

Maar ik verloochen, ik verfoei al die ongeregeldheden van ganscher harte. Het is mij leed van mij zoo menigwerf aan dezelve te hebben overgegeven. Ik gevoel er eene opregte droefheid over, omdat zij u mishagen, en omdat gij het zijt, eindelooze goedheid, welke ik beleedigd heb, zoo menigmaal ik mij aan dezelve pligtig heb gemaak. Ja, het is er mede gedaan, wat het mij ook kosten moge, wil ik voortaan zulke gevaarlijke ingevingen niet meer volgen. Ik wil de zonden vermijden; aan mijne ondeugden, aan mijne gebreken, noodlottige bron van al mijne zonden, wederstand bieden. Het is in uwen naam, almogende God, dat ik de wapenen zal opvatten, om de vijanden te bestrijden, die zoo veel anderen met hulp uwer genade zoo gelukkig overwonnen hebben. Het is ook in uwen naam, dat ik de zegepraal hoop te behalen door Jesus Christus, die leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen.

Gebed om aan God te vragen zich van eene zonde van gewoonte te beteren.

Mijn God! gij weet, hoeveel pijnlijkheid die ingewortelde gewoonte, welke ik niet kan overwinnen, mij veroorzaakt. Ik ben in droefheid verzonken, van u alzoo dagelijks te beleedigen, en van te zien, dat, welke voornemens ik ook make, ik mij bij de eerste gelegenheid even zwak en ontrouw bevind. Ach, Heer! indien ik u beminde, zoo als het mij betaamt, zou ik in uwe liefde een behoedmiddel tegen mijne hartstogten vinden. Versterk dan die liefde in mij, en dat zij mij zoodanig beheersche, dat zij mijne hartstogten tot zwijgen brenge, of mij zegepralend make in den strijd, dien zij mij nog zouden kunnen aandoen. Verhoor mij, o mijn God, en dat mijne goede verlangens u bewegen, dit is hetgeen ik vraag door de verdiensten van Jesus Christus, uwen goddelijken Zoon, die met u leeft en heerscht. Am.

Gebed na eenen val in zware zonde.

Gevoelens van eenen boetvaardigen zondaar, die zijnen troost en zijne hoop op God stelt.

O mijn God! het is met schrik en siddering dat ik mij, na een zoo groot misbruik uwer

genade, en eene zoo diepe vergetelheid uwer weldaden, voor u durf vertoonen.

Helaas! indien ik slechts mijne ellende, de overmaat mijner rampen, de tallooze menigte mijner ongeregeldheden, de verouderde wonden mijner ziel zag, zou ik in eene verschrikkelijke moedeloosheid vervallen, en mijne oogen niet meer hemelwaarts durven slaan.

Ziedaar, Heer, welke mijn staat zou zijn zonder eene barmhartigheid, die mij zacht voortkomt, en mij uitnoodigt, van mij voor eene zoo menigmaal gebelgde Majesteit te vernederen. Het is dan, terwijl ik met het aangezigt in het stof nederig al mijne zonden, al mijne ongeregtigheden belijd, dat ik tot den troon der genade durf naderen. Het is niet in mijnen naam, dat ik mij aanbied; mijne eenige toevlugt is, van mij te vernietigen, zoo het mogelijk is, van den mensch der zonde te doen verdwijnen, van in het *niet* te verzinken, van te vergeten wat ik in mij zelven ben, van mij met niets dan geheel en al met Jesus Christus bezig te houden. Het is in zijne verdiensten, dat ik al mijn vertrouwen stel; het is in zijne geregtigheid, dat ik het hulpmiddel voor mijne ongeregtigheid, de genezing van de kwaal mijner ziel, de vergiffenis mijner boosheden wil putten.

Maar Heer, naauwelijks ben ik door eene flaauwe straal van hoop opgestaan, of aanstonds word ik door het gevoel mijner onwaardigheid teruggestooten. Zoo uwe barmhartigheid en de kracht van het bloed des Zaligmakers mijne ziel opwekken om u te zoeken door in dezelve eene beweging van vertrouwen te doen ontstaan, dan storten het gezigt uwer regtvaardigheid, de vrees uwer oordeelen, het gezigt mijner boosheden, mij aanstonds weder in neêrslagtigheid. Wat zal ik dan doen, Heer, in eenen zoo jammerlijken toestand? Mij dunkt, dat mijn hart vurig verlangt, zich tot u te verheffen. Het zou uit eenen afgrond van ellenden en zwakheden willen opstaan, die het gekluisterd en gevangen houden.

Hoe groot zou mijn troost en mijne blijdschap zijn, groote God! zoo die sterke en magtige stem, die de cederboomen van den Libanon verbrijzelt, en ter nedervelt, die de dooden doet verrijzen, zich aan mijne ziel liet hooren! Dan helaas! mijne ongetrouwheden stellen eenen hinderpaal aan den overvloed uwer barmhartigheid. Ach! gewaardig u, mij in eenen staat van vastheid en onwrikbaarheid te stellen, waarin ik beter geschikt

ben de uitwerkselen uwer liefde te gevoelen. De onttrekking uwer genade is de regtvaardige straf van mijn dikwijls hervallen; ach! behoed mij van dit ongeluk voor het vervolg; hervorm in mij al wat aan uwe goddelijke wet strijdig is: bekeer mijn hart door uwe almogende zalving; werk eindelijk in mijne zwakke en bedrukte ziel eene geheele verandering uit; vernieuw geheel mijnen wil; schenk mij eene genoegzaam overvloedige liefde, om de vergiffenis mijner ongeregtigheden te erlangen, die eenen scheidsmuur tusschen u en mij stellen, alsdan zullen mijne zuchten in dankbetuigingen veranderd worden.

Ziedaar, Heer, het voorwerp mijner vurigste wenschen: verlos mij, mijn God, uit de magt der vijanden mijner zaligheid: doe mij de zoetheid uwer tegenwoordigheid smaken; geef mij de bekoorlijkheid uwer vriendschap weder, en laat mij in het diepste van mijn hart dit troostvolle woord hooren: *uwe zonden zijn u vergeven:* houd daarna niet op van mij in mijne uiterste zwakheid te ondersteunen, en maak door uwe genade, dat mijne voornemens voortaan krachtdadig en duurzaam zijn. Amen.

Gebed om aan God de bekeering te vragen van iemand, in wien men bijzonder belang stelt.

O mijn God, die ons een zoo uitdrukkelijk gebod geeft van onzen evenmensch te beminnen, en die eene zoo heerlijke belooning gelieft te beloven aan hen, die hunne liefde zullen oefenen in de bekeering der zondaars, ik werp mij voor uwe voeten neder, en smeek u in den naam van Jesus, het goddelijk Lam, dat zich aan het kruis heeft opgeofferd om de zonden der wereld weg te nemen; in den naam van Maria, die vlekkelooze en mededoogende Maagd, door welke gij behagen schept ons de uitstekendste gunsten te verleenen, in den naam uwer eindelooze barmhartigheid, breng dat verloren schaap, voor hetwelk ik u genade vraag, tot den schaapstal weder. Ach! kende hij zijn ongeluk, gevoelde hij wat hij verliest met zich van u verwijderd te houden, en van die ballingschap het doelwit zijner wenschen te maken, of ten minste te leven alsof zijn vaderland niet in den hemel ware! zoo hij het lot kende, dat hem in de eeuwigheid wacht, na een leven met troostelooze smarten doorzaaid! Gewaardig u dan, door uw goddelijk licht, door de kracht van uw woord en door

de zalving uwer genade, gewaardig u Heer, zijne oogen te openen, zijnen geest te raken door de gevaren zijner gesteltenis, en zijn hart met uwe liefde te ontsteken. Beziel hen met een opregt, vurig en krachtdadig verlangen om den weg der zaligheid in te slaan, wees zijn steun, opdat hij dien met eenen vasten en verzekerden tred bewandele, maak, eindelijk, dat hij er zich nimmermeer van verwijdere. Nogmaals, Heer, bekeer hem en schenk hem vergiffenis, aan u komt er al de eer van! Am.

Gebed voor hen, die ons beleedigd hebben en zich onze vijanden verklaren.

O Jesus! Zaligmaker van ons allen, gij, die, den geest gevende, uw bloed voor uwe beulen hebt doen spreken, en die voor hen gebeden hebt, terwijl zij u vervloekten en in de wreedste folteringen deden sterven, ik vergeef opregt en van ganscher harte aan hen die mij beleedigd hebben en mij vervolgen; ik bid u dringend voor hen, opdat gij hun de zonden wilt kwijtschelden, welke, zij tegen u bedreven met mij te haten. Ach! gewaardig u den haat uit hun hart te rukken, ten einde zij ophouden u te beleedigen; overlaad hen met uwe genade: schenk hun naar

ziel en ligchaam al wat hun ter zaligheid voordeelig kan zijn; stel mij in de gelegenheid van hun wel te doen, opdat ik hen kunne overtuigen, dat ik niet alleen geene wraak wil nemen, maar zelfs tegen hen geen het minste gevoel van afkeerigheid koestere, en zij zich gedreven gevoelen om u te beminnen: ik vraag u dit niet uit eigenbelang; immers ik heb door mijne zonden verdiend, dat alle menschen mij haten, en dat zij, mij vervolgende, u wreken over de menigvuldige beleedigingen, welke ik u, o mijn God! o mijn Opperheer! heb aangedaan; maar ik vraag het u, omdat ik u wil behagen, door aan het strenge gebod te gehoorzamen, hetwelk gij mij gegeven hebt van dezulken te beminnen, die ons kwaad doen, van hun goed te bewijzen en u voor hen te bidden. O Jesus! ik verzaak aan den voet van het kruis allen haat, alle wraakzucht, opdat ik aan u gelijk worde, en uit liefde tot u, die zoo veel ter mijner liefde gedaan hebt, iets doe, dat ten minste mijne dankbaarheid aan den dag legge. Gewaardig u mij volgens uwe belofte te vergeven, gelijk ik opregt en geheel vergeef aan allen, die mij beleedigd hebben, en mij nog zouden willen beleedigen. Amen.

Gebed voor eene ziel, die door oneerbare gedachte gekweld wordt.

Mijne gedachten maken mijne smart uit, o heilige God! o God van goedheid! Dit is de regtvaardige straf voor de vrijheid, welke ik dikwijls aan mijnen geest gegeven heb, van zijne denkbeelden na te jagen en in te volgen. Ik word er van alle kanten en op alle oogenblikken door overvallen; de onverschilligste zaken, de heiligste voorwerpen zelfs, stellen mij die in menigte voor den geest, en dompelen mij in twijfeling, ongerustheid en ontsteltenis. Het is waar, dat noch de gedachte, noch het gevoel de zonde maken; het is de toestemming van den wil; maar mijn God, ik vrees altoos, dat mijn hart mij verrade, en deze vrees dompelt mijne ziel in eene aanhoudende ontsteltenis; het schijnt mij toe, dat ik met de hulp uwer genade daarin geen behagen zou willen nemen en ik liever duizend dooden zou ondergaan, dan daarin de minste toestemming te geven; maar wie kan zich van zijn hart verzekeren? Verlos mij, Heer, van die verontrustende denkbeelden, die mij beletten van mij met u bezig te houden, of ten minste, ondersteun mij; laat nimmer toe, dat ik daar

vrijwillig in blijve; zoo de geest ontsteld is, dat dan ten minste het hart er geen deel in neme. Gelukkig diegenen, welke aan niets dan aan u denken en aan wie die zoete gedachte voor alle bezigheid en voor alle vertroosting strekt.

LITANIE

ter eere der Goddelijke Voorzienigheid.

HEER, ontferm u onzer.
Jesus Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Jesus, hoor ons.
Jesus, verhoor ons.
God Vader, Schepper van alles, ontferm u onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
God H. Geest,
Voorzienigheid Gods, bestuurd door het Hart van Jesus,
Voorzienigheid Gods, die alles beheert met getal, maat en gewigt,
Voorzienigheid Gods, hoop onzer zaligheid,

ontferm u onzer.

Voorzienigheid Gods, onze toevlugt en troost in al den druk en het lijden van dit leven,
Voorzienigheid Gods, weg des Hemels,
Voorzienigheid Gods, onze geleidster in alle gevaren, om ons die te doen vermijden,
Voorzienigheid Gods, waardige uitdeelster der genade,
Voorzienigheid Gods, onuitputbare schat van alle goedheid,
Voorzienigheid Gods, hoop der meest verlaten zondaars,
Voorzienigheid Gods, kalmte in alle stormen,
Voorzienigheid Gods, rust der harten,
Voorzienigheid Gods, die de hongerigen spijst,
Voorzienigheid Gods, hulp der kranken,
Voorzienigheid Gods, die de weduwen en weezen beschermt,
Voorzienigheid Gods, die al onze hulde waardig zijt,
Voorzienigheid Gods, die alles op aarde tot meerder welzijn van den mensch beschikt,
Voorzienigheid Gods, die soms tijdelijke rampen overzendt om onze harten te hervormen,

ontferm u onzer.

Voorzienigheid Gods, die nimmer toelaat dat zij, die in u hopen, beschaamd worden, ontferm u onzer.
Wees barmhartig, spaar ons, Heer.
Wees barmhartig, verhoor ons, Heer.
Van alle kwaad, verlos ons, Heer.
Van alle overtreding uwer heilige geboden,
Van het mistrouwen uwer Voorzienigheid,
Van alle ongeduld,
Van alle moedeloosheid in de kruisen en in het lijden,
Van alle klagten en gemor tegen uwe raadsbesluiten.
Van alle gevaarlijke bekoring, vooral in het uur des doods,
Voorzienigheid Gods, steun der regtvaardigen,
Van alle overvloedige bekommering voor het tijdelijke,
Arme zondaars, wij bidden u, verhoor ons, Heer.
Doe ons genade en barmhartigheid, wij bidden u, verhoor ons.
Boezem ons een waar kinderlijk vertrouwen op uwe Voorzienigheid in, wij bidden u verhoor ons.
Doe ons zoo in voor- als tegenspoed, uwe

verlos ons Heer.

wijze Voorzienigheid erkennen en aanbidden, wij bidden u verhoor ons.

Doe ons alles met de levendigste dankbaarheid van uwe vaderhand ontvangen, wij bidden u, verhoor ons.

Maak, dat onze wil in alles met uwen heiligen wil gelijkvormig zij, opdat ons lijden niet vruchteloos weze, wij bidden u, verhoor ons.

Maak, dat wij nimmer uwe barmhartigheid vergeten, die ons van onze geboorte af vergezelt, wij bidden u verhoor ons.

Wees onze troost in dagen van tegenspoed, en heb mededoogen met ons gelijk een vader met zijne kinderen, wij bidden u, verhoor ons.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer.

Jesus Christus, hoor ons.

Jesus Christus, verhoor ons.

V. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot u.

LAAT ONS BIDDEN.

O mijn God! alle goed en ongeluk, dat mij overkomt, geschiedt slechts omdat gij het geboden of toegelaten hebt. Ik erken uwen heiligen wil en onderwerp mij aan denzelven. Ik aanbid u, Heer, en loof uwe goddelijke Voorzienigheid in alle voorvallen. Dat uwe almagt mij bescherme, uwe goddelijke wijsheid mij besture, uwe eindelooze barmhartigheid mij behoude en genade bewijze. Gij kunt mij in alle omstandigheden des levens helpen, Heer, en gij weet, hoe gij mij moet bijstaan. O hemelsche Vader, gelief over mij te waken: boezem mijn hart kinderlijke gevoelens jegens u in; dat ik steeds met blijdschap en vertrouwen mijne toevlugt tot u neme; dat ik nimmer ijdel en laatdunkend in voorspoed, noch moedeloos in tegenspoed zij, dat ik nooit ophoude in u te hopen, dat ik, na den loop van dit kortstondige leven gevolgd en geëindigd te hebben, dit leven verlate in de aangename hoop van in een eeuwig en beter leven uwe goddelijke Voorzienigheid gedurende de eeuwigheid in de verheerlijking der heiligen te loven en te aanbidden. Am.

Zie hiervoor, in de morgengebeden, de schoone oefening van overgeving aan den

goddelijken wil, welke mevrouw Elisabeth, de zuster van Lodewijk XVI, dagelijks bad, bladz. 24.

Gebed in alle soort van druk.

Ik bevind mij in druk, en tegenspoed vervolgt mij: ik laat niet na, Heer! uwe wet te overwegen, en uwen altoos heiligen, altoos regtvaardigen wil te aanbidden. Zoo wij het goed, dat gij ons verleent, van uwe hand ontvangen, waarom zouden wij de rampen, waarmede gij ons treft, niet met onderwerping aannemen? Gij zijt het, die de goederen van dit leven geeft; gij zijt het, die ze ontneemt, niets geschiedt, dan omdat het u alzoo behaagt; dat uw naam geloofd, dat uw wil gezegend zij! Ik stem toe van nog te lijden; indien aldus uw wil is, en vraag u geduld en wijsheid om meer christelijk te lijden, dan ik tot dusverre gedaan heb. De tegenspoed, die mij thans drukt is niets in vergelijking met hetgeen ik verdien: ik offer het u op, Heer, ter boeting mijner zonden. Hoe gelukkig zou ik zijn, zoo ik voor een gedeelte derzelven kon voldoen! O Jesus, die zoo veel voor mij geleden hebt, vereenig het weinige dat ik lijd, de pijnlijkheid, die mij drukt, met uwen arbeid, met uwe versmadingen met

al de folteringen van uw kruis; maak, dat mijn hartzeer mij diene tot trap om ten hemel te klimmen; schenk mij het geduld uwer Heiligen. Het zwaard van droefheid heeft het hart van Maria doorboord; met welke onderwerping, met welke zoetheid heeft zij al deszelfs grievende steken verdragen! Moge mijne offerande u even aangenaam als de hare wezen! doe mij uit mijnen druk deze vrucht trekken, welke gij wilt, dat ik daarvan zal plukken; maak een einde daaraan, zoo u zulks behaagt, en verleen mij sterkte om hem te dragen, zoo gij besloten hebt denzelven tot uwe verheerlijking en mijn voordeel te laten voortduren.

Gebed van eene ziel, die over hare dorheid in de dienst van God droevig is.

Heer! mijne ziel is in droefheid; mijn hart is geprangd, de moed ontzinkt mij. Ik gevoel mij krachteloos; ik ondervind de zoetheid niet meer van uwe dienst; uw juk schijnt voor mij al zijne aangenaamheid verloren te hebben, ik zal bijna zeggen, dat het mij zwaar en lastig is. Ach! mijn God, hoe pijnlijk is deze staat! Wat is er van die gelukkige oogenblikken geworden, toen uw licht voor mijne oogen flikkerde, toen het vuur uwer liefde mijn hart

deed blaken? Zij zijn verdwenen; er blijft mij slechts een verward denkbeeld van over; zullen zij nimmer wederkeeren? Ik geloof niet, dat ik die nog zien zal.

O mijn God! o mijn Vader! het is uw arm kind, dat hier zijn hart voor uwe voeten uitstort. Dit is in bitterheid gedompeld; zult gij het niet vertroosten? O Jesus, smeek voor mij uwen hemelschen Vader; toon hem uwe wonden, doe zijnen toorn bedaren. Mijn beminnelijke Zaligmaker, sedert eenigen tijd dunkt het mij, dat gij mij uit uw hart, de schuilplaats der bedrukten, verstooten hebt. Overigens kan ik mij over u niet beklagen, zoodanige behandeling heb ik verdiend. Mijne zonden hebben mij uwe vroegere gunsten onwaardig gemaakt, zulks beken ik, en waarom kan ik, met die te belijden, mijne tranen niet voor uwe voeten doen stroomen? Maar mijn hart is versteend; zoo het kon weenen, zou ik getroost, zou ik verlicht zijn. Verbrijzel, Heer, dit hart, verbrijzel het door leedwezen van u beleedigd te hebben; ontsteek het door het vuur uwer liefde: ik vraag u niet, dat gij mij de zoetheden doet smaken, welke gij aan de onschuldige zielen doet gevoelen, ik erken mij daartoe onwaardig, maar ik vraag u, en zal

niet ophouden u de sterkte te vragen, den moed om in het gebed, in al de oefeningen van godsvrucht te volharden, ondanks de dorheid, den tegenzin, die mij overstelpen; ik vraag u het geduld, de onderwerping, de inwendige gerustheid, welke uwe liefde voortbrengt. Zoudt gij beminnelijke Jesus, deze genade aan uw kind kunnen weigeren? Ik verwacht die van uwe goedheid en zal niet ophouden die te verwachten, overtuigd, dat in u hopen u verheerlijken is.

Gebed voor iemand, die door angstvalligheden gekweld is.

Mijne angstvalligheden maken mijne foltering uit, o mijn God! indien zij van mij van uwentwege als eene beproeving komen, moet ik mij daaraan, hoe smartelijk zij ook zijn, onderwerpen; maar indien ik die door mijne ongetrouwheden en door mijne onachtzaamheid over mij getrokken heb, moet ik mij daarvan beteren en die hervormen. Ik heb veel middelen gebezigd om mijne ontstelteniссen te bedaren; ik heb er vele geraadpleegd, en zie eindelijk, dat ik het eenige middel verzuimd heb, dat krachtdadig kon worden en mij genezen, namelijk van mij blindelings te

onderwerpen aan hem, die uwe plaats opzigtens mij bekleedt, en van zijne raadgevingen met buigzaamheid en kinderlijke eenvoudigheid te volgen, ik zal het voortaan doen, en hoop van uwe genade, dat ik door deze onderwerping en gehoorzaamheid den vrede mijner ziel zal kunnen vinden: zoo gij daaromtrent anders beschikt, onderwerp ik mij aan uwen heiligen wil, die mij tot troost zal dienen; gij zelfs hebt aan het kruis geenen anderen gehad dan de vervulling van den wil uws hemelschen Vaders.

Gebed om den inwendigen vrede te verzoeken.

Almogende God, wien niets kan beletten de kalmte aan mijn hart te schenken; goede God, die van ons met de getrouwheid aan uwe wetten een volkomen vertrouwen in u vraagt; geheel beminnelijke God, wiens rijk in ons niets dan liefde en vrede is, vorm zelf in mijne ziel die stilte, welke gij verwacht, om u aan haar mede te deelen. Ik zie in haar niets dan ongeduldigen ijver, verwarring, ontsteltenis; de geruste werking, het verlangen zonder hartstogt, de ijver, die werkzaam is zonder zich te ontstellen, kunnen van u alleen komen, van u, eeuwige wijsheid, eindelooze waakzaamheid,

onverstoorbare rust, die het begin en het voorbeeld van den waren vrede zijt. Hij is zoo kostbaar, dat uwe liefde en milddadigheid ons dien in het andere leven beloven als de hoogste belooning der getrouwheid, met welke wij u in dit leven zullen gediend hebben. Hij is zoo verrukkend, dat Hij slechts in den Hemel volmaakt kan zijn, en dat de geheele eeuwigheid ons daarvan geenen tegenzin kan geven. Het is van u alleen, o Vader des lichts, zonder verandering en wispelturigheid, dat een zoo kostbaar en volmaakt geschenk kan afdalen. Gij hebt ons dien vrede door uwe profeten beloofd; gij hebt ons dien gezonden door uwen Zoon, en verzekerd door de uitstorting van uwen Geest. Laat niet toe, dat de afgunst onzer vijanden, de verwarring onzer hartstogten, de angstvalligheden van ons geweten ons dat hemelsche geschenk, hetwelk het onderpand uwer liefde, het voorwerp uwer belofte en de prijs van het bloed van uwen goddelijken Zoon is, doen verliezen. Amen.

Algemeen gebed, bevattende de voornaamste oefeningen van den Godsdienst.

Ik geloof in u! Heer, omdat gij de waarheid zelve zijt, doch versterk mijn geloof.

Ik hoop in u, omdat gij barmhartig en getrouw zijt, maar vermeerder mijne hoop.

Ik bemin u, omdat gij eindeloos goed zijt, doch geef meer vurigheid aan mijne liefde.

Ik heb berouw over mijne zonden, omdat zij uwe goddelijke volmaaktheden beleedigen, maar vermeerder mijn leedwezen.

Ik aanbid u als mijnen eersten oorsprong, haak naar u als naar mijn laatste einde. Ik dank u als mijnen aanhoudenden weldoener. Ik aanroep u als mijnen genadigen verdediger.

Gewaardig u mij te besturen door uwe wijsheid, te wederhouden door uwe geregtigheid, te troosten door uwe barmhartigheid, te beschermen door uwe magt.

Ten einde, volgens mijn doopsel, aan u toe te behooren, verzaak ik den duivel en zijne werken, de wereld en hare ijdelheid, het vleesch en zijne begeerlijkheden, de ketterijen en hare dwalingen.

Ik heilig u toe mijne gedachten, omdat gij er de oorspong van zijt, mijne woorden, omdat gij er het voorwerp van zijt; mijne werken, omdat gij er de regel van zijt; mijn lijden omdat gij er het einde van zijt.

Ik wil al wat gij wilt, ik wil het, omdat gij

het wilt; ik wil het gelijk gij het wilt; ik wil het, zoo zeer en zoo veel gij het wilt.

Ik bid u, mijn verstand te verlichten, mijnen wil te ontvlammen, mijn ligchaam te zuiveren, mijne ziel te heiligen.

Dat ik door uwe genade geholpen, voor mijne verledene zonden boete, de toekomende bekoringen overwinne; mijne kwade neigingen verbetere; de deugden die mij passen oefene.

God van goedheid, vervul mijn hart met liefde voor uwe volmaaktheden, met haat voor mijne gebreken, met liefde tot mijne naasten, met verachting voor de wereld.

Dat ik steeds oplettend zij in te gehoorzamen aan mijne overheden, in mijne onderhoorigen bij te staan, in mijne vrienden te verpligten, in mijne vijanden vergeving te schenken.

Dat ik mij geweld aandoe om de wulpschheid door versterving, de gierigheid door aalmoezen, de gramschap door zachtmoedigheid, de laauwheid door vurigheid te overwinnen.

Mijn God, maak mij voorzigtig in de ondernemingen, moedig in de gevaren, geduldig in den tegenspoed, ootmoedig in den voorspoed.

Help mij om de aandacht in het gebed, de matigheid in mijne maaltijden, de naauwkeu-

righeid in mijne pligten, standvastigheid in mijne voornemens te verkrijgen.

Dat ik mij toelegge, om mijn inwendig onberispelijk, mijn uitwendig zedig, mijne gesprekken stichtend, mijn gedrag regelmatig te maken.

Dat ik mij steeds bevlijtige om de natuur te onderwerpen, de genade te ondersteunen, de wet te onderhouden, de zaligheid te verdienen.

Doe mij kennen, Heer, de geringheid der aardsche zaken, de grootheid der hemelsche, de kortstondigheid des tijds, de langdurigheid der eeuwigheid.

Maak, dat ik mij tot den dood bereide uw oordeel vreeze, de hel vermijde, het Paradijs verwerve.

Schenk, o mijn God! berouw aan de zondaars, volharding aan de regtvaardigen, eendragt aan de levenden, de eeuwige rust aan de overledenen.

Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

GEBEDEN

VOOR DE VERSCHILLENDE STATEN EN STANDEN DES LEVENS.

Gebed van een kind voor zijne ouders.

WIE zou mij, na u, o geheel beminnelijke God! dierbaarder kunnen zijn, dan degenen, welke gij de werktuigen uwer magt gemaakt hebt, om mij het leven te geven, en die uwer Voorzienigheid om mij te voeden en zorg voor mij te dragen? Gij geeft mij een bijzonder gebod van mijne ouders te eeren, te beminnen en voor hen te bidden. Ach! mijn hart vereenigt zich hier met drift voor uwe wet, om mij daarvan eenen pligt te maken, ik vind mij gelukkig dien te volbrengen; maar geef, dat ik eene aan mijn hart zoo zoete neiging volge, de teederheid heilige, die hetzelve doet kloppen voor hen, die mij het leven gegeven hebben. Ja, maak, dat ik hen beminne om u te gehoorzamen en te behagen. Gij zijt het zelf, o

mijn God! onze algemeene Vader! wien ik in hen wil dienen en beminnen, en ik zal in hunnen persoon het gezag eerbiedigen, hetwelk gij over mij hebt, die gedachte aan het geloof, dat gij u gewaardigt in mijne ziel te storten, zal de banden, die gij gevormd hebt, nog naauwer toehalen. In deze gevoelens nader ik met teeder vertrouwen tot u, ten einde u voor hen te bidden, aan wie ik, na u, alles verschuldigd ben, u smeekende van hen de moeite en zorgen te vergelden, welke ik hun kost, en voor welke ik nimmer genoegzaam dankbaar zou kunnen zijn. O! ja, zegen die goede Moeder, die voor mij zoo veel kommer en ongerustheid onderging, zoo vele vermoeijenissen verduurde, zoo menigwerf bij mijne wieg waakte; die godvreezende moeder, die bij het eerste ontwaken mijner rede, mij u leerde kennen en u, zoodanig als gij zijt, aan mijne ziel afschetste den geheel beminnelijken God, die mij slechts het leven gegeven heeft, om mij aan zijn eigen geluk deelachtig te maken. Ja, stort al de schatten uwer genade en uwe kostbaarste gunsten over dien zoo minnenden vader uit, die, van mijne intrede in het leven af, geheel zijn bestaan toewijdde, om het mijne gelukkig te maken. Ach! welke bezorgdheid om mij van mijne kindsheid

af al de gevaren te leeren, waaraan mijne zwakheid blootgesteld was, en om mij te leeren de listen en lagen te vermijden, die de deugd van alle kanten gelegd zijn! Hoe veel arbeid, hoe veel vermoeijenissen en opofferingen, om in mijne noodwendigheden te voorzien, en vooral om mij eene christelijke opvoeding te bezorgen! En dan, in het hart van dien goeden vader, van die teedere moeder, welke toegevendheid voor mijne fouten, welke zoetaardigheid in mij die te vergeven! Gij alleen, Heer, gij alleen kunt hen naar verdiensten vergelden, verleen hun, voor alle andere gunsten, die van uwe vriendschap, de kostbaarste aller schatten, het eeuwige waarachtige goed: behoed hen van de zonde, die hen hetzelve zou kunnen doen verliezen. Maak, dat ik, door eene geheel kinderlijke liefde, door een christelijk gedrag, hunne vreugd, hun troost, hun roem en hunne kroon worde. Behoud mij lang deze geleiders, deze toegenegen vrienden; schenk hun een vreedzaam en gerust leven, verwijder van hen alle wederwaardigheden, bescherm hen onophoudelijk onder de schaduw uwer vleugelen, en indien er onder de ondoorgrondelijke raadsbesluiten uwer geregtigheid en wijsheid één is, dat onze harten moet treffen en drukken, ach! ik smeek

u, o mijn God! dat uwe slagen slechts mij alleen treffen; maar spaar hen steeds, en doe hen deel hebben in den zegen der heilige oudvaders; geef wasdom aan de vruchten hunner godsvrucht en doe hen van alle soort van goede werken overvloeijen, opdat zij, aan het einde hunner loopbaan gekomen zijnde, met hetzelfde vertrouwen, dat uwen grooten apostel verheugde, mogen zeggen: »Ik heb gelukkig den strijd van den Christen ondergaan; »door u, Heer, heb ik de overwinning behaald; »thans ben ik aan mijnen eindpaal gekomen, »en aan het geloof en uwe geboden getrouw »gebleven, nu verwacht ik van u de kroon »der regtvaardigheid, de belooning, welke gij »uwen getrouwen dienaren beloofd hebt." En wanneer, bij hunnen laatsten zucht, hunne ziel het sterfelijke overblijfsel, door mijne tranen besproeid, zal verlaten, maak dan, o God van barmhartigheid! dat zij, op de vleugelen uwer engelen gedragen, aanstonds het hemelsche Vaderland binnentreden, om aldaar bij u het eeuwige heil te smaken, en voor mij uwe zegeningen nog af te smeeken tot op den dag, waarop ik, op nieuw met hen vereenigd, met hen te zamen uwe heerlijkheid en eindelooze goedheden zal zingen in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebed voor een jongeling in de wereld.

God, schepper vol barmhartigheid, aan u ben ik het leven verschuldigd; gij wilt, dat ik u door een heilig gebruik van al mijne ziels- en ligchaamsvermogens met getrouwheid diene, dat ik uwe verheerlijking bevordere en mij aan mijne broeders nuttig make. Ik verzoek dan met ootmoedigheid en liefde uwe goddelijke hulp om het doel te bereiken, waartoe gij mij geschapen hebt. Ik ben thans tot de jaren gekomen, waarin al de hartstogten met hevigheid in het hart van den mensch opstaan, om hem van zijne pligten af te trekken, en om in hem neigingen, tegenstrijdig aan uwe wet te doen ontstaan; jaren, waarin de verblinde jeugd zich met vermetelheid in de grootste gevaren stort, en waarin zij van al de verleidingen omringd is, die geschikt zijn om de spruiten van godsvrucht en deugd, welke uwe genade in een teeder hart heeft doen opkomen, te vernietigen: jaren ook, die de gewigtigste van het leven zijn, dewijl van derzelver goed of slecht gebruik het geluk of het ongeluk van geheel het leven afhangt.

Met schaamte en diepe droefheid belijd ik, o mijn God, dat ik in mij reeds vele ondeugden

en dwalingen ontwaar. Ach! welke ongestadigheid in mijne voornemens, en welke ongeregeldheid in mijne begeerten! welke hardnekkigheid in slechts mijne denkbeelden en neigingen te volgen! Welke gemakelijkheid in mij in de hedendaagsche grondstellingen en in de onverschilligheid dezer eeuw, vooral wat de Godsdienst aangaat, te laten medeslepen? Welke hoogmoed in mijne gedachten, in mijne woorden en handelingen. Doof voor de heilzame lessen, heb ik tot dusverre de goede raadgevingen en vermaningen dergenen weinig geacht, welke uwe goedheid mij tot geleiders en steun gegeven heeft! Welke lafhartigheid, welke traagheid in de vervulling van al mijne pligten, en welke gemakkelijkheid zelfs in die geheel na te laten?

O mijn God! gij, die de bijstand der zwakken zijt, onttrek mij, in dit zoo netelige en, voor mijn leven zoo beslissende oogenblik uwe genade niet. Wapen mij met het schild uwer kracht tegen de hevigheid mijner neigingen; verdrijf de duisternissen, die mij de waarheid verbergen; verdedig mij tegen de verleiding der zinnen en de bedriegelijke beloften der wereldlingen. Maak, dat ik alle ongeregtigheid, onder welke aanlokkelijke gedaanten zij zich ook moge aanbieden, vermijde;

en vooral behoed mij tegen de doodelijke aanvallen der wulpschheid, de meest trouwelooze en gevaarlijke vijandin, welke ik in mijne jaren te vreezen heb. Behoed mij, Heer, van alle misdadige gewoonten, opdat ik, zoo gij mij vergunt eenen hoogen ouderdom te bereiken, alsdan de schandelijke slaaf niet zij der zonde, verpligt om de droevige dwalingen mijner jeugdige jaren te beweenen: maak, integendeel, dat ik dagelijks in deugd en godsvrucht aangroeije, van uwe heilzame vrees vervuld, u met dit zuivere hart diene, dat mij eenen heiligen dood en het onuitsprekelijke geluk van u, gedurende de eeuwigheid, te genieten en te bezitten, moge verdienen. Am.

Gebed voor eene jonge dochter in de wereld.

O driemaal heilige God, ik verhef mijne stem en mijne handen tot u, om met al de vurigheid, waartoe ik in staat ben, u te smeeken, mij uwe genade, uwe magtige hulp te verleenen, om mij in den staat der onschuld te behouden. Verlicht mijnen geest, opdat ik al de gevaren leere kennen, die mij bedreigen; versterk mijnen wil opdat ik al de gelegenheden vlugte, die mij in zonden zouden kunnen doen vallen. Vervul mijn hart met godvruchtige gevoelens om te weerspreken al wat

aan uwe heilige wet tegenstrijdig zou kunnen zijn.

Help mij, opdat ik mijne gedachten en neigingen beheersche; regel zelf geheel mijnen handel; en maak, dat ik zoo aandachtig over al mijne zinnen en over al de bewegingen van mijn hart wake, dat niets uwer blikken onwaardig, het ooit bezoedele, maak dat al mijne woorden de zedigheid, de zachtmoedigheid, de liefde ademen: vergun mij mijne blikken en al mijne werken zoodanig te regelen, dat allen, die mij omringen, kunnen ontwaren, dat mijn vurigst verlangen is u te dienen en te behagen en dat de losbandigen vreezen in mijne tegenwoordigheid den besmettenden adem van hun bedorven hart uit te werpen.

Ach! behoed mij, van ooit door de onzedigheid mijner kleeding, of door de ligtzinnigheid van mijn gedrag, voor den evennaaste eene gelegenheid van zonde te worden; geef mij de sterkte, om getrouw de wijze raadgevingen te volgen dergenen, welke gij met mijne leiding belast hebt, en behoed mij vrij van elke daad, waarover ik voor de leerlingen der deugd en godsvrucht zou moeten blozen. Mijne goede ouders beminnen mij met zoo veel teederheid, het schijnt mij toe dat ik,

en vooral behoed mij tegen de doodelijke aanvallen der wulpschheid, de meest trouwelooze en gevaarlijke vijandin, welke ik in mijne jaren te vreezen heb. Behoed mij, Heer, van alle misdadige gewoonten, opdat ik, zoo gij mij vergunt eenen hoogen ouderdom te bereiken, alsdan de schandelijke slaaf niet zij der zonde, verpligt om de droevige dwalingen mijner jeugdige jaren te beweenen: maak, integendeel, dat ik dagelijks in deugd en godsvrucht aangroeije, van uwe heilzame vrees vervuld, u met dit zuivere hart diene, dat mij eenen heiligen dood en het onuitsprekelijke geluk van u, gedurende de eeuwigheid, te genieten en te bezitten, moge verdienen. Am.

Gebed voor eene jonge dochter in de wereld.

O driemaal heilige God, ik verhef mijne stem en mijne handen tot u, om met al de vurigheid, waartoe ik in staat ben, u te smeeken, mij uwe genade, uwe magtige hulp te verleenen, om mij in den staat der onschuld te behouden. Verlicht mijnen geest, opdat ik al de gevaren leere kennen, die mij bedreigen; versterk mijnen wil opdat ik al de gelegenheden vlugte, die mij in zonden zouden kunnen doen vallen. Vervul mijn hart met godvruchtige gevoelens om te weerspreken al wat

aan uwe heilige wet tegenstrijdig zou kunnen zijn.

Help mij, opdat ik mijne gedachten en neigingen beheersche; regel zelf geheel mijnen handel; en maak, dat ik zoo aandachtig over al mijne zinnen en over al de bewegingen van mijn hart wake, dat niets uwer blikken onwaardig, het ooit bezoedele, maak dat al mijne woorden de zedigheid, de zachtmoedigheid, de liefde ademen: vergun mij mijne blikken en al mijne werken zoodanig te regelen, dat allen, die mij omringen, kunnen ontwaren, dat mijn vurigst verlangen is u te dienen en te behagen en dat de losbandigen vreezen in mijne tegenwoordigheid den besmettenden adem van hun bedorven hart uit te werpen.

Ach! behoed mij, van ooit door de onzedigheid mijner kleeding, of door de ligtzinnigheid van mijn gedrag, voor den evennaaste eene gelegenheid van zonde te worden; geef mij de sterkte, om getrouw de wijze raadgevingen te volgen dergenen, welke gij met mijne leiding belast hebt, en behoed mij vrij van elke daad, waarover ik voor de leerlingen der deugd en godsvrucht zou moeten blozen. Mijne goede ouders beminnen mij met zoo veel teederheid, het schijnt mij toe dat ik,

van het oogenblik mijner geboorte af, steeds het voorwerp ben van hun geluk en van hunne vreugd zou ik zonder liefde kunnen wezen voor hen, die mij zoo veel goedheid toedragen! Zou ik hun hartzeer kunnen veroorzaken door mijn gedrag, voor hen een voorwerp van schaamte worden, en al zoo hunne zorgen, hunne bekomeringen miskennen?

Neen, Heer, verre zij van mij eene zoo snoode ondankbaarheid. Maar gij hebt nog oneindig meer aanspraak op mijne liefde, op mijne dankbaarheid, op mijne getrouwheid. Ach! hoe zeer zou ik, uwen toorn niet verdienen, zoo ik, ver van in de wederhouding en in de godsvrucht te leven, welke gij van mij eischt, mij integendeel overgaf aan de verkwistingen en verstrooijingen der wereld, en aan de bedriegelijke aanlokselen der hartstogten, zoo ik niets dan de goedkeuring zocht van hen, die geenen prijs hechten dan aan het genot der zinnen, en stoutmoedig het juk uwer wet afschudden. O mijn goddelijke Zaligmaker, gij, die al uw bloed voor de zaligheid mijner ziel vergoten heb, geef dat ik uwe smartvolle offerande niet vruchteloos make: kom mij te hulp, opdat ik alle beweging van hoogmoed van het begin af vernietige; het is deze ondeugd, die het meest en het spoedigst

de zeden bederft. Maak mij ootmoedig, opdat ik niet vermetel op mijne krachten vertrouwe, mij aan de gelegenheid der zonde blootstellende. Welke tallooze menigte is het slagtoffer geworden der wulpschheid! laat niet toe, dat ik immer derzelver getal vermeerdere; stort in mij den grootsten afschrik voor al wat de beminnelijke deugd van zuiverheid zou kunnen kwetsen, die ons het voorwerp van uw zoet welbehagen maakt. O God! heb medelijden met mij, te midden van al de gevaren, die mij omringen. Gij hebt beloofd van nooit degenen te zullen verlaten, die op u vertrouwen. Heer, mijn God, gij zijt mijne sterkte, en ik neem met zekerheid mijne toevlugt tot u, overtuigd dat zoo mijn wil, van u getrouw te blijven, vast en onwrikbaar is, gij mij nimmer aan het geweld der vijanden van mijne zaligheid zult overlaten, en mij in dit leven in uwe genade zult behouden, opdat ik in eeuwigheid uwe vriendschap en belooningen waardig worde. Amen.

Gebed van eenen vader en eene moeder voor hunne kinderen.

Ik dank u, o mijn God, dat gij mij kinderen gegeven hebt om de steun en de troost van

mijnen ouderdom te wezen; heilig de liefde, welke ik hun toedraag, door mij de genade te vergunnen, van hen slechts in en om u te beminnen, dat is te zeggen, alleen met inzigt hunner zaligheid. Ik bied u dezelve dan aan, en draag u die op, gelijk de heilige Maagd Maria weleer, in den tempel haren teedergeliefden Zoon opdroeg, toen zij zich volkomen aan uwe heilige beschikkingen over hem onderwierp: even als zij onderwerp ik mij uit geheel mijn hart aan de raadsbesluiten uwer Voorzienigheid over hen, en bid u van hen te zegenen, terwijl ik hen uit uwen naam zegen, beschik over hen, Heer, volgens den staat, waartoe gij hen, in uwe wijsheid en barmhartigheid, tot hun eeuwig heil bestemd hebt; welke opoffering gij ook van mij zoudt vorderen en wat het ook aan de natuur zou mogen kosten, ben ik echter bereid om toe te stemmen in alles, wat gij belieft te bevelen, want gij alleen moet hunne eigene drijfveer en hun laatste einde wezen. Ik vraag u voor hen noch den dauw des hemels, noch den overvloed der aarde, indien ik nogthansiets voor hun tijdelijk leven durfde bepalen, zou ik u naar het voorbeeld van Salomon, een eerlijke middelmatigheid vragen: die hen tevens van de gevaren der rijkdommen en van die der ar-

moede zou bevrijden; maar hetgeen ik u, o mijn God, bijzonder en voor alle dingen, voor hen vraag, is uw rijk en uwe geregtigheid. Bewaar hunne ziel in den luister, waarmede gij, die in het doopsel versierd hebt; waak gestadig over hen om hen tegen de gevaren te beveiligen, waaraan hunne onschuld is blootgesteld: verdedig hen tegen de voorbeelden en rampzalige grondstellingen der wereld, behoud hen steeds in uwe genade en vriendschap. Duld niet, o mijn God! dat mijne eigene handelwijze, mijn gebed ooit logenstraffe. Toen gij mij mijne kinderen gaaft, hebt gij tot mij gezegd, hetgeen weleer een profeet tot eenen koning van Israël zeide, hem de bewaring van een' mensch toevertrouwende: »Bewaar dezen mensch, want indien »hij u ontsnapt, zult gij op uw leven voor hem »verantwoorden." Dat ik dan nimmer de strenge rekenschap vergete, o mijn God! welke ik u zal moeten geven voor het pand, hetwelk gij mij hebt toevertrouwd. Laat niet toe, dat ik het ooit door eene schuldige onachtzaamheid verlieze, hoe groot zou mijn ongeluk en mijne misdaad niet zijn, zoo ik hen door eene laffe toegevendheid de slechte gezelschappen liet bijwonen, hen naar hun welbehagen liet leven, zich van de Sacramenten liet verwijderen, en

zoo mijn eigen gedrag voor hen eene gelegenheid van zonde of bederf werd, welk schrikkelijk vonnis zoudt gij in den grooten dag uwer regtvaardigheid tegen mij niet uitspreken! o mijn God, moge ik op mijn sterfbed, eenen laatsten blik van teederheid werpende op mijn rondom mijne legerste, in tranen smeltend kroost, met vertrouwen deze troostvolle woorden uitspreken: »Mijn Vader, ik heb u »op aarde verheerlijkt, ik heb de taak vol»bragt, welke gij mij hebt opgelegd, ik heb »uwen naam doen kennen aan de kinderen, »welke gij mij hebt gegeven, met over hun »geloof in deze eeuw van ongeloovigheid te »waken, en met hen van de bedorvenheid der »wereld te bewaren; ik heb hen allen behou»den en geen hunner is verloren gegaan; ik »heb hun uw woord gegeven tegen de val»sche grondstellingen der goddeloozen en »losbandigen. Ik draag mij nu als een offer »voor hen op en gelief het verlangen van »mijn hart te aanvaarden, dat daar, waar ik »door uwe barmhartigheid hoop te zullen »zijn, diegenen, welke gij mij gegeven hebt, »eens met mij zullen wezen, opdat wij, voor »altoos vereenigd, één in u en met uwen »goddelijken Zoon mogen wezen, in de een»heid van uwen heiligen Geest." Amen.

Gebed van eenen echtgenoot.

Ik weet, o mijn God, dat wij kinderen der Heiligen zijn; maar wij genieten nog een schooner voorregt; immers wij zijn uwe kinderen. Het betaamt ons dan niet van zoodanige verbindtenissen aan te gaan als de ongeloovige volkeren, die het geluk niet hebben van u te kennen, en die slechts aan de stem van vleesch en bloed gehoor geven.

Gij zelf, o mijn God! moet de oorsprong en de band onzer echtverbintenis wezen. Ik kan niet genoeg overwegen hetgeen uw engel tot den jongen Tobias, uwen dienaar zeide: degenen die, in hunne echtverbindtenis aan u niet denken, en geen ander doelwit hebben dan de voldoening hunner hartstogten, geven den duivel een soort van beheer over zich.

Ik zou wenschen mij zelven de getuigenis te kunnen geven, dat ik mijne ziel steeds van alle ongeregelde beweging rein heb behouden, en dat ik, uwe heilige tegenwoordigheid gestadig voor oogen hebbende, altoos doordrongen van de heilzame vrees uwer oordeelen, mij zonder ophouden gedragen heb op eene wijze, overeenkomstig de heiligheid van het verheven Sacrament, waartoe gij mij geroepen hebt; maar, zoo ik vroeger, het

ongeluk heb gehad van uwe blikken te beleedigen, zal ik ten minste voortaan, met de hulp uwer genade, niets verzuimen, om, door de zuiverheid van mijn leven en door den geest van liefde en eendragt, zoo als ik verpligt ben, de heilige vereeniging te verbeelden, welke gij zelf met uwe Kerk gemaakt hebt. Geef, dat de gade, met welke gij mij vereenigd hebt, ver van in mij eene klip voor hare onschuld te ontmoeten, integendeel in mijn gedrag eene aanmoediging tot de deugd en voorbeelden vinde, die haar in de godsvrucht versterken. Heilig de liefde, welke ik haar toedraag, opdat ik hare zwakheid bescherme, voor hare noodwendigheden arbeide, haar ondersteune in hare pijnlijkheden en krankheden, en voor alles denke aan u te gehoorzamen en te behagen, opdat deze gevoelens mij den Hemel mogen verdienen. Ach! bescherm zelf haar, welke gij mij, gedurende mijne ballingschap, tot vriendin en gezellin gegeven hebt: maak haar gelukkig; vergeld haar voor hare liefde, hare getrouwheid en al de opofferingen, welke zij voor mij doet; verligt hare smarten en de lasten, die onafscheidbaar van haren staat zijn; stort in overvloed uwe genade en gunsten over haar uit; geef ons, dat wij onze kinderen meer voor u dan voor ons opvoeden, en

doe ons allen in alle deugden aangroeijen, opdat, wanneer de dood ons eens zal scheiden, onze werken, heilig in uwe oogen, ons het geluk verwerven van in uwen schoot op nieuw gedurende de eeuwigheid vereenigd te worden. Amen.

Gebed van eene echtgenoote.

O Jesus, mijn Zaligmaker! die mij door uw groot Sacrament op eene onverbreekbare wijze met dengenen verbonden hebt, die voortaan mijn gezel moet wezen in de sterfelijke loopbaan, onderhoud tusschen ons den geest van eenheid en eendragt, om elkander wederkeerig te beminnen, gelijk gij uwe Kerk bemint; den geest van geduld en zachtmoedigheid, om elkanders gebreken vreedzaam te verdragen; den geest van voorzigtigheid en heiligheid, opdat wij slechts binnen de palen onzer pligten blijven, en niets doen, dat uwe blikken zou kunnen beleedigen; niets dat tegenstrijdig is aan den diepen eerbied, dien wij aan uw Sacrament verschuldig zijn; den geest van eene wijze bezorgdheid en vooruitzigt om, volgens de regels der geregtigheid en der liefde, in de noodwendigheden van ons kroost te voorzien; behoed mij van den geest der ijdelheid en van onmagtige geneigdheid

voor den optooi, opdat de zedigheid steeds mijn schoonste kleedsel zij, en ik niets zoeke dan u en hem, welken gij mij tot echtgenoot gegeven hebt, te behagen.

Maak vooral, dat wij beiden steeds door den geest van godsdienst en godsvrucht bezield zijn, en dat het vaderlijke huis voor de kinderen, welke uwe goedheid ons vergunt, eene stichtende en heilzame school zij van alle deugden. O gij! die onze teedere Vader zijt, gelief de bede, welke ik tot u stier voor hem, dien gij mij voor vriend, beschermer en onderstand gegeven hebt, gunstig aan te nemen; laat niet toe, dat ik hem ooit billijke redenen van misnoegen geve; zegen mijnen echtgenoot, beloon hem voor de zorg, welke hij voor mij en onze kinderen draagt; maak zijne dagen gelukkig, verwijder van hem alle onheil, en zoo gij hem nogtans door druk wilt beproeven, schenk hem dan de genade van dien als een vroom Christen te dragen, en geef mij de vertroosting van zijn hartzeer door teedere zorgen te lenigen, en de sterkte, om hem door mijne eigene verlatenheid aan te moedigen; versterk hem door de hoop des Hemels, vergelding, welke gij belooft aan hen, die met eene volkomene gelijkvormigheid aan uwen aanbiddelijken wil, uit

liefde tot u, lijden. En wanneer de dood de banden komt verbreken, welke uw Sacrament zoo naauw gebonden heeft, ook zoo ik het ben, welke gij bestemt om hem op deze aarde van beproeving te overleven, maak dan, dat de tranen, die eene teedere aangekleefdheid mij zal doen storten, de christelijke tranen zijn, geschikt om uwe barmhartigheid te bewegen. Eindelijk doe ons zoo heilig leven en sterven, dat onze echtverbindtenis, hier op aarde door de deugd versterkt, bij u voor altoos in den hemel verzekerd zij. Amen.

Gebed van eenen bedrukten huisvader,

Algoede God, gij hebt mij aan het hoofd eens huisgezins geplaatst, welks bestuur gij mij hebt toevertrouwd; ik tracht al mijne zorgen aan hetzelve te besteden, en nogthans met hoevele ongerustheden word ik niet overladen? Het beheer der goederen, de bekommeringen van den handel, de moeite om in alles te voorzien, zijn eene onuitputbare bron van ontsteltenis en kommervolle zorgen voor mij; elke dag wordt door eenige nieuwe angstvalligheid gekenmerkt; van zoo veel hartzeer omringd, kan ik naauwelijks ademen en een oogenblik rust scheppen.

Zoo ik ten minste, te midden van zoo vele uiterlijke bekommeringen en zorgen, rust en vrede kon vinden in het inwendige van mijn huisgezin! Dan helaas! ver van aldaar vertroosting te genieten, is het in het midden mijner familie zelfs, dat ik de bitterste bron mijner droefheid ontmoet; zij ontstelt, verslindt, mij; het zou natuurlijk zijn, dat ik, zoo onophoudelijk voor de mijnen werkende, ten minste eenigen onderstand en verzachting bij hen vond; ik vind er integendeel vermeerdering van hartzeer en bekommering.

O mijn God! gij zijt ons aller Vader, gij zijt de mijne en die mijner kinderen, het is bij u en van u alleen, dat ik troost en sterkte kom zoeken: te vergeefs zou ik hopen die elders te vinden; het is dan bij u, aan den voet van uw kruis, dat ik de gevoelens van mijn hart en de pijnlijkheden van mijne staat kom nederleggen. Indien het uw welbehagen ware mij van de rampen te verlossen, welke dankbaarheid zou ik u niet verschuldigd zijn! Zoo gij echter daarover anders beschikt, dat dan uw wil, niet de mijne geschiede.

Ik vraag u dan dringend twee zaken, hoofdzakelijk noodig voor mijne zaligheid, de eerste is de hulp, die ik behoef om al de moeije-

lijkheid en zorgen van mijnen staat te verdragen; de tweede is, dat ik die in uwen geest moge aanvaarden. Dewijl gij wilt, dat ik in druk zij, duld niet dat ik de verdiensten van mijn lijden verlieze. Ik ontvang het van uwe hand, ik draag het u op in den geest van boetpleging en onderwerping; ik hoop, dat ik met den bijstand uwer genade den last zal dragen, dien gij mij oplegt en dat, zoo ik niet gelukkig ben in deze wereld, gij mij ten minste, door mijn lijden zelfs, voor het heil van het andere leven zult voorbereiden. Amen.

Gebed van eene bedrukte echtgenoote en moeder des huisgezins.

Mijn staat is niet gelukkig, o mijn God! men kan in deze wereld niet opregt gelukkig wezen; zoo hij mij ten minste, heilig maakte, zou ik reden hebben van getroost te wezen in al wat mij wedervaart en drukt. Gij ziet mijnen kommervollen toestand, o mijn God! gij, o hemelsche Bruidegom mijner ziel! gij kent dien, hij is gevoelig; ik bewandel eenen met doornen bezaaiden weg; ik tel mijne dagen door mijne tranen; alles wordt mij een reden van droefheid, en niets strekt om mijne smarten te lenigen.

Mijn druk en lijden zijn voor mij des te gevoeliger, dewijl ik die aan niemand durf openbaren; gij zijt de eenige, o mijn God! wien ik die kan mededeelen: gedwongen mijn hartzeer in het geheim te verslinden, word ik daardoor somtijds onderdrukt. Ik gevoel wel, goede God! dat het middelen van zaligheid zijn, welke gij mij voorbehoudt, en ik in uwe inzigten zou moeten treden en mij daarmede gelijkvormig maken; maar hoe menigwerf heb ik in tegendeel door mijn ongeduld, mijne oploopendheden, mijne kwade luimen, de verdiensten van alles niet verloren? Gevoeliger voor mijne smarten dan voor mijne zonden, houd ik mij niet bezig dan met hetgeen mij kwelt, en denk ik niet aan datgene, wat mij zou kunnen heiligen.

Wat zou mij, o mijn God! o algoede Vader! in deze gesteltenis overig blijven, dan mijne toevlugt door het gebed tot u te nemen? Maar helaas! dikwijls zou ik willen bidden, en ik kan het niet, de droefheid overstelpt mijn hart, en verslindt al mijne gedachten; ik sta voor u, zonder dat ik weet, wat u te zeggen, smaak- en gevoelloos. Spreek dan zelf tot mij, o gij, de ware vertrooster mijner ziel! ondersteun mij te midden van mijnen druk en lijden; geef mij den geest van boetvaardigheid,

van geduld, van zachtmoedigheid, waarmede ik u die moet opofferen, opdat zij het kruis van mijn leven zijn, ten minste de bron mijner zaligheid worden.

Heersch in mijn hart, o mijn God! heersch in mijn huis en over mijn geheel huisgezin, doe er den vrede heerschen, doe er uwe genade, uwe liefde heerschen, hierdoor hopen wij eeuwig met u in den Hemel heerschappij te voeren.

Gebed van eene weduwe.

Dit gebed is ook geschikt voor eenen weduwnaar, mits men datgene achterlate, wat uitsluitend de vrouw betreft.

Gebukt onder het gewigt der zwaarste lasten en der drukkende droefheid, werp ik mij, o Vader van goedheid, voor uwe voeten neder. Gij zult niet beleedigd worden door mijne tranen: mijne klagten komen uit geen gemor, noch uit onverduldigheid voort; maar zij worden mij door den last, die mij drukt, afgeperst. Met onderwerping aanbid ik die schikking van uwen altoos heiligen en regtvaardigen wil, die mij mij mijnen echtgenoot ontrukt heeft. Heer, gij hadt hem mij gegeven, en thans, zoo als ik durf hopen, hebt gij hem slechts tot u geroepen, om hem in uwen

schoot te laten. Ach! zoo het ons beiden niet heilzaam ware geweest, zoudt gij hem mij zoo spoedig niet ontrukt hebben: uw heilige naam zij voor altoos geloofd. Al uwe wegen zijn heilzaam voor den mensch, en gij hebt over hem niets dan vaderlijke inzigten: gewaardig u dan ook mijn Vader en raadgever te wezen. Tot wien zal ik onder de menschen mijne toevlugt nemen! Gij alleen zijt de krachtige vertrooster der bedrukten, de magtige hulp aller ongelukkigen. Niemand, hier op aarde, dan gij, stelt een volkomen belang in mij en in mijne kinderen. Ach! maak, dat ik genade bij u vinde, ik beveel mij in uw mededoogen aan, o beste Vader! ik vertrouw u degenen toe, welke gij mij gegeven hebt; gij schept behagen in de zwakken te aanhooren; ik bied u dan mijne klagten aan, tot u stier ik mijne zuchten, en ik heb het troostende vertrouwen, dat gij mij zult te hulp komen.

Ja, mijn God, gij zult mijn bijstand zijn. Het is in uwe hemelsche leer, dat ik uwe belofte vind, van degenen, die u vreezen, beminnen en dienen, onder uwe vaderlijke bescherming te nemen; alles hangt dan nu af van mijnen ijver en om mij uwe getrouwe en onderdanige dienstmaagd te toonen. Ach! schenk mij die getrouwheid, die buigzaamheid, die mij voor-

taan aan u alleen hechten. Gij zijt de beschermer der weduwen, maar steeds van dezulken, die, gelijk, de godvreezende Judith, deugdzaam zijn, die u eeren en uwe geboden onderhouden, het is van dezulken, dat gij u de Vader en verdediger verklaart; zij zijn het ook, welke ik wil navolgen. O mijn God! geef mij de sterkte om de lasten te dragen, welke gij mij hebt opgelegd, om mij in alles overeenkomstig uwe wet te gedragen, en om mijne kinderen in uwe heilzame vrees op te voeden en te behouden: Ach! maak, dat ik de vertroosting geniete van hen tegen de lagen, die hunne onschuld van alle kanten gelegd worden, te behoeden, en van hen in alle deugden te zien opgroeijen; boezem hun eenen grooten afschrik in voor het gezelschap der godgoddeloozen; waak over hun geloof en hunne zeden. Eindelijk, wees de Vader van ons allen; wees onze toevlugt en onze beschermer, in u stellen wij onze hoop, en wij zullen niet beschaamd worden.

Gebed van een ouderloos kind.

Een ongelukkige, verlatene wees verheft zijne stem tot u, o God vol goedheid! gelief zijne nederige bede te aanhooren. De dood heeft mij, helaas! zoo vroegtijdig mijnen goe-

den vader, mijne teedere moeder ontrukt; ja, de geleiders mijner kindsheid hebben mij verlaten, en het schijnt mij toe, dat ik alleen, verlaten van vrienden, beroofd ben op deze aarde; nogthans mijne met tranen overgotene oogen hemelwaarts verheffende, doet eene liefderijke stem zich aan mijne bedrukte ziel hooren: »Neen! gij zijt niet verlaten; uw hemel»sche Vader, een Vader, die meer bemint, »dan een aardsche vader u zou kunnen lief»hebben, leeft nog en houdt niet op zorg voor »u te dragen; vrees niet, houd moed, vertrouw »u geheel aan de leiding van uwen God en »beschermer; hij zal u in de woestijn des le»vens de vaderlijke hand toereiken, hij zal u »geleiden, u verdedigen."

Ik neem dan mijne toevlugt tot u, o hemelsche Vader! zie mededoogend op mij neder; ik smeek om uwe hulp. Ik ben jong en onervaren: ik ken de gevaren nog niet, die mij omringen. Behoed mij daarom, o mijn Vader, van er het slagtoffer van te worden; geleid mij steeds in het pad der deugd. Ik ben nog zwak en onbekwaam omgroote moeijelijk heden te boven te komen; geef mij dan, bid ik u, de sterkte, die mijne jeugd redde; versterk mij door uwe genade, in welke wij alles vermogen. Ach! ik hoop, o lieve Heer! dat gij

mijne bede zult aannemen, en ik houd mij verzekerd, dat gij nooit zult toelaten, dat ik boven mijne krachten beproefd worde. Indien ik moeijelijke wegen moet bewandelen, hoop ik, dat gij uwe engelen zult gebieden mij altoos te beschermen; mij op hunne vleugelen te dragen, opdat ik nimmer mijnen voet tegen eenen steen stoote, en ik niet in den afgrond nederstorte, dien de zonde onder mijne voeten delft.

Het is mij het best, dat ik, om mijne hoop niet te leur gesteld te zien, uw gehoorzaam kind moet blijven, en niets moet zoeken dan u in alles te behagen. Ach! ik beloof u zulks, gij, de beste, de beminnenswaardigste der vaderen, help mij slechts mijne goede voornemens uitwerken; doe mij dagelijks in deugden en in genade voor u en voor de menschen aangroeijen, naar het voorbeeld van Jesus, uwen goddelijken Zoon, wiens heilige kindsheid ik opregt verlang na te volgen, om eens bij u in zijne heerlijkheid te deelen, in alle eeuwen der eeuwen.

Gebed van een grijsaard.

O eindeloos barmhartige God! gij hebt den loop mijner jaren verlengd; uwe grenzelooze goedheid heeft mij eenen hoogen ouderdom

doen bereiken, opdat ik mij, door een groot aantal deugdzame werken, waardig door u aangenomen te worden, eene meer gelukkige eeuwigheid zou kunnen verzekeren. Helaas! hoe slecht heb ik aan de inzigten uwer Voorzienigheid jegens mij beantwoord, zoo ik op het verledene terug zie, o, hoe weinig goede werken ontwaar ik dan in mijn leven; maar integendeel, hoe vele fouten, hoe veel zonden, hoe veel verkwiste genaden, hoe veel verloren dagen! In de verlenging van mijn leven zie ik eene weldaad uwer barmhartigheid voor mij; gij hebt mij tot dien hoogen ouderdom willen doen komen, waarin de groote hartstogten verzwakken, waarin de kwijnende krachten den mensch niet meer toelaten van zich aan den zwaren arbeid over te geven, die oorzaak is, dat men weinig op de eeuwigheid denkt, waarin de woelige vermaken der wereld al hunne aantrekkelijkheid verloren hebben, opdat ik van deze kalmte, van deze soort van verlatenheid, waarin ik mij bevind, gebruik zou maken, om zoo vele jaren te herstellen, welke ik, helaas! zoo nutteloos voor mijne zaligheid heb doorgebragt, of veeleer, welke ik besteed heb om mij in het verderf te storten; gij vergunt mij nog tijd om mijn gewe-

ten in orde te stellen, om het te zuiveren en om u te beminnen, alvorens ik de oogen voor altoos sluite. O mijn God, laat niet toe, dat ik deze laatste genade uwer teederheid voor een schepsel, dat thans van uwen kant niets zou moeten ontmoeten dan de onverzoenlijke verbolgenheid van eenen gehoonden en beleedigden Vader, laat niet toe, dat ik deze nog misbruike. Ik ben diep bedroefd van u tot heden toe zoo slecht gediend te hebben; maar het is er mede gedaan; uwe onvermoeide goedheid heeft mijn hart geraakt, en dewijl gij mij nog wel wilt beloven van de laatste uren van den dag mijns levens in dank te zullen aannemen, ga ik die met de hulp uwer genade zoo wel besteden, dat de zonde niet meer mogelijk zal wezen u daarvan het geringste deel te ontrukken. Mijne fouten, mijne dwalingen zullen onophoudelijk voor mijnen geest aanwezig zijn, om die te beweenen en u vergelding, over dezelve te vragen; ik zal u, tot voldoening met vreugde al de moeijelijkheden, al de krankheden, onafscheidbaar van den ouderdom, opofferen; ik zal door mijn geduld, door mijne onderwerping en door de vurigheid van een christelijk leven diegenen stichten, welke getuigen van

mijne weinige regelmatigheid en van de ligtzinnigheid van mijn vorig gedrag zijn geweest, en van nu af draag ik u met eene volle en geheele onderwerping de offerande van mijn leven op, hetwelk gij mij weldra zult wedervragen. O regtvaardige Regter! treed niet in het oordeel met mij, vóór dat ik, door eene opregte boetvaardigheid, al de misdrijven, waaraan ik mij ongelukkiglijk jegens u heb schuldig gemaakt, geboet hebbe; ach! gelief nog mijn Vader te wezen, alvorens gij mijn regter wordt, sla uwe oogen op de open wonden van uwen goddelijken Zoon, op het bloed hetwelk hij voor mij vergoten heeft: dat dit gezigt uwe regtvaardige gramschap ontwapene en u bewege om het gebed van een vermorzeld en verootmoedigd hart te verhooren: schenk mij o schoonheid! o eindelooze goedheid, eene zoo vurige liefde tot u, dat zij de kortheid van den tijd aanvulle, welke gij mij nog toelaat hier op aarde aan uwe liefde toe te wijden, opdat gij de menigte mijner zonden met de uitgestrektheid uwer barmhartigheid zoudt kunnen bedekken, en uwe blikken niet meer zoudt vestigen dan op de laatste oogenblikken van een leven, hetwelk ik u voortaan zonder verdeeling wil toewijden. Amen.

Gebed van eene christelijke ziel, die zich tot den dood bereidt.

O mijn God, o gij Opperheer van leven en dood, gij, voor wien de eeuwen slechts als een enkel oogenblik zijn; gij, die van alle eeuwen, het getal mijner jaren hebt gesteld, en die alleen weet, welk het laatste van dezelve zal zijn, duld, dat ik in uwe tegenwoordigheid de diepte uwer geheimen kome aanbidden, en u kome smeeken van in mijne ziel de gevoelens van ootmoed, meêdoogendheid, hoop, onderwerping, erkentelijkheid en liefde te storten, die ons altijd op onze hoede moeten doen zijn tegen de verrassing des doods, en die u aanzetten om den zondigen mensch vergiffenis te verleenen. Aanvaard dus welwillend, ik smeek er u om, mijne opregte dankbetuiging voor de tallooze weldaden, waarmede gij mij tot op den huidigen dag overladen hebt; mijn berouw van dezelve, met zooveel ondankbaarheid vergolden te hebben, het opregt besluit, dat ik voor u neem om voortaan tot mijne laatste ademhaling als getrouw kind uwer Kerk te leven, haar te eeren, en haar door al mijne gedachten en daden mijne onderwerping te betuigen; aanvaard

tot boeting mijner ongeregtigheden het offer van een leven, dat gij mij slechts had geschonken, om het tot uwe dienst te besteden. Vergeef mij het misbruiken der genaden en weldaden, die gij mij zoo mild hebt toegedeeld. Geef mij een vermorzeld en nederig hart, opdat het door de vurigheid van zijne liefde, door de levendigheid zijner droefheid gevoelens voortbrenge, die geschikt zijn om de boetpleging of voldoening te vervangen, in welke ik altijd zou moeten geleefd hebben sedert mijne eerste zonde. Heer, vergeet, wisch uit, bedek al mijne ongeregtigheden. Onwaardig van mijne blikken tot u te verheffen, bied ik u Jesus Christus aan, als de boetofferande voor mijne zonde; zie op het aangezigt van uwen Christus neder, en beschouw mij slechts in hem. Ontferm u over eenen berouwhebbenden zondaar; stort in volle mate uwe barmhartigheid uit, door hem de vergiffenis toe te staan en de genade der volharding te geven, en door hem eindelijk in uwe eeuwige tabernakelen te ontvangen. Amen.

LITANIE

voor eenen goeden dood.

Gemaakt door eene protestantsche jonge dochter, die op den ouderdom van 15 jaren het katholiek geloof omhelsd heeft, en in den ouderdom van 18 jaren in geur van heiligheid gestorven is.

Zij, die deze litanie gedurende eene maand dagelijks zullen lezen, om de goddelijke hulp voor het laatste oogenblik huns levens af te smeeken, en die bij de Communie van dien dag een bezoek in eene kerk of openbare bidplaats zullen brengen, en de gewone gebeden lezen, zullen op éénen dag der maand, naar verkiezing, eenen vollen aflaat verdienen. Eenen aflaat van 100 dagen eens daags voor hen, die dezelve met een rouwmoedig hart zullen bidden.

HEER, Jesus, goede God, Vader der barmhartigheden, ik bied mij voor u aan met een verootmoedigd, verbrijzeld en beschaamd hart; ik beveel u mijn laatste uur en hetgeen daarop moet volgen.

Wanneer mijne onbeweegbare voeten mij zullen verwittigen, dat mijne loopbaan op deze wereld nabij haar einde zal zijn, barmhartige Jesus, ontferm u dan mijner.

Wanneer mijne, door het naderen des doods, verduisterde en verwarde oogen hunne droevige en stervende blikken naar u zullen wenden, barmhartige Jesus, ontferm u dan mijner.

Wanneer mijne koude en bevende lippen voor het laatst uwen aanbiddelijken Naam zullen uitspreken,

Wanneer mijne bleeke en doodverwige wangen de omstanders medelijden en ijzing zullen inboezemen, en mijn voorhoofd, met het doodszweet bedekt, mijn naderend einde zal aankondigen,

Wanneer mijne ooren, op het punt van zich voor altoos voor de gesprekken der menschen te sluiten, slechts moeijelijk de verzuchtingen zullen hooren, welke men mij, ten einde mij met u te vereenigen, zal voorzeggen,

Wanneer mijn geest, op het gezigt mijner ongeregtigheden, en door de vreeze uwer regtvaardigheid ontsteld, tegen den engel der duisternissen zal worstelen, die mij het zien uwer barmhartigheden zou willen onttrekken en mij in de wanhoop storten,

Wanneer mijn zwak hart, door den indruk der ziekte overstelpt, door de ijselijkheden des doods zal bevangen worden, en door het strijden tegen de vijanden zijner zaligheid uitgeput zal wezen,

Wanneer ik de laatste tranen, voortee-

barmhartige Jesus, ontferm u dan mijner.

kenen mijner vernietiging, zal uitstorten, ontvang ze dan als een zoenoffer, opdat ik als een slagtoffer der boetvaardigheid sterve,

Wanneer mijne nabestaanden en vrienden, rondom mij geschaard, door mijnen staat zullen bewogen worden en u voor mij zullen aanroepen,

Wanneer ik het gebruik van al mijne zinnen zal verloren hebben, de gansche wereld voor mij zal verdwenen zijn, en ik mij in de benaauwdheden van den laatsten doodstrijd en in den arbeid des doods zal bevinden,

Wanneer mijne laatste zuchten mijne ziel zullen dwingen om mijn ligchaam te verlaten, ontvang ze dan als voortkomende uit een heilig ongeduld van tot u te gaan,

Wanneer mijne ziel, op den rand mijner lippen, voor altoos uit deze wereld zal scheiden, en mijn ligchaam bleek, ijskoud en levenloos zal laten, ontvang dan de vernietiging van mijn wezen als eene hulde, welke ik aan uw oppergezag en aan uwe onsterfelijkheid wil bewijzen,

Eindelijk, wanneer mijne ziel voor u zal verschijnen, en gij haar over al hare wer-

ken zult oordeelen, verwerp haar dan niet van uw aanschijn, barmhartige Jesus, ontferm u dan mijner.

GEBED.

O God! die, ons ter dood veroordeelende, ons deszelfs uur en oogenblik hebt verborgen, verleen mij de genade van al de dagen mijns levens in geregtigheid en heiligheid door te brengen, opdat ik door uwe genade in vrede en in uwe liefde uit deze wereld scheide. Ik smeek u hierom door onzen Heer, Jesus Christus, die met u leeft en heerscht in de eenheid van den heiligen Geest. Amen.

Gebed om van eenen haastigen dood bevrijd te worden.

VOORZANGEN.

O mijne ziel! houd op met zondigen, denk aan den snellen overgang van dit leven tot de eeuwige folteringen; want aldaar neemt men geene boetvaardigheid meer aan, en de tranen zijn er vruchteloos. Verhef uwe stem tot God, terwijl gij nog tijd hebt van u te bekeeren, en zeg tot hem: *Mijn God ontferm u mijner...*

Te midden van het leven genaken wij de poorten des doods; tot wien kunnen wij onze toevlugt nemen, tenzij tot u, Heer, die om onze zonden tegen ons vergramd zijt? Heilige God, sterke God, God van barmhartigheid, goddelijke Zaligmaker, lever ons niet over aan eenen dood, wiens gevolgen zoo bitter zijn.

v. Dat wij niet door den dag van onzen dood verrast worden, en dat wij den tijd onzer bekeering niet zoeken, zonder dien te vinden.

R. Wij bidden u, Heer, zie welwillend op ons neder, en doe uwe barmhartigheid uitschitteren, daar wij tegen u gezondigd hebben.

GEBEDEN.

O allerbarmhartigste Jesus! door uwen doodstrijd, door uw bloedig zweet, en grievend lijden, gewaardig, smeek ik u, mij van eenen haastigen en onvoorzienen dood te bevrijden.

O Jesus, eindeloos goed! ik bid u ootmoedig door uwe smartvolle geeseling, door uwe pijnlijke krooning, door uw zwaar kruis, laat niet toe, dat ik sterve zonder voorbereiding en beroofd van de hulp der laatste Sacramenten uwer Kerk.

O mijn beminnelijke Zaligmaker! ik smeek u, door uwe heilige wonden, door uw bloed,

door uwe laatste woorden aan het kruis: *Mijn God, waarom hebt gij mij verlaten?... mijn Vader, in uwe handen beveel ik mijnen geest;* eindelijk, door uwen heiligen dood, wil mij bevrijden van in staat van zonden door den dood verrast te worden.

Uwe handen, o mijn Verlosser! hebben mij geschapen en geheel gevormd. Ach! duld niet, dat uw werk plotseling door den dood getroffen worde. Vergun mij, bid ik u, den tijd van boetvaardigheid te doen, schenk mij van gelukkig in uwe heilige genade te sterven, opdat ik u uit geheel mijn hart beminne u eeuwig love en zegene in den hemel. Amen.

O Maria! mijne teedere Moeder, gij, die mij reeds zoo vele genaden van uwen goddelijken Zoon verworven hebt, verkrijg mij nog die van bevrijd te zijn van eenen schielijken dood, die mij in gevaar zou stellen van de vrucht van zijn smartelijk lijden en van zijn dood, die uwe tranen zoo overvloedig hebben doen stroomen, te verliezen.

O heilige Bruidegom van Maria! o Josef, twee onuitsprekelijke genaden hebben u onder al de heiligen vermaard gemaakt, gij hebt gedurende uw leven in het hart van Maria eene bijzondere plaats bekleed, en bij het einde

uwer loopbaan hebt gij de vertroosting genoten van in hare armen te sterven. Verwerf mij, hoe onwaardig ik daartoe ook zij, van in mijn leven eenig deel te hebben aan de liefde van Maria, en van bij mijnen dood, mijnen laatsten zucht met de hulp van haren bijstand te geven. Bid voor mij, opdat ik den tijd moge hebben van mijne toevlugt tot haar te nemen, en van haar te bidden van in dat vreeselijk oogenblik, dat voor altoos over mijn lot zal beslissen, mijn leedwezen te dragen voor de barmhartige voeten van Jesus, en van in uwe armen mijne bereiding tot de groote reis van den tijd naar de eeuwigheid, te voltrekken.

O heilige engel, mijne trouwe bewaarder! gij, die een zoo levendig belang in mijne zaligheid stelt, wil geen acht geven op het ongeluk, hetwelk ik gehad heb van uwen ijver voor mijne zaligheid zoo menigwerf te bedroeven; smeek mijnen goeden Zaligmaker van mij niet te straffen, met mij den tijd te ontnemen van de Sacramenten der Heilige Kerk, met een opregt berouw over mijne zonden te ontvangen.

O mijne heilige patronen! te midden van al de gevaren, die mij omringen, bevangt mij de levendigste vrees van niet tot het heerlijke verblijf te zullen geraken, waar gij het loon

van uwen arbeid geniet, en werwaarts gij mij uit al uwe wenschen roept; hebt medelijden met mij, en weest mijne voorsprekers bij den liefderijken Jesus, ten einde mij van hem te verwerven, dat ik dit leven niet verlate, zonder eene opregte boetvaardigheid over mijne zonden gepleegd te hebben, opdat ik het geluk moge smaken van eeuwig met u zijne eindelooze barmhartigheid te bezingen. Amen.

Gebed om van God een goed gebruik der ziekte te vragen.

Heer, die zoo barmhartig zijt, dat niet slechts de voorspoed, maar zelfs de tegenspoed, die uwe kinderen overvalt uitwerkselen uwer barmhartigheid zijn, schenk mij de genade van niet als een Heiden te handelen in den staat waartoe uwe regtvaardigheid mij gebragt heeft, dat ik, als een waar christen, u, in welken staat ik mij ook bevinde, als mijnen Vader en mijnen God erkenne, dewijl de verandering van mijnen staat er geene aan den uwen toebrengt; omdat gij steeds dezelfde zijt, ofschoon ik aan de veranderingen onderworpen ben, en gij niet minder God zijt, wanneer gij slaat en straft, dan wanneer gij vertroost en toegevendheid gebruikt.

Gij hebt mij de gezondheid geschonken om u te dienen, en ik heb er een geheel onheilig gebruik van gemaakt; gij zendt mij nu de ziekte over, om mij te verbeteren, duld niet, dat ik deze gebruike om u door mijn ongeduld te vergrammen. Ik heb een slecht gebruik van mijne gezondheid gemaakt, en gij hebt mij daarvoor regtvaardig gekastijd; laat niet toe, dat ik ooit uwe bestraffing misbruike. En dewijl de bedorvenheid mijner natuur zoodanig is, dat zij mij uwe gunsten noodlottig maakt, zoo geef, o mijn God! dat, door uwe almogende genade, mij uwe kastijdingen heilzaam worden. Indien mijn hart vol is geweest van de genegenheden der wereld, terwijl het ligchaam eenige kracht bezat, vernietig die tot mijne zaligheid; maak mij onbekwaam om de wereld te genieten, hetzij door de zwakte, waartoe gij mij zult brengen, hetzij door den ijver der liefde, die slechts u alleen wil genieten.

Verleen mij, o mijn God! de onschatbare gave van een waar en opregt berouw. Zonder dat leedwezen zou de ziekte, welke ik verduur, eene nieuwe gelegenheid van zonde voor mij zijn. Doe mij wel gevoelen dat de kwalen van het ligchaam voor mij niets anders zijn

dan de straf en tevens het afbeeldsel van de kwalen der ziel. Maar, Heer, maak ook, dat zij er het geneesmiddel van zijn, door mij in de smarten, welke ik thans verduur, diegene, te doen beschouwen, welke ik in mijne ziel niet ontwaarde, hoe krank en met wonden overdekt zij ook ware; want, Heer, de grootste harer ziekten zijn die ongevoeligheid en die uiterste zwakheid, die haar alle gevoel van hare eigene ellende had ontnomen. Doe mij die levendig gevoelen, en maak, dat het overige mijns levens eene aanhoudende boetpleging zij, om de beleedigingen, welke ik u had aangedaan, uit te wisschen.

Gewaardig u mij nog de genade te bewijzen, van uwe vertroostingen bij mijn lijden te voegen, opdat ik met die verzachting lijde, welke gij aan de boetvaardige en gelatene zielen beloofd hebt. Ik vraag niet om van lijden verschoond te zijn, want dit is de belooning der heiligen; maar ik vraag van niet overgelaten te worden aan de smarten der natuur, zonder de vertroostingen van uwen geest, want dit is de vervloeking der Joden en Heidenen, ik vraag u, Heer, van tevens te gevoelen de smarten der natuur voor mijne zonden; de zalving uwer genade, om mij van

het lijden eene bron van verdiensten te maken, want deze is de ware staat van het Christendom; doe mij dan zoodanig door het lijden gaan, dat het mij tot de heerlijkheid brenge.

Ik verzaak, o goede Jesus! ter uwer liefde, aan al den tegenstrijd der natuur; doe mij met geweld in de gevoelens treden, waarin mijne zinnen en mijne reden niet willen komen; neem van mij weg die uiterste kieschheid, die verwijfdheid zoo geschikt om diegenen te ergeren, welke er ooggetuigen van zijn; doe mij alles lijden, wat noodig is, om al de ziekten en krankheden te genezen, welke ik door de zonde over mij getrokken heb. Maak mijne ziel door deze oefeningen sterk genoeg om alle soort van kruisen te dragen en daar het door het lijden is, dat gij dezulken erkent, welke uwe leerlingen zijn, zoo maak, dat gij mij als dusdanig kunt erkennen door de kwalen, welke ik in mijn ligchaam en mijnen geest lijd voor de u aangedane beleediging. En dewijl Gode niets aangenaam is, indien het hem door u niet is aangeboden, zoo vereenig mijnen wil met den uwen, mijne smarten met het lijden, hetwelk gij ondergaan hebt. Maak, dat de mijne de uwe blijven, vereenig mij met u, vervul mij met uwen heiligen geest, treed

binnen in mijn hart, om aldaar mijn lijden te dragen, hetzelve te heiligen en verdienstelijk voor het eeuwige leven te maken.

Gebed voor eenen zieke.

Heer, hij, dien gij bemint, is ziek. Ik durf u vragen, dat zijne ziekte hem niet tot den dood leide, maar dat zij strekke tot uwe verheerlijking, door zijne onderwerping, en tot zijne zaligheid met hem eene heilige vrees voor uwe oordeelen, en heilige verlangens naar een volmaakter leven in te boezemen. Ik geloof, dat gij de Christus, de Zoon van den levenden God zijt, die in deze wereld zijt gekomen; ik geloof, dat gij de verrijzenis en het leven zijt. Heer, help, ondersteun mijn zwak geloof; gij hebt gedurende uw sterfelijk leven zoo vele zieken genezen, op het verzoek van hen, die u dezelven aanbragten, ach! ik smeek u, verhoor het mijne, hoe onwaardig het ook zij om verhoord te worden, ik weet, ik beken, met de Chananeesche vrouw, dat ik het brood der kinderen, de gunst uwer milddadigheden niet verdien, maar ik weet ook, dat gij den Vader zijt vol barmhartigheid, die behagen schept in uwe kinderen te troosten in de ram-

pen, die hen drukken, en welke gij hun slechts ter hunner zaligheid overzendt; heb deernis met diegene, die mij verslinden, en behoud mij, bid ik u, dien bloedverwant, dien vriend, dien weldoener, met wien gij mij door banden, zoo dierbaar aan mijn hart verbonden hebt; indien gij wilt, kunt gij hem genezen, ach! gelief slechts één woord te spreken, en hij zal gezond zijn. O gij! die alom, waar gij u bevondt, weldaden verspreiddet, laat uwe onuitputbare goedheid heden nog uitschitteteren, door ons de vreugd te doen smaken van u op aarde, in uwen heiligen tempel te kunnen loven met diegene, welke ik, uit liefde tot u, bemin. Doe, in afwachting dat gij mijne nederige bede verhoort, zijne ligchamelijke ziekte strekken tot de genezing zijner ziel en tot de verbetering van ons leven, ons, getuigen van zijne smarten, aan de groote en heilzame gedachten van den dood en de eeuwigheid herinnerende, om ons tot dezelve te bereiden, door een leven, dat uwen toorn ontwapent, en ons vruchten van boetvaardigheid doet voortbrengen, opdat wij met den zieke, voor wien wij uwe goedheid aanroepen, eens bij u genade vinden, en u met hem eeuwig in den Hemel mogen loven.

O mededoogende Maria, gij, die u verheugt, wanneer men u den bijstand der bedrukten noemt; en die zoo gaarne de goedheid van uwen goddelijken Zoon aanriept voor allen, die in lijden waren, toen gij nog met hem op deze aarde van druk en lijden bevondt, laat u bewegen door de smart van den zieke, die mij dierbaar is, en door de vrees, waaraan ik ten prooi ben; verhoor ons in dit angstig uur, o gij, die onze Moeder zijt; droog onze tranen, doe onze hoop herleven; troost der bedrukten, smeek voor ons de barmhartigheid van uwen beminnelijken Jesus af; voor den zieke de herstelling zijner gezondheid, zoo zij voor zijne zaligheid voordeelig is en verkrijg hem vooral het christelijk geduld in zijn lijden; biedt dit zelve daarna aan Hem aan, die u niets kan weigeren, en die behagen neemt in uw vermogen in den Hemel te toonen; door wonderwerken van goedheid op de aarde; o gij, onze goddelijke voorspreekster, verwerf ons, dat wij tot de vreugde mogen wederkeeren, en boven deze al de genade der zaligheid, die haar eeuwigdurend kan maken. Amen.

LITANIE

voor de zielen in het vagevuur.

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm u over de lijdende zielen.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm u over de lijdende zielen.
God H. Geest, ontferm u over de lijdende zielen.
H. Drievuldigheid, één God, ontferm u over de lijdende zielen.
H. Maria, bidt voor de lijdende zielen.
H. Moeder Gods, bid voor de lijdende zielen.
H. Maagd der maagden, bid voor de lijdende zielen.
H. Michaël, bid voor de lijdende zielen.
Alle heilige engelen en aartsengelen, bid voor de lijdende zielen.
Alle kooren der gelukzalige geesten, bid voor de lijdende zielen.

H. Joannes de Dooper,
H. Jozef,
Alle HH. patriarchen en profeten,
H. Petrus,
H. Paulus,
H. Joannes,
Alle H.H. Apostelen en evangelisten,
H. Stephanus,
H. Laurentius,
Alle heilige martelaren,
H. Gregorius,
H. Ambrosius,
H. Augustinus,
H. Hieronymus,
Alle H.H. bisschoppen en belijders,
Alle H.H. Leeraars,
Alle H.H. priesters en levieten,
Alle H.H. monikken en kluizenaars,
H. Maria Magdalena,
H. Catharina,
H. Barbara,
Alle Heiligen Gods,
Wees genadig, spaar haar, Heer.
Wees genadig, verhoor haar, Heer.
Van uwe gramschap, verlos haar, Heer.
Van de strengheid uwer geregtigheid verlos haar, Heer.

bidt voor de lijdende zielen.

Van den knagenden worm des gewetens,
Van de verschrikkende duisternissen,
Van haar geween en gejammer,
Door uwe menschwording,
Door uwe geboorte,
Door uwen allerzoetsten naam,
Door uw heilig doopsel en vasten,
Door uwe diepe ootmoedigheid,
Door uwe groote gehoorzaamheid,
Door uwe eindelooze liefde,
Door uwe doodsangsten en smarten,
Door uw bloedig zweet,
Door uwe banden en boeijen,
Door uwe doornen kroon,
Door uwen schandelijken dood,
Door uwe allerheiligste wonden,
Door uw kruis en bitter lijden,
Door uwe wonderbare hemelvaart,
Door de medewerking van den H. Geest, den vertrooster,
In den dag des oordeels,
Wij zondaren wij bidden u, verhoor ons.
Gij die de zondaren ontslagen en den goeden moordenaar verhoord hebt, wij bidden u, verhoor ons.
Gij, die door genade zalig maakt, wij bidden u, verhoor ons.

verlos haar, Heer.

Gij, die de sleutels van dood en hel hebt,
Dat het u believe onze nabestaanden, vrienden en weldoeners, van de verschrikkelijke vlammen te verlossen,
Dat het u believe al de overledene gelooviger van hunne pijnen te verlossen,
Dat het u believe u te ontfermen over al diegenen, diegene bijzondere voorbidders in deze wereld hebben,
Dat het u believe aan allen genade te schenken, en hen uit hunne smarten te verlossen,
Dat het u believe hunne verlangens te vervullen,
Dat het u believe hen onder het getal uwer uitverkorenen te ontvangen,
Koning van geduchte Majesteit,
Zoon Gods,
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, geef haar de rust.
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, geef haar de rust.
Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, geef haar de eeuwige rust.
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.
Heer ontferm u onzer.

wij bidden u, verhoor ons.

Jesus Christus, ontferm u onzer.
Heer ontferm u onzer.
Onze Vader, enz.
v. Van de poorten der hel.
R. Verlos Heer, hunne zielen.
v. Dat zij rusten in vrede.
R. Amen.

GEBED.

Voor vader en moeder.

O God, die ons een uitdrukkelijk gebod gegeven hebt, van vader en moeder te eeren! ontferm u volgens nwe goedertierenheid, over de zielen van mijnen Vader en mijne Moeder verleen hun de vergiffenis hunner zonden, en verleen mij de genade van hen in de vreugd uwer eeuwige klaarheid te mogen aanschouwen, door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Voor vrienden en weldoeners.

O God! die den zondaren vergeving schenkt en de zaligheid der menschen bemint, wij smeeken uwe goedheid, van allen, die door eenen bijzonderen band van vereeniging onze broeders zijn, onze nabestaanden en weldoeners, die uit deze wereld gescheï-

den zijn, te vergunnen, dat zij geholpen door de voorspraak van de gelukzalige Maria, altijd Maagd, en van alle heiligen, met hen toegelaten worden tot deelneming in de eeuwige gelukzaligheid, door onzen Heer Jesus Christus, enz.

Voor alle overledene geloovigen.

O God! Schepper en verlosser van alle geloovigen, verleen aan de zielen van uwe dienaars en dienaressen vergiffenis van al hunne zonden; opdat zij door de ootmoedige gebeden uwer Kerk de kwijtschelding verwerven, welke zij reeds van uwe barmhartigheid verhoopt hebben, gij, die God zijnde, leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

v, Heer, geef hun de eeuwige rust.

R. En het eeuwige licht verlichte hen.

v. Dat zij in vrede rusten.

R. Amen.

Zie de Mis voor overledenen, blz. 71.

OVERWEGINGEN.

GEVOELENS EN GEBEDEN.

TER GELEGENHEID

VAN HET AFSTERVEN VAN PERSONEN, DIE ONS DIERBAAR ZIJN.

Ik heb God gezocht op den dag mijner verdrukking, en ik heb, gedurende den nacht, mijne handen tot hem opgeheven, en ik ben niet te leur gesteld geweest in de hoop, welke ik gekoesterd heb, dat hij door mijne rampen bewogen zou worden. Ps. LXXXVI. 5.

I. DROEFHEID, ONDERWERPING.

O Jesus! vertrooster der lijdenden, werp eenen medelijdenden blik op uw bedrukt kind; de droefheid is als een vloed op mij komen nederstorten; het gewigt des ongeluks doet mij als gebukt gaan; er blijven mij slechts mijne oogen over, om tranen te storten. Helaas! hij (zij) is niet meer bij mij; hij (zij) is voor mij niets meer op aarde, dien (die) ik als mij zelven beminde, welken (welke) ik lief had, gelijk eene teedere moeder de eenige vrucht

van haren schoot bemint. Tot wien zal ik mijne toevlugt nemen, om eenige verligting te erlangen in de grievende smart, die mij drukt? Wie zal in mijne verdrukking medelijden met mij hebben? Gij alleen, o Jesus! Ja, gij alleen, want gij kent de geheele grootheid van mijn hartzeer; gij, die voor mij, toen gij den kelk aller smarten wildet drinken, op het graf van uwen vriend Lazarus ook tranen gestort hebt. Stort dan in vrijheid tranen, o mijne ziel! Jesus laat u toe te weenen, hij deelt in uw ongeluk. Helaas! wreede dood, waarom hebt gij mij dien teederen vriend (die teedere vriendin) ontrukt, die ten minste eenige bloemen op het doornig pad mijner ballingschap strooide, dien vriend (die vriendin), die mij een beschermer (eene beschermster) was, een schat, welken ik van Gods goedheid genoot; dien vriend (die vriendin), die met nog meer drift in mijne smarten, dan in mijne vreugd deelde, en wiens (wier) leven mij dierbaarder was, dan het mijne? Stroomt, stroomt vrij tranen mijner droefheid bevochtigt dezen heiligen grond, die de stoffelijke overblijfselen van mijnen boezemvriend bedekt, van hem, die de wellust mijns levens was. O Jesus! heb medelijden met mij, in de verlatenheid, waar-

in ik mij bevind; liefderijke geneesheer! heel de diepe wond, die mijn hart doet bloeden; ach! algoede God, o gij die op deze aarde zoo vol medelijden waart met al de ongelukkigen; o Jesus! ja, gij zult deernis met mijne droefheid hebben, want gij zelf zijt het, die mij den slag hebt toegebragt, die mij drukt, ja, indien gij het gewild hadt, zouden mijne tranen niet vloeijen, uwe slagen zouden mij niet getroffen hebben, noch datgene wat mij het dierbaarste op aarde is, nogthans klaag ik niet, want ik ben een zondaar, die de minste uwer gunsten niet verdien, ik mor niet, maar ik loos zuchten; laat u door mijn gejammer bewegen, zuchtende kus ik uwe steeds vaderlijke hand, dan zelfs wanneer zij mij bezwaart; ik leg het hoofd neder op het altaar der offerande, en aanbid uwe altoos billijke schikkingen, dan zelfs, wanneer zij aan de natuur het hardste toeschijnen, vermeerder mijne onderwerping; gij hadt mij dien teederen vriend gegeven, gij hebt mij dien ontnomen, gij weet waarom; uw heilige wil zij geloofd. Daar ik van u het goed, dat mijn hart verheugde, ontvangen heb, is het billijk, dat ik van uwe hand ook de beproeving aanvaard; waarmede gij goedvindt hetzelve nu te overladen. Ach! hoe beminnelijk zijt gij, zelfs tot in uwe gestreng-

heden, wijl gij mijne snikken verdraagt, zonder daardoor beleedigd te worden, en gij de smartelijke opoffering, welke gij mij oplegt, en waaraan ik mij niet zou kunnen onttrekken, nog voor mijne boetpleging gelieft aan te nemen.

II. GELOOF, HOOP.

O Godsdienst van mijnen Zaligmaker! gelukkig de mensch, die aan uwe vertroostende stem gehoor geeft: kan men vijand genoeg zijn van zich zelven, om u te verstooten, o gij, onze alleen ware vriend in druk en lijden. Indien ons hart gewond is, kunt gij alleen in hetzelve den balsem der teederheid en der hoop gieten; o minnende Moeder! gij bemoedigt uwe neêr-slagtige kinderen, gij doet ons op het einde onzer rampen op deze aarde de gelukzalige eeuwigheid in het verschiet zien, die onze tranen zal opdroogen. Dank zij u, o Jesus! o mijn Zaligmaker! van mij, bij voorkeur boven zoo vele anderen, kind uwer Kerk gemaakt te hebben, en mij geloof te hebben ingeboezemd voor de woorden des levens, welke uwe liefde mij ingeeft om onze zielen, onder de vervloeking dezer aarde gedrukt, op te beuren en te verlichten. Helaas! wat zou er van mij in mijnen druk geworden, indien ik

voor alle vertroosting niets had dan de magtelooze woorden van die dorre philosophie, die wijsbegeerte zonder geloof van de dwaze kinderen der eeuw? Zwijg dan, ligtzinnige wereld, gij doet niets, dan de wonden van het hart verergeren. O Jesus! mijn zoo goede Meester, mijn teedere Vader, ik wil slechts u voor trooster hebben, want gij alleen spreekt genezende woorden. Zwijg, wereld die niets dan u zelven zoekt, gij, die ons van uwen boezem verstoot zoodra onze lippen weigerachtig zijn aan het vreugdegejuich, hetwelk gij van ons vordert; alzoo verstoottet gij de ongelukkige van Israël die de boorden van den Euphraat met hunne tranen besproeiden, wanneer zij aan het geluk dachten, hetwelk zij in Sion gesmaakt hadden. O mededoogende Jesus! die uwe beminnelijke godsdienst zendt om mijne smarten te lenigen. »Gij weent, zegt gij door hare moederlijke stem tot mij, maar weet, mijn kind, dat eens, en weldra, uwe tranen in vreugdegezangen zullen veranderen; ziehier de hoop eener eeuwige vereeniging, om het ledige aan te vullen, hetwelk ik in mijne wijsheid gelaten heb; want »*ik ben de verrijzenis en het leven.*" O Jesus! ja, ik geloof in uwe onfeilbaar woord. Ik geloof, dat de oogen van mijn vriend en de mijne

eens op nieuw zullen geopend worden, en dat wij onzen goddelijken Verlosser te zamen met onze eigene oogen in eigen vleesch zullen aanschouwen. Vertroostende gedachte! goddelijke balsem, die de wond van mijn hart verzacht, vertroostende, hemelsche hoop. Deze aarde, met mijne tranen bevochtigd, bedekt slechts het sterfelijke overblijfsel van het voorwerp mijner liefde; mijne ziel, die edeler deel van hem, is in uwen schoot wedergekeerd; almogende God, die haar geschapen hebt; en ik durf het hopen, het is om aldaar de belooning te ontvangen, welke gij aan het geloof en aan de werken des geloofs beloofd hebt, en de aarde zelve eens de overwinning des doods moeten wedergeven. Gij zult ons alsdan op nieuw vereenigen, zonder dat wij nog immer eene scheiding zullen ondergaan; gij zelf o Jesus! stort deze hoop in mijn hart verwezenlijk deze zoete verwachting, mijn eenige troost in de smart, die mij drukt, en die mijne oogen in eene bron van tranen verandert.

III. LIEFDE.

Ja, liefdevolle Verlosser, verwezenlijk deze vertroostende hoop, welker oorsprong gij zelf zijt, door van nu af aan de ziel van dien vriend,

van welken gij mij gescheiden hebt, den kus van uwen eeuwigen vrede te geven. Indien ik u aanroep als zijnen Regter, smeek ik u ook als zijnen Zaligmaker; ach aanhoor voor die ziel slechts de stem van het bloed, hetwelk gij voor hare zaligheid vergoten hebt. Misschien heeft zij, al te zeer aan de wereld gehecht, hare aan uw Evangelie tegenstrijdige grondstellingen niet altoos genoeg verworpen; daar zij te weinig ijver voor uwe verheerlijking hadt, heeft zij misschien hare hartstogten te laf hartig bestreden, en u mogelijk met geen genoegzaam gezag over haar hart doen heerschen; maar zij heeft toch steeds het geloof behouden, en gij hebt gezegd dat *hij, die in u gelooft, ook na dezen dood, zal leven.* Zij heeft de verheerlijking van uwen Naam behartigd, zij heeft uwe Kerk bemind, zij heeft hare broeders gesticht, zoo niet altoos door hare geheele getrouwheid aan uwe wet, ten minste door de gevoelens harer boetvaardigheid. O Jesus! o Zaligmaker! wiens barmhartigheid eindeloos is, neen, uwe liefde tot ons allen, uwe wonden, uw bloed, alles doet mij hopen, dat gij haar niet verworpen hebt met de goddeloozen, die u niet gekend hebben, of die, u kennende, uwe oneindige Majesteit hebben

durven trotseren. Ach! gelief de dwalingen harer jeugd en de fouten, waarin de noodlottige neiging tot het kwaad, welke ons overblijft uit het ongeluk van in zonde geboren te zijn, haar heeft doen vallen; niet te gedenken; gedenk slechts de boetvaardigheid, welke zij voor hare zonden heeft pogen te doen, of liever, aanschouw, in haar voordeel, degene, welke uwe liefde tot ons, u bewogen heeft voor al de ongeregtigheden der wereld te doen; en vul, door de eindelooze verdiensten de hare aan, opdat gij haar van nu af moget ontvangen in het rijk, hetwelk gij voor uwe getrouwe leerlingen bereid hebt; en gij deze beenderen, geliefde overblijfsels van uwen tempel, welke onze tranen, onze liefde, maar ook ons geloof en hoop aan de aarde, als een geheiligd pand, tot de algemeene verrijzenis komen toevertrouwen, eens met een verheerlijkt en onbederfelijk vleesch moget bekleeden.

Maar maak ook, o mijn Zaligmaker! dat mijne getrouwheid aan uwe genade en de oprégtheid mijner boetvaardigheid van nu af zoodanig zijn, dat uwe heiligheid mij alsdan in uwen schoot den vriend moge doen wedervinden, wiens gemis mijn gezucht afperst;

maak, dat ik, na eens met hem in het hemelsche vaderland vereenigd te zijn, alwaar uwe vaderlijke hand voor altoos de tranen afdroogt, de onuitsprekelijke vreugde moge genieten, van eeuwig met hem in het gezelschap uwer engelen en heiligen, uwe eindelooze barmhartigheden te zingen, en uwe edelmoedigheid in diegenen te beloonen, welke uit liefde tot u, met gelatenheid, de kruisen en beproevingen van hier beneden zullen gedragen hebben.

Gebed tot Jesus Christus, om zich met de drie uren van zijnen doodstrijd te vereenigen.

Ik wijd u, o mijn Jesus, mijnen laatsten doodstrijd en de smarten van mijnen dood toe, in vereeniging met en tot hulde aan de drie uren van uwe uiterste verlatenheid en smarten der scheiding uwer allerheiligste ziel van uw aanbiddelijk lichaam. Maak, mijn geliefde Zaligmaker, dat mijne ziel in uwe handen geheel overdekt zij met uwe eindelooze verdiensten en met uw dierbaar bloed; dat mijn laatste oogenblik het uwe vereere, en dat de laatste beweging van mijn hart een oefening uwer allerheiligste en allerreinste liefde weze. Ik

hernieuw, uit geheel mijn hart, de betuiging, welke ik zoo menigwerf gedaan heb, dat ik al mijne zonden, en al wat u mishaagt, verfoei; dat ik u boven al bemin, dat ik u bedank voor al uwe eindelooze weldaden; dat ik, voor altoos met u vereenigd wil zijn, en dat ik in u alleen en door u in uwen Vader al mijn vertrouwen stel, en ik door uw lijden en uwen dood, mijne zaligheid van zijne eeuwige barmhartigheid verhoop. O Jesus! heilig slagtoffer, alleen Gode waardig; gelief ons met uwe offerande te vereenigen.

O Jesus! gij zijt de toevlugt en het heil der zondaren; wees de mijne, en zeg tot mijne ziel; ik ben uwe zaligheid. Stel uw kruis, uwen dood en uw lijden tusschen ons en uwe goddelijke oordeelen, opdat gij ons genade en barmbartigheid bewijzet. O goddelijke Maria, open ons uwen moederlijken schoot; ontvang ons onder uwe alvermogende bescherming, plaats ons in het aanbiddelijk hart van Jesus Christus, uwen Zoon. O groote H. Josef, H. Michaël, H, Gabriël, H. Raphaël, alle engelen en heiligen! bidt voor ons, nu en in het uur van onzen dood. Amen.

LEZINGEN EN OVERWEGINGEN

VOOR

ELKEN DAG DER MAAND.

1. Dag. -- Het doel van 's menschen leven.

1. WAARVOOR ben ik op aarde? Het is niet om rijk te zijn, noch om zinsvermaak te genieten; het is niet om de zoo kortstondige en hersenschimmige eer dezer wereld na te jagen, een redelijk schepsel is tot een edeler, duurzamer en Gode waardiger doeleinde geschapen. Ik ben in de wereld om mijnen Schepper te verheerlijken; om tot het bezit van hem

zelven, gedurende de eeuwigheid, te geraken, en door zijn eigen geluk gelukkig te wezen. O onuitsprekelijke edelmoedigheid van mijnen God! Gij hadt mij niet noodig, Heer, en echter hebt gij mij het leven gegeven; o, geheel belanglooze goedheid! o barmhartigheid van mijnen God! Wat ben ik u niet voor eene zoo uitstekende weldaad verschuldigd? Zal ik die ooit naar waarde kunnen erkennen?

2. Is God het edelmoedige doeleinde geweest, waarnaar ik tot heden toe, al mijne gedachten, mijne wenschen, al mijne werken gericht hebt? Is het voor hem, dat ik geleefd heb? Hij heeft mij alles gemaakt, wat ik ben; er is in mij geen goed, hetwelk ik niet van zijne milddadigheid ontvangen heb. Heb ik zijne regten geëerbiedigd? Heeft hij reden om vergenoegd te zijn over mijne dankbaarheid, over mijne liefde, over mijne getrouwheid? — Helaas! ik durf mijne oogen tot u niet opslaan, o, mijn Opperheer! o, mijn miskende weldoener! ik hoor u in het diepste mijns gewetens, mij al te teedere verwijtingen doen, voor eenen ondankbare als ik. »Welk »kwaad heb ik u gedaan, mijn zoon, om mij »te vergeten, te verachten, om aan het slijk »der zonde den voorrang boven mij te geven;

»om u van mij, die uw doeleinde ben, en die »u gelukkig wil maken, te verwijderen? Kom »tot mij weder, ik zal u ontvangen en nog »vergeving schenken."

3. O mijn goede Zaligmaker! ik bloos van schaamte, mijne oogen worden twee onuitputbare bronnen van tranen! Wederspannig hart, ondankbare ziel! wat heb ik gedaan? Helaas! Heer! het is maar al te waar, ik heb tot heden toe niets gedaan dan u beleedigd. Gij kunt het mij te regt verwijten, ontferm u mijner, o mijn God! handel niet met mij, zoo als mijne ondankbaarheid het verdient. O gij! die mij het leven niet zoo lang heb vergund, om mij in het verderf te storten, maar opdat ik het gebruiken zou om mij zalig te maken, verleen mij die vermorzeling des harten, die mij bij u genade zal doen vinden; ondersteun mij in het voornemen, hetwelk gij mij hebt ingegeven, van in alles niets meer dan u te zoeken, niets meer dan u te beminnen; doe mij al mijn geluk stellen in mij van de schepselen te onthechten, om u alleen aan te hangen, o gij, die mijn God en mijn al zijt! *Doordring in het midden der gevaren*, die mij omringen, *mijn vleesch met uwe vrees*, ten einde ik buigzaam zij voor de vermaning, welke gij mij door uwen apostel geeft: *Poogt*

dan des te meer mijne broeders, uwen roep door de goede werken te versterken; want met aldus te handelen, zult gij nooit zondigen, en door dit middel zal God u doen ingaan in het rijk van onzen Heer en Zaligmaker, Jesus Christus. (I. Petr. IX.)

2. Dag -- IJdelheid der wereldsche goederen.

1. IJdelheid der ijdelheden, alles is slechts ijdelheid, behalve God te kennen en te beminnen. En nogthans verslindt, de ijdelheid al de gedachten, al de genegenheden van den mensch; en gij, o mijn God! het eenig duurzame goed, het eenige, dat zijn hart kan voldoen, gij wordt veracht, vergeten. Stervelingen, *wat is uw leven? Een damp, die een oogenblik verschijnt, om aanstonds te verdwijnen!* (Jacob. IV.) En nogthans bepalen al uwe zorgen zich bij die voorbijgaande schaduw. Welke noodlottige verblindheid! zeer zal het ons eens rouwen, alles voor den tijd, niets voor de eeuwigheid gedaan te hebben; alles voor zijnen God!

2. Nog gisteren was deze mensch op het toppunt der eer, heden heeft de dood hem met zijn akelig kleed overdekt; hij was rijk, hij was magtig; eene doodskist en op deze

zes voeten aarde is thans zijn gansche rijkdom. Jongeling, gij aanbadt deze schoonheid, voor welke gij uwen God en uw heil opofferdet, kom, aanschouw dezen ontzielden romp op zijn sterfbed; zie dat hoofd op de borst nederhangende, die verwarde haren, nog vochtig van het doodzweet, die gebroken oogen; deze bleeke en uitgeteerde wangen, dat doodverwig gelaat, die zwart geworden lippen.

Waar is die man, die nog onlangs het genoegen der gezelschappen uitmaakte? Gij, die zijne gunsten najoegt en hem uw geweten opofferdet met zijne ongeregelde neigingen te voldoen, kom, zie in dit graf; daar ligt hij in verrotting; neem eene les aan dit stinkende vleesch, waaraan de wormen knagen. Gij siddert en deinst van afschrik terug! dit is noghtans dat ligchaam, hetwelk men met zoo veel verwijfdheid behandelde, en voor hetwelk men niets dan goede sier en vermaken droomde. En waar is nu de ziel, die deszelfs slavin was?... O wereldschgezinde! gij, die in alles niets dan de achting der menschen betracht, hoe groot is uwe dwaasheid! Gij zult in hun geheugen niet meer leven, wanneer de dood u eens aan hunne blikken, zal ontrukt hebben; alzoo zal uwe ijdelheid gestraft worden

door de verlatenheid, welke gij heden zoo zeer vreest. In dit vertrek zelfs, waarin gij uwen laatsten zucht zult gegeven hebben, waarin uwe ziel door Jesus Christus zal geoordeeld zijn geworden, zal men gastmalen geven, men zal spelen, dansen, lagchen even als te voren, en men zal niet eens aan u denken; *alzoo gaat al de roem en pracht der wereld voorbij.*

3 O mijn God! ik dank u, dat gij mij het nietige van alle vergankelijke goederen doet zien; maak, dat ik mijn hart van dezelve onthechte, om mij niet meer dan aan u, eenig goed, eenige schoonheid, mijne betrachtingen waardig, aan te kleven. O Jesus! voortaan zult gij alleen mijn Meester en mijn gansche schat wezen. Indien de zondaars nog trachten, mij door hunne streelingen tot zich te trekken, zal ik mij, door uwe genade geholpen, niet meer laten verleiden: u dienen, u beminnen, zal voortaan het eenige doelwit mijner pogingen zijn: wees eens zelf mijne vergelding en mijne kroon.

3. Dag. -- de zorg voor de zaligheid.

1. Een regstgeding winnen, een eervol ambt verkrijgen, gezag verwerven, dit is iets groots, volgens het oordeel der menschen;

kan men nogthans groot noemen, wat met den tijd een einde neemt? Eens zullen al die goederen dezes levens ophouden voor ons te bestaan; of wij zullen ze verlaten, of zij zullen ons begeven. Men moet dan niets groots noemen, dan de eenige zaak, waarvan ons eeuwig geluk of ongeluk afhangt. De zaak der zaligheid is dan eigenlijk de eenige, die ons moet bezig houden. *Eene zaak alleen is noodzakelijk,* zeide Jesus Christus, en deze is de eeuwige zaligheid. Voor zijne zaligheid werken en God dienen, ziedaar geheel de mensch, zegt de Wijze-man. Al het goede, al de volmaaktheid van den mensch bestaat slechts hierin. Wij hebben maar weinige dagen op deze aarde door te brengen, ten einde ons tot de eeuwigheid te bereiden en deze weinige dagen houden al onze gedachten bezig, en wij verliezen het eeuwige uit het oog. Welke verblindheid, welke dwaasheid van enkel te denken, aan het leven, zonder te denken aan *wel* te leven! *Wal zal het den mensch baten, het heelal te winnen, zoo hij zijne ziel verliest*? (Matth. xv.)

2. Men moet met al de zorg, met al de vlijt, waartoe men in staat is, aan zijne zaligheid werken, dewijl het eene zaak is, waarin het moeijelijk is te slagen; men moet er met

vrees en siddering aan werken, omdat men, zoo lang men op deze aarde is, door duizende gevaren omringd wordt, die de haven kunnen doen missen; nogthans van alle dingen is het deze, welke het grootste deel der menschen met de meeste ligtzinnigheid behandelen; en verre van zich te bevlijtigen om die tot een goed einde te geleiden, laten zij die aan het toeval over, en werpen zich in het midden van alle gevaren. Het schijnt, volgens hunne levenswijze, dat hunne ziel hun niet toebehoort, dat het de ziel van eenen vreemdeling is, die van eenen doodelijken vijand; het is alsof zij er slechts eene bezitten, om die eeuwig ongelukkig te maken.

3. Doe mij, o Jesus! de waarde mijner ziel wel kennen, gij, die om mijn heil te verzekeren, haar zoo zeer bemind hebt, dat gij al uw bloed voor haar aan het kruis hebt vergoten; gedoog niet, dat het vruchteloos voor mij gestroomd hebbe. Met uwe genade zal mijne eenige bezigheid voortaan zijn, van mijne zaligheid door het gebed, door eene bestendige waakzaamheid over al mijne zinnen, en door een heilzaam mistrouwen van mij zelven, te verzekeren; ik zal de gelegenheid vlugten, die mij zoo menigwerf in de zonden medeslepen, en mij uwe vriendschap, die het

leven mijner ziel is, hebben doen verliezen. O mijn beminnelijke Zaligmaker! geef mij de volharding in deze heilige voornemens, welke gij mij ingeeft.

4. Dag. -- De weg der zaligheid.

1. *Ga door de enge deur binnen, want de deur des verderfs, is wijd, de weg, die er heen geleidt, is breed, en het getal dergenen, die dezen volgen, is groot. Hoe eng is de deur en hoe smal is de weg die naar het leven geleidt, en hoe weinigen zijn er, die hem vinden.* (Matth. VII.) De menschen hebben dan, naar verkiezing twee tegenovergestelde wegen voor zich; er is geen derde, geen middenweg, men moet éénen der twee kiezen. Gij, die deze woorden leest, welken weg bewandeld gij? Leeft gij volgens uwe bedorvene neigingen, volgens uwe hartstogten? Leeft gij slechts om uwe zinnen te voldoen, om het eene vermaak op het andere te doen volgen? Deelt gij in de denkwijze, de leerstellingen der wereld over het gebed, de versterving, de eer, de wraakzucht, de wulpschheid, de rijkdommen? Leeft gij hare voorbeelden na? In één woord, zie rondom u, wandelt gij met het grootste gedeelte? In dit geval, denk er wel op, wandelt gij in den breeden weg, en

stort gij u in het verderf, gij wandelt op bloemen; maar onder deze bedriegelijke bloemen, op het uiteinde van dezen met bloemen bezaaiden weg is de hel met hare eeuwige folteringen.

2. Verlaat dan ten spoedigste dien breeden weg, die ten verderve voert, en sla moedig dengenen in, die u tot uw eeuwig heil kan brengen. Laat u niet afschrikken; indien de natuur in dien weg gehinderd is, vindt er echter de geest vertroostingen; het is waar dat gij oplettend zult moeten zijn op al uwe schreden, om die niet buiten het pad te zetten; uwe belemmerde hartstogten zullen onophoudelijk pogingen aanwenden om zich in vrijheid te herstellen, en gij zult eene gestadige waakzaamheid en sterkte moeten hebben om die te wederhouden, maar denk op de kroon, die u na de zegepraal verwacht. Het is het gezicht van dezen eeuwigen lauwerkrans, dat de ijverigen maakt; dat hen in het pad ondersteunt, en hen met vreugde en volharding in hetzelve doet wandelen. Ach, hoe zalig is het uur des doods, het enge pad bewandeld te hebben! druk en lijden zijn voorbij, en het loon zal eindeloos wezen.

3. Helaas! ik kan het mij niet ontveinzen, mijn geweten verwijt het mij telkens, het is

maar al te lang, dat ik het breede en verleidende pad bewandel, dat naar het verderf geleidt. O algoede Jesus! leen mij eene behulpzame hand om hetzelve te verlaten. Indien de wereldlingen in hunne vleijende beloften nog voorwenden mij de zoetheid van den honig te doen smaken, verleen mij dan de hulp om het verleidende gift, waarvan ik de betreurenswaardige uitwerkselen zoo menigwerf heb ondervonden, verre van mijne lippen te stooten. Van dezen stond af verkies ik de tranen der boetvaardigheid boven al de dwaze vreugde der aarde, uw kruis boven al de vermaken der zondaars, uwe heilige leer boven al de valsche wetenschappen der wereldlingen; ik wil niets meer dan u voor leeraar en meester, ik wil voortaan, met het kleine getal uwer trouwe dienaars, in uw gevolg, het enge en doornige pad bewandelen, ten einde met hen bij u in de hemelsche heerlijkheid te geraken. O mijn Zaligmaker, ondersteun mij in den strijd der zaligheid.

5. Dag. -- Niemand kan twee heeren dienen.

1. Jesus Christus heeft gezegd: *Niemand kan twee heeren dienen; want hij zal den eenen haten en den anderen beminnen, of hij zal den eenen aangekleefd zijn en*

den anderen verachten. Gij kunt God en de rijkdommen niet dienen. (Matth. VI.) De reden dezer onmogelijkheid is, dat ieder dezer meesters iets van ons vordert, dat wij onder hen niet kunnen verdeelen. Eerstens, onze liefde; nu, wij hebben slechts één hart, dat niet aan twee voorwerpen te gelijk kan toebehooren, die elkander onderling uitsluiten, aan den Schepper en aan het schepsel, aan den Hemel en aan de aarde, aan het tegenwoordige en het toekomende leven, aan de deugd en aan de ondeugd, aan de milddadigheid en aan de hebzucht: men kan het eene niet beminnen zonder het andere te haten; men moet noodzakelijk, wanneer men zich aan het eene hecht, het andere verlaten. Onze eigene ondervinding doet ons dit genoeg gevoelen.

Ten tweede onze achting... Maar hoe dit tegelijk schenken aan twee zoo zeer van aard verschillende meesters? Hoe kan hij, die dezulken gelukkig acht, welke in overvloed, weelde, eer, en in vermaken leven, hoe kan zulk een de vrijwillige armoede van een ootmoedig, afgezonderd en afgestorven leven beminnen?

Ten derde, onze gehoorzaamheid.. Maar zij is nog onmogelijker, zulks is zonneklaar. De gierigaard miskent de wetten der geregtig-

heid; hoe zou hij aan die der liefdadigheid en der aalmoes gehoorzamen? De wellustige miskent de wetten der matigheid en der welleevendheid; hoe zou hij aan die der versterving en der boetvaardigheid gehoorzamen?

2. Dit is het nogthans wat zoo veel halve Christenen willen doen; dwazen, die de godspraak van Jesus Christus niet willen beseffen: *Die niet geheel met mij is, is tegen mij; die met mij niet zaait, verkwist.* (Luc. II.) Nu ingetogen in het heiligdom, dan medegesleept door den drom van alle wereldsche verstrooijingen, bewijzen zij beurtelings hunne eer aan Jesus Christus en aan het schepsel; des morgens bewierooken zij het altaar van den Heilige der heiligen, des avonds branden zij eenen onzuiveren wierook op dat van satan; zij willen niet hooren spreken van versterving noch van waakzaamheid; zij willen het eeuwige leven bekomen, zonder een enkel genot van het tegenwoordige te willen opofferen.

3. O Jesus, het is aldus, ik beken het, dat ik mij zoo menigwerf heb gedragen; lafhartige dienaar, ondankbaar gelijk de Israëlieten, was ik zwevende tusschen u en de wereld, deze laatste nogthans is noch mijn hart, noch mijne hulde waardig, gij alleen verdient be-

mind en gediend te worden. Vergeef mij, dat ik uwe regten miskend heb; o God! vol bevalligheid! ik aarzel niet meer tusschen u en uwe vijanden; ik verzaak voor eeuwig aan al die zondige toegevingen, aan mijne hartstogten en aan de wereld; ik wil zonder verdeeling aan u, tot aan den dood, toebehooren, om van u gedurende de eeuwigheid niet gescheiden te zijn.

6. Dag. -- Het ijverloos leven.

1. »Het is waar, zegt men, ik doe niet veel goeds, maar ook bedrijf ik geen kwaad," en hierop stelt men zich gerust. Men leidt een gemakkelijk, een zacht leven, dat de zinnen streelt; men verdrijft alle verstervingen uit hetzelve; het is eene onafgebrokene opvolging van wereldsche uitspanningen, eene kiesche zinnelijkheid in de maaltijden, eene gestadige ledigheid: in één woord, een verwijfd leven, dat misschien vrij is van zware misdaden, maar ledig van alle goede werken, en bijgevolg beroofd van alle verdiensten.

Dusdanig is het leven van het grootste gedeelte; dit omhelzen is het breede pad bewandelen, dat ten verderve voert, immers om zalig te worden, is het niet genoeg om het kwaad te vermijden, maar men moet ook, zegt Jesus

Christus, het goed oefenen. Om veroordeeld en verdoemd te worden, is het genoeg een nuttelooze dienstknecht te zijn geweest: *Werp*, zal de Heer, gelijk de huisvader in de gelijkenis zeggen, *werp dezen nutteloozen dienstknecht in de uiterste duisternissen, waar geween en geknars der tanden zal zijn.* (Matth. XXV.)

2. O gij allen! die u gerust stelt omtrent het ijverlooze leven, dat gij leidt, gij zijt de onvruchtbare boom, zonder vruchten, tegen welken de meester des wijngaards de vervloeking gaat uitspreken: *Roei hem uit, waarom hem langer die plaats vruchteloos laten bekleeden!* (Luc. XIII.) O wat zal het dan zijn, wanneer gij niet slechts onvruchtbaar zijt, maar zelfs vergiftige vruchten draagt! Ach! keer in u zelven, hoe vele afschuwelijkheden zult gij misschien in het diepste uws gewetens ontdekken; want door uw laauw leven verwijdert gij Gods genade van u, en opent uw hart voor alle hartstogten. Het is de oorzaak, dat gij het gebed veronachtzaamt, en van dan af zijt gij geheel alleen om aan de bekoringen te wederstaan; het boezemt u eenen afkeer in voor de Sacramenten, daar gij, om die met vrucht te ontvangen, u eenig geweld zoudt moeten aandoen, en alzoo zijt gij steeds ont-

wapend, ter prooi aan de vijanden uwer zaligheid, en uw leven wordt als eene onafgebrokene aaneenschakeling van duizende ongeregtigheden.

3. Rampzalige, die ik ben! het is misschien heden, dat God, mijne verzuimingen, mijne zinnelijkheden, de laauwheid, de nutteloosheid mijns levens moede, het volstrekte bevel gaat geven van mij van eene plaats weg te rukken, welke een ander nuttiger dan ik zal bekleeden. Ach ik smeek u, Heer, dat deze dag de eindpaal nog niet zij van uw geduld: ik ga beginnen de vruchten voort te brengen, welke gij van mij verwacht; ik ga beginnen mijn vleesch met deszelfs ondeugden en begeerlijkheden te kruisigen; help mij, goede Jesus, mijnen hemelschen roep, door de goede werken, die gij van mij verwacht, te verzekeren.

7. Dag. -- De doodzonde.

1. Door de doodzonde staat de mensch op tegen zijn God: hij zegt stoutmoedig tot hem, gelijk Pharaö: *Wie is de Heer, opdat ik hem aan zijne geboden onderwerpe? ik ken hem niet.* (Uitg. v.) God gebiedt, en de zondaar zegt: *ik zal u niet dienen.* (Jerem. II.) Wel hoe! een wormpje, dat zich durft verzet-

ten tegen den Almogende: welke vermetelheid! Eene tallooze menigte zingt onophoudelijk ootmoedig en voor het aanschijn des Heeren ter aarde geworpen: *Dank zij onzen God, die op den troon is nedergezeten!* millioenen engelen eerbiedigen hem sidderende, aanbidden hem en roepen juichend: *Heilig, Heilig, Heilig... zegening, verheerlijking, wijsheid, dankzegging, eer, magt en sterkte aan onzen God in de eeuwen der eeuwen!*

En wat doet, integendeel, de zondaar? Dat wezen, verachtelijker dan het *niet*, durft het Opperwezen smaad aandoen. Welke euveldaad! kunnen er folteringen zijn, wreed genoeg, om zulke afschuwelijkheid te straffen? Beschouw ook de zonde met opzigt tot het ongeluk, hetwelk zij na zich sleept. De doodzonde doet God, het opperste goed, verliezen. Esau verkoopt zijn eerstgeboorte regt en de zegeningen des vaders voor een schotel linzensoep; deze geschiedenis is de uwe, o mijne ziel! helaas! hoe menigwerf hebt gij, om uwen hartstogt te voldoen, voor een oogenblik vermaak, door schande en wroeging gevolgd, hoe menigwerf hebt gij hierdoor niet aan het erfdeel der heiligen, aan de zegeningen van uwen hemelschen Vader verzaakt!

2. Hoe droevig is het vertoog van den Calvarie-berg! De zonde is daarvan de oorzaak. Dat nedergebogen hoofd is het uitwerksel van zoo vele zondige gedachten; die met tranen overgoten oogen zijn het uitwerksel van zoo vele schuldige blikken; dit door droefheid verbrijzeld hart, met eene lans doorstoken, is het uitwerksel van zoovele schandelijke in ons hart gevoede verlangens. En dit droevige vertoog heb ik, ondeugende, die ik ben! zoo veel het mij mogelijk was, bij elke doodzonde, die ik bedreven heb, vernieuwd. Beseft gij nu, o mijne ziel, dat de doodzonde eenen God zoodanig vertoornt, dat hij eenen zondaar door zijne regtmatige gramschap in de eeuwig brandende vlammen nederstort!

3. O barmhartige Jesus! handel niet met mij zoo als het getal mijner zonden het verdient; zie medelijdend neder op een rouwig en verootmoedig hart, dat zijnen opstand, zijne ondeugd, zijne ondankbaarheid, de verachting, welke het zoo lang voor uwe vriendschap gehad heeft, verfoeit. Ach! maak, dat ik, die nimmer meer verlieze, en ruk mij liever op dit oogenblik uit deze wereld, indien gij voorziet, dat ik, nog langer in dezelve blijvende, u nog moet vergrammen, beleedigen, u op nieuw door de doodzonde verliezen. Ik wil

niet meer leven, dan om mijne zonden te beweenen, uwen toorn te bevredigen, en uwe groote barmhartigheid te verdienen.

8. Dag. -- Getal der genaden, getal der zonde.

1. Indien de Heer u heden zijne stem, de teedere uitnoodigingen zijner barmhartigheid doet hooren, verhard dan u gemoed niet, want er is in de genade, welke God den mensch uitdeelt, eene bepaalde maat, na welke hij er geen meer verleent. Gij moet ten hoogste vreezen de genade te misbruiken, welke God u vergunt; daar het mogelijk is, dat elke genade, elk licht, elke uitnoodiging, welke gij ontvangt, de laatste zij, die hij u vergunt, en daar gij, met dezelve te verzuimen, u in gevaar stelt, van u in uw eeuwig ongeluk te storten. Denk, dat hoe overvloediger genaden gij ontvangen hebt, gij des te meer te vreezen hebt, dat God u in uwe zonden zal verlaten; zoo gij het voornemen niet maakt, van leven te veranderen.

2. Even als God voor elken mensch eene bepaalde maat heeft van bekwaamheid, genade, dagen, jaren, zoo heeft hij ook het getal der zonden bepaald, welke hij toestemt te vergeven: *Het geduld van God verdraagt den mensch tot een zekere maat, na welke hij*

hem niet meer vergeeft, zegt de H. Augustinus. Wij zondigen dagelijks, en wij denken niet op het steeds toenemende gewigt, waarmede onze zonden ons bezwaren. Sidderen wij, dat ons overkome, wat Baltharzar overkwam, tot wien gezegd werd: *Gij zijt in de schaal gewogen en te licht bevonden in goede werken.* (Dan. XXVII.) O zondaar, die dit leest, misschien is de uitnoodiging, welke de Heer u op dit oogenblik doet, de laatste zijner genade, misschien zal de eerste zondige voldoening, welke gij toestaat de maat uwer ongeregtigheden vullen. Jesus Christus waarschuwt u, *dat de bijl reeds aan den wortel van den boom is.* (Matth. III.) Hij gaat hem nedervellen, en dáár waar de boom valt, blijft hij voor altoos.

3. O eindelooze goedheid! ofschoon ik dezen slag door het misbruik uwer gunsten verdiend heb, weiger mij echter nog niet eenen dier blikken van barmhartigheid, die uwen apostel overvloedige tranen van berouw deden storten; ofschoon ik uwe wraakneming uitgedaagd heb door de hoeveelheid en de grootheid mijner ongeregtigheden, straf mij daarom nog niet in uwe verbolgenheid. O mijn zaligmaker! o mijn goddelijke Meester! van dezen stond af, wil ik getrouw aan de

uitnoodiging uwer barmhartigheid wezen. O Jesus! in den naam van uw bloed, dat barmhartigheid voor mij afsmeekt, vergeef aan een rouwig, aan een onderworpen hart, dat gelijk Paulus alle opoffering wil doen, om uwe vrienschap te herwinnen, spreek, mijn goede Zaligmaker, *wat wilt gij dat ik doe?*

9. Dag. -- De dood.

1. Het vonnis is geveld: *Het is vastgesteld, dat alle menschen eens zullen sterven.* (Hebr. IX.) Ja, de tijd zal komen, wanneer *ik geen' mensch, geen' aardbewoner meer zal zien.* Het uur zal slaan; waarop mijne ziel dit ligchaam levenloos zal laten; het uur zal komen, waarop alles in het algemeen, wat tijdelijk is, voor mij zal verdwijnen. Wanneer zal die dag aanbreken? Binnen eenige jaren? Binnen eenige maanden? heden? dezen nacht?... Zulks is mij onbekend. Al wat ik weet, is, dat de dood mij zal verrassen, als een dief, die des nachts komt. Jesus Christus zelf kondigt het mij aan: *De Zoon des menschen zal komen op het uur, dat gij hem niet zult verwachten.* (Luc. XIII) O mijne ziel! zijt gij gereed? Zie uwe rekening na, doorgrond uw

geweten. Denk, dat gij alleen de eeuwigheid zult intreden, dat gij eer, rijkdommen, vermaken, gezelschappen, makkers uwer misdaden zult hier laten, denk, dat alleen uwe werken u zullen vergezellen.

2. Wee mij! waar zijn die werken, welke mij moeten volgen, die mij den ingang tot de gelukzalige eeuwigheid moeten verschaffen? Ik zie er wel eenige, maar helaas! het zijn juist dezulke, welke mij de hel hebben doen verdienen. O mijne ziel! *Indien gij volgens het vleesch leeft*, zegt de H. Paulus, *zult gij* den eeuwigen dood *sterven, maar zoo gij door den geest deszelfs verlangens en werken versterft, zult gij* voor altoos in den hemel *leven.* Waartoe besluit gij? Het zingenot gaat ras voorbij, en voor dit zoo kortstondige genot, den mensch zoo onwaardig, zult gij eeuwig ongelukkig zijn. Kan een met rede begaafd schepsel eene dusdanige keus doen? Doe dan boetvaardigheid, want bij den dood zal het te laat zijn: stel uwe bekeering niet uit tot uw laatste uur; alsdan maakt alles dit schier onmogelijk: beneveling van het verstand, versteendheid, vrees des harten, afneming der ligchaamskrachten, alles vereenigt zich om het ongeluk van den zondaar te voltrekken. Wee u dan, o mijne ziel! het uur nadert,

waarop gij niet meer aan uwe zaligheid zult kunnen werken.

3. Hoe ellendig ben ik, o mijn God! helaas, mijne noodlottige jaren hebben mij met schulden jegens uwe goddelijke geregtigheid overdekt. Beminnenswaardige Zaligmaker! schenk mij het licht en de sterkte om spoedig orde in de zaken mijns gewetens te stellen. De dood is welligt niet verre van mij verwijderd, ik wil ten minste met de hulp uwer genade gebruik maken van den tijd, dien uw geduld mij nog vergunt om mijne fouten te herstellen, om mij met u te verzoenen en aan uwe regtvaardigheid te voldoen. O Jesus! o mijn Zaligmaker! sta mij bij in dit belangrijke werk, geef mij dat berouwhebbend hart, dat u ontwapent; maak, dat ik u van nu af tot mijnen laatsten zucht toe beminne.

10. Dag. -- Rampzalige dood des zondaars.

1. Dwaze, die ik ben geweest! zal de stervende zondaar zeggen. O kostbare tijd, dien ik verspild heb! Hij was mij gegeven om den Hemel te verdienen, en ik heb hem slechts besteed om zonden op zonden te stapelen. Wat zal ik nu doen! Hoe zal ik nu orde stellen

op mijn geweten? Hoe dien verschrikkelijken warklomp ontward? Ik ben zonder krachten, zonder licht; de ongerustheid verslindt mij en laat mij geene tegenwoordigheid van geest genoeg om een enkel goed werk te verrigten. Hoe zal ik eensklaps datgene verfoeijen, wat ik mijn geheel leven bemind heb, en datgene beminnen, wat ik altijd heb gehaat? Nogthans ik weet het, ik kan geene vergeving erlangen, dan tot dien prijs; hoe zal ik in één oogenblik doen, wat het werk van geheel mijn leven had moeten zijn? Helaas! ik kan het niet ontveinzen, het is de schrik alleen, en niet de liefde voor mijnen gebelgden God, die mijne droefheid veroorzaakt; het is de zonde, die mij verlaat, en ik ben het niet, die van de zonde afzie. Welk vertrouwen kan ik op mijne boetvaardigheid stellen? Wat zal er van mij binnen eenige oogenblikken geworden? Hoe kan ik, alzoo stervende, zalig worden?

2. Te midden van die pijnigende gedachten, verliest de stervende de spraak, reeds heeft hij het bewustzijn verloren: spoedig zal hij in doodstrijd liggen. — De dienaar des Heeren staat nogthans aan zijne zijde; hij bidt voor hem, zegt hem het laatste vaarwel: hij voegt hem de liefderijke wenschen toe:

mijn broeder dat de goede God u vergeve!... En aan wien zal God vergiffenis schenken? Is het aan dien zondaar, die hem altoos versmaad, vergeten heeft, die hem slechts de laatste oogenblikken geeft, welke hij aan de misdaad niet meer schenken kan? *Dat gij, Christene ziel, heden in het verblijf des vredes moogt ingaan.* Maar er is geen vrede voor den goddelooze: neen, roepen de duivelen, dat zij integendeel intreden in het verblijf onzer razernij! Het is er mede gedaan; het bloed vloeit niet meer, de ziel gaat uit met den laatsten zucht: de zondaar is niet meer, er is een mensch minder op de wereld, een verdoemde meer in de hel!

3. Vreeselijke God! gij zijt regtvaardig, en uwe oordeelen zijn billijk; deze versteende zondaar heeft met u gedurende zijn leven den spot gedreven, en op uwe beurt, *spot gij met hem in het uur van zijnen dood.* (Spreuk I.)

O goede God, die mij met zooveel geduld tot heden hebt afgewacht, gedoog niet, dat ik uwe vaderlijke uitnoodigingen nog langer verachte. O goede Jesus! mijn Zaligmaker, verlos mij, van eenen zoo ongelukkigen dood, en help mij met uwe genade, opdat ik voortaan een heilig leven moge leiden, en alzoo verdiene eens den dood der heilige boetvaardigen

te sterven; maak, dat ik u met ijver beminne in den tijd, om u voor altoos te beminnen, te bezitten in de eeuwigheid.

11. Dag. -- Het bijzonder oordeel van den zondaar.

1. Zie daar dan dien zondaar, welke slechts voor de aarde geleefd heeft, en die de grievende gedachten der eeuwigheid steeds uit zijnen geest verbannen had; zie hem daar eindelijk de loopbaan ingetreden, welke hij zoo zeer vreesde; zijn ligchaam, op het doodsbed uitgestrekt, heeft nog alle warmte niet verloren, en reeds is zijne ziel alleen met God, de hel van den eenen kant, de Hemel van den anderen, de vierschaar van den Opperregter tusschen beide, in de verschrikkelijke afwachting van zijn vonnis en zijn eeuwig lot. Verbeeld u in deze gesteltenis dien slechten Christen, pligtig aan zoo vele godslasteringen, aan zoo veel onregtvaardigheid, aan zoo vele ontuchtigheden: dien verwijfden mensch, die geene andere bezigheden heeft gehad, dan die van zijne zinnen, zijnen hoogmoed, zijne heerschzucht te voldoen; dien mensch, die de genade versmaad en zijne heiligschennissen vermenigvuldigd heeft. Even als weleer voor den goddeloozen Balthazar gaan drie

woorden den ganschen vorm van zijn vonnis bevatten: *reken, weeg, scheid af.* Gij die dit leest, moget gij dit wel beseffen!

2. Zondige ziel, *reken*, zegt de vertoornde Regter: tel de menigte uwer zonden; de boeken uws gewetens zijn geopend; zie deze hoeveelheid wangedrogten en slangen, welke gij in uwen boezem gevoed hebt. Zoo vele zonden van gedachten, van verlangens, van woorden, van werken, van nalatigheid: zoo vele vreemde zonden, waarvan gij door uwe verzuiming, door uwe raadgevingen, door uwe aanmoedigingen, door uwe kuiperijen, door uwe bevelen, door het moorddadige misbruik uwer ligchamelijke voorregten en uwer kunde, eindelijk door de tallooze menigte uwer verergernissen, zijt oorzaak geweest; *weeg* de schrikkelijkheid uwer met zoo veel boosaardigheid bedrevene zonden, weeg de genade, welke ik u tot derzelver vermijding heb verleend, en die gij als in den wind gestrooid hebt; mijn bloed, voor u tot den laatsten druppel vergoten, beschuldigt u van de snoodste ondankbaarheid; mijn hart was geopend om u te ontvangen: maar gij hebt in hetzelve niet willen komen, gij hebt het liever door uwe onboetvaardigheid willen sluiten. *Scheid af,*

namelijk: uwe schijnbare deugden van uwe wezenlijke ondeugden; die valsche en schijnheilige godsvrucht, die liefdadigheid uit ijdele praal, die ootmoedigheid uit eigen belang, die goede werken uit doorslepenheid; wat blijft er overig?

3. Ach! welk zal het vonnis zijn? is het niet reeds in de oogen van den vertoornden Regter te lezen? *Vertrek van mij vervloekte ziel, ga in het eeuwige vuur.* O Jesus! mijn Zaligmaker, maak dat ik deze ontzettende woorden, nimmer uit uwen mond hoore vloeijen; hier op de aarde zijt gij mijn Regter nog niet, tot heden wilt gij slechts mijn Vader, mijn Zaligmaker zijn: ontferm u dan mijner, trek mijne ziel uit hare diepe ellende, vóór dat gij met mij in het oordeel treedt. Door uwe genade ga ik spoedig mijn geweten in orde stellen, terwijl ik het pad des levens nog kan kiezen, opdat ik na mijnen dood niet aan uwe onverbiddelijke geregtigheid overgeleverd worde.

12. Dag. -- De schaamte des zondaars in het algemeen oordeel.

1. O Christen! die niet vreest thans in de vijandschap van uwen God te leven; gij, die

in de wereld uw' roem draagt op uwe schatten, op uwen rang, op uwe schoonheid: gij, die niet droomt dan van opschik en vermaken, en die, gelijk de H. Paulus in zijne nadrukkelijke en goddelijke taal zegt, in de bedorvenheid des vleesches zaait, welke schande zal het voor u niet zijn, voor het heelal met een afschuwelijk en onrein ligchaam te verschijnen! Dit zal echter slechts eene flaauwe schets zijn voor de vernederingen, die u zullen volgen. God zal alsdan de bedreiging, welke hij door den mond zijner profeten gedaan heeft, ten uitvoer brengen: »Gij hebt gedacht, boos»aardig mensch, dat ik aan uw gelijk zou zijn, »en uwe ongeregtigheden zou ontveinzen, »maar ik ga die voor de gansche wereld ten »toon stellen; ik zal uwe misdaden en uwe af»schuwelijkheden op uw voorhoofd griffen; »ik zal u geheel met de bezoedeling uwer ge»heimste ongeregeldheden bedekken." (Ps. 49. Nath. III. Ezech. VII.)

2. O zondaar! die weigert uwe zonden door de boetvaardigheid uit te wisschen, en die niet wilt besluiten de wonden uwer ziel aan éénen mensch kenbaar te maken, en u te verootmoedigen voor dengene, die dezelve in het geheim zou heelen; gij die heden zoo gevoelig

zijt voor den geringsten smaad, de gansche wereld zal alsdan de ongeregtigheden van uw hart, uwe trouwelooshеden, uwe schandelijkste overtredingen kennen, en op het zien van al uwe afschuwelijkheden zal men uitroepen: zie, daar is de schijnheilige, die zich onder het masker der deugd vermomde; zie, daar is dat meisje, wier zedigheid, wier kuischheid men roemde; zij bedroog eenen liefderijken biechtvader, verblinde ouders, zij misbruikte datgene, wat de Godsdienst, het heiligst en eerbiedwaardigst heeft. Alsdan zult gij, o zondaar! in uwe schaamte uitroepen: *Bergen, stort op ons neder, heuvelen overdekt ons.* (Luc. XXIII.) Vruchtelooze wenschen: in dien dag zal alles, wat verborgen was, in het groote daglicht verschijnen, en gij zult weten, dat de Heer de God is, dien men niet ongestraft kan tarten.

3. O goede Jesus! verleen mij de genade om de misdadige schaamte te overwinnen, die mij mijne ongeregtigheden doet verbergen. Wel hoe! ik ben niet beschaamd geweest het kwaad in uwe heilige tegenwoordigheid te bedrijven, en ik zou mij schamen te bekennen, dat ik een zondaar ben! Gij belooft mij vergiffenis, zoo ik mij verootmoedig voor den liefdevollen bedienaar, dien gij mij barmhar-

tig hebt toegeschikt, en ik zou een zoo gemakkelijk middel om op nieuw in uwe vriendschap te komen, en om mij eene eeuwige schaamte voor het heelal te sparen, verstooten! Neen, ik zal van nu af mijne ongeregtigheid zonder eenige bewimpeling bekennen, en ik zal pogen mijne zonden in de tranen der boetvaardigheid af te wasschen ten einde eenmaal niet voor uwe engelen en voor alle menschen met schaamte overdekt te worden. Maak, dat ik, wanneer gij de levenden en dooden zult komen oordeelen, onder de gelukkige boetelingen geplaatst zij, *wier ongeregtigheden vergeven en wier zonden bedekt zijn.* (Ps. XXXI.)

13. Dag. -- De hel.

1. O verschrikkelijke vereeniging van alle rampen! Er zijn geen folteringen, welke een verdoemde niet, zonder vertroostingen, zonder tusschenpoozing, zonder verzachting lijdt. Een vuur, door den almogenden toorn van eenen God ontstoken! Een gezelschap van wangedrogten, menschen en duivelen, de knagende worm des gewetens, het geknars der tanden, door woede en wanhoop voortgebragt; hartverscheurende verwijtingen van het geweten, van zoo vele middelen ter zaligheid, waarvan anderen een goed gebruik hebben weten te

maken, versmaad te hebben, en waarmede men, even als anderen, zijne zaligheid zou hebben kunnen bewerken, indien men gewild had; o grievend naberouw! De zondaars, alzoo in- en uitwendig gepijnigd, zullen den dag vervloeken, die hunne geboorte verlichtte, en het voedsel, dat hun gegeven werd om hun leven te onderhouden en te verlengen; zij zullen alles verzaken, dat zij vroeger gedaan, al wat zij gezegd, al wat zij gedacht hebben. In welke razernij zullen zij vervallen tegen zich zelven! Voorwerpen van verfoeijing voor al de anderen en nog meer voor zich zelven, zullen zij elkander onderling willen verscheuren en zich niet kunnen vernietigen. O onbegrijpelijke hel! neen, de verbeelding kan zich geen juist denkbeeld van de folteringen vormen, waaraan de verdoemden in uwe verslindende vlammen zullen ten prooi zijn.

2. En nogthans is er een kwaad, dat nog grooter dan al deze smarten is, namelijk: de eeuwige berooving van God, en daardoor de berooving van alle goed. De mensch, voor een eindeloos goed, dat niets anders dan God kan wezen, geschapen, draagt in zijn binnenste een aanhoudend verlangen om dit geluk te genieten; eenen wensch, die hij niet kan be-

letten, vergeten, verzwakken; een wensch, die hem drijft, die hem sleept naar zijn voorwerp. Nu, de verdoemde, aan al de omstuimigheid van dit verlangen overgeleverd, zal geheel van vurigheid brandende, onophoudelijk tot dien God vol bevalligheid willen opstijgen, naar wiens bezit hij, als naar het middenpunt zijner rust en van zijn opperste goed zal verzuchten: ach! welke smart voor hem, er zich van verstooten te gevoelen, van gedwongen te zijn datgene te haten, wat hij zou willen beminnen en van deze woorden onophoudelijk in zijne ooren te hooren klinken: *Vertrek, vervloekte... ik heb het zwaard getrokken, het zal niet meer in de schede gestoken worden.* (Ezech. II.) O afgrijselijk! o jammerlijk lot! zoo de mensch het wel besefte.

3. O Jesus, mijn Zaligmaker! verlicht mijnen geest; raak heden mijn hart, opdat ik niet genoodzaakt zij, eens met de goddeloozen in de verslindende vlammen uit te roepen: »Ik »heb mij bedrogen, door mijn heil ver van u »te zoeken: waartoe dienen mij nu de ver»maken, welke ik genoten heb, al wat ik ge»daan en bezeten heb op aarde? Helaas! dat »alles dient nu om mijn ongeluk duizendmaal »grooter te maken." O mijn goede Vader! gij

hebt mij niet verlaten, toen ik ver van u leefde, help mij, nu ik tot u wederkeeren en voor altoos aan u verknocht blijven wil: mijn edelmoedige Verlosser, ontferm u mijner.

14. Dag. -- De eeuwigheid.

1. O eeuwigheid! o afgrond, die mijne rede niet kan beseffen, maar welke het onfeilbare woord van eenen God mij aankondigt. Als er zoo veel jaren zullen verloopen wezen, als er sterren in den hemel, bladeren op al de boomen van het wereldrond, zaadkorreltjes op de oevers, druppelen water in de uitgestrektheid der zeeën zijn, wanneer dit tijdsverloop zoo veel millioenen malen zal zijn vernieuwd geworden als het jaren in zich bevat (en het zal alzoo vernieuwd worden); dan zal de eeuwigheid nog slechts een begin nemen, al die jaren zullen voorbij gaan; maar de eeuwigheid zal niet voorbij gaan. O eeuwigheid! wanneer ik aan u denk, vind ik altoos stof om te denken, en ik weet niet waaraan te denken. Eeuwigheid, onbegrijpelijke eeuwigheid, om u te noemen, spreekt men slechts één oogenblik, zegt men slechts één woord, bezigt men slechts éénen stond, maar u te doorloopen, zal nimmer ophouden. *Altoos! Nimmer!* verschrikkelijke woorden,

wanhopige woorden voor den verdoemde. *Altoos! Nimmer!* vertroostende woorden, genoegelijke woorden voor de heiligen. O mensch, er is geen midden, gij moet tusschen die twee eeuwigheden kiezen; wat wilt gij? Haast u, besluit, de tijd is dringend!

2. Ofschoon de hel een hulpeloos kwaad is, en de verdoemden geene hoop hebben van ooit uit dezelve te geraken, laten wij nogthans eene veronderstelling maken, die, hoe onmogelijk zij ook weze, echter niet zal nalaten ons nuttig te zijn. Veronderstellen wij, dat in *die plaats van eeuwige verschrikkelijkheid* eene vergunning van barmhartigheid moet afgekondigd worden ten voordeele van eenigen der ongelukkige slaven, die in dezelve zuchten, en dat deze op de aarde wedergeroepen worden, vijftig jaren tot hun gebruik zullen hebben, om hunne eeuwige verdoemenis door de boetvaardigheid af te koopen. Ach wie zou niet verzuchten naar het geluk van zich onder dit kleine getal te bevinden! Met welken drift, met hoe veel tranen, met welke verzuchtingen zou men deze genade niet vragen! Wat zou men niet beloven voor dezen prijs te doen? Al moest men al de rampen van het tegenwoordige leven, al de ziekten des ligchaams, al de pijnlijkheden van den geest de

verachting, de beleedigingen, den smaad, alle soort van vervolgingen op zich zien nederdalen: zou men zich niet al te gelukkig achten van op deze voorwaarden uit de hel verlost te worden? O mijne ziel! gij, die misschien reeds sedert twintig, misschien dertig jaren in de hel zoudt begraven geweest zijn, zoo God met u gehandeld had, gelijk hij met zooveel anderen gedaan heeft, die minder dan gij zijne wraaknemingen verdiend hadden, waarom dan niet spoedig gedaan hetgeen een zondaar zou doen, die wezenlijk uit de hel zou getrokken zijn? Is de barmhartigheid van den Heer, die u sedert zoo lang verdraagt, minder opzigtens u, dan zij opzigtens dien verdoemde zou zijn? Er is niet uit te stellen, o mijne ziel! gij moet van dit oogenblik af beginnen.

3. Helaas! o mijn God! mijnen Godsdienst opent mij de oogen voor den afgrond, die mij bedreigt, en ik verwijder mij echter niets meer van denzelven; ik beveilig mij daartegen niets meer dan ik een blinde en zonder Godsdienst ware. O almogende God! verander mijn *hart van steen in een hart van vleesch:* gewaardig u het gevoelig te maken voor deszelfs ongeregtigheden, ten einde het daardoor geraakt, daarvan doordrongen en van

droefheid verbrijzeld worde. Hoe zou een doode opstaan, zoo gij hem niet deedt verrijzen? Roep mij, Heer, in den doodelijken slaap, waarin ik mij bevind: roep mij met een luid geroep, gelijk gij weleer Lazarus riept: »Sta op, zondige ziel, sta op uit de vuilnis en »besmetting, waarin gij gedompeld ligt." Tot een nieuw leven verrezen, zal ik met uwe genade alle middelen in het werk stellen, om mijne ongeregeldheden te herstellen en om den dood der regtvaardigen te sterven, welke door de folteringen der hel niet zullen gekweld worden.

15. Dag. -- Over het kleine getal uitverkorenen.

1. De ark van Noë, waarin slechts acht personen gered worden, terwijl al de volkeren vergaan; Jozuë en Caleb, de eenigen van een geheel volk, aan wie het vergund wordt het beloofde land in te gaan; het klein getal olijven en korenaren, die het waakzame en oplettende oog van den maaijer ontsnappen, dit alles zijn verschrikkelijke afbeeldsels van het kleine getal uitverkorenen; maar ziehier eene stellige godspraak, het is een God zelf, die ze heeft uitgesproken: *Velen zijn er geroepen, weinigen uitverkoren* (Matth. XXII.) En waarom? omdat het grootste gedeelte den

breeden weg bewandelt, die ten verderve voert; omdat weinigen de onschuld van het Doopsel bewaren, weinigen, die door eene ware boetvaardigheid herstellen, zoo weinigen daarin volharden. Geduchte waarheden!

3. O mijn God! wat zal er van mij geworden? Zal ik zalig worden? Zal ik mij zelven verdoemen? Ondoordringbaar geheim, schrikverwekkende onzekerheid! Maar hetgeen zeker is, en mijn vertrouwen steeds moet opwekken, is, dat Jesus voor alle menschen gestorven is, dat hij wil, *dat niemand verloren ga, maar dat allen tot de boetvaardigheid wederkeeren.* (II Petr. III.) Dit is zeker: dat ik gewis zalig zal worden, indien ik het opregt verlang, dat God mij zijne genade aanbiedt, om mijne zaligheid te bewerken, en het alleen van mij afhangt daarvan gebruik te maken, en door de boetvaardigheid, zoo als een David, eene Magdalena, een Augustinus, den hemel te winnen. Aangezien mijne zaligheid dan in mijne handen is, waarom zou ik vertoeven een leven te omhelzen, dat mij het eeuwige heil verzekert?

4. O mededoogende Jesus! schenk mij dat diepe leedwezen, dat dengenen de onschuld wedergeeft, die haar verloren hebben: die brandende liefde, die de menigte der zonden

bedekt, en de volharding, die de kroon doet bekomen. Ik wist op het oogenblik mijner zonde, dat gij mijn God, mijn Verlosser waart; ach! welke verschrikkelijke boosaardigheid, ik ben er meer bedroefd over, Heer, dan over alle andere rampen, en ik ga al mijne krachten inspannen, om zoo vele beleedigingen te herstellen, en diegenen te bereiken, die mij zijn voorafgegaan, met door mijnen ijver de langdurige verdiensten aan te vullen, die mij ontbreken: maar Jesus, dat ik mijne bekeering door mijne goede werken verzekere: geef mij nu, in den naam van het medelijden, dat uwen arm wederhouden heeft, toen ik in uwe ongenade was, geef mij nu de sterkte om een heilige te worden.

16. Dag. -- Parabel of gelijkenis van den verloren zoon, barmhartigheid van God jegens den boetvaardigen zondaar.

1. Wij lezen in het Evangelie, dat de verloren zoon, al de liefdeblijken van zijn vader miskennende, ver van hem ging leven, om zich met meer vrijheid aan de ondeugd over te geven. Droevig afbeeldsel van den zondaar, die zich van God verwijdert, en boven de bevalligheid zijner liefde, de zonde en de schan-

delijke slavernij zijner hartstogten verkiest. Ach! mijn goddelijke Meester, mijn goede Vader, dit afbeeldsel is het mijne; ik ondankbare, heb u verlaten, veracht; wat zou er van mij geworden zijn, zoo gij geen medelijden met mij had? Even als hij, zoo vind ik mij tot de verschrikkelijkste, tot de schandelijkste armoede gebragt. Van u verwijderd, o mijn God! o mijn Vader! ondervind ik, even als de de verloren zoon, dat al de vermaken der aarde onmagtig zijn om mijn hart te bevredigen.

2. Nadat de verloren zoon zich tot de schrikkelijkste armoede gebragt ziet, zegt hij: *Ik zal opstaan, ik zal tot mijnen Vader wederkeeren.* Ach! ik zal doen even als hij: ik zal uit den vuilnishoop mijner zonden opstaan, ik zal tot u wederkeeren, o mijn Vader! Die zoon, die u zoo zeer beleedigd heeft, ligt thans aan uwe voeten. Ik volg dan den verloren zoon na en zeg tot u, met een door droefheid verbrijzeld hart: »Mijn Vader, ik ben »niet meer waardig uw zoon genoemd te wor»den; doch ik weet, dat gij een zoo goed, zoo »toegevend Vader zijt, dat gij eenen berouw»hebbenden zoon uit uwe tegenwoordigheid »niet zoudt kunnen verbannen. Ja, nu begin »ik u boven alles te beminnen, en ter uwer

»liefde ben ik bereid alle soort van druk en »lijden te verduren, ten einde mijne veelvul»dige beleedigingen te herstellen; sla, pijnig »mij in deze wereld, mits gij mij in de »andere spaart."

3. Zondaar, treed in deze gevoelens, en gij zult, gelijk de bekeerde verloren zoon, eenen vader vinden, die u te gemoet snellen, u aan zijnen boezem drukken en u den vredekus geven zal. Vertrouw, hij zelf roept u: *komt tot mij weder*, zegt hij, *en leeft.* (Ezech. XVIII.) Hij verzekert u, dat hij, zoodra gij u tot hem zult bekeeren, al uwe zonden achter zich zal werpen, om die nimmermeer te gedenken: hij klopt aan de deur van uw hart; hij vernedert zich zelfs zoo ver, dat hij u verzoekt van hem binnen te laten; gij zijt zijn verdwaald schaap, en die goede Herder wordt niet moede u op te zoeken.

O geliefde Jesus! gij zijt de grootmoedige God, die behagen neemt in te vergeven, vooral aan de grootste zondaars om de grootheid uwer barmhartigheid en de magt uwer genade meer te doen uitschitteren. Ach! gewaardig u die op mijne misdadige zwakke ziel uit te werken, en doe voortaan eenen grooten overvloed van deugden dáár ontstaan, waar een overvloed van zonden geweest is.

17. Dag. -- Het uitstellen der bekeering en waarde des tijds.

1. Gij stelt uwe bekeering van dag tot dag uit; maar is er een toekomende tijd voor u? Morgen, zegt gij, ik zal niet langer uitstellen; maar zult gij dien dag van morgen zien? Er was geen volgende dag voor dien rijke, die te midden van zijnen overvloed groote plannen maakte tot een gelukkig leven: dwaze! de volgende nacht moest de eindpaal van zijn geluk zijn. Zondaar, die uwe bekeering steeds uitstelt, hoe verblind zijt gij, wanneer gij op dat goed rekent, dat van alle goed het minst in uwe magt is, namelijk op den toekomenden tijd.

2. Gij hebt slechts het tegenwoordige oogenblik aan u, en dit is een onwaardeerbare schat, omdat gij in dit oogenblik eene eeuwige heerlijkheid kunt verwerven; maar ook, door hetzelve te verspillen, stelt gij u in gevaar, die heerlijkheid voor altoos te verliezen. O tijd, heden zoo weinig geacht! gij zijt het, wat de zondaar bij zijnen dood het vurigste zal verlangen: aldan zal hij u met aandrang vragen en men zal hem antwoorden: *Er is geen tijd meer voor u* (Verop. x.) *Waarom hebt gij de oogen voor het ware goed niet geopend,*

op den dag, die aan u was? (Luc. XIV.) *Wandelt* dan, Christenen, *terwijl gij het licht hebt, opdat de duisternissen des doods u niet overvallen.* (Joan. XII.)

3. O barmhartige Jesus, die mij ter mijner zaligheid nog eenen tijd vergunt, dien ik van nu af zou verdienen vruchteloos in de hel te betreuren, ik dank u, dat gij mij den tijd nog geeft om de ongeregtigheden mijns voorgaanden levens te herstellen. Indien de dood mij nu trof, zou mijn grootste hartzeer zijn de gedachte aan den tijd, dien ik verspild heb. Ach, Heer, gij hadt mij dien slechts gegeven om u te beminnen, en ik heb hem alleen besteed om u te beleedigen! Neen, mijn God; ik wil den tijd niet meer misbruiken; met uwe genade ga ik mij spoeden om eene ware boetvaardigheid te doen; ik heb het gezegd, van dit oogenblik af zal ik beginnen: ik zal niet wachten, tot de dood mij als een storm komt overvallen. Ik wil, zoo lang ik nog op aarde zal zijn, niet meer dan voor u leven. Indien ik in de hel was, zou ik uwe genade niet meer kunnen afsmeeken; maar nu hoor ik tot mij zeggen: *Vraag, en gij zult ontvangen;* terwijl het de gunstige tijd nog is, om uwe weldaden te vragen, vraag ik er u twee, o God mijner ziel, namelijk uwe liefde en de volharding in

delijke slavernij zijner hartstogten verkiest. Ach! mijn goddelijke Meester, mijn goede Vader, dit afbeeldsel is het mijne; ik ondankbare, heb u verlaten, veracht; wat zou er van mij geworden zijn, zoo gij geen medelijden met mij had? Even als hij, zoo vind ik mij tot de verschrikkelijkste, tot de schandelijkste armoede gebragt. Van u verwijderd, o mijn God! o mijn Vader! ondervind ik, even als de de verloren zoon, dat al de vermaken der aarde onmagtig zijn om mijn hart te bevredigen.

2. Nadat de verloren zoon zich tot de schrikkelijkste armoede gebragt ziet, zegt hij: *Ik zal opstaan, ik zal tot mijnen Vader wederkeeren.* Ach! ik zal doen even als hij: ik zal uit den vuilnishoop mijner zonden opstaan, ik zal tot u wederkeeren, o mijn Vader! Die zoon, die u zoo zeer beleedigd heeft, ligt thans aan uwe voeten. Ik volg dan den verloren zoon na en zeg tot u, met een door droefheid verbrijzeld hart: »Mijn Vader, ik ben »niet meer waardig uw zoon genoemd te wor»den; doch ik weet, dat gij een zoo goed, zoo »toegevend Vader zijt, dat gij eenen berouw»hebbenden zoon uit uwe tegenwoordigheid »niet zoudt kunnen verbannen. Ja, nu begin »ik u boven alles te beminnen, en ter uwer

»liefde ben ik bereid alle soort van druk en »lijden te verduren, ten einde mijne veelvul»dige beleedigingen te herstellen; sla, pijnig »mij in deze wereld, mits gij mij in de »andere spaart."

3. Zondaar, treed in deze gevoelens, en gij zult, gelijk de bekeerde verloren zoon, eenen vader vinden, die u te gemoet snellen, u aan zijnen boezem drukken en u den vredekus geven zal. Vertrouw, hij zelf roept u: *komt tot mij weder*, zegt hij, *en leeft.* (Ezech. XVIII.) Hij verzekert u, dat hij, zoodra gij u tot hem zult bekeeren, al uwe zonden achter zich zal werpen, om die nimmermeer te gedenken: hij klopt aan de deur van uw hart; hij vernedert zich zelfs zoo ver, dat hij u verzoekt van hem binnen te laten; gij zijt zijn verdwaald schaap, en die goede Herder wordt niet moede u op te zoeken.

O geliefde Jesus! gij zijt de grootmoedige God, die behagen neemt in te vergeven, vooral aan de grootste zondaars om de grootheid uwer barmhartigheid en de magt uwer genade meer te doen uitschitteren. Ach! gewaardig u die op mijne misdadige zwakke ziel uit te werken, en doe voortaan eenen grooten overvloed van deugden dáár ontstaan, waar een overvloed van zonden geweest is.

17. Dag. -- Het uitstellen der bekeering en waarde des tijds.

1. Gij stelt uwe bekeering van dag tot dag uit; maar is er een toekomende tijd voor u? Morgen, zegt gij, ik zal niet langer uitstellen; maar zult gij dien dag van morgen zien? Er was geen volgende dag voor dien rijke, die te midden van zijnen overvloed groote plannen maakte tot een gelukkig leven: dwaze! de volgende nacht moest de eindpaal van zijn geluk zijn. Zondaar, die uwe bekeering steeds uitstelt, hoe verblind zijt gij, wanneer gij op dat goed rekent, dat van alle goed het minst in uwe magt is, namelijk op den toekomenden tijd.

2. Gij hebt slechts het tegenwoordige oogenblik aan u, en dit is een onwaardeerbare schat, omdat gij in dit oogenblik eene eeuwige heerlijkheid kunt verwerven; maar ook, door hetzelve te verspillen, stelt gij u in gevaar, die heerlijkheid voor altoos te verliezen. O tijd, heden zoo weinig geacht! gij zijt het, wat de zondaar bij zijnen dood het vurigste zal verlangen: aldan zal hij u met aandrang vragen en men zal hem antwoorden: *Er is geen tijd meer voor u* (Verop. x.) *Waarom hebt gij de oogen voor het ware goed niet geopend,*

op den dag, die aan u was? (Luc. XIV.) *Wandelt* dan, Christenen, *terwijl gij het licht hebt, opdat de duisternissen des doods u niet overvallen.* (Joan. XII.)

3. O barmhartige Jesus, die mij ter mijner zaligheid nog eenen tijd vergunt, dien ik van nu af zou verdienen vruchteloos in de hel te betreuren, ik dank u, dat gij mij den tijd nog geeft om de ongeregtigheden mijns voorgaanden levens te herstellen. Indien de dood mij nu trof, zou mijn grootste hartzeer zijn de gedachte aan den tijd, dien ik verspild heb. Ach, Heer, gij hadt mij dien slechts gegeven om u te beminnen, en ik heb hem alleen besteed om u te beleedigen! Neen, mijn God; ik wil den tijd niet meer misbruiken; met uwe genade ga ik mij spoeden om eene ware boetvaardigheid te doen; ik heb het gezegd, van dit oogenblik af zal ik beginnen: ik zal niet wachten, tot de dood mij als een storm komt overvallen. Ik wil, zoo lang ik nog op aarde zal zijn, niet meer dan voor u leven. Indien ik in de hel was, zou ik uwe genade niet meer kunnen afsmeeken; maar nu hoor ik tot mij zeggen: *Vraag, en gij zult ontvangen;* terwijl het de gunstige tijd nog is, om uwe weldaden te vragen, vraag ik er u twee, o God mijner ziel, namelijk uwe liefde en de volharding in

uwe vriendschap. Maak, dat ik mij in het overige mijns levens steeds aan u bevele, tot u, mijn Jesus, zeggende: *Heer, help mij, ontferm u mijner, dat ik u niet meer* beleedige: *maak, dat ik u beminne.*

18 Dag. -- Over de zoetheid van het juk van Jesus Christus.

1. Jesus Christus heeft gezegd: *Mijn juk is zoet en mijn last is ligt.* (Matth. XI.) Dat het woord juk u niet verschrikke, wij gevoelen er het gewigt van, maar God draagt het met ons. Hij verzoet het door de inwendige zalving, de onuitsprekelijke vertroostingen, die hij in onze zielen stort. Hij ondersteunt den mensch tegen zich zelven; hij boezemt hem eenen walg in voor de schijnvermaken, en maakt hem sterk, ondanks zijne zwakheid. O kleingeloovig mensch! wat vreest gij? Laat uw God handelen, geef u aan hem over. Gij zult lijden, maar lijden met liefde en vrede. Gij zult strijden, maar gij zult de overwinning behalen, en God zelf na voor u gestreden te hebben, zal u met eigen hand kroonen. Gij zult weenen, maar uwe tranen zullen vertroostend zijn, en uw hemelsche Vader zal die welwillend komen afdroogen; hij zal bij u

nederdalen in de kwellingen, om er de bitterheid van te verzoeten. Zijne genade zal u alle opofferingen gemakkelijk maken; voor zoo ver gij den moed hebt om met haar mede te werken, zal alles, wat u te voren onmogelijk scheen, zich voordoen met bevalligheden, welke gij alstoen niet kondet beseffen.

3. Ongetwijfeld zal het u alsdan niet meer geoorloofd zijn u aan uwe geweldige hartstogten over te geven; maar terwijl gij vrijwillig uwe vrijheid opoffert, zult gij eene andere vinden, onbekend aan de wereld, en kostbaarder dan al de magt der koningen, de heilige vrijheid der kinderen Gods, die bestaat in over zijne neigingen te heerschen, en zich te behoeden voor de dwaasheden, waartoe zij geleiden en van de ongelukken, waarin zij storten. Welke verblinding van te vreezen, zich te zeer met God te vereenigen! Werpen wij ons in zijnen schoot; hoe meer men hem bemint, des te meer bemint men ook al wat hij ons doet verrigten. Het is deze liefde, die ons vertroost over onze verliezen, die ons onthecht van alles, wat niet zonder gevaar bemind kan worden; die ons van duizenderlei vergift bevrijdt, die ons eene weldoende barmhartigheid belooft te midden van al de

wederwaardigheden, welke wij verduren; die ons in den dood zelfs eene eeuwige heerlijkheid en een eeuwig heil doet ontwaren.

3. Kan men, o mijn God! u dienende ongelukkig zijn: u, die de bron zijt van alle goed? Neen, Heer, neen; uw juk is zoet en uw last is ligt: hoe ligt zijn de pijnen, te midden der vertroostingen, waarmede gij eene ziel vervult, die u dient! Hoe verheugd en tevreden is zij, wanneer het geweten haar doet hopen, dat zij in uwe vriendschap is! Ik aarzel niet meer, o Heer, de deugd te omhelzen; daar ik overtuigd ben, dat het leven uwer getrouwe dienaars duizendmaal gelukkiger is dan dat der zondaars, alzoo zal ik mij al het geluk verschaffen, hetwelk men op aarde kan genieten, en eene volmaakte gelukzaligheid in den Hemel.

19 Dag. -- Het naderen tot de HH. Sacramenten.

1. Wat zouden wij zeggen, zoo wij menschen zagen, brandende van dorst, die zonder ophouden tegen de Voorzienigheid zouden morren, zonder zich te verwaardigen, slechts eenen voet te verzetten, om tot verscheidene bronnen van versch water te naderen, welke

de Voorzienigheid, ter lessching van hunnen dorst, op hunnen weg geplaatst heeft? Wat zouden wij nog zeggen, zoo wij andere menschen zagen, bleek en uitgeput van honger, en die, op het punt van honger om te komen, zich zelven de moeite niet zouden willen geven, van het huis binnen te treden, dat hun eene schuilplaats aanbood, noch aan de tafel zouden willen aanzitten van eenen edelmoedigen gastheer? Wij zouden het lot dier ongelukkigen beklagen, en hen met regt beschouwen, alsof zij van eene verschrikkelijke ziekte waren aangetast.

2. Wat zijn wij dan zelven, en welken naam moet men ons dan geven? Welke verschrikkelijke ziekte verslindt ons, wanneer wij, brandende van dorst en geheel verteerd door eenen geestelijken honger, ons tevreden houden met door onze rampen overstelpt te zijn, zonder onze toevlugt te nemen tot de levendmakende bron der HH. Sacramenten, die onder onze voeten vloeit, die tot het eeuwige leven springt: zonder de tafel van Jesus Christus, die bereid staat voor allen, die hongerig naar zijne regtvaardigheid zijn, en waarvan de spijs de ziel voor de eeuwigheid verzaadt, te naderen? O verblinding! o vermetelheid! er zijn Christenen die met onver-

schilligheid in de vijandschap van God leven; er zijn ondankbaren, die meenen eene overwinning behaald te hebben, wanneer zij zich aan eene communie hebben kunnen onttrekken.

3. Ik dank u, o mijn God! dat gij mij het ongeluk doet gevoelen, hetwelk ik mij zelven heb aangedaan, door mij van de H. H. Sacramenten te verwijderen, welke gij als onuitputbare bronnen hebt gesteld, om den overvloed uwer genade over mij te doen vloeijen. Ik begin eindelijk mijne rampen niet meer te beminnen; maak ook, dat ik het geneesmiddel hoogachte. Ik zal u voortaan menigmaal met een rouwmoedig hart kunnen bezoeken, o goede Jesus! o opperste Geneesheer mijner ziel! en van het pad der boetvaardigheid, zal ik, ondanks mijne onwaardigheid, dewijl gij mij uitnoodigt, aan uwe heilige Tafel komen aanzitten, om u in mijn hart te bewaren; ach! ik smeek u, dat ik nimmer mijne eigene veroordeeling ete, door u daarin nevens de zonde, uwen doodelijken vijand te stellen. Maak, dat ik in het dikwijls naderen tot het Sacrament van boetvaardigheid een behoedmiddel vinde tegen het hervallen, en in de menigwerf herhaalde H. Communiën, het onderpand van eenen heiligen dood en eene heerlijke verrijzenis.

20 Dag. -- Het hervallen in de doodzonde.

1. De Wijze Man zegt: «*Twee dingen hebben mij bedroefd in de wereld, een heldhaftig krijgsman in de behoefte; een verdienstelijk man verlaten; maar ik heb een derde gezien, dat mij tot verontwaardiging toe tegen de borst stiet; de omstandigheid van den regtvaardige, die tot de ongeregtigheid overgaat.*» Welke zal zijne bestemming zijn? De Wijze-man heeft die door deze stellige woorden aangewezen: *Het zwaard is boven zijn hoofd, de Heer bestemt hem voor het snijdende zwaard, en alle hulpmiddel is hem schier afgesneden.*» (Eccl. XXVII.) Noodlottige voorzegging, die in u, bij gebrek aan de gelegenheden der zonden te vermijden, van op uwe zinnen te waken, van uwe toevlugt te nemen tot het gebed en de Sacramenten, naauwelijks eenige tusschenruimte stelt tusschen de barmhartigheid die u vergiffenis schenkt en uwe ondankbaarheid, die haar beleedigt, en alzoo brengt gij uw leven door in aanhoudende wispelturigheden met beurtelings aan God en aan zijne vijanden te willen zijn.

2. Weet, dat in het boek der godspraken

geschreven staat: *Men spot niet ongestraft met God.* Toen gij u bekeerdet, hadt gij den duivel uit uw hart verjaagd; zoo gij hervalt, zal hij in *hetzelve wederkomen met zeven andere duivels nog boozer dan hij,* zegt Jesus Christus, *en uw nieuwe staat zal erger worden dan uwe vorige.* Uwe hartstogten zullen steeds sterker worden, uwe ketenen moeijelijker te verbrijzelen, de goddelijke genade, zoo menigwerf veracht en versmaad, zwakker en zeldzamer: de kwade gewoonten zullen in u als eene tweede natuur worden, de zonde zal tot het merg uwer beenderen doordringen, en gij zult sterven gelijk gij geleefd hebt, in de verblinding, in de versteendheid, in den haat van God, om in de hel te ontwaken.

Trek dan nut uit de raadgevingen van den H. Bernardus: *Vrees,* zegt hij, *vrees mijn broeder, wanneer gij de genade en de vriendschap van God ontvangen hebt, vrees veel meer wanneer gij die verloren hebt; maar vrees nog veel meer, wanneer gij die zult herkregen hebben; want gij zult, zoo gij die eene tweede, eene derde maal verliest, ze misschien nimmer herkrijgen.* O! hoe schrikinboezemend is de godspraak, welke Jesus Christus uitgesproken heeft tegen al de zielen die wispelturig zijn in zijne dienst: *Hij, die,*

na de hand aan den ploeg geslagen te hebben, achterwaarts ziet is niet geschikt voor het rijk Gods. (Luc. XI.) Dat is te zeggen, dat hij, die zich door zijne onstandvastigheid onbekwaam maakt voor de zaligheid.

2. O Jesus! behoed mij voor deze betreurenswaardige wispelturigheid, die voor u zoo smaadvol, en voor mij zoo gevaarlijk is: ik ben beschaamd u reeds zoo menigwerf te hebben verlaten, na in ruime mate uwe goedheden ontvangen te hebben, na u zoo dikwijls te hebben beloofd, u niet meer te zullen verraden, ik bid u om de vergiffenis mijner ongetrouwheden; liever wil ik duizendmaal sterven, dan u nog verlaten. O God! o beminnenswaardige God, hecht mij aan u door zulke banden, dat niets mij voortaan van u kan scheiden; ik wil in uwe liefderijke dienst leven en sterven.

O Jesus, die mijne ziel ten koste van al uw bloed hebt vrijgekocht, dat zij uwe overwinning zij, en voor altoos weze!

21. Dag. -- De liefde Gods.

1. Wij hebben geene onderrigtingen noodig, zegt de H. Basillius, om met vurigheid schepselen te beminnen, die ons behagen en aantrekken. Zullen wij er dan noodig hebben

om eenen God te beminnen, die in zich alle volmaaktheden vereenigt, en wiens aanschouwen en bezit het grootste geluk der heiligen in den hemel uitmaakt, eenen God, die nimmer moede wordt van ons met zijne weldaden te overladen en die zijn eigen heil met ons wil deelen; eenen God, die, om ons de hoop van dit geluk, door onze zonden verloren, weder te geven, de wreedste folteringen heeft willen verduren, en om die uit te wisschen, aan een kruis heeft willen sterven.

2. O mensch! leg eindelijk aan den voet van dat kruis de wapens af, waarvan gij u zoolang bediend hebt om wederstand te bieden aan de bevalligheid en goedheid van uwen God. Wel hoe! zal uw oog altijd kwaad zijn, omdat uw Vader goed is (Matth. xx)? Geef hem eindelijk liefde voor liefde weder; bemin hem, gelijk hij bemind wil zijn, en regt heeft bemind te worden, uit geheel uw hart, boven en in alles, uit geheel uwe ziel, dat al uwe gedachten tot hem gestierd worden, dat al uwe verlangens zich verliezen in dat, van aan hem te behagen; hij vraagt u eene brandende liefde, eene edelmoedige, eene krachtdadige, eene volstandige liefde. Vordert hij te veel, na alles, wat hij uit liefde tot u gedaan heeft? en daar datgene wat hij in zich zelven is eene

eindelooze schoonheid is, die, altoos nieuw zijnde, nimmer iets van hare aanlokkelijkheid verliest? Zoudt gij hem willen noodzaken de verschrikkelijke bedreigingen op u uit te voeren, welke hij uitgesproken heeft tegen hen, die weigeren hem te beminnen? O mensch! welke schade voor u, dat gij een uitdrukkelijk gebod noodig hebt, om uwen God te beminnen, en de aankondiging der eeuwige folteringen, om u daartoe te noodzaken! *Wel hoe!* zegt de H. Augustinus, *was het niet reeds genoeg, dat God u toeliet hem te beminnen!*

3. O beminnenswaardige God! teedere Vader! onvermoeide Weldoener, o mijn edelmoedige Zaligmaker! helaas! dit gebod, hetwelk mij aangenaam zou moeten wezen te onderhouden, dit gebod heb ik, ondankbare en boosaardige, die ik ben, zoo menigwerf, zoo zwaar, zoo lang overtreden. Vergeef, o mijn God! eenen rouwmoedigen en ootmoedigen zondaar, die u eindelijk begint te beminnen; u die zoo goed zijt voor mij, zoo beminnenswaardig in u zelven! ja, mij dunkt dat ik nu kan zeggen, gelijk uw Apostel: *Heer, gij weet dat ik u bemin!* (Joan. xx.) Helaas! het is misschien voor de eerste maal van mijn leven, maar van dezen stond

af, zal ik het u zeggen tot mijne laatste ademhaling, en dit zal ik u boven alles, door al mijne werken bewijzen, ondersteun, bid ik u, door uwe genade, de heilige voornemens, welke gij mij zoo even hebt ingegeven.

22. Dag. -- De liefde tot den naaste.

1. *Dusdanig is de wet, welke de Heer ons heeft voorgeschreven, dat hij, die God bemint, ook zijnen broeder bemint.* (1 Joan. IV.) Zoodat al wie zijn naaste niet bemint, ook zijnen God niet lief heeft, *en degene, die God niet bemint, blijf in den dood* der zonde, zegt dezelfde Apostel. Deze twee geboden zijn dan onafscheidbaar vereenigd, beiden moeten bestaan, zoodra een der beide aanwezig is. De liefde tot God, zoo zij wezenlijk aanwezig is, voedt onmisbaar in ons de liefde tot den naaste, en de liefde tot deze, indien zij door de ware grondbeginselen der liefde bezield is, steunt op hare beurt, op de liefde tot God. Maar hoe moet men den naaste beminnen, om zich met grond te mogen vleijen, dat men God bemint? Jesus Christus heeft ons hieromtrent alles geleerd, toen hij zeide: *Bemint elkander, gelijk ik zelf u bemind heb.* (Joan. VIII.)

2. Nu, onze Zaligmaker heeft ons met eene bovennatuurlijke en goddelijke liefde bemind, volgen wij deze liefde na, wanneer wij onzen naaste slechts uit menschelijke en aardsche beweegredenen beminnen? Jesus Christus heeft alle menschen bemind; hij heeft voor allen, zelfs voor zijne beulen, willen sterven; algemeene liefde van Jesus, die onze bekrompene liefde, welke bijna altoos tot zekere uitgekozene personen is beperkt, veroordeelt; edelmoedige liefde van Jesus, die vooral onzen haat, onze wraakzucht doemt. ***Doe** wel aan hen, die u haten, bidt voor hen, die u vervolgen.* (Matth. v.) Dusdanig is het gebod, hetwelk hij ons geeft, na ons daarvan te voren het voorbeeld gegeven te hebben, en nogtans, sluiten wij niet altoos onze vijanden uit ons hart? Eindelijk hij heeft ons zijne liefde betoond, en toont ons die nog dagelijks door weldaden, er staat van hem geschreven, *dat hij overal, waar hij kwam, weldaden bewees.* Is het alzoo, dat wij beminnen? Er bevinden zich behoeftigen onder ons, komen wij hun volgens onze middelen te hulp? Er zijn ongelukkigen van alle soort, wat doen wij, om hun onze liefde te betoonen? Gelijk wij onze broeders zullen behandeld hebben, even zoo zullen wij behandeld worden.

3. O mijn God! o geliefde Jesus! wiens hart niets dan goedheid, liefde en teederheid is, leer ons de deugd oefenen, die de eigene deugd uwer kinderen is; eene deugd, aan welke gij het eeuwige heil gehecht hebt: zeggende: *Zalig zijn de zachtmoedigen.* (Matth. v.) Ontsteekt in onze harten, in het mijne vooral, dat vuur der liefde, dat het uwe doet blaken; reinig al mijne genegenheid, en maak, dat ik, na al mijne broeders hier op aarde bestendig gelijk mij zelven ter uwer liefde bemind te hebben, eindelijk het geluk moge smaken van u met hen gedurende de eeuwigheid te beminnen.

23. Dag. -- De aalmoes.

1. Hoe gelukkig zijn wij, hoe veel zijn wij aan Jesus Christus verschuldigd, dat hij ons de gelegenheid gegeven heeft om hen wel te doen, door de behoeftigen in zijne plaats te stellen! Hij is in het heilige Sacrament des Altaars om onze aanbiddingen te ontvangen, en om den geloovigen tot voedsel te verstrekken, hij is de behoeftigen om door de geloovigen gespijsd te worde. Heil den mensch, die de aalmoes aan Jesus Christus geeft, maar wee dengenen, die hem dezelve weigert! On-

gelukkig degene, die aan zijnen hond zou toewerpen, hetgene hij zou weigeren te geven, om Jesus Christus, in den persoon zijner armen, te beletten van honger te sterven! Hetgeen men aan de grooten geeft, is schier altoos verloren; hetgene men aan God geeft, is nooit verloren. Hij geeft alles met woeker weder; hij betaalt alles mildelijk, tot zelfs een' teug waters. Het spel, de pracht, de losbandigheid hebben duizenden huisgezinnen doen ten onder gaan; de aalmoes heeft er nimmer één verarmd.

2. De menschen zullen, in den dag des oordeels volgens de maat hunner aalmoezen geoordeeld worden. Wat zullen vele rijke vrekken antwoorden, wanneer de armen hen zullen beschuldigen, wanneer Jesus Christus zelf hun hunne onmededoogendheid zal verwijten? Een onmededoogend hart voor de behoeftigen is het hart eens verworpelings; integendeel is eene liefdadige ziel de ziel van eenen voorbeschikte. Wat zal onze Regter tegen ons kunnen zeggen, wanneer hij zich met ons kleed bedekt, ons brood en ons geld in zijne handen ziet! Ach! laat ons voorsprekers maken onder de armen, om onze zaak te winnen voor de vierschaar van God, en ten einde zij krachtdadig voor ons zouden spre-

ken, zoo laat ons onze liefdadigheid niet bezoedelen door al de menschelijke beweegredenen, die ongelukkig haren heerlijksten glans verduisteren; laat ons Jesus Christus aanschouwen in de ongelukkigen, en deze te hulp te komen, met inzigt van hem te gehoorzamen en te behagen.

3. Ik dank u, goede Jesus! van mij dit zoo liefderijk middel gegeven te hebben, om te betalen, wat ik aan uwe geregtigheid verschuldigd ben; wanneer ik veel zal hebben, zal ik veel geven; als ik weinig bezit, zal ik weinig geven: maar dit weinige zal ik uit een goed hart geven, en met hartzeer van voor u niet meer te kunnen doen in den persoon mijner lijdende broeders. Maak, dat voortaan, wanneer ik de liefdadigheid oefen, mijne inzigten steeds regt, mijne beweegredenen zuiver zijn; dat er geene voorwendsels meer bestaan, die mij wederhouden, geene eigenzinnige voorkeur, die mij misleide, geene eigenliefde, die de verdienste mijner aalmoezen bezwalke: maak dat zij, van al de christelijke hoedanigheden voorzien, die dezelve moeten verdienstelijk maken, en vergezeld van het leedwezen van u beleedigd te hebben, de menigte mijner zonden bedekken en mij eens de deur openen van dat hemelsche

Eden, hetwelk gij voor de liefdadige zielen bereid hebt.

24. Dag. -- Het gebed.

1. Een arme zou het zich een groote eer achten, van met zijnen koning te mogen spreken; wat moet men dan denken van het schepsel, dat zich niet gewaardigt met zijnen Schepper te spreken, wanneer deze het zijn vertrouwen gewaardigt te schenken, en de verzekering te geven, dat hij deszelfs gebed zal verhooren? O mensch, gij zijt slechts ellende en zwakheid; gij vermoogt niets zonder de edelmoedigheid van uwen God, en gij denkt niet eens om hem aan te roepen! Helaas! gij zult van behoefte vergaan. Wees dan eindelijk vriend van u zelven, en bid den Heer; hij wacht u, de handen vol gunsten, om die over u uit te storten. O wonder van goedheid! hij dwingt u zelfs, hem die te komen vragen. God is een vader, teederder, liefderijker voor zijne kinderen, dan eenig vader op aarde: wanneer zullen wij dan de gevoelens van vertrouwen aannemen, die aan kinderen betamen!

O dwaasheid! wij jagen zoo menigwerf goederen na, die aan onze pogingen ontsnappen, en wij vlugten dezulken, welken men ons aan-

biedt en alzoo verkiezen wij van beiden beroofd, liever in ellende, verveling, en walging te leven, dan onze toevlugt te nemen tot hem, die alleen ons kan verrijken, verheerlijken, gelukkig maken.

2. Het gebed geeft sterkte in de bekoringen, het redt in het gevaar, het vertroost in den druk, het verzacht allen kommer en lijden, het voedt de hoop; als reizigers, die het vaderland zoeken, houdt het ons op den regten weg, die derwaarts geleidt. Die met ootmoedigheid en berouw, met vertrouwen en volharding bidt, zal zeker zalig worden, die verzuimt te bidden zal ongetwijfeld verworpen zijn. De verdoemde zal gevoelen, dat hij door middel des geloofs, dat God altoos te zijner beschikking liet, gemakkelijk had kunnen zalig worden, en die gedachte, dat het geen tijd meer is, om zijne toevlugt tot hetzelve te te nemen; zal steeds zijne grootste wanhoop uitmaken.

3. O mijn God! het smart mij, zoo lang geleefd te hebben zonder u te bidden, zoo als ik verpligt was. Ach! nimmer zou ik mij aan de ondeugd hebben overgeleverd, zoo ik in de bekoringen, mijne toevlugt tot u had genomen. Ontvang nu mijne dankbetuiging, dat gij mij doet kennen, dat mijn geluk bestaat

in u te bidden en genade te verzoeken. Ik smeek u nu, in den naam van Jesus, mij eene groote droefheid over mijne misdrijven, uwe liefde, eene volmaakte onderwerping aan uwen heiligen wil, de volharding in uwe genade, eenen goeden dood en het Paradijs te verleenen. Ik ben die gunsten niet waardig, dit weet ik; maar gij hebt u verbonden die te vergunnen aan hen, die ze door de verdiensten van Jesus Christus, onzen Zaligmaker, zouden vragen; ik vraag u die dan door hem, en hoop die van uwe eindelooze barmhartigheid te verwerven.

25. Dag -- De gelijkvormigheid met den wil van God.

1. Het grootste geluk van een redelijk schepsel, is. te willen hetgeen zijn Schepper wil, het te willen gelijk hij het wil, en omdat hij het wil. Het is juist hierin, dat de ware wijsheid bestaat. De Heiligen zijn slechts heilig, omdat hun wil gelijkvormig is met den wil van God. Welke deugden gij ook bezitten moogt, toch zijt gij niet waarlijk godvreezend, zoo deze u niet eigen is; indien uw wil niet gelijkvormig is met den wil van God, verzet gij u, als het ware, tegen zijn gezag. Al wat er gebeurt, geschiedt of op zijn bevel, of met

zijne toelating. Is het niet billijk, dat men zich onderwerpe aan al wat eene eindelooze wijsheid gebiedt, aan al wat zij tot ons welzijn toelaat!

2. Hetgeen de wereld druk, lijden, ongunst noemt, is een voordeel, een liefdeblijk, eene gunst des Hemels, wanneer men het beschouwt in de orde der Voorzienigheid, die niets wil dan ons eeuwig heil. Ach! indien wij alzoo aan den wil van God onderworpen waren, welke voordeelen zouden wij daarin niet vinden? Volheid van genade; God heeft ze aan eene onderworpene ziel beloofd. Volheid van verdiensten; is er eene overvloedigere bron van, dan deze gelijkvormigheid in eene volmaakte overgeving? Volheid van vertroostingen; wat is troostvoller dan zich in de armen van eenen zoo teederen Vader te werpen? Volheid van vrede; wat zou de kalmte kunnen storen van eene ziel, die in den schoot van God berust. Volheid van glorie; welke kroon is er in den Hemel niet bereid voor eene ziel, die alzoo op aarde gesteld is!

3. Mijn God, mijn Zaligmaker en mijn Vader, ik kom mij geheel en al overgeven in uwe handen, dat is, in den schoot uwer onuitsprekelijk goedheid, ik onderwerp mij geheel aan alles, wat het uwe Voorzienigheid

behagen zal over mij te beschikken. Indien gij mij vertroostingen gelieft over te zenden, dat uw heilige Naam gezegend zij; het is eene gunst, die ik niet verdien. Zoo gij mij kruisen en beproevingen voorbehoudt, dat uw heilige Naam nog gezegend zij; het zijn straffen, die ik maar al te zeer verdiend heb. Gij zijt de volstrekte Meester van mijn lot, en gij zijt steeds goed en regtvaardig: ik aanbid dan ootmoedig uwe beschikkingen, en met uwe genade, om welke ik u bid, wil ik niets meer, dan wat gij wilt; ik onderwerp mij van ganscher harte aan al hetgene gij nopens mij wilt toelaten. Maak, dat deze volmaakte gelijkvormigheid met uwen wil in mij van dezen stond af beginne; maak, dat zij zoo lang al mijn leven voortdure, dat zij in mijnen dood vernieuwd worde en dat zij mijne ziel in uwe handen stelle, om u voor altoos te loven en te beminnen. Amen.

26. Dag -- Het werkend Geloof.

1. Het is niet genoeg, Christenen, de gaaf van het ware geloof te erkennen en te smaken, gij hebt met hetzelve verbindtenissen aangegaan; deze bestaan in hulde van onderwerping, van genegenheden van ijver, en vooral in daadwerkelijke hulde. Uw geloof

en uwe werken moeten steeds vereenigd zijn; de werken zonder het geloof, zijn onvruchtbare werken, en *het geloof zonder de werken is een dood geloof.* (Jacob II.) Liefde tot God! onthechting van uzelven, waakzaamheid over uwe zinnen, versterving, de geest van boetvaardigheid; liefde tot uwe broeders, stichtende voorbeelden, zoodanig is de roemvolle getuigenis: die gij aan uw geloof moet geven. Oordeelt, volgens hetgeen het van u vordert, of het in uwe handen leeft.

2. Gij erkent eenen God, die al uwe hulde waardig is, welke dienst bewijst gij hem? Gij gelooft in eenen eindeloos heiligen God: zijn uwe zeden zuiver? Gij kent zijne wet; welke onderwerping betoont gij hem? Gij wordt in ruime mate met zijne weldaden bedeeld! waar zijn de talenten, welke gij vruchten hebt doen voortbrengen? Ach! vrees, dat de Heer eens van u zal zeggen, wat hij weleer van die door zijne tegenwoordigheid en wonderwerken bevoorregte steden zeide: »*Wee u, Corozaïm!* »*wee u, Bethsaïda! want indien ik voor Ty-*»*rus en Sidon gedaan hadde, hetgeen ik* »*voor u heb verrigt, zouden zij onder het* »*haren kleed en de asch boetvaardigheid ge-*»*pleegd hebben.* (Matth. XI.»)

Ach! denk er wel aan, en vergeet het nim-

mer hoe meer u zal gegeven zijn, des te meer van u zal gevorderd worden. (Luc. XII.) Wee u, zoo gij, geloovig zijnde in den geest, afgodendienaars zijt in het hart, zoo gij uw geloof noodzaakt zich over u te schamen! De waarheden gelooven, welke het leert en leven alsof men die niet geloofde, is eene afschuwelijke misdaad, welke de Heidenen zelven den Christenen, in den dag des oordeels, met verontwaardiging zullen verwijten. Helaas! deze is de zonde van het grootste gedeelte!

3. O Jesus! ik beken het met diepe schaamte en tevens met bittere droefheid, deze misdaad is de mijne, maar ik verzaak er opregt aan. Van heden af, zal ik getrouw aan uwe genade! het geloof, dat gij mij, bij voorkeur boven zoo vele anderen verleend hebt, eeren, ik zal het in mijn hart en in gansch mijn gedrag doen heerschen; het zal de ziel mijner gevoelens en mijner werken zijn: ik zal over de zaken oordeelen volgens de grondstellingen van het geloof, mijne gedachten, mijne ontwerpen zullen door de inzigten des geloofs bezield zijn. Behoud het volle leven in mijn hart, o Jesus! opdat het, hier op aarde, het rigtsnoer zij mijner zeden, en het in mijnen dood, mijnen laatsten zucht ontvangende, mijne ziel in

uwe handen moge stellen, en haar eene plaats onder uwe uitverkorenen verwerve.

27. Dag. -- Voortgang en noodlottige uitwerkselen der laauwheid.

1. Even als de zwakheid de ziekte is van het ligchaam, zoo is de laauwheid de ziekte der ziel. Vooreerst verliest de ziel, die zich daaraan overgeeft, al hare vurigheid; de gemakkelijkste, de ligtste zaken vermoeijen haar; zij vervalt in eenen staat van zwakheid, die haar ongeschikt maakt voor de minste poging. Op de zwakheid volgt weldra een walg voor al het goddelijke; een gebed, hoe kort het ook zij, schijnt nog te lang, men onderwerpt zich niet dan met moeite aan het geringste werk van boetvaardigheid; men nadert slechts zeer zeldzaam tot de heilige geheimen, en dan nog is het uit gewoonte, uit betamelijkheid, en van dan af zonder vrucht. Van de walging gaat de ziel weldra over tot eene soort van slaapziekte, die haar als ongenaakbaar maakt voor al de schichten der genade; niets treft, niets ontroert haar meer.

2. Wie zou de ongetrouwheden kunnen optellen, waaraan zij zich schuldig maakt, wanneer zij eens in die bedwelming gedompeld

is? Hoe vele nuttelooze en gevaarlijke gedachten, hoe vele ijdelheden, hoeveel nieuwsgierigheden in haren geest: hoe vele zondige gevoelens, hoe vele strafwaardige neigingen, afkeerigheden in haar hart; hoe vele verstrooidheden, zinnelijkheden in hare zinnen; hoe vele onvolmaaktheden, eigenliefde in hare werken, en in geheel haar gedrag! Koud geworden jegens God, wordt God ook, op zijne beurt, onverschillig jegens haar, hij onttrekt haar zijne bevoorregte genade, welke zij door hare voorbedachte ongetrouwheden meer en meer van zich verwijdert. Alzoo ontwapend, valt haar eene hevige bekoring aan; zij aarzelt wankelt, bezwijkt. Helaas! zij heeft op eene droevige wijze deze godspraak des heiligen Geestes bewaarheid: *Hij, die het kleine veronachtzaamt, vervalt ongevoelig in het groote.* (Eccl. XIX.) Gelukkig nog, indien haar val haar de oogen opent over hare onvoorzigtigheden, hare lafhartigheid, haar ongeluk, maar gewoonlijk leidt de eene afgrond tot den andere: nog een diepere val wordt de droevige voorlooper van den afgrond in de zonde: alzoo *vervloekt God dengenen, die zijn werk achteloos verrigt.* (Jer. XLVIII.)

2. O mijn God! moet ik mij zelven in die

treurige schets niet erkennen? Nimmer hadden die ernstige overdenkingen zich in een zoo helder daglicht aan mijnen geest aangeboden. Help mij, o mijn God! in mij zelven wederkeeren, ontruk mij aan mijne natuurlijke lafhartigheid; wederhoud mij op den rand des afgronds, waar mijne ongetrouwheden, mijne betreurenswaardige laauwheid mij gebragt hebben. Helaas! ik gevoel het maar al te wel, mijne ziel is ziek; maar gij, algoede God, kunt haar al hare kracht en vorige vurigheid wedergeven; zij verzucht naar dezelve, zij vraagt u die, zij verwacht die van uwe barmhartigheid. O Jesus, ik zal niet gierig meer zijn jegens u, die mij zoo zeer bemind hebt, dat gij uw leven voor mij hebt gegeven.

28. Dag. -- Het menschelijk opzigt.

1. Welke lafhartigheid, welke misdaad, zich over het Evangelie te schamen! Hoe, de geringste handwerksman; de tooneelspelers zelve doen eene openbare belijdenis van hun beroep; en de Christen, die God voor Vader erkent, zou vreezen bekend te zijn voor zijnen zoon en erfgenaam der eeuwige belofte hij zou vreezen zich te verlagen met de pligten

zijner Godsdienst te vervullen! Hoe! verrijkt door de ontblooting van Jesus Christus, vrij door zijne gevangenschap, zegepralend door zijne versmadingen, levend door zijnen dood, zouden Christenen hem in het openbaar geene blijken geven van eerbied, dankbaarheid, liefde en teederheid! welke ondankbaarheid! welke lafhartigheid! Christenen, verdedigt u tegen deze overmaat van vernedering en eerloosheid; laat de wereld spreken: moeten de gezegden der dwazen u beletten wijs te zijn! Gelooft, dat de losbandigen u zelfs in hunne ziel zullen hoogachten, en in zich zelven zullen zeggen, dat gij gelijk hebt hunne schimptaal te verachten. Wat is er, na alles, aan gelegen, wat zij zeggen, mits gij uwen pligt doet, en God tevreden zij?

2. Siddert, strafschuldige stervelingen, die u over uwen God, uwen Zaligmaker, uwen Meester schaamt hoort het vonnis, dat de H. Geest tegen u heeft uitgesproken: Het erfdeel der lafhartige dienaars, zal een vuur- en zwavelpoel wezen. (Verop. XXI.) Eens zal Jesus voor zijnen lafhartigen leerling geen voorwerp meer zijn, waarvan deze zijne oogen met schaamte zal afwenden wanneer hij, in het uur van zijnen dood, zich door zijne lage

vleijers, aan wie hij had willen behagen, zal verlaten zien, dan zal hij smeekende blikken op zijnen Zaligmaker werpen; maar Jesus zal op zijne beurt het gejammer zijner benaauwdheid verachten. »Ik was, zal hij zeggen, voor u altoos een God van goedheid, maar gij hebt met de opofferingen met de uitnoodigingen mijner liefde gelagchen; gij hebt gevreesd u te zullen onteeren bij de ongeloovigen, met openbaar aan mijn woord geloof te hechten; gij hebt u over mijne zedeleer geschaamd bij de losbandigen; zinnelooze! ziedaar degenen, met wie gij mij hebt durven vergelijken; ga, vervloekte! uw Zaligmaker schaamt zich op zijne beurt, dat hij u zoo zeer bemind heeft: ik had er u mede bedreigd, ik had u gezegd, *dat ik hem zou verloochenen, die mij voor de menschen zou verloochend hebben.* (Matth. x.)

3. O geliefde Jesus! o mijn goede Meester! maak, dat ik dit grievende verwijt, dit onherstelbare ongeluk vermijde. Doe mij gevoelen, dat de verachting der dwazen, die mij in hunne ongeregtigheden trachten mede te slepen, mij even roemrijk is, als de uwe mij verschrikkelijk zou zijn. O Jesus! maak, dat ik geen ander ongeluk meer duchte, dan dat van u te beleedigen! ik bid u om vergeving van

zoo menigwerf onder de ijdele vrees der menschen bezweken te zijn, ik zal voortaan tevreden wezen met aan de wereld te mishagen, mits ik uwe vriendschap, uwe genade in dit leven en uwe vergelding voor de eeuwigheid verwerve.

29. Dag. -- De ergernis.

1. Zou men niet zeggen, dat de menschen slechts met elkander leven om zich door hunne ergernissen in het verderf te storten? Ergernissen door zoo veel vrije gesprekken en dubbelzinnige woorden, die den brand in de harten ontsteken. Ergernissen in die zedekwetsende boeken, waarin, volgens den profeet, de dood langs de oogen inkomende, ongevoelig in de zielen sluipt. Ergernissen in die onbetamelijke en onzedige schilderijen, die men voor de oogen van den hartstogt ten toon stelt en die dikwijls, tot schande van het Christendom, de zalen der Christenen versieren. Ergernissen in die losse houdingen, in dien onzedigen tooi, menigmaal de laatste ademtogt eener zieltogende eerbaarheid. Ergernissen in die bedorvene grondstellingen, die men verspreidt, welke blijven voortduren, en die de zielen wonden toebrengen, welke misschien voor altoos zullen bloeden. Erger-

nissen in die bespottingen, welke men zich over heilige zaken toelaat? En hoe geeft men die? Met opzet, wel ziende, dat men ze geeft, in welken tijd en aan welke personen! Men geeft die in den tijd en aan degenen, aan wie men, uit hoofde van hunnen staat, verpligt is stichtende voorbeelden te geven.

2. Mijn God! regtvaardige God! met welk oog aanziet gij zulke misdaden, die nogtans zoo algemeen in de wereld zijn? O! hoe verschrikkelijk zal de toorn wezen van Jesus Christus tegen hen, die de, ten prijze van al zijn bloed, vrijgekochte zielen in het verderf gestort hebben! Hij zelf heeft de vervloeking uitgesproken! *Wee hem, door wien de ergernis komt...* (Matth. XVIII.)

»Ergernis gevende zondaar" zal Jesus, nu zoo geduldig, maar alsdan onverzoenlijk, in zijne verbolgenheid zeggen: »ondeugenden, »die zoo vele zielen in het verderf hebt gestort, »die christelijk en godvreezend zouden zijn ge»weest, indien zij het ongeluk niet hadden ge»had u te kennen; zielen wier verlossing mij »zoo wreede smarten en eindelijk den dood ge»kost hebben; hoor in die brandende kolken »dat gehuil der razernij; het is hun bloed, dat »wraakroept; wreedaards! beschouwt mijne »wonden; hun bloed is mijn bloed; ik zal

»hunne billijke wenschen verhooren."

3. O mijn God, ik beef en ik sidder op het zien uwer geregtigheid. Helaas! zoo ik mij ernstig voor u onderzoek, hoe vele ergernissen heb ik dan in mijn leven niet gegeven! Hoe vele zielen vervloeken mij misschien thans in de hel, en roepen uwe regtvaardigheid tegen mij in! God der barmhartigheden, handel niet met mij volgens mijne ongeregtigheden: ik beween die uit den grond van mijn hart. Ik beloof u, van nu af, een voorbeeldig leven te leiden; help mij, opdat ik voor mijne broeders den goeden geur der deugden worde. O Jesus, Zaligmaker aller menschen, maak al diegenen zalig, welke nog niet tot hun eeuwig heil zijn gekomen.

30. Dag. -- De volharding.

1. Velen beginnen, zegt de H. Hieronymus, maar weinigen volharden; een Saül, een Judas maakten een goed begin, en nogtans hebben zij slecht geëindigd, omdat zij niet volhard hebben. De Heer vordert niet alleen het begin van een christelijk leven, hij wil, dat men de deugd beoefene tot het einde toe, hetwelk eene onmisbare voorwaarde is om de vergeving te erlangen. Slechts hij, die volhard heeft, zal de kroon verwerven. De volharding

is de deur des Hemels: zonder deze deur te vinden, kan men dien niet ingaan. O gij, Christenen! die de zonde verlaten hebt, en die alle redenen hebt van te hopen, dat God u vergeven en zijne vriendschap weder geschonken heeft, weet nogtans, dat gij nog niet zalig zijt. Wanneer zult gij het dan wezen? als gij tot het einde toe zult volhard hebben; immers onze Heer Jesus Christus heeft gezegd: *Wie tot het einde toe zal volhard hebben, zal zalig wezen.* Gij hebt de deugd beginnen te oefenen, bewijs daarvoor uwe dankbetuiging aan God; maar de H. Bernardus waarschuwt u, dat het loon, hetwelk, wel is waar, beloofd is aan hen, die beginnen, slechts gegeven wordt aan hen, die volharden. Het is niet genoeg naar het doel te streven, men moet het bereiken. *Loop dan in dier voege, dat gij den eindpaal bereiken moogt*, zegt de Apostel. (I. Cor. IX.)

2. Maar indien de volharding zoo onmisbaar is, moet men ook met ijver alle middelen in het werk stellen, die tot dezelve geleiden. Deze middelen zijn: een ootmoedig, ijverig en menigwerf herhaald gebed, eene gestadige wederkeering in zijn eigen hart en ernstige overdenkingen op de eeuwige waarheden, op de beweegredenen, die ons tot de getrouw-

heid aan God en aan zijne wet moeten aansporen, eene onvermoeide waakzaamheid over al zijne zinnen en neigingen, de zorgvuldige vlugt der gelegenheden, en voornamelijk het herhaald en godvruchtig gebruik der Sacramenten, die de bronnen zijn van het levend water, dat tot het eeuwige leven springt. Verzuim ook niet Maria aan te roepen; tracht hare gunst te winnen, door eene teedere godvrucht tot haar, en vooral door de navolging harer deugden, en van dan af zal zij u de genade der volharding verwerven, die al de andere zal bekroonen.

3. O Jesus, *verban mij niet uit uwe tegenwoordigheid*. Neen, mijn God, dat dit ongeluk mij niet overkome! Ik weet, dat gij mij niet zult verlaten, zoo ik u eerst niet verlaat, en het is dat nieuwe verraad, welke de ondervinding mijner zwakheid mij doet vreezen. Gij, Heer, moet mij de sterkte verleenen, die mij noodig is om tegen de hel, die mij op nieuw haren slaaf wil maken, te verdedigen; ik vraag u die door de verdiensten van uw bloed. Vestig, o mijn Zaligmaker, eenen bestendigen vrede tusschen u en mij en doe mij steeds in de banden uwer heilige liefde verblijven; gedoog niet, dat ik mij op nieuw in de zonde dompele. O Maria, gij die men de moeder der

volharding noemt, het is door uwe handen, dat deze onschatbare gaaf wordt uitgedeeld; ik hoop die van God door uwe tusschenkomst te verkrijgen.

31.ste Dag. -- Het Paradijs.

1. O! wie zal de vreugde uitdrukken, waardoor de getrouwe Christen vervoerd wordt wanneer, op het punt van zijnen laatsten zucht te geven, zijn gerust geweten, hem doet hopen, van, bij zijne aanstaande intrede in de eeuwigheid, deze onuitsprekelijke uitnoodiging van zijnen God te zullen hooren, *kom goede en getrouwe dienaar, treed binnen in de vreugde van uwen Heer: bezit het rijk, dat u van het begin der wereld bereid is.* (Matth. xxv.) En welk rijk! het Paradijs met al deszelfs gelukzaligheden O! wat moet eene ziel zeggen, wat moet zij gevoelen, wanneer zij dit gelukkig rijk binnen treedt en eenen blik werpt op dit verrukkend Eden! De engelen, de heiligen zullen haar te gemoet komen, en haar als om strijd geluk wenschen. Als zij de vreugde des Heeren ingetreden en in het bezit van het geluk der uitverkorenen gesteld is, zal niets haar meer kwellen. *God zal de tranen der heiligen afdroogen*, zegt de engel van het boek der Openbaringen.

En de dood zal niet meer bestaan. Er zal geen geween, geen gejammer, geene verdrukking meer wezen, omdat de eerste staat zal voorbij zijn. Die op den troon is nedergezeten, zegt: *ik ga alles vernieuwen.* (Apoc. XXII.) Alzoo in den Hemel, geene ziekte, geene behoefte, geene ongemakken meer. Aldaar geene vervolgingen, nog afgunst meer; want in dat rijk der liefde beminnen allen elkander teederlijk, en ieder geniet van het geluk van anderen, als van zijn eigen geluk. Geene vrees meer, omdat de ziel, in de genade gevestigd, niet meer kan zondigen, noch haar geluk verliezen. Alles is nieuw, alles vertroost, verzaadt de ziel. Men vindt er alles overeenkomstig zijne wenschen.

2. Maar het goed bij uitnemendheid, het goed, dat alleen den Hemel uitmaakt, het goed is God. De vergeldingen, die hij ons belooft, zijn niet slechts de luister, de eenstemmigheid, noch de andere genoegens van dit gelukkig verblijf, de voornaamste is hij zelf; is: hem te beminnen, hem van aanschijn tot aanschijn te aanschouwen: *Ik zelf*, zegt hij, *zal uwe eindeloos groote vergelding zijn.* (Schep. XXV.) Aldaar vertoont, geeft hij zich met al zijne bevalligheden.

Eene enkele straal zijner heerlijkheid, die onzen Heer Jesus omgaf, verrukte zijne leerlingen, die er getuigen van waren, van vreugde: zij waren tevreden; zij vroegen niets meer, om gelukkig te zijn, dan hun verblijf aldaar te vestigen. Wat zal dan het klaar aanschouwen van God zijn, in het verblijf zelf van al zijne heerlijkheid, met de volle gerustheid van die gedurende eeuwigheid te genieten? O onuitsprekelijk geluk, dat ver al datgene overtreft wat 's menschen oog gezien, zijn oor ooit gehoord heeft, al wat zijn verstand immer zal kunnen beseffen! O gelukzalige eeuwigheid! zoo de menschen uwe waarde kenden.

2. O heilig Sion! o heerlijke stad Gods, wanneer zal de gelukzalige dag aanbreken, waarop ik u zal kunnen binnen treden? Ach, ik vind geene vertroosting, geene vreugd meer, dan in de gelukkige aankondiging dezer hemelsche woning, waarin uwe groote barmhartigheid, o Jesus! mij doet hopen, dat ik eens zal toegelaten worden, om u aldaar voor altoos te beminnen: ik hoop het, omdat ik, met de hulp uwer genade, al de hinderpalen, al de gevaren, die mij nog van u scheiden, zal kunnen te boven komen: *ik vermag alles in u, die mij versterkt.* Ik kan de eer verachten, de vermaken vlugten en de kruisen liefheb-

ben, ik kan in één woord, geheel aan de wereld sterven en niet meer leven dan voor u. Ach! welke heldhaftigheid moet mij met uwe hulp, die mij niet zal ontbreken, dewijl uwe barmhartigheid uitgebreider dan mijne onwaardigheid, en uwe magt grooter is dan mijne zwakheid; welken moed, zeg ik, moet mij de kroon niet inboezemen, die mij op het einde mijner loopbaan wacht. *Het vuur, het staal, het kruis, verscheurd, in stukken gehouwen, door de wilde dieren verslonden worden, ten prooi zijn aan al de folteringen, die de duivel zelf kan uitdenken*, dit alles vreesde de H. Ignatius niet, hij betrachtte het, gelukkig van tot dien prijs het eeuwige genot van zijnen God te erlangen. Hoe billijk en regtvaardig zou het zijn, o Jesus! dat ik, ellendige zondaar, den Hemel niet moest verwerven dan door diezelfde folteringen! Maar gij gewaardigt u wel, u, door eene overmaat van goedheid, met minder tevreden te houden. Dat ik mij, in mijnen staat, in mijnen stand heilige, dat ik mij daarin versterve, dit is alles, wat gij van mij vraagt. Ik zal dan geen der pligten van, geene der middelen eigen aan mijnen staat verzuimen, ten einde mij het bezit van het hoogste goed, gedurende alle eeuwen der eeuwen, te verzekeren: Amen.

DE VESPERPSALMEN

(VOOR DEN ZONDAG.)

Naar de vertaling van P. Lalleman, S. J.

—

PSALM CIX.

DE Heer heeft tot mijnen Heer gezegd, zit neder aan mijne regterhand, terwijl ik ga werken om uwe vijanden aan uwe voeten te leggen.

De Heer gaat uwe koninklijke magt van Jeruzalem tot aan de uiterste palen der aarde

uitbreiden: gij gaat voortaan in het midden uwer vijanden heerschen.

Maar het bewind, dat ik u over de schepselen geef, zal bijzonder uitschijnen op den dag uwer magt, waarop gij, door de regtvaardigen glinsterende van heerlijkheid, omringd van engelen en menschen, hun laatste vonnis zult uitspreken; zoodanig moet de magt zijn van hem, wien ik vóór de tijden heb voortgebragt.

De Heer belooft u nog meer, en hij belooft u met eenen onwederroepelijken eed, evenals Melchisedech, het priesterschap met de koninklijke waardigheid vereenigende, zult gij mij tot aan de voltrekking der eeuwen een volmaakt offer opdragen.

De Heer zal steeds aan uwe zijde zijn, om uwe inzigten te ondersteunen, en op den dag zijner verbolgenheid zal hij de magt van die koningen der aarde verdelgen, welke zich tegen de vesting van uw rijk zullen verzetten...

Hij zal u over de wederspannige volkeren wreken, hij zal zijne kastijdingen over hen vermenigvuldigen, hij zal de trotsche hoofden, die tegen u zullen durven opstaan, verbrijzelen.

Maar de Zoon van den Almogende zal niet tot een zoo hoog punt der grootheid verheven worden, dan na met volle teugen uit den stroom

der verdrukkingen van een sterfelijk leven gedronken te hebben.

O God, kom mij te hulp.

Heer, haast u om mij te helpen!

Glorie zij den Vader, enz.

PSALM CX.

Heer, ik zal u in de vergadering der regtvaardigen uit de geheele uitgestrektheid mijns harten loven.

De werken des Heeren zijn groot, en alzoo volmaakt met zijne inzigten geëvenredigd.

Hij verrigt niets, of hij doet er zijne goedheid in uitschitteren, niets, of het geeft ons redenen om onze dankbetuiging te bewijzen; hij kan alles, en nimmer wil hij iets, dat niet regchtmatig is.

Die God vol barmhartigheid en teederheid voor hen, die hem vreezen, gaf onzen vaderen een bovennatuurlijk voedsel, opdat zij, met het elken dag te ontvangen, onophoudelijk zoo veel andere wonderen, ten hunnen voordeele, zouden gedenken.

Hij gaf hun hierdoor te kennen, dat hij het verbond nimmer zou vergeten, hetwelk hij met hen gemaakt had, en dat hij de magt

zijner werken voor de oogen zijns volks zou doen schitteren door aan hetzelve het erfdeel der volkeren te geven, werken des Heeren, die tevens zijne getrouwheid en zijne geregtigheid aantoonen.

Ja, de beloften des Heeren zijn onschendbaar; de eeuwen, die hunne volbrenging voorafgaan, veranderen niets aan dezelve; hij belooft niets, dat hetgeen regtvaardig is, en wat hij belooft, wil hij onherroepelijk gestand doen.

Hij heeft zijn volk uit de droevige gevangenschap verlost, waarin het sedert zoo lang zuchtte, hij heeft er een verbond mede gemaakt, dat hij nimmer zal verbreken.

Wachten wij ons, van dit verbond met eenen God, wiens naam zoo heilig en geducht is, te schenden, vreezen wij den Heer, dit is het beginsel der ware wijsheid.

Zij, die hunne werken regelen volgens de bewegingen dezer heilzame vrees, bezitten het ware verstand, en dit verstand, zal in alle eeuwen geloofd worden.

O God, kom mij te hnlp!
Heer, haast u om mij te helpen.
Glorie zij den Vader, enz.

—

PSALM CXI.

Gelukkig is de mensch, die den Heer vreest en die zijn behagen neemt in het volbrengen zijner geboden.

Hij zal op aarde eene talrijke nakomelingschap uit zich zien voortspruiten: want de Hemel zal het geslacht der regtvaardigen zegenen.

Hij zal zijn huis met roem en rijkdommen overladen zien, de hoogste waardigheid zal hem nimmer zijne pligten doen vergeten.

Indien de regtvaardigen somsin de duisternissen der verdrukking gewikkeld zijn, vinden zij spoedig de schoone dagen des voorspoed, weder, er is eene regtvaardige, barmhartige en liefderijke God, die over hen waakt.

Is er iets liefelijker dan een regtvaardige, die mededoogen heeft met de ongelukkigen, die hen in hunne noodwendigheden ondersteunt, die zelfs, tot in zijne woorden, zich wacht van iemand te beleedigen! bemind van God en van de menschen, welke vrees zal hem immer kunnen doen wankelen?

De regtvaardige zal eeuwig in het geheugen der menschen leven, hij zal eenen goeden naam hebben, onkwetsbaar voor de meest vergiftigde schichten des lasters.

De grootste gevaren kunnen zijne hoop in den Heer niet schokken; wijl hij op de goddelijke bescherming steunt, wacht hij met gerustheid het oogenblik af, dat de Hemel bepaald heeft, om hem over zijne vijanden te doen zegepralen.

Hij stort zijne goederen milddadig uit over den behoeftige; hij wijkt nimmer van de paden der geregtigheid, hierdoor zal hij zich tot het toppunt van magt en heerlijkheid verheffen.

De zondaar zal de heerlijkheid van den regtvaardige zien, zij zal hem droef heid baren, hij zal er over razen van spijt, hij zal beven van woede; maar hij zal vruchteloos pogen een geluk te verhinderen, dat zijne straf uitmaakt.

O God! kom mij te hulp!

Heer, haast u om mij te helpen.

Glorie zij den Vader, enz.

PSALM CXII.

Dienaars des Heeren, loof den Heer, viert de verheerlijking van zijnen naam.

Dat van dit oogenblik af, tot in eeuwigheid, de naam des Heeren nimmer ophoude gezegend te worden. De naam des Heeren is waardig gezegend te zijn door alle schepselen van het oosten tot het westen.

De Heer is de oppermeester aller volkeren; al de glans der hemelen kan met zijne heerlijkheid niet vergeleken worden.

Wie kan met den Heer onzen God vergeleken worden? Door zich zelven gelukkig in het verblijf, dat hij zich in het hoogste van het heelal gemaakt heeft verwaardigt hij zich nogthans zijne oogen neder te slaan tot op het minste zijner werken, in den hemel en op de aarde.

Hij is het, die den behoeftige uit het stof en uit het slijk trekt, om hem gelijk te stellen met de vorsten, aan wie hij het bestuur van zijn volk heeft toevertrouwd.

Hij is het, die de tranen afdroogt eener onvruchtbare echtgenoote, en haar huis met eene bevallige en talrijke nakomelingschap vervult.

O God, kom mij te hulp!
Heer, haast u om mij te helpen.
Glorie zij den Vader, enz.

PSALM CXIII.

Toen Israël uit Egypte trok en het huis van Jacob het juk van een barbaarsch volk, dat sedert zoo lang verdrukte, afschudde, wilde de Heer, dat het joodsche volk hem voortaan geheel zou toegeheiligd zijn; hij besloot van alleen over Israël te heerschen.

De zee zag dit volk op hare oevers, en week spoedig terug; de Jordaan zag het op zijne boorden en keerde tot zijnen oorsprong weder.

De bergen, op het zien van dit volk, sprongen op als schapen en de heuvelen als lammeren.

Zee, waarom vlugttet gij? en gij Jordaan, waarom keerdet gij weder naar de plaats, van waar gij gekomen waart?

Bergen, heuvelen, welke was de oorzaak der vreugd, die gij betoondet?

De Heer, de God van Jacob, ging aan het hoofd van zijn volk, en zijne tegenwoordigheid werkte die groote bewegingen uit op aarde.

Het is deze magtige God, die de steen in waterstroomen en de rotsen in bronnen veranderde.

Ga voort o mijn God, met uwe barmhartigheid en getrouwheid voor uw volk te doen uitschitteren; niet uit hoofde van ons, Heer, niet ter oorzake van ons, maar doe het voor de verheerlijking van uwen naam; doe het om de volken tot zwijgen te brengen, die, indien gij ons verliet, gewis zouden zeggen: wat is er dan van hunnen God geworden?

Onze God is in den hemel, en van dáár bestuurt hij de aarde met eene gebiedende magt.

Integendeel, de afgoden der volkeren zijn.

slechts goud of zilver, zij zijn slechts het werk van 's menschen handen.

Zij hebben eenen mond en kunnen niet spreken zij hebben oogen en kunnen niet zien.

Zij hebben ooren en kunnen niet hooren, zij hebben neusgaten en kunnen niet rieken.

Zij hebben handen en kunnen niet tasten; zij hebben voeten en kunnen niet wandelen; zij hebben eene keel en kunnen geen geluid geven.

Zij, die zulke goden maken, en dwaas genoeg zijn om hun vertrouwen er in te stellen, verdienen hun gelijk te worden.

Het is aldus niet gelegen met het huis van Israël; hij heeft zijne hoop op God gesteld, en hij is deszelfs helper en beschermer geworden.

Het huis van Aäron heeft op den Heer gehoopt: en de Heer heeft het verdedigd en onder zijne bescherming genomen.

Zij, die den Heer aanbidden, hebben in hem gehoopt, hij heeft hen steeds geholpen en beschermd.

De Heer is onzer gedachtig geweest, en hij heeft ons met zijne weldaden overladen.

Hij heeft zijne zegeningen over het huis van Israël uitgestort; hij heeft ze uitgestort over de nakomelingschap van Aäron.

De Heer heeft steeds diegenen gezegend,

welke hem dienen, grooten en kleinen, zonder uitzondering van personen, hij heeft hen allen gezegend.

Dat de Heer onophoudelijk zijne zegeningen over u, die belijdenis doet van hem te dienen, vermenigvuldige; dat zijne goedheid voor de vaderen zich over de verste geslachten uitbreide.

Wees gezegend van den Heer, die de Meester is aller goederen, en die Hemel en aarde gemaakt heeft.

Hij heeft den hoogen Hemel gemaakt, om aldaar zijnen zetel te vestigen, en heeft de aarde aan de menschen gegeven om hem aldaar te aanbidden en zijnen lof te verkondigen.

Maar, Heer! hoe veel zijn er van die menigte menschen, welke gij geschapen hebt, reeds door den dood weggerukt en in het graf bedolven; zij kunnen u dáár niet meer loven.

Laat ons dus, die nog leven, geen enkel der oogenblikken verliezen, die ons geschonken zijn om hem te zegenen; laat ons hem zegenen van nu af tot het einde van eenen hoogen ouderdom.

O God, kom mij te hulp!

Heer haast u om mij te helpen!

Glorie zij den Vader, enz.

HOOFDSTUK.

Gezegend zij God, de Vader van onzen Heer Jesus Christus, die de God der barmhartigheden en de God aller vertroosting is, welke ons in al onze verdrukkingen vertroost.

R. God zij dank.

LOFZANG.

O uitstekende Schepper van het licht, die het daglicht voortbrengt door den oorsprong der wereld te bereiken, door het begin van eene geheel nieuwe helderheid!

Gij hebt bevolen, dat men den morgenstond, met den avond vereenigd, dag zoude noemen, gij hebt de verschrikkelijke verwarring aller dingen ontward, verhoor onze met tranen vergezelde gebeden.

Uit vrees dat de geest, met misdaden overladen, van de goederen des levens beroofd worde, terwijl hij zich, niet denkende het eeuwige te overwegen, in de banden der zonden kluistert.

Dat hij zijne verlangens hemelwaarts stiere; dat hij den prijs des levens behale: vermijden

wij alles, wat tegenstrijdig zou kunnen zijn, en zuiveren wij, door eene heilige boetvaardigheid, onze ziel van alle ongeregtigheid.

Bewijs ons deze gunst, allerheiligste Vader, ook gij, zijn eenigen Zoon, en gij zijn Geest en Vertrooster, die heerscht in alle eeuwigheid. Amen.

V. Heer, mijn gebed stijge tot u,

R. Gelijk de welriekende geur van den wierook, dien men ter uwer eere brandt.

LOFZANG

van de allerheiligste Maagd Maria.

Mijne ziel verheft den Heer, en mijn geest verheugt zich in God, mijnen Zaligmaker.

Omdat hij op de nederigheid zijner dienstmaagd heeft nedergezien, want zie, van nu af aan zullen mij alle geslachten zalig noemen.

Omdat hij, die magtig is, groote dingen in mij uitgewerkt heeft; zijn naam is heilig.

En zijne barmhartigheid gaat van geslacht tot geslacht over hen, die hem vreezen.

Zijn arm heeft grootte dingen uitgewerk; hij heeft de verwachting der hoogmoedigen verijdeld.

Hij heeft de magtigen van den troon afgezet, en de ootmoedigen verheven.

Hij verzadigt de hongerigen met goederen en zendt de rijken ledig weg.

Hij heeft zijnen dienaar Israël opgenomen, omdat hij zijner barmhartigheid indachtig was.

Zoo als hij beloofd heeft aan onze voorvaderen, Abraham en zijn geslacht in eeuwigheid.

Glorie zij den Vader, enz.

VOORZANGEN.

NA DE VESPERS.

Van de vespers van den zaturdag vóór den eersten zondag van den Advent, tot de tweede Vespers der zuivering (Lichtmis) daaronder begrepen.

Gelukkige Moeder des Verlossers, gij wier magtige voorspraak ons den Hemel opent, en de klippen van de onstuimige zee dezer wereld doet vermijden, help door uwe gebeden dit volk, dat van zijnen val wil opstaan. Gij, die door een wonderwerk, waardoor de natuur verbaasd is geweest, uwen Schepper gebaard hebt, Maagd blijvende gelijk te voren, gij, die door den mond van den engel Gabriël deze groetenis ontvangen hebt, zoo roemrijk

voor u en zoo heilzaam voor het menschelijk geslacht, ontferm u over de zondaars.

Gedurende den Advent.

V. De engel des Heeren heeft aan Maria geboodschapt, dat zij de Moeder zou zijn van den Zaligmaker.

R. En zij heeft ontvangen door de werking van den H. Geest.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden u, Heer! stort uwe genade in onze zielen, opdat wij, die door de boodschap des engels de menschwording van Jesus Christus, uwen Zoon, gekend hebben, door de verdiensten van zijn lijden en kruis tot de heerlijkheid der verrijzenis geraken, door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Van de eerste Vespers van Kerstmis tot de tweede Vespers der zuivering van de H. Maagd.

V. Nadat gij gebaard hebt, zijt gij Maagd en steeds onbevlekt gebleven.

R. Moeder Gods, wees onze voorspreekster.

LAAT ONS BIDDEN.

O God! die, door de maagdelijkheid van de gelukzalige Maagd Maria vruchtbaar te maken, den menschen de vergelding der eeuwige zaligheid verzekerd hebt; doe ons, bidden wij u, in onze behoefte ondervinden, hoe magtig bij u de voorspraak van haar is, door wie wij den oorsprong des levens, onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, ontvangen hebben. Amen.

Van de Completen van Lichtmis tot Witten-Donderdag, ingesloten.

Wij groeten u, Koningin des Hemels, wij groeten u, Koningin der Engelen, geheiligde stam, waaruit de goddelijke kiem is voortgesproten, u, die de deur des Hemels en het licht der wereld zijt. Heilige Maagd, gij zijt, door de heerlijkheid uwer voorregten, en de uitstekendheid uwer deugden boven alle schepselen verheven. Geniet uw geluk, ontvang onze hulde, en verwerf ons genade en barmhartigheid bij Jesus Christus, uwen aanbiddelijken Zoon.

v. Heilige Maagd, verwerf mij de genade van u waardig te loven.

R. Vraag voor mij de sterkte om aan uwe vijanden te wederstaan.

LAAT ONS BIDDEN.

Algoede God, verleen aan onze zwakheid de hulp uwer genade, maak, dat wij de gedachtenis vieren van de allerheiligste moeder Gods, dat wij door den bijstand harer voorspraak, van al onze ongeregtigheden mogen opstaan. Wij bidden u hierom door denzelfden Jesus Christus onzen Heer. Amen.

Van de Completen van Paasch-avond, tot de Vespers van den Zaturdag na Pinksteren, ingesloten.

Koningin des hemels, verheug u, loof den Heer.

Omdat hij, wien gij het geluk gehad hebt in uwen heiligen schoot te dragen, verrezen is zoo als hij gezegd heeft, loof God.

Bid voor ons, loof den Heer.

V. Verheug u en spring op van blijdschap, o Maagd Maria! loof God.

R. Omdat de Heer waarlijk verrezen is, loof God.

LAAT ONS BIDDEN.

O God! die door de verrijzenis van uwen Zoon, onzen Heer Jesus Christus, eene heilige vreugd aan de menschen hebt willen mededeelen, maak, bidden wij u, dat wij, door de gebeden van zijne allerheiligste Moeder, de Maagd Maria, deel mogen hebben in een eeuwig en gelukzalig leven. Door denzelfden Jesus Christus onzen Heer. Amen.

Van de eerste Vespers van de allerheiligste Drievuldigheid, tot de Nonen van den Zaturdag voor den eersten zondag van den Advent.

Wij groeten u, Koningin des Hemels, Moeder van barmhartigheid. Wij groeten u, na hem, ons leven, onze troost en onze hoop! Daar wij hier op aarde in ballingschap zijn, ongelukkige kinderen van Eva, verheffen wij onze stem tot u; wij bieden u onze zuchten en ons gejammer aan, in dit tranendal. Wees dan onze voorspreekster, sla uwe barmhartige en mededoogende oogen op ons; verwerf ons, na de ballingschap dezes levens, het geluk van Jesus, de geheiligde vrucht van uwen schoot, te aanschouwen, o goedertierene, o barmhartige, o liefdewaardige Maagd Maria.

V. Bid voor ons, heilige Moeder Gods.

R. Opdat wij der beloften van Jesus Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

Almagtige, eeuwige God, die het ligchaam en de ziel van de glorierijke Maagd en Moeder Maria, door de kracht van den heiligen Geest, tot eene waardige woonplaats van uwen Zoon hebt voorbereid, geef ons dat wij, door hare liefderijke voorspraak van de tegenwoordige rampen en van den eeuwigen dood bevrijd worden; door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

GEBEDEN

GEDURENDE HET LOF.

GEBED.

om den zegen van het allerheiligste Sacrament te vragen.

GODDELIJKE Zaligmaker, die ons uw ligchaam en dierbaar bloed in het allerheiligste Sacrament des Altaars hebt willen nalaten, ik aanbid u met den diepsten eerbied; ik bedank u ootmoedig voor de genade, welke gij ons in hetzelve bewijst, en dewijl gij daarin de bron zijt van alle zegeningen, smeek ik u, die heden uit te storten over mij, en over allen,

voor wie ik verpligt ben te bidden. Maar, o goede Jesus! opdat niets den loop uwer goedheid wederhoude, schenk vergeving aan mijn leedwezen, reinig mijn hart, heilig mijne ziel. Verleen mij, Heer, uwen zegen, gelijk aan dien, welken gij aan uwe leerlingen gaaft, toen gij hen verliet, om ten Hemel op te klimmen, verleen mij uwen zegen, die mij verandere, die mij heilige, mij volmaakt met u vereenige, mij met uwen geest vervulle, en mij, van dit leven, het zekere onderpand zij der zegening, welke gij uwen uitverkorenn bereidt. Ik vraag n dien ootmoedig in den naam uwer eindelooze verdiensten. Amen.

VERZUCHTINGEN

tot Jesus in het allerheiligste Sacrament des Altaars.

Groote God! die wezenlijk op dit altaar tegenwoordig zijt, ik erken en aanbid u alhier, en ondanks de getuigenis mijner zinnen, geloof ik, zonder aarzelen, op uw eigen woord en op de getuigenis uwer Kerk, dat uwe heilige menschheid, die tot sluijer aan uwe Godheid heeft gediend, zelve voor onze oogen verborgen is onder de aanbiddelijke gedaante van het Sacrament des Altaars. Met de gelukzalige

Geesten, die u omringen, voor u nedergeworpen, vereenig ik mij met hunne loftuigingen, en wensch u in geesten waarheid te aanbidden.

Gij verbergt mij, Heer, uwe heerlijkheid en majesteit alleen om mij de geheimen uwer wijsheid te doen bewonderen, en de uitwerkselen uwer goedheid te doen gevoelen; hoe meer gij u in uw Sacrament onzigtbaar maakt, des te beminnelijker gij mij daarin toeschijnt, en des te meer regt gij op mijne dankbaarheid hebt.

O liefde van Jesus! wie kan u beseffen, wie kan u naar waarde schatten? Wees zelf mijne dankbetuiging, o slagtoffer, waarlijk vol gegenade, en maak mij waardig in de hulde te deelen, welke uwe vrijwillige vernedering der Godheid bewijst.

Dierbaar bloed! dat voor mijne zonden aan het kruis gevloeid hebt, en dat nog dagelijks opgeofferd wordt om mijne vlekken uit te wischen, vergeef mij het slechte gebruik, dat ik van uwe eindelooze verdiensten gemaakt hebt; haast u mijne ziel te reinigen, en wees voor haar de bron der overvloedigste genade.

Aanbiddelijk vleesch van mijnen Zaligmaker! wederhoud de ongeregelde beweging van het mijne, onderwerp die aan de wetten van den geest, doe mij verzaken aan al wat de zinnen

streelt: en doe mij met u in de heilzame wegen der versterving wandelen, waarvan gij mij het voorbeeld gegeven hebt.

Levend brood! dat de wellust der uitverkorenen zijt; ontneem aan mijne ziel den smaak der schepselen; doe in haar den honger en dorst naar de regtvaardigheid ontstaan: schenk haar de kracht van steeds in de paden der ongekunstelde godsvrucht vooruit te gaan, en van haar van deugden tot deugden te verheffen tot den God, die dezelve bekroont.

O offer, dat de hemelsche verbolgenheid bevredigt! o Sacrament, dat den mensch heiligt, en hem een opregt goddelijk leven doet leiden, doe mij in uwe wonderbare uitwerkselen uitschijnen, en mij uwe kostbare, uwe eeuwige vruchten plukken.

Opperste Middelaar, onsterfelijke priester, oefen ten mijnen voordeele de bediening uit van uw eerbiedwaardig priesterschap; offer mij met u aan uwen Vader op: en maak, dat mijne hulde door u tot hem kome; open aan mijne ziel het eeuwige heiligdom, gij, die gezegd hebt: *Mijn vleesch is waarlijk spijs en mijn bloed is waarlijk drank. Wie dit vleesch eet, zal eeuwig leven.*

Vlekkeloos Lam, slagtoffer, alleen aange-

naam aan God, maak, dat ik, door mij met u te voeden, zelf een nieuw deeg, een zuiver en heilig ongerezen brood worde, dat waardigis tot het hemelsche gastmaal toegelaten te worden.

O Jesus! Koning der koningen, duld niet, dat uw schepsel immer aan uwen heiligen wil wederspannig zij; gebied mij al wat gij wilt, maar geef mij een buigzaam hart en de sterkte om te gehoorzamen.

Goede Herder, die mij met uwe eigene zelfstandigheid voedt, verdedig mij tegen de vijanden, die mij zonder ophouden aanvallen; roep mij spoedig tot u weder, wanneer ik het ongeluk heb, mij van u te verwijderen, geleid mij zelf door de glibberige en duistere wegen dezer wereld, en behoud mij bij u, tot dat gij mij met de gelukkige schapen, welker heil gij reeds uitmaakt, zult vereenigen.

Jesus, mijn goede Meester, leer mij de ware wijsheid, en duld niet, dat ik naar de schandelijke grondstellingen eener menschelijke en geheel vleeschelijke voorzigtigheid luistere; verlicht mij in mijne twijfelingen, en dat uw Sacrament voor mij de bron zij van het levendigste licht, en het krachtdadige middel om standvastig in de waarheid te wandelen.

Liefdevolle geneesheer der zielen! genees mijne ziekte en mijne wonden; laat mij niet in eene doodelijke kwijning vervallen, en geef, dat de kracht van uw aanbiddelijk ligchaam in mij het ligchaam der zonde verdelge, dat de oorsprong van mijnen druk en lijden is. O God, mijn Zaligmaker! ik bied mij aan voor uwe voeten, belast met en gebukt onder de ellende, en ik hoop alles van uwe magt en barmhartigheid te verkrijgen.

O mijn Vader! ik heb tegen u en tegen den Hemel gezondigd, en ik ben niet waardig uw kind genoemd te worden; maar uw vaderhart is mij, in het Sacrament der liefde zelve, geopend. Vergeet, smeek ik u, mijnen opstand en mijne trouwelooze ondankbaarheid, en dat uw aanbiddelijk bloed, hetwelk mijne hoop uitmaakt, mij met u verzoene. Teedere en barmhartige Vader, bereid voor mijne ziel het brood uwer kinderen, en dat uw heilig ligchaam, na mijn voedsel te zijn geworden, mij helpe, om al mijne regten op het hemelsche erfdeel weder te krijgen.

O Jesus, de wonderen uwer liefde zijn onuitsprekelijk. Dat al uwe schepselen u hunnen dank betuigen; dat de aarde van gulle vreugde opspringe over het bezit uwer schatten.

Hemelsch Manna, stroom van genoegens, leer mij, ter uwer liefde, alle vermaken al het vergankelijke versmaden; ondersteun, vertroost mij in de akelige woestijn dezer wereld, en dat ik geene bestendige vreugde en vertroosting vinde dan in u alleen.

Kort begrip van de wonderen des Almogenden, moge ik mij met niets dan met u bezig houden! moge ik al de genegenheden van mijn hart tot u stieren! O mijn God! uwe altaren zullen voor altoos mijne rustplaats wezen: ik zal niet ophouden, ten minste door mijne verlangens, in uwe eerbiedwaardige tabernakelen te wonen, en mijn zoetste genoegen zal zijn, van mij aldaar gemeenzaam met u te onderhouden.

O gij, die onze vrede en onze eenige hoop zijt! wederhoud, smeeken wij u, den armuws Vaders, die zoo regtmatig op ons vertoornd is, en doe op de geesels, die over ons nederstorten, en welke wij maar al te zeer verdiend hebben, de wederkomst des tijdelijken voorspoeds, aan onze getrouwheid gehecht, volgen.

Jesus, opperste liefde, hervorm ons in u, deel aan onzen geest de kalmte uwer wenschen mede, die steeds aan den wil van uwen Vader onderworpen zijn: doe in onze harten

overgaan de zoetheid van uwen ijver voor de zaligheid van diegenen zelfs, welke op het doodpad geraken en u vervolgen. Geef ons de deugden, die gij leert, en van welke gij u het volmaaktst voorbeeld toont.

O Sacrament van eenheid! o band der liefde! mogen wij onafscheidelijk met u vereenigd zijn, en nimmer ophouden het, uit liefde tot u, te wezen met al degenen, die, even als wij, deel hebben in uwe weldaden en liefde!

O heerlijk gastmaal! o hemelsche disch, die de gedachtenis der overgroote liefde hernieuwt, welke Jesus, voor ons stervende, ons betoond heeft: heil hem, die met een levend geloof, eene brandende liefde en een nederig vertrouwen tot u nadert! hij zal tot de eeuwige bruiloft van het Lam toegelaten worden.

Maak, o mijn God, dat mijn vurigste verlangen zij, van dikwijls en in de gelukkige gesteldheid deel te nemen aan het aanbiddelijke Sacrament, dat de aarde met de schatten des Hemels verrijkt, den sterfelijken mensch met den oorsprong zelven van het leven vereenigt, en eindelijk de teerspeis wordt van zijne reis, en het troostend onderpand van zijn toekomend heil.

Heilige Vader, gij hebt, in de overmaat

uwer liefde tot den mensch, hem uwen goddelijken Zoon gegeven, om met hem tot de voltrekking der eeuwen te wezen: aanzie dan uwe strafschuldige kinderen niet, dan in het heilige Hart van Jesus, voor hen, als het ware vernietigd op het altaar; ontvang dáár, groote God, al de offeranden, die hij u opdraagt, en vergun ons al de genaden, die hij u vraagt.

Liefdewaardigste Jesus, die in den schoot eener Maagd het vleesch aangenomen hebt, waarmede gij uwe kinderen voedt, verleen mij, smeek ik u, de onschendbare zuiverheid uwer allerheiligste Moeder, en de liefde, welke zij voor die hemelsche deugd koesterde; bewaar mijne ziel rein en vrij van de vlekken, die haar zouden kunnen schaden, en gewaardig u haar eens onder het getal uwer onsterfelijke bruiden te ontvangen.

Heilige Geest, die op eene onuitsprekelijke wijze medewerkt in de geheimen van eenen God, die zich voor ons als slagtoffer opdraagt, en zich aan ons als Sacrament geeft: stelt in onze zielen heilige gesteltenissn, die ons waardiglijk in de verdiensten van het verheven slagtoffer doen deelen, en vorm zelf in onze harten de gevoelens, met welke wij tot de bron der genade moeten naderen.

Men kan bij deze gebeden voegen, of in derzelver plaats, volgens zijne godvruchtigheid, bidden, de *Oefenig van eene geestelijke Communie*, bladz. 65, van de eerste oefening vóór de H. Mis; het gebed gedurende een bezoek aan het heilige Sacrament, bladz. 245; Herstel van eer aan Jesus Christus voor den smaad, waaraan hij, in het heilig Sacrament des Altaars, blootgesteld is: bladz. 248; de litanie tot het heilige Sacrament, bladz. 240; de litanie tot het heilige Hart van Jesus, bladz. 259; of zulke der gebeden, die met de bijzondere omstandigheden, waarin men zich bevindt, overeenkomen.

BIJ DE LAATSTE BENEDICTIE OF ZEGEN.

Ik zal u niet verlaten, o mijn Zaligmaker, alvorens ik van uwe teederheid de zegeningen ontvangen heb, welke mijne noodwendigheden vorderen. Moge de zegeningen in mij den levendigsten afschrik van de zonden uitwerken, mij uwe liefde en genade mededeelen, en mij helpen om pligtmatig te leven en den dood der heiligen te sterven.

Ik verhoop van u, o mijn God! dezelfde gunsten voor mijne familie, en voor al degenen, welke gij het mij ten pligt maakt u aan te bevelen, bijzonderlijk voor N. N. Ik vraag al de hulp uwer Voorzienigheid voor de be-

hoeften der kerk en van den Staat; behoud in dezelve de dierbare banden der eendragt en des vredes, doe uw' heiligen naam in geheel het wereldrond kennen, aanbidden en beminnen; verlicht de ongeloovigen en hen, die in dwaling zijn; vertroost de bedrukten; ontdek aan de zondaren het verschrikkelijke gevaar, waarin hunne zielen zich bevinden; tref de versteende harten, en breng hen tot u weder; schenk den regtvaardigen de volharding in de deugd, en vergun den zieltogenden van in uwe liefde te sterven. Amen.

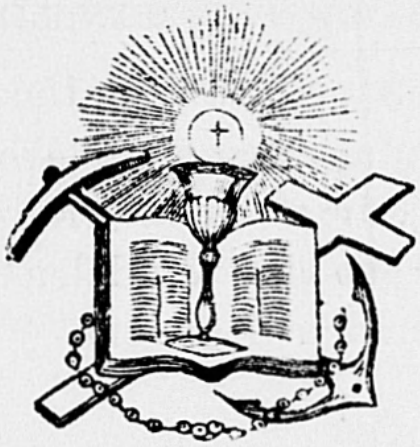

MIS VAN HET HUWELIJK.

VERTALING VAN DEN ROOMSCHEN MISSAAL.

MEN volgt den priester aan het Altaar, terwijl men de gewoone gebeden der Mis leest, doch men vervangt de overeenkomstige gebeden, die er zich in bevinden, door die, welke men hier zal aantreffen in de Mis voor den huwelijkszegen geschikt.

Introïtus. Tob. VI en VII.

Dat de God van Israël u vereenige; dat hij met u weze, hij, die zich over twee eenige

kinderen heeft gelieve te ontfermen; maak, Heer, dat zij u meer en meer loven. (Ps. 127.) Gelukkkig zij, die den Heer vreezen, en in de wegen zijner geboden wandelen! v. Glorie zij den Vader en den Zoon, enz.

Gebed.

Verhoor ons, almagtige en barmhartige God, opdat alles, wat wij door onze bediening doen, door uwe zegening zijne voltrekking ontvange. Wij bidden u hierom door Jesus Christus, onzen Heer.

Epistel.

Getrokken uit den H. Paulus, tot die van Ephese. V.

Mijne broeders, dat de vrouwen onderdanig zijn aan hare mannen, als aan den Heer, omdat de man het hoofd is der vrouw, gelijk Jesus Christus het hoofd is der Kerk, die zijn ligchaam is, en waarvan hij ook de Zaligmaker is. Gelijk dan de Kerk onderworpen is aan Jesus Christus, zoo moeten de vrouwen in alles onderworpen zijn aan hare mannen; en gij mannen bemint uwe vrouwen, gelijk Jesus de Kerk bemint hij heeft zich zelven overge-

leverd heeft om haar te heiligen, na haar in het Doopsel des waters, door het woord des levens gezuiverd te hebben, ten einde haar voor hem te doen verschijnen vol heerlijkheid, zonder vlek, zonder rimpels of iets soortgelijks, maar heilig en onberispelijk. Alzoo moeten de mannen hunne vrouwen gelijk hun eigen ligchaam beminnen: inderdaad, wie zijne vrouw bemint, bemint zich zelven; want niemand haat zijn eigen vleesch; maar hij voedt en onderhoudt het, zoo als Jesus Christus doet ten opzigte van zijne Kerk, opdat wij lidmaten zijn van zijn ligchaam en zijn vleesch en van zijne beenderen gevormd. Het is daarom, dat de mensch vader en moeder zal verlaten, om zich aan zijne vrouw te hechten, zij zullen beiden één vleesch worden. Dat ieder van u dan ook zijne vrouw, als zich zelven, beminne, en dat de vrouw haren man eerbiedige. R. Danken wij God.

Graduaal Ps. 127.

Uwe vrouw zal in het midden van uw huis zijn als een wijngaard, die veel vruchten voortbrengt. v. Uwe kinderen zullen rondom uwe tafel zijn als jeugdige olijfboomen.

Alleluja, Alleluja, vs. ps. 10. Dat de Heer u

hulp uit zijne heilige plaats zende, en u uit Sion bescherme. Alleluja.

Na Septuagesima laat men het Alleluja met het daarop volgende v. achter, welke men door deze woorden vervangt.

Tractus. Ps. 127. Het is alzoo, dat al wie den Heer vreest, zal gezegend worden. Dat de Heer u van het hoogste van Sion zegene, en u vergunne de goederen van Jeruzalem al de dagen uws levens te aanschouwen.

Gedurende den Paaschtijd laat men het Graduaal achter en in de plaats:

Alleluja, Alleluja. v. Dat de Heer u helpe uit zijne heilige plaats, en dat hij, van den berg Sion uw verdediger zij. Alleluja. Ps. 133 Dat hij u zegene van het hoogste van Sion, de Heer God, die hemel en aarde geschapen heeft. Alleluja.

Vervolg van het H Evangelie, volgens den H. Mattheus, XIX.

In dien tijd naderden de Farizeërs tot Jesus, om hem te beproeven, en zeiden tot hem: is het aan den man geoorloofd zijne vrouw, om welke oorzaak het ook zij, te verlaten? Hij antwoorde hun, hebt gij niet gelezen, dat hij,

die den mensch schiep in het begin, twee gedachten daarstelde, en dat hij zeide: Hierom zal de man zijnen vader en zijne moeder verlaten, en zijne vrouw aangekleefd blijven, en zij zullen beiden slechts één vleesch zijn. Alzoo zijn zij niet meer twee, maar één vleesch. Dat de mensch dan niet scheide, hetgeen God vereenigd heeft.

R. Lof zij u, Christus.

Offertorium.

Ps. 30. In u, Heer, heb ik gehoopt. Ik heb gezegd: gij zijt mijn God; mijn lot is in uwe handen.

Secreta of stille gebeden.

Ontvang, bid ik u, Heer, de geschenken, welke wij u voor den heiligen band des huwelijks opdragen, en gewaardig u zelf degenen te geleiden, welke gij door dit Sacrament vereenigt. Dit smeeken wij u door onzen Heer Jesus Christus.

Prefatie.

Het is waarlijk billijk, regtvaardig en heilzaam, dat wij u ten allen tijde en op alle

plaatsen danken, Heer, almagtige Vader, eeuwige God, die den onverbreekbaren band der huwelijksvereeniging hebt daargesteld, ten einde de kuische vruchtbaarheid der echtverbindtenis, welke uwe geloovigen aangaan, diene tot voortbrenging van kinderen tot de aanneming. Het is door een bewonderenswaardig uitwerksel uwer genade en Voorzienigheid, dat, even als de tijdelijke voortteeling tot sieraad der wereld bijdraagt, alzoo ook de geestelijke voortteeling dient tot vermeerdering uwer H. Kerk. Uit dien hoofde vereenigen wij ons met de Engelen, Aartsengelen, Troonen, Magten, en met geheel het hemelsche heirleger, om immer ter uwer verheerlijking het danklied: *Heilig! Heilig! Heilig!* aan te heffen.

Zegen der gehuwden.

Na het *Onze Vader*, zegt de Priester over hen:

Laat ons bidden.

Laat u door onze gebeden, bewegen, Heer, en vergezeld het Sacrament, hetwelk gij ingesteld hebt tot voortplanting van het menschelijk geslacht, met uwe genade, opdat uwe

hulp behoude, wat uw gezag heeft vereenigd. Dat bidden wij u door onzen Heer Jesus Christus.

v. In alle eeuwen der eeuwen.

R. Amen.

v. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

v. Heft uwe harten omhoog;

R. Wij hebben die tot den Heer geheven.

v. Bedanken wij den Heer, onzen God,

R. Dit is billijk en regtvaardig.

Het is waarlijk billijk, regtvaardig en heilzaam, u ten allen tijde en op alle plaatsen te bedanken, Heer, almagtige Vader, eeuwige God, die, door uw alvermogen, het gansche heelal uit *niet* gemaakt hebt; die van het begin der wereld af, na den mensch naar uw beeld en gelijkenis gevormd te hebben, hem, voor hulp en onafscheidbare gezellin, de vrouw hebt gegeven, die gij uit hem zelven gevormd hebt, om ons te leeren, dat het nooit toegelaten is datgene te scheiden, hetwelk gij vereenigd hebt door uwe heilige instelling. O God, die het huwelijk door eene zoo verhevene geheimenis geheiligd hebt, dat de echtverbintenis het afbeeldsel der vereeniging van Jesus met zijne Kerk is: o God, door wien de vrouw met den man is vereenigd, en die

aan hunne innige vereeniging eenen zegen verleent, den eenigsten, die niet is onttrokken geworden, noch door de straf der erfzonde, noch door het vonnis des zondvloeds; o God, die alleen het hart des menschen in uwe hand hebt, en alles kent en bestuurt door uwe Voorzienigheid in dier voege dat niemand kan ontbinden, wat gij gebonden hebt, noch hinder toebrengen aan hetgene gij zegent; gelief de geesten dezer echtelingen, die u toebehooren, te vereenigen, en stort in hunne harten eene opregte vriendschap, opdat zij slechts één in u zijn, gelijk gij één, die eenig waarachtige en alvermogende zijt. Aanschouw met een gezegend oog uwe dienstmaagd, die thans, alvorens met haren echtgenoot vereenigd te zijn, uwe bescherming afsmeekt. Maak, dat haar juk een juk van vrede zij; maak, dat zij, kuisch en trouw, in Jesus Christus het huwelijk aanga; dat zij steeds het voorbeeld der heilige vrouwen volge, dat zij, even als Rachel, zich aan haren echtgenoot beminnelijk make; dat zij omzigtig en schrander zij als Rebekka; dat zij een lang leven geniete, even als Sara getrouw zij. Dat geene pligtsovertreding bij haar plaats grijpe; dat zij onwrikbaar in uw geloof en in het onderhouden uwer heilige geboden blijve, ten einde

zij, slechts gehecht aan haren echtgenoot, het huwelijksbed niet bezoedele dooreenige onwettige betrekkingen; dat zij, om hare zwakheid te onderschragen, zich wapene met de naauwgezetheid van een geregeld leven; dat zij zoo kuisch zij, dat iedereen achting voor haar opvatte; dat zij zich onderrigte over hare pligten in de geheel hemelsche leer van Jesus Christus; dat zij van u eene gelukkige vruchtbaarheid verwerve; dat zij eenen reinen en onbesproken levenswandel leide, ten einde zij eens in de rust der Heiligen in de hemelzalen moge aanlanden. Verleen hun, dat zij beiden de kinderen hunner kinderen mogen zien tot in het derde en vierde geslacht, en zij tot eenen gezegenden ouderdom mogen geraken, door onzen Heer Jesus Christus.

Communie.

Aldus zal ieder mensch, die den Heer vreest gezegend worden; dat hij u de kinderen uwer kinderen doe zien, en dat hij den vrede in Israël doe heerschen.

Na de Communie.

Wij smeeken u, almagtige God, van met de gunsten uwer goedheid datgene te verge-

zellen, wat gij door uwe Voorzienigheid hebt ingesteld, en van in eenen duurzamen vrede diegenen te behouden, welke gij door eenen wettigen band vereenigt. Wij smeeken u hierom, door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Na het ITE MISSA EST, zegt de priester, terwijl hij zich naar de gehuwden keert, het volgende gebed:

Dat de God van Abraham, de God van Izaak, de God van Jacob met u zij, en dat hij u met zijn zegen vervulle, opdat gij de kinderen uwer kinderen moogt zien tot in het derde en vierde geslacht, en dat gij het eeuwige leven moogt bezitten, door de hulp van onzen Heer Jesus Christus, die, God zijnde, leeft en heerscht, enz.

GEESTELIJKE GRONDSTELLINGEN,

om tot regel van ons gedrag te strekken.

—

Er is geen voordeel te verhopen, dáár, waar dat van onze zaligheid zich niet bevindt: men verliest alles, wanneer men zijne ziel verliest.

Een Christendom zonder Calvarie-berg, eenen Calvarie-berg zonder kruis, eene kroon zonder doornen willen, is zijne Godsdienst miskennen of er aan verzaken.

Het herkenningsteeken van den Christen is het kruis; hij is in deszelfs schoot geboren, hij moet niet dan tusschen deszelfs armen sterven.

Een waar Christen moet geene oogen hebben, dan om de hemelsche goederen te aanschouwen; geenen smaak, dan voor de gaven der genade; geene verlangens dan voor de eeuwigheid.

Mijne ziel is te edel, dan dat ik haar de slavin van het ligchaam zou maken.

O mensch! niets evenaart de waarde van uw wezen, tenzij de grootheid der weldaden, die gij van de hand Gods ontvangt.

Al wie in deze wereld anders leeft dan als vreemdeling, heeft van den christen niets dan den naam.

Wee hun, die zich aan vergankelijke goederen hechten, wijl zij met deze voorbij gaan!

Al wat wij te doen hebben, wanneer wij in de wereld komen, is, te zorgen heilig uit dezelve te scheiden.

De mensch is op aarde een reiziger, die des avonds in eene herberg aankomt en den volgenden dag daaruit vertrekt.

De dagen gaan en vlieden voorbij. Ik heb reeds een gedeelte van den weg des levens afgelegd; welk goed heb ik gedaan!

Het zekere middel om wel te leven is, zich te stellen in het oogenblik, waarin de tijd eindigt en de eeuwigheid begint!

Het kost moeite om wel te leven, maar hoe zalig zal het zijn wel te sterven.

Indien de arbeid ons afschrikt, dat de vergelding ons moed inboezeme.

Een langdurig leven is slechts een gedurig gevaar van zijn eeuwig verderf in te loopen.

Het is goed te gaan aan de poorten des doods, men ziet er de eeuwigheid van meer nabij; men moet de nietigheid van alles kennen, wanneer men zich in het oogenblik bevonden heeft van alles te verliezen.

Het is door lijden en ziekten, dat men moet leeren sterven.

Indien wij dagelijks aan ons zelven trachten te sterven, zou het ons weinig kosten ons aan de laatste opoffering te onderwerpen.

Waarom zouden wij den arbeid weigeren gedurende den korten duur des tijds, daar wij eene eeuwigheid hebben, om rust te genieten!

Wij betreuren onze verdrukkingen, wij hebben ongelijk; laten wij onze tranen voor onze zonden bewaren, deze alleen verdienen ze.

Hoe meer geweld men zich aandoet, hoe eerder men den vrede geniet, die het eeuwige goed is, dat God op deze aarde aan zijne uitverkorenen beloofd heeft.

De vrede des harten zal de vrucht zijn van

den oorlog, die wij onze zinnen zullen aandoen?

Een groot Heilige zeide tot eene lijdende ziel: *ik zou bedroefd zijn, zoo gij eenen enkelen druppel verloort van den kelk, dien God u aanbiedt;* laten wij dit ons zelven zeggen.

Welke schande voor eenen Christen van een kiesch lidmaat te wezen onder een met doornen gekroond hoofd!

Wanneer men in eenige fout gevallen is, gaat men tot God met belemmering en tegenzin; men zou zeggen, dat hij een vreemde God was: berouw zal de wond heelen!

Werp u in de armen van God, hij zal niet terug deinzen en u laten vallen.

Het hart ontvangt de gunsten van God des te overvloediger, hoe meer onthecht het is van de goederen der wereld!

Men moet de uitvoering zijner goede verlangens niet uitstellen: de Israelieten beloofden gedurende hunne gevangenschap te Babylon, God beter te dienen, wanneer zij te Jeruzalem zouden wedergekeerd zijn: het grootste gedeelte stierf vóór deze wederkeering.

Men kan zich niet te veel verzekeren, wanneer het de eeuwigheid geldt.

Men moet zich niet gerust stellen over de geringe gebreken, noch den moed verliezen door de grootte; het eene zou vermetelheid, het andere wantrouwen zijn. Waken wij over ons zelven, nemen wij onze toevlugt tot God, staan wij op, als wij gevallen zijn, en gaan wij voort.

De liefde alleen onderscheidt de kinderen Gods van de kinderen des duivels.

Gewennen wij ons, uitwendig de tegenspraak van anderen, en inwendig onze eigene ellende te verdragen.

Men moet geduldig van de menschen nemen wat zij geven, even als van de boomen de vruchten, welke zij dragen.

Wensch niet veel te zien of te hooren, datgene, wat het meest de zinnen streelt, bevredigt zelden het hart.

Men moet niets vreezen, met moet zich niet schamen, wanneer men het teeken des kruises op het voorhoofd draagt.

Leef in ingetogenheid, en houd u met diengenen, met wien gij gedurende eene eeuwigheid moet wezen.

Men doet zijn eigen werk nooit goed, als men het werk van anderen te naauw onderzoekt.

Welke verblindheid! hoe groot is het on-

geluk dergenen, die fortuin hooger schatten dan hun geweten!

Onze vijanden brengen ons minder nadeel toe dan onze gebreken.

Wie zou in een oogenblik van bedaardheid gedoogen, dat men de raadgevingen gaf, welke hij van zijne oploopendheid en zijne gramschap zelf neemt?

Ons hart is, gelijk de zee, aan veel stormen onderworpen; laat ons, zoo als de apostelen, Jesus Christus bidden van het te stillen, en den storm te doen bedaren,

Wij willen altoos weten werwaarts wij gaan, zonder op God te vertrouwen, die ons geleidt.

De liefde Gods spreekt tot het eene oor, de eigenliefde tot het andere: laat ons slechts gehoor geven aan de eerste.

Vruchteloos wil een gunstige wind het schip voorwaarts stuwen, wanneer het door ankers, die in de zee verborgen liggen, wederhouden wordt: zoo ook belet onze eigenliefde, in het hart verborgen, de indrukkingen der genade.

De ware liefde tot God is niet altoos die, welke men gevoelt, en die ons met gevoelige vertroostingen streelt, maar zij, die ootmoedig maakt en onthecht.

Beminnen wij God uit gebeel ons hart, dan

doen wij op aarde, wat wij eeuwig hopen te doen in den hemel.

De goddelijke liefde geleidt naar den Calvarie-berg, gelukkig de ziel, die zich derwaarts laat geleiden, en zich laat opofferen.

Het is de besnijdenis des harten, die ons kinderen van Abraham maakt; de liefde Gods is het mes, dat krachtdadig werkt; onze hand werkt slechts oppervlakkig, de eigenliefde wederhoudt de werking.

Men is geen Christen, zegt de H. Hieronymus, zoo men leeft in eenen staat, waarin men niet zou willen sterven.

Welke staat is die van den mensch in de zonde! de dood wacht slechts een teeken af, en hij stort hem in de hel neder. Stervende zondaar, misschien binnen een kwartier uurs, zielloos lijk! welke staat! welke dood! en men stelt zich in de weegsehaal!

O, welk verschrikkelijk vertoog is dat van eenen in de zonden gestorven zondaar! men bewierookt zijn ligchaam in de kerk en zijne ziel is reeds in de hel nedergestort!...

De goddeloozen vervallen van de eene pijn in de andere, van het vuur der hartstogten in het vuur der hel.

Het zijn zoo zeer de levenden niet als de

den oorlog, die wij onze zinnen zullen aandoen?

Een groot Heilige zeide tot eene lijdende ziel: *ik zou bedroefd zijn, zoo gij eenen enkelen druppel verloort van den kelk, dien God u aanbiedt;* laten wij dit ons zelven zeggen.

Welke schande voor eenen Christen van een kiesch lidmaat te wezen onder een met doornen gekroond hoofd!

Wanneer men in eenige fout gevallen is, gaat men tot God met belemmering en tegenzin; men zou zeggen, dat hij een vreemde God was: berouw zal de wond heelen!

Werp u in de armen van God, hij zal niet terug deinzen en u laten vallen.

Het hart ontvangt de gunsten van God des te overvloediger, hoe meer onthecht het is van de goederen der wereld!

Men moet de uitvoering zijner goede verlangens niet uitstellen: de Israelieten beloofden gedurende hunne gevangenschap te Babylon, God beter te dienen, wanneer zij te Jeruzalem zouden wedergekeerd zijn: het grootste gedeelte stierf vóór deze wederkeering.

Men kan zich niet te veel verzekeren, wanneer het de eeuwigheid geldt.

Men moet zich niet gerust stellen over de geringe gebreken, noch den moed verliezen door de grootte; het eene zou vermetelheid, het andere wantrouwen zijn. Waken wij over ons zelven, nemen wij onze toevlugt tot God, staan wij op, als wij gevallen zijn, en gaan wij voort.

De liefde alleen onderscheidt de kinderen Gods van de kinderen des duivels.

Gewennen wij ons, uitwendig de tegenspraak van anderen, en inwendig onze eigene ellende te verdragen.

Men moet geduldig van de menschen nemen wat zij geven, even als van de boomen de vruchten, welke zij dragen.

Wensch niet veel te zien of te hooren, datgene, wat het meest de zinnen streelt, bevredigt zelden het hart.

Men moet niets vreezen, met moet zich niet schamen, wanneer men het teeken des kruises op het voorhoofd draagt.

Leef in ingetogenheid, en houd u met diengenen, met wien gij gedurende eene eeuwigheid moet wezen.

Men doet zijn eigen werk nooit goed, als men het werk van anderen te naauw onderzoekt.

Welke verblindheid! hoe groot is het on-

geluk dergenen, die fortuin hooger schatten dan hun geweten!

Onze vijanden brengen ons minder nadeel toe dan onze gebreken.

Wie zou in een oogenblik van bedaardheid gedoogen, dat men de raadgevingen gaf, welke hij van zijne oploopendheid en zijne gramschap zelf neemt?

Ons hart is, gelijk de zee, aan veel stormen onderworpen; laat ons, zoo als de apostelen, Jesus Christus bidden van het te stillen, en den storm te doen bedaren,

Wij willen altoos weten werwaarts wij gaan, zonder op God te vertrouwen, die ons geleidt.

De liefde Gods spreekt tot het eene oor, de eigenliefde tot het andere: laat ons slechts gehoor geven aan de eerste.

Vruchteloos wil een gunstige wind het schip voorwaarts stuwen, wanneer het door ankers, die in de zee verborgen liggen, wederhouden wordt: zoo ook belet onze eigenliefde, in het hart verborgen, de indrukkingen der genade.

De ware liefde tot God is niet altoos die, welke men gevoelt, en die ons met gevoelige vertroostingen streelt, maar zij, die ootmoedig maakt en onthecht.

Beminnen wij God uit gebeel ons hart, dan

doen wij op aarde, wat wij eeuwig hopen te doen in den hemel.

De goddelijke liefde geleidt naar den Calvarie-berg, gelukkig de ziel, die zich derwaarts laat geleiden, en zich laat opofferen.

Het is de besnijdenis des harten, die ons kinderen van Abraham maakt; de liefde Gods is het mes, dat krachtdadig werkt; onze hand werkt slechts oppervlakkig, de eigenliefde wederhoudt de werking.

Men is geen Christen, zegt de H. Hieronymus, zoo men leeft in eenen staat, waarin men niet zou willen sterven.

Welke staat is die van den mensch in de zonde! de dood wacht slechts een teeken af, en hij stort hem in de hel neder. Stervende zondaar, misschien binnen een kwartier uurs, zielloos lijk! welke staat! welke dood! en men stelt zich in de weegsehaal!

O, welk verschrikkelijk vertoog is dat van eenen in de zonden gestorven zondaar! men bewierookt zijn ligchaam in de kerk en zijne ziel is reeds in de hel nedergestort!...

De goddeloozen vervallen van de eene pijn in de andere, van het vuur der hartstogten in het vuur der hel.

Het zijn zoo zeer de levenden niet als de

stervenden en dooden, welke men over de zaligheid moet raadplegeu.

Het is uit den mond van eenen verdoemde, dat men de waarde des tijds moet leeren kennen.

Zij, die geene Godsdienst willen, zijn dezulken, die er belang in hebben, dat er voor hen geene is.

De losbandige schijnt te zegevieren van zich geheel (ziel en ligchaam) vernietigd te zien; hij vreest, dat men hem zal bewijzen, dat hij onsterfelijk is.

In het ongeluk maakt de Godsdienst geheel onze vertroosting uit, en nogtans wendt de losbandige al zijne pogingen aan om haar te bestrijden; welke verblindheid!

Het geloof is ons waar erfdeel; behouden wij het met meer zorgvuldigheid dan de vrijheid, dan de gezondheid, dan het leven, dan alle schatten.

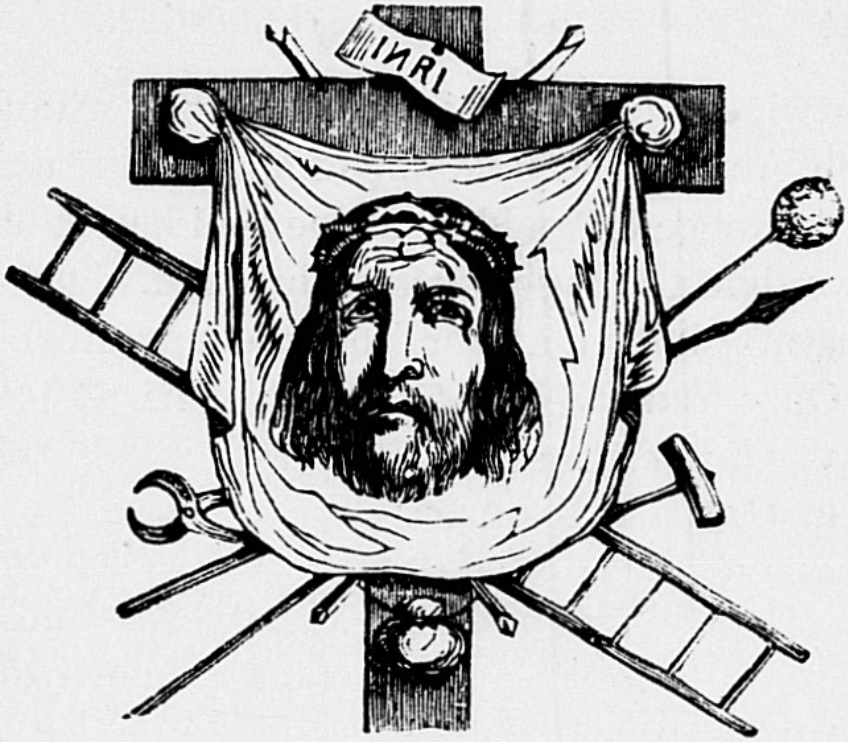

H. KRUISWEG.

I. STATIE.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

v. Wij aanbidden u, o Jesus! en zegenen u.

r. Omdat gij de wereld door uw kruis vrijgekocht hebt.

O Jesus! schuldeloos slagtoffer, door een onregtvaardig vonnis, dat ik zoo menigwerf door mijne schuldige beleedigingen onderteekend en vernieuwd heb, ter dood veroordeeld, behoed mij steeds van het vonnis van eenen

eeuwigen dood, dien ik zoo dikwijls verdiend heb. Ach zonder uwen bijstand, zou ik reeds in de hel gedompeld zijn. Hoe veel ben ik aan uwe barmhartigheid verschuldigd, daar ik nog niet in den afgrond ben nedergestort!...

Onze Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

Van de eene statie naar de andere gaande, kan men er bij voegen:

Gewaardig u, o heilige Moeder! de diepe smarten van uwen Zoon, aan het kruis gehecht, in onze harten te drukken.

II. STATIE.

Jesus met zijn kruis beladen.

v. Wij aanbidden u, enz.

O Jesus, o beminnelijke Zaligmaker, gij hebt dan zelfs, op uwe gekneusde schouders, het werktuig van uwen dood willen dragen, dat kruis, zoo zeer door mijne ongeregtigheden verzwaard! Ach, doe mij geheel de grootheid mijner beleedigingen kennen, opdat ik die zonder ophouden en tot het einde mijns levens beweene.

Onze Vader... Wees gegroet.., enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

Gewaardig u, o heilige Moeder! enz.

III STATIE.

De eerste val van Jesus onder het kruis.

v. Wij aanbidden u, enz.

O aanbiddelijke Jesus! ik zie u afgemat en verzwakt door het verlies van uw bloed in de geeseling en in de krooning met doornen, onder het gewigt van uw kruis, dat nog door het gewigt mijner zonden verzwaard is, nedervallen.

Ach! ik haat, ik verfoei die zonden, ik vraag u meer en meer vergeving daarvan, en maak het vaste voornemen om die met de hulp uwer genade, niet meer te bedrijven.

Onze Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

Gewaardig u, o heilige Moeder, enz.

IV. STATIE.

Jesus ontmoet zijne heilige moeder.

v. Wij aanbidden u, enz.

O diepbedroefde Jesus! O smartelijk bedrukte Moeder! Ach! zijn in vroegere dagen mijne zonden en ongeregtigheden de oorzaak

uwer doodsangsten en smarten geweest, het zal echter, met den bijstand uwer genade, voortaan niet meer zoo zijn. Neen, ik zal in het vervolg, geene bron van bitterheid en druk voor eenen zoo teederen Zoon, voor eene zoo teedere Moeder meer wezen; o Jesus! o Maria! ik zal u, gedurende mijn geheel leven en tot mijnen dood toe, getrouw beminnen.

Onze Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

Gewaardig u, o heilige Moeder! enz.

V. STATIE.

Jesus door Simon van Cyrene in zijne kruisdraging geholpen.

v. Wij aanbidden u, enz.

Gelukkige Simon, die u, o Jesus! uw kruis help dragen. Gelukkiger nog ik zelf, zoo ik door uw voorbeeld getroffen, en mededoogen gevoelende met eene smartelijke vermoeidheid, u ook uw kruis help dragen, door met onderwerping, geduld en vreugde al de kruisen te omhelzen, welke het u behagen zal mij gedurende mijnen levensloop over te zenden! O goddelijk voorbeeld! vergun mij die genade.

Onze Vader... Wees gegroet!..., enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

Gewaardig u, o heilige Moeder! enz.

VI. STATIE.

Jesus door Veronica opgehouden, die zijn aangezigt afdroogt.

v. Wij aanbidden u, enz.

O Jesus! de schoonste van de kinderen der menschen, en thans zoo afgrijselijk door onze zonden misvormd; ik nader tot u met de moedige Veronica, om uw met bloed en zweet overdekt voorhoofd te beschouwen; en ik word met haar verteederd op het zien van zulk een vertoog! Ach! gij hebt u gewaardigd uweachtingswaardige gelaatstrekken in den doek te prenten, waarvan zij zich bediende om uw aanschijn te zuiveren! Gewaardig u ook, smeek ik u, Heer, gewaardig u in mijne ziel de aanhoudende gedachtenis van den smaad te drukken, die men u heeft aangedaan, en van de wreede smarten, die gij voor de zondaars ondergaan hebt.

Onze Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

Gewaardig u, o heilige Moeder! enz.

VII. STATIE.

De tweede val van Jesus onder het kruis.

v. Wij aanbidden u, enz.

O Jesus! gij valt thans voor den tweeden maal onder den drukkenden last des kruises neder, te midden der verwenschingen en lasteringen van een heiligschendend en goddeloos soldatenrot, en mijn hervallen in de zonde vermeerdert nog het getal dezer beleedigingen! Ach! Heer, help mijne zwakheid, geef mij den moed om de krachtdadigste middelen in het werk te stellen, om niet meer in de zonden te hervallen.

Onze Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

Gewaardig u, o heilige Moeder! enz.

VIII. STATIE.

Jesus vertroost de weenende vrouwen van Jerusalem.

v. Wij aanbidden u, enz.

O Jesus! gij hebt voor een oogenblik uwe smarten vergeten, om u slechts met de tranen der godvreezende vrouwen van Jerusalem, die u volgden, bezig te houden, om haar nopens de oorzaak uwer rampen te onderrigten,

en hare smart door de zoete zalving uwer woorden te lenigen; leer mij ook over mijne beleedigingen weenen, uwe geregtigheid voorkomen, mij alleen op uwe eindelooze barmhartigheid vertrouwen, en aan al uwe inspraken beantwoorden.

Onze Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

Gewaardig u, o heilige Moeder! enz.

IX. STATIE.

Jesus valt voor den derden maal onder het kruis.

v. Wij aanbidden u, enz.

O Jesus! door vermoeidheid uitgeput, valt gij, voor den derden maal, op het zien van den Calvarie-berg; en het droevige vooruitzigt der ondankbaarheid van de menschen en der vruchteloosheid van uw lijden voor zoo veel hervallene en in hunne boosheden verharde zondaars, drukten u nog meer dan uw kruis. O goddelijke Verlosser! laat niet toe, dat mijn hart versteend worde; behoed mij voor alle hervalling in de zonde. Ach! dat ik liever sterve dan u nog te beleedigen.

Onze Vader.. Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.
R. Ontferm u onzer.
Gewaardig u, o heilige Moeder! enz.

X. STATIE.

Jesus wordt van zijne kleederen ontbloot.

v. Wij aanbidden u, enz.

O Jesus! goddelijk Lam, eindelijk zijt gij dan aan de plaats uwer slagtoffering gekomen! Is het mogelijk, dat gij u van uw kleed laat berooven, om uwe nog bloedende wonden op nieuw open te doen rijten? Ach! hoezeer treft mij dit geweld, waarmede uwe kleederen meêdoogenloos worden uitgerukt, terwijl de stukken van het verscheurde vleesch aan hetzelve zijn vastgekleefd; hoezeer doordringt mij dit met eene heilige schaamte, denkende, dat gij alzoo boet voor mijne verlorene onschuld. O God! onthecht mij van al het aardsche; maak, dat ik mij ontdoe van alle zinnelijke neigingen, en een afschuw hebbe van al wat betrekking met de wereld of met de zonde heeft.

Onze Vader... Wees gegroet... enz.
v. Ontferm u onzer, Heer.
R. Ontferm u onzer.
Gewaardig u, o heilige Moeder! enz.

XI. STATIE.

Jesus wordt aan het kruis genageld

v. Wij aanbidden u, enz.

O Jesus! die u uit vrijen wil op het kruis uitstrekt, in welken staat zie ik u onder de hamerslagen, die de spijkers door uwe voeten en handen dringen! Uw vleesch is verscheurd! Uwe zenuwen gebroken! Welke smarten! Ach! Heer! voortaan wil ik mijn vleesch met al zijne begeerten kruisigen! gestadig wil ik met u aan het kruis gehecht blijven.

Onze Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

Gewaardig u, o heilige Moeder! enz.

XII. STATIE.

Jesus sterft aan het kruis.

v. Wij aanbidden u, enz.

O Jesus! die na eenen wreeden doodstrijd van drie uren, aan het kruis den geest hebt gegeven... alles is dan volbragt: gij zijt voor mij gestorven, vrijwillig slachtoffer uwer liefde, voor de zaligheid der zondaren! Zou

ik dan ongelukkig genoeg, zijn, om nog in de zonden te hervallen? Ach! verleen mij, o mijn Zaligmaker, de genade, van veeleer voor u te sterven, of indien ik nog moet leven, maak dan, dat ik voortaan niet meer leve dan om u gedurende geheel mijn leven te beminnen en getrouw te dienen, tot dat ik mijne ziel in uwe handen zal stellen.

Onze Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

Gewaardig u, o heilige Moeder! enz.

XIII. STATIE.

Jesus wordt van het kruis genomen.

v. Wij aanbidden u, enz.

O Jesus! die thans van het kruis ontlecht zijt, ik eerbiedig u met eenen godsdienstigen eerbied, als het slagtoffer onzer verlossing... O mijne ziel! zie, hoe zeer Jesus u bemind heeft; beschouw dit doodverwig aangezigt, dit mismaakte hoofd, die gebrokene oogen, die doorboorde handen en voeten, die geopende zijde, en dit alles voor uwe eigene zaligheid.

O heldhaftige Moeder! o Maria! met een

zwaard van droefheid doorstoken! ik heb medelijden met uwe diepe smarten, en deel in dezelve op het zien van uwen goddelijken Zoon, die thans leven- en bewegingloos is. Verwerf mij de genade om de zonden die de oorzaak van zijnen dood zijn, immer, te verfoeijen, en van in het vervolg steeds als een vroom Christen te leven, opdat ik tot de eeuwige zaligheid moge geraken.

Onze Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

Gewaardig u, o heilige Moeder! enz.

XIV. STATIE.

Jesus wordt in het graf gelegd.

v. Wij aanbidden u, enz.

O Jesus! van het kruis in graf nedergelegd, ik wil ook, als dood aan alles, onafscheidelijk zijn van u, in de eenzaamheid, in de stilte van een verborgen leven in God met u. O nieuw en heerlijk graf, waarin het dierbaar pand mijner zaligheid rust; waarom heb ik ook geen nieuw hart, een hart, met deugden versierd, om daarin het aanbiddelijk ligchaam van Jesus te ontvangen? O mijn

Zaligmaker, bereid zelf in mij eene uwer waardige verblijfplaats, maak, dat ik niet meer voor mij zelven, maar voor u, die voor mij gestorven zijt, alleen leve, of liever, leef voortaan alleen in mij, opdat ik, na hier beneden in uwe Sacramenten de herstellingen der verdiensten van uw lijden en van uwen dood ontvangen te hebben, eens derzelver geheele volheid in den hemel moge inoogsten. Amen.

Onzer Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

LAAT ONS BIDDEN.

O Jesus! die het kruis, dit teeken des levens, door het dierbaar bloed van uwen eenigen Zoon hebt willen heiligen, vergun allen, die in dat heilige kruis roemen, de genade van ook in alle tijden en in alle plaatsen, in uwe magtige bescherming te roemen; door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

MANIER

OM DEN

ROZEKRANS TE BIDDEN.

IN den naam des Vaders, en des Zoons en des H. Geestes. Amen.

Ik geloof in God den Vader, enz.

Glorie zij den Vader, en den Zoon en den H. Geest

Gelijk het was in het begin, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen. Onze Vader enz.

Ik groet u, Dochter van God den Vader! wees gegroet, enz.

Ik groet u, Moeder van God den Zoon! wees gegroet, enz.

Zaligmaker, bereid zelf in mij eene uwer waardige verblijfplaats, maak, dat ik niet meer voor mij zelven, maar voor u, die voor mij gestorven zijt, alleen leve, of liever, leef voortaan alleen in mij, opdat ik, na hier beneden in uwe Sacramenten de herstellingen der verdiensten van uw lijden en van uwen dood ontvangen te hebben, eens derzelver geheele volheid in den hemel moge inoogsten. Amen.

Onzer Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

LAAT ONS BIDDEN.

O Jesus! die het kruis, dit teeken des levens, door het dierbaar bloed van uwen eenigen Zoon hebt willen heiligen, vergun allen, die in dat heilige kruis roemen, de genade van ook in alle tijden en in alle plaatsen, in uwe magtige bescherming te roemen; door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

MANIER

OM DEN

ROZEKRANS TE BIDDEN.

IN den naam des Vaders, en des Zoons en des H. Geestes. Amen.

Ik geloof in God den Vader, enz.

Glorie zij den Vader, en den Zoon en den H. Geest

Gelijk het was in het begin, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen. Onze Vader enz.

Ik groet u, Dochter van God den Vader! wees gegroet, enz.

Ik groet u, Moeder van God den Zoon! wees gegroet, enz.

Zaligmaker, bereid zelf in mij eene uwer waardige verblijfplaats, maak, dat ik niet meer voor mij zelven, maar voor u, die voor mij gestorven zijt, alleen leve, of liever, leef voortaan alleen in mij, opdat ik, na hier beneden in uwe Sacramenten de herstellingen der verdiensten van uw lijden en van uwen dood ontvangen te hebben, eens derzelver geheele volheid in den hemel moge inoogsten. Amen.

Onzer Vader... Wees gegroet... enz.

v. Ontferm u onzer, Heer.

R. Ontferm u onzer.

LAAT ONS BIDDEN.

O Jesus! die het kruis, dit teeken des levens, door het dierbaar bloed van uwen eenigen Zoon hebt willen heiligen, vergun allen, die in dat heilige kruis roemen, de genade van ook in alle tijden en in alle plaatsen, in uwe magtige bescherming te roemen; door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

MANIER

OM DEN

ROZEKRANS TE BIDDEN.

IN den naam des Vaders, en des Zoons en des H. Geestes. Amen.

Ik geloof in God den Vader, enz.

Glorie zij den Vader, en den Zoon en den H. Geest

Gelijk het was in het begin, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen. Onze Vader enz.

Ik groet u, Dochter van God den Vader! wees gegroet, enz.

Ik groet u, Moeder van God den Zoon! wees gegroet, enz.

10. Simeon zeide: Heer, laatuwen dienaar gaan, in vrede naar uw woord, wees gegroet, enz.

Glorie zij den Vader, enz.

V. DE VINDING VAN HET VERLOREN KIND JESUS.

De namen van Jesus en Maria, enz.

Onze Vader, enz.

1. Maria heeft haar lief Kind verloren, wees gegroet, enz.
2. Maria heeft haren schat gemist,
3. Maria heeft hem al weenende gezocht,
4. Maria heeft Jesus langs alle wegen en straten gaan zoeken,
5. Maria heeft Jesus na drie dagen gevonden,
6. Maria vindt Jesus in den Tempel,
7. Jesus, twaalf jaren oud zijnde, leerde de Leeraren,
8. Maria zeide: Zoon, waarom hebt gij ons bedroefd,
9. Jesus is met hen afgegaan en was hun onderdanig,
10. Maria bewaarde al de woorden, in haar hart, die Jesus tot haar sprak,

Glorie zij den Vader, enz.

wees gegroet, enz.

GEBED.

O Maria, allergoedertierenste Moeder! verkrijg voor mijn hart eene ware droefheid, en voor mijne oogen tranen van berouw, om te beweenen, dat ik Jesus door de zonden zoo dikwijls heb verloren, vergun mij Hem weder te vinden en altijd te behouden. Amen.

DE V. DROEVIGE GEHEIMEN.

I. DE BENAAUWDHEID VAN CHRISTUS IN HET HOFJE.

De namen van Jesus en Maria, enz.
Onze Vader, enz.

1. Jesus gaat naar het hofje van Olijven, wees gegroet, enz.
2. Jesus valt plat ter aarde neder,
3. Jesus volhardt in het gebed,
4. Jesus is bedroefd tot den dood toe,
5. Jesus zweet water en bloed,
6. Jesus stelt zijnen wil in den wil van zijnen hemelschen Vader,
7. Jesus vermaant zijne Leerlingen om te waken en te bidden,

wees gegroet, enz.

8. Jesus wordt door zijnen Apostel met eenen kus verraden,
9. Jesus wordt door zijn bemind volk gevangen genomen,
10. Jesus wordt vreeselijk gebonden en gesleurd van den eenen regter tot den anderen,

wees gegroet, enz.

Hoe lief heeft God den mensch gehad, dat hij zijnen eenigen Zoon niet gespaard heeft, maar Hem overgeleverd tot den dood, ja tot den dood des kruises.

II. DE GEESELING VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria, enz.
Onze Vader, enz.

1. Jesus wordt door de Joden aan de Heidenen overgeleverd, wees gegroet, enz.
2. Jesus wordt bij Pilatus valschelijk beschuldigd,
3. Jesus wordt door zijn volk achter Barabbas gesteld,
4. Jesus, alhoewel onschuldig verklaard, wordt geleverd om gegeeseld te worden,
5. Jesus kleederen werden uitgerukt,
6. Jesus stond daar naakt en bloot,
7. Jesus aan eene kolom gebonden,

wees gegroet, enz.

8. Jesus wordt wreedaardig gegeeseld, wees gegroet enz.
9. Jesus bloed vloeit langs de aarde, wees gegroet, enz.
10. Jesus is gewond om onze zonden, wees gegroet, enz.

Hoe lief heeft God den mensch, enz.

III. DE KRONING VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria, enz.
Onze Vader, enz.

1. De soldaten hebben Jesus eene doornen kroon bereid, wees gegroet, enz.
2. Zij hebben de doornen kroon in Jesus hoofd gedrukt,
3. Jesus hoofd langs alle kanten doorwond,
4. Jesus hoofd druipende van het bloed,
5. Jesus met een' purperen mantel bespot,
6. Zij hebben Jesus een riet voor schepter in de hand gegeven,
7. Zij hebben met het riet op het gekroonde hoofd van Jesus geslagen,
8. Zij hebben in Jesus geheiligd aangezigt gespuwd,
9. Jesus overladen met versmaadheden,
10. Pilatus heeft Jesus aan het volk ver-

wees gegroet, enz.

toond, zeggende: *Ziet den mensch*, wees gegroet, enz.

Hoe lief heeft God den mensch, enz.

IV. DE KRUISDRAGING VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria, enz.

Onze Vader enz.

1. Jesus wordt veroordeed om gekruist te worden, wees gegroet, enz.
2. Jesus heeft zijn kruis met liefde omhelsd,
3. Jesus heeft zijn kruis op zijne doorwonde schouderen gedragen,
4. Jesus wordt tusschen twee moordenaars opgeleid,
5. Jesus bezwijkt onder het kruis om onze zonden,
6. Jesus beladen met zijn kruis, ontmoet zijne bedroefde Moeder,
7. Jesus wordt beweend door de godvruchtige vrouwen van Jerusalem,
8. Jesus zeide: handelt men zoo met het groene hout, wat zal dan met het dorre geschieden?
9. Niemand wilde Jesus zijn kruis helpen dragen,
10. Jesus klimt voor ons op den berg van Calvarië,

wees gegroet, enz.

Hoe lief heeft God den mensch, enz.

V. DE KRUISIGING VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria, enz.
Onze Vader, enz.

1. Jesus werd onmenschelijk op het kruis uitgerekt, wees gegroet, enz.
2. Jesus handen en voeten doornageld,
3. Jesus werd aan het kruis opgerigt, en zijne wonden vloeiden van het bloed,
4. Jesus bidt voor zijne vijanden,
5. Jesus belooft den moordenaar het Paradijs,
6. Jesus beveelt den H. Joannes aan zijne Moeder,
7. Jesus, dorst hebbende, is met gal en edik gelaafd,
8. Jesus heeft uitgeroepen: „Mijn God, waarom hebt gij mij verlaten?"
9. Jesus zeide: „Het is volbragt,"
10. Jesus heeft zijnen geest gegeven, en zijn hart voor ons laten openen,

Hoe lief heeft God den mensch, enz.

wees gegroet, enz.

GEBED.

O Jesus! ik bid u door uwe smarten en uwen bitteren dood, door uwe doornagelde

handen, doorboorde voeten, doorstokene zijde, en al uwe gezegende wonden, ontferm u mijner en druk uw heilig lijden zóó in mijn hart, dat mij niets anders behage dan gij, mijn Jesus! die voor mij gekruist zijt. Amen.

DE V. GLORIERIJKE GEHEIMEN.

I. DE VERRIJZENIS VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria, enz.
Onze Vader, enz.

1. Jesus is den derden dag heerlijk verrezen, wees gegroet.
2. Jesus heeft dood en hel overwonnen,
3. Jesus heeft de oudvaders getroost en verlost,
4. Jesus verblijdt zijne H. Moeder,
5. Jesus verschijnt als een hovenier aan Maria Magdalena,
6. Jesus vertoont zich aan Petrus, en heeft hem gezegend,
7. De Leerlingen van Emaus zeiden: waren onze harten niet brandende van liefde, als hij tot ons sprak?
8. Jesus staat in het midden van zijne Leerlingen en wenscht hun allen den vrede,

Wees gegroet, enz.

9. Jesus toont zijne heerlijke wonden aan den H. Thomas, wees gegroet, enz.
10. Thomas roept uit: O mijn Heer en mijn God! wees gegroet, enz.

Geloofd en gedankt zij ten allen tijde het allerheiligste Sacrament des altaars, de verdediger van zetzelve de H. Vader Domincus met zooveel eer en lofzangen, als hij waardig is.

II DE. HEMELVAART VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria, enz.
Onze Vader, enz.

1. Jesus vaart verheerlijk ten hemel, wees gegroet enz.
2. Jesus klimt op door zijne eigene magt,
3. Jesus scheidt van zijne lieve vrienden,
4. Jesus belooft met hen te blijven tot het einde der wereld,
5. Jesus belooft hun den H. Geest,
6. De Leerlingen hebben Jesus aanschouwd, en hij heeft hen allen gezegend,
7. Jesus heeft voor ons den Hemel geopend,
8. Jesus zit aan de regterhand van zijnen hemelschen Vader,
9. Jesus toont zijne H. Wonden voor ons aan zijnen hemelschen Vader,

wees gegroet, enz.

handen, doorboorde voeten, doorstokene zijde, en al uwe gezegende wonden, ontferm u mijner en druk uw heilig lijden zóó in mijn hart, dat mij niets anders behage dan gij, mijn Jesus! die voor mij gekruist zijt. Amen.

DE V. GLORIERIJKE GEHEIMEN.

I. DE VERRIJZENIS VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria, enz.
Onze Vader, enz.

1. Jesus is den derden dag heerlijk verrezen, wees gegroet.
2. Jesus heeft dood en hel overwonnen,
3. Jesus heeft de oudvaders getroost en verlost,
4. Jesus verblijdt zijne H. Moeder,
5. Jesus verschijnt als een hovenier aan Maria Magdalena,
6. Jesus vertoont zich aan Petrus, en heeft hem gezegend,
7. De Leerlingen van Emaus zeiden: waren onze harten niet brandende van liefde, als hij tot ons sprak?
8. Jesus staat in het midden van zijne Leerlingen en wenscht hun allen den vrede,

Wees gegroet, enz.

9. Jesus toont zijne heerlijke wonden aan den H. Thomas, wees gegroet, enz.
10. Thomas roept uit: O mijn Heer en mijn God! wees gegroet, enz.

Geloofd en gedankt zij ten allen tijde het allerheiligste Sacrament des altaars, de verdediger van zetzelve de H. Vader Domincus met zooveel eer en lofzangen, als hij waardig is.

II DE. HEMELVAART VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria, enz.
Onze Vader, enz.

1. Jesus vaart verheerlijk ten hemel, wees gegroet enz.
2. Jesus klimt op door zijne eigene magt,
3. Jesus scheidt van zijne lieve vrienden,
4. Jesus belooft met hen te blijven tot het einde der wereld,
5. Jesus belooft hun den H. Geest,
6. De Leerlingen hebben Jesus aanschouwd, en hij heeft hen allen gezegend,
7. Jesus heeft voor ons den Hemel geopend,
8. Jesus zit aan de regterhand van zijnen hemelschen Vader,
9. Jesus toont zijne H. Wonden voor ons aan zijnen hemelschen Vader,

wees gegroet, enz.

3. Maria, gekroond om hare engelachtige zuiverheid.
5. Maria, gekroond om hare groote ootmoedigheid,
5. Maria, gekroond om hare volmaakte gehoorzaamheid,
6. Maria, gekroond om hare heilige voorzigtigheid,
7. Maria, gekroond om hare groote verduldigheid,
8. Maria, gekroond om hare ijverige dankbaarheid,
9. Maria, gekroond om hare volharding in alle deugden,
10. Maria, boven alle Engelen en Heiligen in den Hemel gekroond, gelijk de Moeder van God toekomt,

Geloofd en gedankt, enz.

wees gegroet, enz.

GEBED.

In de vereeniging van al uwe deugden, verdiensten en volmaaktheden, draag ik u, zuivere Maagd en verheerlijkte Moeder Gods, Maria! deze geestelijke kroon van gebeden en groetenissen op; gewaardig ze met al de lofzangen, die op de aarde en in den Hemel gezongen worden, aan te nemen, en vraag voor mij en

allen, voor welke ik verpligt ben te bidden, van uwen beminden Zoon de genade om wel te leven en de eeuwige zaligheid te verwerven. Am.

Een *Onze Vader*, tot dankbaarheid, dat God ons de genade verleend heeft van den Rozekrans te bidden. *Onze Vader, enz.*

Een Wees gegroet, opdat Maria ons verstand opdrage aan den hemelschen Vader en wij in eeuwigheid zijner barmhartigheid mogen gedenken. *Wees gegroet, enz.*

Een Wees gegroet, opdat Maria ons geheugen opoffere aan haren Zoon en wij gedurig zijn leven en bitter lijden indachtig mogen wezen. *Wees gegroet, enz.*

Een Wees gegroet, opdat Maria onzen wil moge toeëigenen aan den H. Geest en hij gedurig in ons van liefde moge branden. *Wees gegroet, enz.*

Het Geloof zullen wij bidden, opdat ons gebed aan God moge aangenaam zijn, dat het moge strekken tot zijne meerdere eer en glorie, tot welzijn der H. Kerk, tot bekeering der zondaren en afgevallen Christenen, en tot welzijn der gemeenten. *Ik Geloof in God den Vader*, enz.

De almogendheid des Vaders beware ons.
De wijsheid des Zoons onderwijze ons.
De liefde des H. Geestes ontsteke ons.
In den naam des Vaders, enz.

INHOUD.

BLADZ.

Morgengebed 13
Avondgebeden 28
Gebeden onder de H. Mis 38
Gebeden onder de H. Mis wanneer men die bijzonder voor de overledenen hoort. 71
Gebeden om waardig tot het heilig Sacrament van boetvaardigheid tenaderen. 105
Verschillende gebeden vóór de Biecht. ib.
Gebeden vóór de biecht, voor die personen, welke hun geweten aan geene doodelijke zonden schuldig kennen, maar slechts aan dagelijksche zonden, die geheel vrijwillig en herhaalde malen bedreven zijn 116
Litanie van het volmaakt berouw . . . 121
Gebeden na de biecht 125
De Boetpsalmen. 132
Uitbreiding van den Psalm 50. . , . 146
Gebeden om waardig het heilig Sacrament des Altaars te ontvangen . . 160
Oefening vóór de H. Communie . . . ib.

Oefening na de H. Communie. . . 167
Heilige voornemens. 176
Gebed, hetwelk men te Rome leest voor de bedoeling van den Paus en van de Kerk, op de Communiedagen, op welke men het voornemen heeft eenen vollen aflaat te verdienen. 201

BIJZONDERE GODVRUCHTIGE OEFENINGEN VOOR ELKEN DAG DER WEEK.

Voor den Zondag.
Litanie tot de allerheiligste Drievuldigheid 213
Herstel van eer tot de heilige Drievuldigheid voor de beleedigingen, die den heiligen Naam Gods door de godslasteraars worden aangedaan. . . . 213
Voor den Maandag.
Litanie tot den heiligen Geest . . . 216
Uitbreiding van den lofzang VENI CREATOR SPIRITUS. 219
Voor den Dingsdag.
Litanie tot den heiligen Naam Jesus . 224
Aanroeping van den heiligen naam Jesus. 227
Voor den Woensdag.
Litanie tot de heilige Engelen . . . 230

Litanie tot den heiligen Beschermengel. 235
Gebed tot den heiligen Beschermengel. 238
Voor den Donderdag.
Litanie tot het allerheiligste Sacrament des Altaars. 240
Gebed gedurende het bezoek aan het allerheiligste Sacrament. 245
Herstel van eer tot Jesus Christus, voor den smaad, waaraan hij in het allerheiligste Sacrament des Altaars is blootgesteld 248
Voor den Vrijdag.
Litanie op het lijden van Jesus Christus. 253
Gebed tot het dierbaar bloed van Jesus. 257
Litanie tot het heilige Hart van Jesus . 259
Toeheiliging aan het H. Hart van Jesus. 262
Herstel van eer tot het heilige Hart van Jesus 263
Bezoek aan het heilige Hart van Jesus. 264
Voor den Zaturdag.
Litanie tot de heilige Maagd Maria. 266
Oefening van toewijding aan de heilige Maagd 269
Gebed tot Maria 272
Gebed tot onze lieve Vrouw der Weeën. 274
Toewijding aan het H. Hart. van Maria. 276
Litanie tot het heilig Hart van Maria. 277

Litanie van de Onbevlekte Ontvangenis der allerheiligste Maagd Maria. . . 281
Getijden van de Onbevlekte Ontvangenis der heilige Maagd 289

ANDERE VERSCHILLENDE GEBEDEN.

Verlangen om naar het leven des geloofs te leven. 301
Oefening van liefde tot God, gedeeltelijk getrokken uit de werken van den heiligen Augustinus. 305
Litanie tot de liefde Gods. 309
Litanie van alle Heiligen 314
Litanie tot den heiligen Josef . . . 325
Aanroeping van den heiligen Josef ten behoeve van het Vaderland . . . 328
Litanie van de HH. Martelaars van Gorcum 329
Gebed tot den H. Aloysius van Gonzaga, om de gave der zuiverheid te verkrijgen. 334
Gebed in algemeene rampen. . . . 335
Gebed om aan God voor zijne Kerk priesters volgens zijnen Geest te vragen. 337
Gebed voor de vruchten der aarde . 339
Gebed gedurende onweer en stormen. 340
Gebed voor den verjaard. onzer geboorte. 342
Oefening van vernieuwing van de belofte

des Doopsels, en gebed om de genade te verwerven om daaraan getrouw te zijn. 343
Gebeden voor de Kerk. 348
Gebed voor de voorplanting des geloofs. 350
Gebed om aan God de overwinning onzer hartstogten te vragen 352
Gebed om aan God te vragen zich van eene zonde van gewoonte te beteren. 354
Gebed na eenen val in zware zonde . ib.
Gebed om aan God de bekeering te vragen van iemand in wien men bijzonder belang stelt. 358
Gebed voor hen, die ons beleedigd hebben, en zich onze vijanden verklaren. 359
Gebed van eene ziel, die door oneerbare gedachten gekweld wordt 361
Litanie ter eere der goddelijke voorzienigheid. 362
Gebed in alle soort van druk . . . 367
Gebed van eene ziel, die over hare dorheid in de dienst van God droevig is. 368
Gebed voor iemand, die door angstvalligheden gekweld is 370
Gebed om den inwendige vrede te verzoeken 374
Algemeen gebed, bevattende de voornaamste Oefeningen van den Godsdienst . 372

GEBEDEN VOOR DE VERSCHILLENDE STATEN EN STANDEN DES LEVENS.

Gebed van een kind voor zijne ouders . 376
Gebed voor een' jongeling in de wereld. 380
Gebed voor een jonge dochter in de wereld 382
Gebed van eenen vader en eene moeder voor hunne kinderen 385
Gebed van eenen echtgenoot 389
Gebed van eene echtgenoote. . . . 391
Gebed van eenen bedrukten huisvader . 393
Gebed van eene bedrukte echtgenoote en moeder des huisgezins. . . . 395
Gebed van eene weduwe 397
Gebed van een ouderloos kind . . . 399
Gebed van eenen grijsaard. 401
Gebed van eene christelijke ziel, die zich tot den dood bereid 404
Litanie voor eenen goeden dood, gemaakt door eene protestantsche jonge dochter, die op den ouderdom van 15 jaren het katholieke geloof omhelsd heeft en in den ouderdom van 18 jaren in geur van heiligheid gestorven is . . 407
Gebed om van eenen haastigen dood bevrijd te worden 410

Gebed om van God een goed gebruik der ziekte te vragen 414
Gebed voor eenen zieke 418
Litanie voor de zielen in het vagevuur . 421
Overwegingen, gevoelens en gebeden, ter gelegenheid van het afsterven van personen, die ons dierbaar zijn. . . 427
Gebed tot Jesus Christus, om zich met de drie uren van zijnen doodstrijd te vereenigen. 435

LEZINGEN EN OVERWEGINGEN VOOR ELKEN DAG DER MAAND.

1e dag. Het doel van 's menschen leven. 437
2e—IJdelheid der wereldsche goederen. 440
3e—De zorg voor de zaligheid 442
4e—De weg der zaligheid 445
5e—Niemand kan twee heeren dienen. 447
6e—Het ijverloos leven. 440
7e—De doodzonde 452
8e—Getal der genaden, getal der zonden 455
9e—De dood. 457
10e—Rampzalige dood des zondaars . 459
11e—Het bijzonder oordeel van den zondaar. 462

12e Dag. De schaamte des zondaars in het algemeen oordeel 464
13e—De hel. 467
14e—De eeuwigheid 470
15e—Over het kleine getal der uitverkorenen 473
16e—Parabel of gelijkenis van den verloren zoon, en barmhartigheid van God jegens den boetvaardigen zondaar 475
17e—Het uitstellen der bekeering en waarde des tijds 478
18e—Over de zoetheid van het juk van Jesus Christus 480
19e—Het naderen tot de HH. Sacramenten. . . . . 482.
20e—Het hervallen in de doodzonde. 485
21e—De liefde Gods 487
22e—De liefde tot den naaste 490
23e—De aalmoes 492
24e—Het gebed. 495
25e—De gelijkvormigheid met den wil van God 497
26e—Het werkende geloof 499
27e—Voortgang en noodlottige uitwerkselen der laauwheid 502
28—Het menschelijk opzigt 504

29e Dag. De ergernis. 507
30e— De volharding 509
31e— Het Paradijs. 512
De Vesperpsalmen voor den Zondag. 516
Lofzang van de allerh. Maagd Maria. . 527
Voorzangen na de Vespers 528
Gebeden gedurende het Lof. Gebed om den zegen van het allerheiligste Sacrament te vragen. 534
Verzuchtingen tot Jesus in het Allerheiligste Sacrament des Altaars. . 535
Mis van het huwelijk. Vertaling van den roomschen Missaal 545
Geestelijke grondstellingen om tot regel van ons gedrag te strekken. . 555
H. Kruisweg. 563
H. Rozekrans. 575

Einde van den inhoud.